

Nesteen vuosi 2015

Luomme vastuullisia
vaihtoehtoja joka päivä

NESTE

01

Toimitusjohtajan katsaus	05
Strategia	07
Liiketoiminta-alueet lyhyesti	08
Visio	10
Megatrendit	11
Strategiset tavoitteet	12
Avainluvut	16
Taloudelliset tavoitteet	17
Tietoa sijoittajille	18

02

Vastuullisuus	20
Vastuullisuuden johtaminen	21
Nesteen vastuullisuusraportointi	28
Keskeiset vastuullisuusteemat	30
Ilmasto ja resurssitehokkuus	30
Vastuullinen toimitusketju	35
Oman toiminnan vastuullisuus	38
Tunnusluvut	44
GRI-indeksi ja YK:n Global Compact	45
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	49
Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	51
Case-galleria	53

03

Hallinnointi	56
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015	57
Riskienhallinta	76
Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2015	80

04 Hallituksen toimintakertomus 90

05 Tilinpäätös 103

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	104
Tunnuslukujen laskentakaavat	105
Konsernitilinpäätös	107
Emoyhtiön tilinpäätös	164
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus	176
Tilintarkastuskertomus	177
Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin	178

Ainoa suunta on eteenpäin

Osinko-
ehdotuksemme
vuodelle 2015 on

1,00
euroa/osake

Neste tekee joka päivä vähemmästä enemmän. Öljynjalostuksen ja uusiutuvien ratkaisujen edelläkävijöinä arvioimme ja uudistamme jatkuvasti perinteisiä toimintamalleja. Hyödynnämme tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja otamme käyttöön uusia, vähähiilisiä raaka-aineita kuten jätteitä ja tähteitä. Olemme jo maailman johtavin uusiutuvan dieselin tuottaja ja näemme mielenkiintoisia kasvumahdollisuuksia myös polttoainemarkkinoiden ulkopuolella.

Nesteen vuosi 2015 oli tapahtumarikas ja täynnä hienoja hetkiä! Katso kuinka menimme eteenpäin vuonna 2015.

Takana menestyskäs, inspiroiva vuosi – edessä uusia avauksia

Mitä asioita nostaisit esiin vuoden 2015 kohokohtina?

Vuosi 2015 oli meille huikea sekä taloudellisesti että toimintakulttuurin uudistamisen näkökulmasta. Nimen muutos Neste Oilista Nesteeksi symboloi liiketoiminnan uudistumista ja eteenpäin suuntautuvaa kehittämisotetta. Visiomme *Luomme vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä* haastaa ja inspiroi meitä jatkuvaan parantamiseen.

Kaikki liiketoimintomme ylsivät erinomaiseen tulokseen. Öljytuotteissa raakaöljyn hintakehitys ja jalostusmarginaalit olivat puolellemme. Toteutimme historiamme suurimman seisokin Porvoon jalostamolla kaikin puolin onnistuneesti. Turvallisuus parani selkeästi edelliseen seisokkiin verrattuna, aikataulu ja budjetti pitivät.

Uusiutuvien tuotteiden puolella saimme aikaan merkittäviä läpilyöntejä. Raaka-aineissa jätteiden ja tähteiden osuus nousi 68 prosenttiin. Isot, globaalit brändit, kuten UPS, Google sekä kaupungit kuten City of San Francisco ja City of Oakland, ovat ottaneet tuotteemme omikseen. Olemme myös alkaneet kehittää yhteistyökumppaneidemme kanssa uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvia tuotteita, kuten biokemikaaleja ja -liuottimia, liikenteen ulkopuoliseen käyttöön.

Öljyn vähittäismyynnissä toimimme markkinoille muun muassa vähärikisen laivapolttoaineen, joka on ollut menestys Itämeren alueella. Kaikki vähittäismyynnin markkinamme Venäjää myöten menestyivät hyvin.

Way Forward -toimintapa on ollut käytössämme muutaman vuoden ja olemme päässeet siinä hienosti eteenpäin. Henkilöstömme on kasvanut haasteiden myötä. Uskallamme tarttua uusiin asioihin ja viedä niitä pitkäjänteisesti ja tinkimättä eteenpäin. Ihmiset ottavat vastuuta, kommunikoivat ja tekevät yhteistyötä keskenään. Toimintatapojen kehittämisen ansiosta olemme pystyneet hyödyntämään markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet erinomaisesti, mistä iso kiitos kaikille nesteläisille.

Toimitusjohtajan katsaus

Meillä on iso potentiaali tuotekehitystoiminnassa sekä omassa yhtiössämme että yhteistyössä Neste Jacobsin ja eri yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Käytössämme on mittavat tutkimukseen suuntautuneet henkilöresurssit ja sitä kautta kertyvä tietotaito. Luomme uutta, mikä erottaa meidät kilpailijoistamme. Se ja tekemämme uudet avaukset ovat tuoneet meille positiivista julkista huomiota.

Miksi yhtiö muutti nimensä?

Nimen muutos kuvastaa sitä, että katsomme tulevaisuuteen ja menemme eteenpäin. Olemme edelleen öljyä jalostava yhtiö, mutta sen rinnalla paljon muutakin. Palvelut ja uusiutuvat tuotteet tuovat meille aiempaa enemmän lisäarvoa ja erottavat meidät kilpailijoistamme. Kasvutavoitteemme liittyvät myös muihin uusiutuvaan raaka-ainepohjaan perustuviin tuotteisiin, kuten biokemikaaleihin ja biomuoveihin.

Henkilöstömme suhtautui nimen muutokseen erittäin positiivisesti. Ihmiset ovat huomanneet, että olemme erilainen yhtiö kuin aiemmin. Visiomme on innostava avaten lähes rajattomasti mahdollisuuksia tuote- ja palvelukehitykselle, uudelle liiketoiminnalle ja asiakkaille. Se on myös haastava, ja se on lunastettava joka päivä.

Voimme osaltamme muuttaa maailmaa, ja olemme sitoutuneita siihen. Tarjoamme kestäviä ratkaisuja asiakkaillemme ja yhteiskunnalle. Tarinamme on totta ja todennettavissa: tuottamillamme ratkaisuilla pystytään vähentämään liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä yli kuusi miljoonaa tonnia vuodessa. Visio innostaa, konkretia vakuuttaa. Tämä on vastuullisen liiketoimintamme ydintä.

Miten Way Forward -toimintatapa näkyy yhtiön toiminnassa?

Yhteistyön ja vastuunoton lisäksi se on kasvattanut asiakasymmärrystämme. Menestyksellinen liiketoiminta edellyttää, että asiakkaat ovat kaiken keskiössä. Olemme kouluttaneet henkilöstöä ja muuttaneet organisaatorakennetta asiakassuuntautuneesti. Olemme kaikki, ylimmästä johdosta lähtien, asiakkaidemme palveluksessa, heidän tarpeitaan ja parannusehdotuksiaan kuunnellen. Näin pystymme tarjoamaan entistä parempia tuotteita ja palveluita.

Turvallisuus on aina ollut meille tärkeää, ja viime vuonna lisäsimme edelleen johdon panostusta turvallisuusasioihin. Teimme turvallisuuskierroksia ja keskustelimme ihmisten kanssa. Uskon, että asia on nyt sisäistetty aiempaa paremmin. Turvallisuus on osa yrityskulttuuria ja nesteläistä ammatti-identiteettiä. Turvallisuus on myös kannattavuus- ja mainekysymys.

Miten arvioisit viime vuotta vastuullisuuden näkökulmasta?

Vastuullisuus on yksi Nesteen neljästä arvosta. Se on liiketoimintaa tukeva toimintatapa, ei sitä tuhoava.

Toteutamme vastuullisuutta liiketoimintamme kautta. Aloittamalla uusiutuvien liikennepolttoaineiden tuotannon toimimme samalla omaa perinteistä liiketoimintaamme vastaan. Mutta näimme, mihin suuntaan maailma on menossa ja halusimme olla etunojassa, luomassa muutosta ja muokkaamassa toimialaamme sen sijaan, että olisimme toimineet reaktiivisesti.

Strateginen vastuullisuus on avannut meille merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Tulevaisuusorientaatio on innostava strateginen lähtökohta, ja uskon, että juuri sen vuoksi onnistumme rekrytoimaan lahjakkaita tekijöitä. Inspiroivassa yhteisössä on hyvä tehdä töitä.

Pariisissa joulukuussa solmittu kansainvälinen ilmastopöytäkirja tarjoaa mahdollisuuksia, mutta myös velvoittaa sekä Nestettä että kaikkia yrityksiä pohtimaan omaa rooliaan ilmastomuutoksen torjunnassa ja kestävä kehityksen haasteiden ratkaisemisessa. Jokaisen yrityksen on syytä pohtia näitä kysymyksiä myös oma-aloitteisesti, ei vain vastatakseen poliitikkojen ja viranomaisien asettamiin vaatimuksiin.

Teimme joulukuussa koko konsernia koskevan ihmisoikeussitoumuksen. Sen lisäksi olemme tehneet paljon töitä edistääksemme työelämäoikeuksia omissa hankintaketjuissamme. Uskomme, että esimerkiksi voi vaikuttaa.

Vastuullisuuteen kuuluu se, että huolehdimme henkilöstöstämme, mutta kannamme oman vastuun myös alihankkijoidemme henkilöstön hyvinvoinnista. Taloudellinen menestys antaa meille mahdollisuuden investointeihin ja uusien työpaikkojen luomiseen.

Miltä vuosi 2016 näyttää?

Haluamme edelleen tehostaa jätteiden ja tähteiden käyttöä uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineina niin, että huonolaatuisista raaka-aineista voidaan tuottaa parempia tuotteita. Jalostamoilla tähtäämme käytettävyyden parantamiseen. Asiakaskeskeisyyden ja asiakkuuksien hallinnan merkitystä ei voi korostaa liikaa. Kasvua haemme uudesta liiketoiminnasta biokemikaaleissa ja -liuottimissa.

Way Forward -toimintatavan merkeissä jatkamme hyvää turvallisuustyötämme ja viemme johtamistamme entistä enemmän valmentavaan suuntaan.

Pyrimme siihen, että olemme hyvä, innostava työpaikka henkilöstöllemme ja uutta luova yhteistyökumppani asiakkaillemme. Luomalla uutta liiketoimintaa ja kasvamalla vastuullisesti tuotamme lisäarvoa omistajille ja muille sidosryhmille.

Matti Lievon

”

Vuosi 2015 oli
meille huikea sekä
taloudellisesti että
toimintakulttuurin
uudistamisen
näkökulmasta.

Liiketoiminta-alueet lyhyesti	08
Visio	10
Megatrendit	11
Strategiset tavoitteet	12
Avainluvut	16
Taloudelliset tavoitteet	17
Tietoa sijoittajille	18

01 Strategia

Liiketoiminta-alueet lyhyesti

Liiketoimintamme on jaettu kolmeen liiketoiminta-alueeseen

	Päämarkkina-alueet	Osuus Nesteen liikevaihdosta, %	Kapasiteetti	Asiakkaat	Vahvuudet
Öljytuotteet Öljytuotteet tarjoaa ratkaisuja, jotka perustuvat vähähiilisiin vaihtoehtoihin, korkealaatuisiin öljytuotteisiin sekä niihin liittyviin palveluihin.	Itämeren alue ja muu Eurooppa. Myös Pohjois-Amerikka	 55 (59 %)	15 miljoonaa tonnia vuodessa. Kokonaistuotanto, milj. tonnia 	Öljy-yhtiöt ja öljyä, voitelu-aineita tai polttoaineita markkinoivat yhtiöt.	- Korkealaatuiset tuotteet - Vähähiiliset ratkaisut - Kehittyneet jalostamot - Raaka-ainejoustavuus - Joustava ja luotettava liikenteen polttoaineratkaisujen toimittaminen
Uusiutuvat tuotteet Uusiutuvat tuotteet tarjoaa uusiutuvaa dieseliä ja muita uusiutuvia sovelluksia, kuten liuottimia ja raaka-ainetta muoveihin.	Eurooppa ja Pohjois-Amerikka	 17 (12 %)	2,4 miljoonaa tonnia vuodessa.	Öljy-yhtiöt, jälleenmyyjät, muut tukkuasiakkaat, kuten ammattiliikenne ja kunnat.	- Korkealaatuiset uusiutuvat tuotteet, jotka sopivat nykyisiin moottoreihin, jakelujärjestelmiin ja prosesseihin - Luotettava tuotantoteknologia, joka mahdollistaa joustavan raaka-ainekäytön - Gloaali asiakaspohja ja toimitusketju
Öljyn vähittäismyynti Öljyn vähittäismyynti on tärkeä markkinointikanava yhtiön laajalle korkealaatuisten tuotteiden valikoimalle.	Suomi, Itämeren alue ja Pietarin alue Luoteis-Venäjällä	 28 (29 %)	790 asemaa Suomessa ja 258 asemaa Luoteis-Venäjällä, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Yhteensä 1 048 asemaa.	Kuluttajat, ammattiliikenne-, ilmailu-, meriliikenne-, teollisuus- ja maatalous-asiakkaat, lämmitys-asiakkaat ja jakelijat.	- Korkealaatuiset tuotteet - Vahva brändi - Laaja asemaverkosto - Lisäarvoa tuottavat asiakasratkaisut

	Tärkeimmät kysyntätekijät	Markkina-asema	Merkittävimmät kilpailijat
Öljytuotteet	- Taloukasvu, joka lisää energian ja öljytuotteiden kysyntää - Tiukentuvat voiteluaine-vaatimukset ja siirtyminen korkealaatuisiin perusöljyihin - Tiukentuvat laatuvaatimukset öljytuotteille	Vahva asema Itämeren tukkumarkkinoilla ja johtava globaali toimija Group III -perusöljyissä.	Kehittyneet jalostajat Venäjällä, Luoteis-Euroopassa ja Lähi-idässä.
Uusiutuvat tuotteet	- Ilmastonmuutos ja päästöjen vähentäminen - Uusiutuvan energian käyttöveloitteet, erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa - Energiavarmuus ja raakaöljyriippuvuuden vähentäminen	Maailman johtava uusiutuvan dieselin tuottaja.	- Muut uusiutuvan dieselin tuottajat USA:ssa ja Euroopassa - Perinteisen biodieselin tuottajat
Öljyn vähittäismyynti	- Kehitys liikenne- ja kuljetusmäärissä - Autoilijoiden kasvavat palveluodotukset	Johtava asema Suomessa. Suurimpien toimijoiden joukossa Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Pietarin alueella Luoteis-Venäjällä.	- Suomi: ABC, St1 ja Lukoil (toimii Suomessa nimellä Teboil) - Baltian maat ja Luoteis-Venäjä: Statoil ja Lukoil

Liiketoiminta-alueet lukuina vuonna 2015

	2015	2014	2013
Liikevaihto			
Öljytuotteet	7 467	11 285	13 041
Uusiutuvat tuotteet	2 372	2 269	2 493
Öljyn vähittäismyynti	3 748	4 294	4 532
Vertailukelpoinen liikevoitto			
Öljytuotteet	439	285	275
Uusiutuvat tuotteet	402	239	273
Öljyn vähittäismyynti	84	68	77
IFRS-liikevoitto			
Öljytuotteet	389	-110	286
Uusiutuvat tuotteet	233	207	252
Öljyn vähittäismyynti	79	68	120
Sidottu pääoma			
Öljytuotteet	2 920	2 160	2 163
Uusiutuvat tuotteet	1 884	1 923	1 768
Öljyn vähittäismyynti	184	201	255
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto (RONA)			
Öljytuotteet	18,2	12,4	11,6
Uusiutuvat tuotteet	21,8	13,3	15,2
Öljyn vähittäismyynti	41,2	27,6	26,4
Investoinnit			
Öljytuotteet	453	209	146
Uusiutuvat tuotteet	28	29	17
Öljyn vähittäismyynti	37	18	31

Visiomme:

”Luomme
vastuullisia
vaihtoehtoja
joka päivä

Neste Oilista Nesteeksi

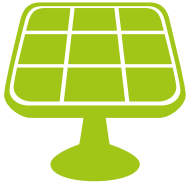
Yhtiömme on muuttunut huomattavasti viime vuosina, ja muutoksen seurauksena päätimme vaihtaa yhtiön nimen Neste Oilista Nesteeksi vuonna 2015. Sana ”Oil”, öljy, ei enää antanut oikeaa kuvaa yhtiöstämme. Neste on viime vuosien aikana kasvanut suurimmaksi osaksi uusiutuvien polttoaineiden tuotannon kautta, ja meistä on tullut maailman suurin uusiutuvan dieselin tuottaja. Tavoitteenamme on kasvaa myös muiden uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvien tuotteiden, kuten erilaisten kemianteollisuuden biopohjaisten tuotteiden, valmistajana.

Uusittu visio vie meitä eteenpäin

Emme ole enää perinteinen öljy-yhtiö, mitä myös uusi visiomme ”Luomme vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä” kuvastaa. Tarjoamme asiakkaillemme vaihtoehtoja, joiden avulla on mahdollista tehdä maailmasta parempi paikka elää.

Megatrendit

Energia

Maapallon väestön odotettu kasvu 8–10,5 miljardiin vuoteen 2050 mennessä yhdessä kehittyvien talouksien merkittävän talouskasvun kanssa johtaa energiankulutuksen huomattavaan kasvuun. Elintason noustessa ihmiset haluavat matkustaa ja kuluttaa enemmän. Kasvavaan energiantarpeeseen vastaaminen edellyttää luonnonvarojen tehokkaampaa käyttöä ja uusiutuvan energian, kuten aurinkovoiman ja biopolttoaineiden, käytön lisäämistä. Energian kysynnän kasvu tuottaa haasteita myös toimitusvarmuudelle, koska luonnonvarat ovat hajaantuneet eri puolille maailmaa.

Ilmastonmuutos

Kasvavien kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttamasta maapallon lämpenemisestä on muodostumassa yhä tärkeämpi aihe. Yhteiskuntien on hyväksyttävä yhteisesti sovitut tavoitteet, jotta ilmastonmuutoksen vaikutukset saadaan rajoitettua kestävä tasolle. Energiankäyttöä on kehitettävä sen mukaisesti. Liikenne on suurimpia kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajia, joten fossiilisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla polttoaineilla on tehokas tapa vähentää näitä päästöjä. Ilmastonmuutoksen torjumisesta on tullut myös tärkeä poliittinen kysymys, ja monet maat, kuten EU:n jäsenvaltiot, Yhdysvallat ja Kiina, ovat sitoutuneet kasvihuonekaasujen vähentämistavoitteisiin.

Yksilö

Tietoa on tarjolla valtavasti. Kuluttajat ovat yhä tietoisempia ympäristönäkökulmista ja muista vastuullisuuteen liittyvistä asioista, ja he vaativat vastuullisia vaihtoehtoja kuluttamilleen tuotteille ja palveluille. Asiakkaat edellyttävät yhä enemmän vastuullisia arvoketjuja, jotka kattavat koko matkan raaka-aineiden tuotannosta aina loppukäyttöön saakka. Kehittyneissä maissa kuluttaminen on muuttunut tarpeellisten tuotteiden ostamisesta tietyn elämäntavan hankkimiseen ja sitä kautta identiteetin luomiseen.

Teknologia

Tekninen kehitys on tehostanut toimintaa useilla elämän ja liiketoiminnan osa-alueilla. Esimerkiksi liikenteessä nykyaikainen moottoritekniikka mahdollistaa ihmisten ja tavaroiden liikkumisen vähemmällä energialla ja päästöillä kaikkialla maailmassa. Prosessitekniikan kehitys mahdollistaa innovatiivisten energialähteiden käytön suuremmissa mittakaavoissa, kuten jätteiden ja tähteiden käytön uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineena.

Digitalisaatio

Digitalisaatio haastaa yritykset muuttamaan liiketoimintaansa ja toimintamallejaan hämärtämällä digitaalisen ja fyysisen toiminnan rajaa. Digitalisaation kehittyminen tarjoaa yrityksille mahdollisuuden järjestää toimintaansa uudelleen, integroida toimitusketjujaan enemmän ja olla yhteydessä asiakkaidensa kanssa tarjotakseen näille vielä enemmän lisäarvoa. Digitalisaatio on vaikuttanut myös kuluttajien käyttäytymiseen; ihmiset haluavat mahdollisuuksia valita erilaisia palveluja ja tavaroita ajasta ja paikasta riippumatta. Yritykset, jotka pystyvät täyttämään uudet digitalisoituneet asiakkaiden tarpeet, ovat hyvissä asemissa kilpailijoidensa voittamisen ja jopa uuden liiketoiminnan luomisen kannalta.

”Kaksi strategista tavoitetta

Nesteellä on kaksi strategista tavoitetta, jotka ohjaavat yhtiön liiketoimintaa. Haluamme olla Itämeren alueen johtava toimija ja etsimme kasvua uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvilla globaaleilla markkinoilla.

Uusiutuvien polttoaineiden lisäksi olemme innostuneita siitä, mitä uusiutuvia ratkaisuja me voimme tarjota kemianteollisuudelle. Uusiutuvilla tuotteillamme voidaan korvata fossiilisia raaka-aineita esimerkiksi muovien, maalien ja liimojen valmistuksessa.

1. Itämeren alueen johtava toimija

Keskitymme	Saavutukset vuonna 2015	Seuraavaksi
Asiakkaan ensisijainen valinta	- Tarjosimme asiakkaillemme ainutlaatuisen valikoiman huippulaadukkaita, fossiiliset ja uusiutuvat komponentit yhdistäviä polttoaineratkaisuja, joiden avulla asiakkaamme voivat vähentää myös kasvihuonekaasupäästöjään. - Polttoaineratkaisuillamme asiakkaamme pystyivät vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään 6,4 milj. tonnia vuonna 2015. - Laajensimme tarjontaamme Ruotsissa toimittamalla ruotsalaisille asiakkaillemme sataprosenttista uusiutuvaa dieseliä. - Kehitimme edelleen vähärikkisen laivapolttoaineen tuotetarjontaamme ja siihen liittyviä logistiikkaratkaisuja. - Vähittäismyynnin puolella uusimme organisaatorakennettamme palvellaksemme asiakkaita entistä paremmin kaikilla markkinoilla. 16 uutta asemaa avattiin vuonna 2015. - Päätimme keskittyä parantamaan asemaverkostomme konseptia ja palveluita entisestään pitkäaikaisen kumppanimme Keskon kanssa. - Vuoden 2016 alussa julkaisimme ensimmäisen version uudesta kuluttajille suunnatusta mobiilisovelluksesta, joka tarjoaa tietoja esimerkiksi asemista ja liikenteestä. - Osana verkkopalvelujemme kehittämistä julkaisimme uudet verkkosivustot Virossa, Latviassa, Liettuaassa ja Venäjällä vuonna 2015.	- Jatkamme tarjontamme ja ratkaisujemme kehittämistä vastataksemme muuttuviin asiakastarpeisiin ja biolainsäädännön kehitykseen. - Asemaverkoston konseptin kehittämisprojektin toteutus suunnitellussa aikataulussa. - Jatkamme digitaalisten palvelujemme kehittämistä parantaaksemme asiakaskokemusta entisestään. - Jatkamme työtä toimituskykymme parantamiseksi ja laatupoikkeamien minimoimiseksi.
Erinomainen suorituskyky ja Nesteen arvoketjun optimointi	- Kaikkien kirjattujen tapaturmien taajuus (TRIF, Total Recordable Incident Frequency) oli 3,3. - Jalostamoiden käyttöaste oli Porvoossa 75 % ja Naantalissa 62 %. - Porvoon jalostamon suurseisokki toteutettiin onnistuneesti. - Tuotetun bensiinin laatua parantava isomerointilaitos käynnistettiin Porvoon jalostamolla. - Naantalın ja Porvoon jalostamojen yhdistäminen yhdeksi yksiköksi jalostamotoiminnan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi aloitettiin. Integrointi parantaa tuotejakaamaa ja raaka-ainejoustavuutta. - Kaptiivinen myynti Nesteen oman asemaverkoston kautta kasvoi Baltian maissa.	- TRIF-tavoite vuodelle 2016 on 2,1. Pitkän aikavälin tavoitteemme on nolla tapaturmaa. - Toteutamme muun muassa urakoitsijoiden ja prosessien hallintaan keskittyvän turvallisuuden kehitysohjelman. - Tuotannon luotettavuuteen keskittyvä kehitysohjelma toteutetaan Suomen jalostamoilla. - Suomen jalostamojen yhdistäminen viedään päätökseen vuonna 2017. - Parannamme joustavuuttamme syöttöaineiden osalta entisestään. - Pyrimme maksimoimaan kaptiivisen myynnin oman asemaverkostomme kautta.

2. Globaali kasvu uusiutuviissa

Keskitymme	Saavutukset vuonna 2015	Seuraavaksi
Asemamme vahvistaminen keskeisillä ilmastomuutoksen estämiseen sitoutuneilla uusiutuvan dieselin markkinoilla	- Uusia avauksia uusiutuvan dieselin käytössä uusissa asiakas-segmenteissä, kuten ammattikalustossa (esim. Google ja UPS) sekä kaupungeissa, kuten Oaklandissa ja San Franciscossa. - Sataprosenttinen uusiutuva NEXBTL-diesel tuli kuluttajien saataville asiakkaiden omien brändien alla esimerkiksi Ruotsissa, Itävallassa ja Kaliforniassa. - Uusiutuvien tuotteiden vuotuinen tuotantokapasiteetti kasvoi 20 % 2,4 miljoonaan tonniin. - Uusiutuvien tuotteiden jalostamoiden käyttöaste oli 94 %. - Saavutimme teknisen kyvyn, joka mahdollistaa uusiutuvan NEXBTL-diesel valmistamisen 100 % jätteistä ja tähteistä. - Vuonna 2015 jätteiden ja tähteiden osuus raaka-aineista nousi 68 prosenttiin. - Uusiutuvan nestekaasun tuotantolaitoksen rakentaminen käynnistyi Rotterdamissa.	- Jatkamme keskeisten markkinasegmenttien kehittämistä sekä laajentumista uusiin asiakassegmentteihin. - Tavoitteena on nostaa vuotuinen tuotantokapasiteetti 2,6 miljoonaan tonniin vuoteen 2017 mennessä. - Jatkamme uusiutuvien raaka-aineiden valikoimamme laajentamista heikompi laatuisiin jätteisiin ja tähteisiin. - Uusiutuvan nestekaasun myynti alkaa vuoden 2016 lopussa. - Rotterdamin jalostamon ensimmäinen suunniteltu seisokki tehdään keväällä 2016.
Merkittävän liiketoiminnan kehittäminen liikenne-polttoainemarkkinoiden ulkopuolella vuosikymmenen loppuun mennessä	- Käynnistimme prosessin hakeaksemme ASTM-hyväksyntää uusiutuvalle lentopolttoaineelle yhteistyössä Boeingin kanssa. - Uudet kumppanuudet Total Fluidesin ja HSC Groupin kanssa uusiutuvissa liuottimissa. - Kehitimme uuden biomuoveihin liittyvän liiketoimintamallin ja käynnistimme neuvottelut yhteistyöstä muovituotteiden fossiilisten komponenttien korvaamiseksi uusiutuvilla maailman johtavien kuluttajabrändien kanssa. - Sovimme yhteisyrityksestä, joka rakentaa yhdistetyn lämpö- ja sähkövoimalan Porvoon jalostamolle. - Myimme Kilpilahden sähköjakeluverkon.	- Jatkamme uusiutuvien liuottimien liiketoiminnan kehittämistä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. - Jatkamme lentoliikenteen uusiutuvien polttoainederatkaisujen kehittämistä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. - Jatkamme biomuovin liiketoimintamallin kehittämistä sekä syvennämme keskusteluja potentiaalisten asiakkaiden kanssa.

Uusia avauksia asiakkaidemme kanssa

UPS ja Google vähentävät päästöjä uusiutuvalla NEXBTL-dieselillä

Uusiutuva diesel

Kuljetusyhtiö UPS ja teknologiayhtiö Google alkoivat käyttää uusiutuvaa NEXBTL-dieselä ajoneuvokalustossaan vuonna 2015. UPS käyttää Nesteen uusiutuvaa NEXBTL-dieselä kalustossaan Yhdysvalloissa ja Google henkilöstönsä bussikuljetuksissa Kalifornian Piilaaksossa. Sekä UPS että Google pyrkivät vähentämään hiilidioksidipäästöjään. Uusiutuva NEXBTL-diesel tarjoaa vaivattoman tavan saavuttaa tämä tavoite, koska NEXBTL:llä voidaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä jopa 90 prosenttia fossiiliseen dieseliin verrattuna, ja se on täysin yhteensopiva nykyisten moottorien ja jakelujärjestelmien kanssa.

Yhteistyö Total Fluidesin kanssa muuttaa maalit ja pinnoitteet uusiutuviksi

Uusiutuvat liuottimet

Neste ja Total Fluides aloittivat yhteistyön uusiutuvan isoalkaanin saralla vuonna 2015. Total Fluides käyttää Nesteen NEXBTL-isoalkaania raaka-aineena innovatiivisten biopohjaisten liuottimien ja teknisten kemikaalien tuotannossa. Yhteistyön avulla Total Fluides pystyy tuomaan markkinoille uuden uusiutuvista tuotteista koostuvan tuotelinjan, josta saatavia jalosteita voidaan käyttää erilaisissa sovelluksissa, kuten maaleissa ja pinnoitteissa, painomusteneesteissä, kosmetiikan perusvoiteissa ja monissa muissa teollisuuden ja autojen nesteissä.

Nesteeltä ratkaisu laivaliikenteen tiukentuneisiin päästövaatimuksiin

Vähä-rikkinen laivapolttoaine

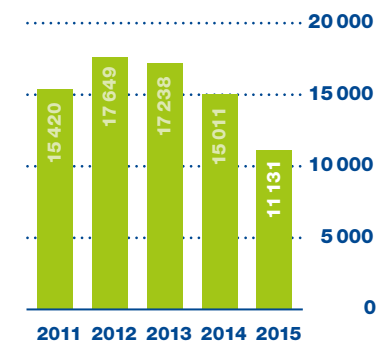
EU:n uusi rikkidirektiivi astui voimaan vuoden 2015 alussa, minkä johdosta varustamot etsivät tapoja vähentää rikkipäästöjään. Tallink Grupp ratkaisi haasteen Nesteen vähärikkisellä laivapolttoaineella, joka on kehitetty täyttämään uuden direktiivin vaatimukset. Neste aloitti vähärikkisen laivapolttoaineen toimittamisen Tallink Grupp in Suomessa liikennöiville laivoille vuoden 2015 alussa. Tallink Grupp on ollut tyytyväinen tuotteen tekniseen laatuun, toimitusvarmuuteen sekä Nesteen logistiikkaosaamiseen.

Avainluvut

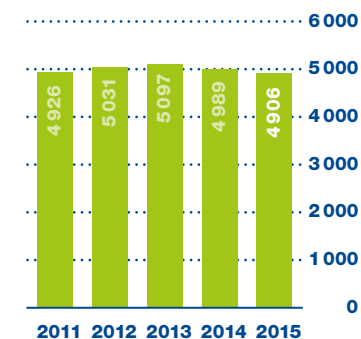
Tuloslaskelma, milj. euroa	2015	2014	Muutos, %
Liikevaihto	11 131	15 011	-25,85
Liikevoitto	699	150	366,00
Vertailukelpoinen liikevoitto	925	583	58,66
Voitto ennen veroja	634	78	712,82
Kannattavuus, %			
Oman pääoman tuotto (ROE), %	19,5	2,1	828,57
Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (ROCE), %	15,1	3,3	357,58
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	16,3	10,1	61,39
Rahoitus ja taloudellinen asema			
Oma pääoma, milj. euroa	3 104	2 659	16,74
Korollinen nettovelka, milj. euroa	1 291	1 621	-20,36
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	4 991	4 526	10,27
Omavaraisuusaste, %	46,1	41,0	12,44
Velan osuus kokonaispääomasta, %	29,4	37,9	-22,43
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	743	248	199,60
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Tulos/osake (EPS), euroa	2,18	0,22	890,91
Oma pääoma/osake, euroa	12,06		16,63
Osinko/osake, euroa ¹⁾	1,00 ¹⁾	0,65	53,85
Osinko tuloksesta, %	45,8 ¹⁾	290,4	-84,23
Osinko vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta %	35,2 ¹⁾	40,7	-13,35
Hinta / voitto -suhde (P/E)	12,66		
Osakekurssi vuoden lopussa, euroa	27,63	20,06	37,74
Keskikurssi, euroa	23,54	15,77	49,28
Ylin kurssi, euroa	27,70	20,32	36,32
Alin kurssi, euroa	19,91	13,24	50,38
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	7 084	5 143	37,74
Muut tunnusluvut			
Rahavirtavaikutteiset investoinnit, milj. euroa	505	272	85,66
Henkilöstö keskimäärin	4 906	4 989	-1,66
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	41	40	2,50
Kokonaisjalostusmarginaali, US\$/barreli	11,79	9,83	19,94
Kaikkien työpaikkatapaturmien kokonaismäärä miljoonaa työtuntia kohti (TRIF)	3,3	2,7	22,22

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

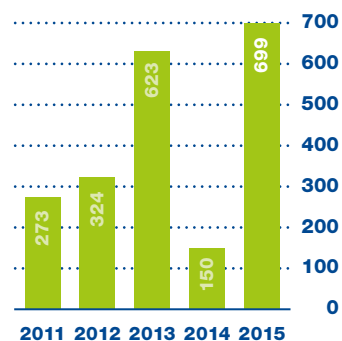
Liikevaihto, milj. euroa

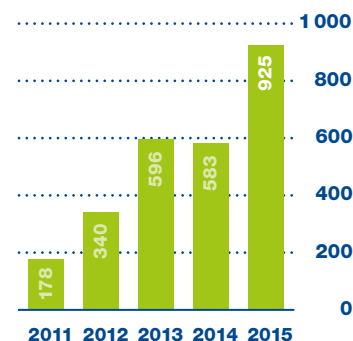
Henkilöstö (keskimäärin)

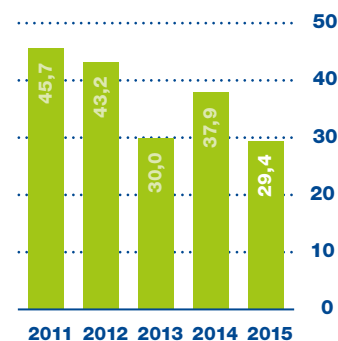
Liikevoitto, milj. euroa

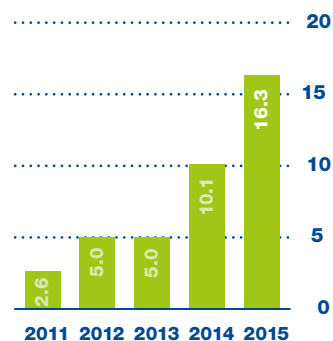
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa

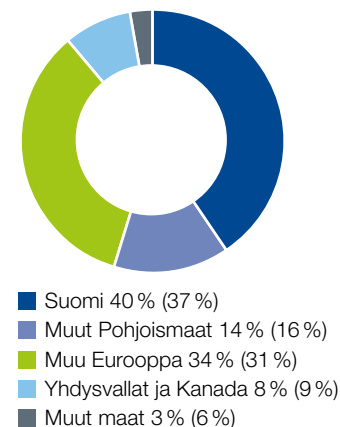
Velan osuus kokonaispääomasta, %

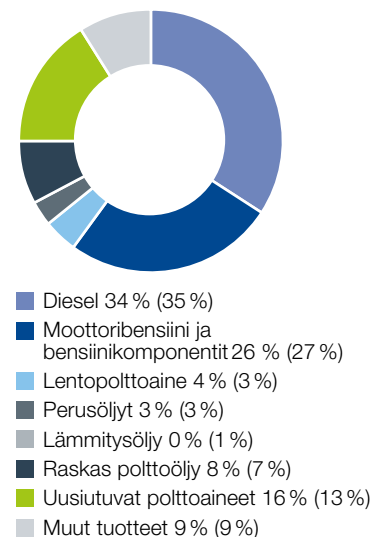
Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE), %

Myynti omasta tuotannosta markkina-alueittain, %

Myynti omasta tuotannosta tuotelajeittain, %

Taloudelliset tavoitteet

1. Velan osuus kokonaispääomasta

25–50 %

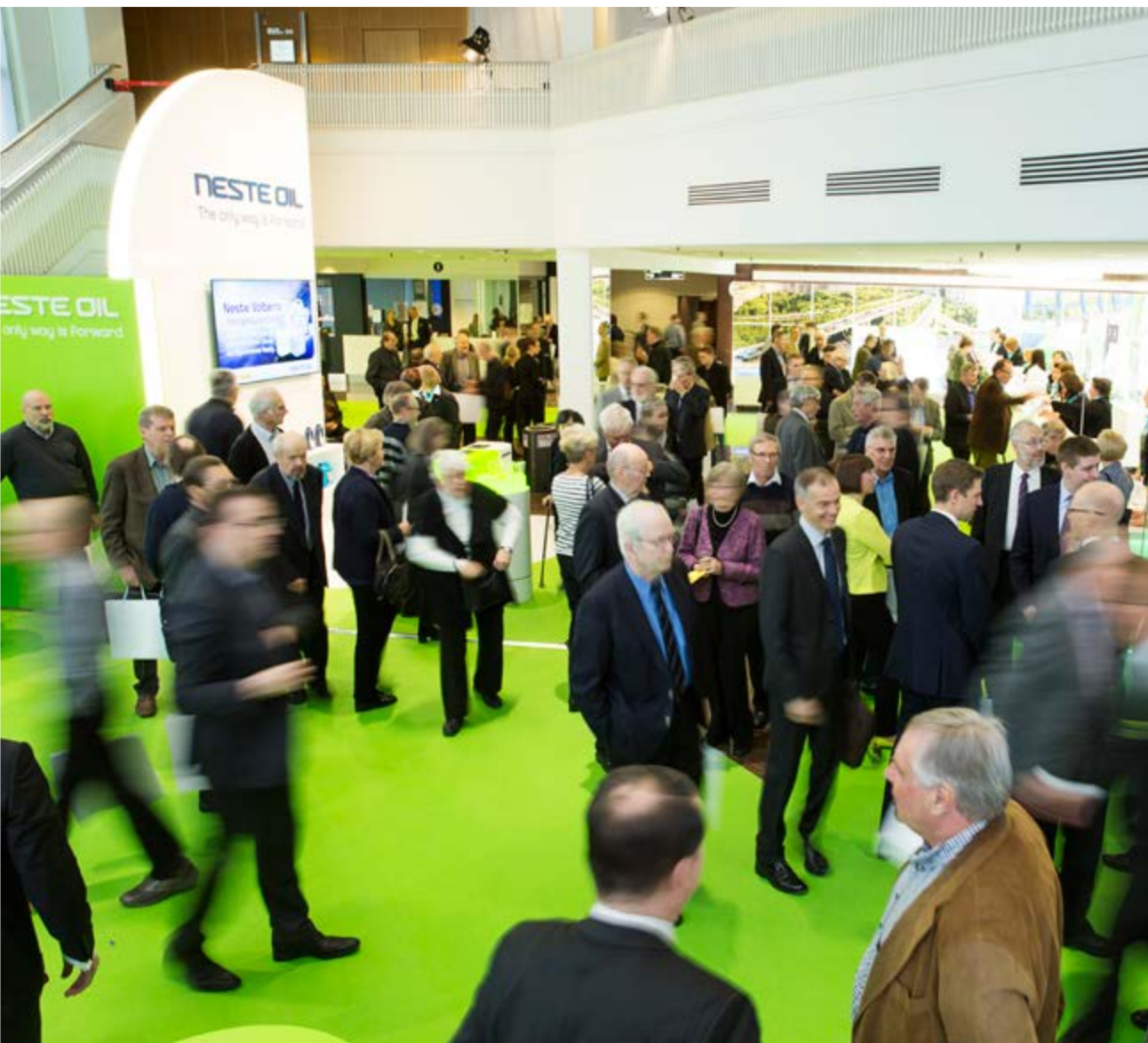
2. Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE) pitkällä aikavälillä vähintään

15 %

vuodessa

Osinkopolitiikkamme mukaisesti pyrimme jakamaan osinkoa vähintään **kolmanneksen** vertailukelpoisesta tilikauden voitosta.

Tietoa sijoittajille

Nesteen osakkeilla käydään kauppaa NASDAQ Helsingissä kaupan-
käyntitunnuksella NESTE. Yhtiöllä oli vuoden 2015 lopussa 69 242
(72 989) osakkeenomistajaa.

Yhtiökokous

Neste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 30.3.2016
klo 13.00 alkaen Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1,
00521 Helsinki. Ilmoittautuneiden vastaanotto ja äänilippujen jako
alkavat klo 12.00. Yhtiökokoukseen osallistuvan osakkeenomistajan
tulee ilmoittautua viimeistään 23.3.2016 klo 16.00 joko

- yhtiön internetsivuilla www.neste.com siellä olevien ohjeiden mukaan
tai
- puhelimella numeroon 020 770 6862 (maanantaista perjantaihin klo
9.00–16.00) tai
- faksilla numeroon 010 458 5440 tai
- kirjeitse Neste Oyj, Yhtiökokous, PL 95, 00095 Neste.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisen
yhteydessä siten, että ne ovat perillä viimeistään 23.3.2016 klo 16.00.

Osingonmaksu vuonna 2016

- 16.3.2016: Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
- 1.4.2016: Osingonmaksun täsmäytyspäivä
- 8.4.2016: Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31. 12. 2015 pääty-
neeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta.

Osavuositarkastuksen julkistaminen vuonna 2016

Neste Oyj julkistaa tulostiedotteensa vuonna 2016 seuraavasti:

- Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2016: 27. 4. 2016
- Osavuositarkastus tammi–kesäkuu 2016: 28. 7. 2016
- Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2016: 25. 10. 2016

Osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Raportit ovat
saatavilla verkkosivuiltamme osoitteessa www.neste.com/sijoittajat.

Yhteystiedot

Osakesijoittajasuhteet:

Jyrki Mäki-Kala, talous- ja rahoitusjohtaja
puh. 01045811
jyrki.maki-kala@neste.com

Juha-Pekka Kekäläinen, sijoittajasuhdejohtaja
puh. 01045811
juha-pekka.kekalainen@neste.com

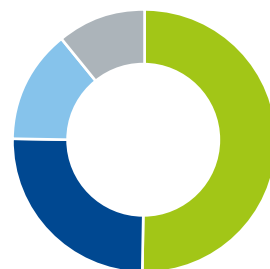
Velkasijoittaja- ja pankkisuhteet:

Mika Rydman, rahoitusjohtaja
puh. 01045811
mika.rydman@neste.com

Yleinen sähköpostiosoite sijoittajille:

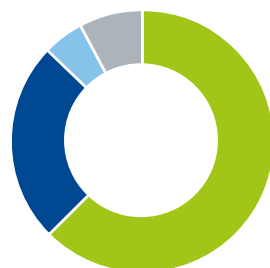
oilinvestors@neste.com

Omistusrakenne, %

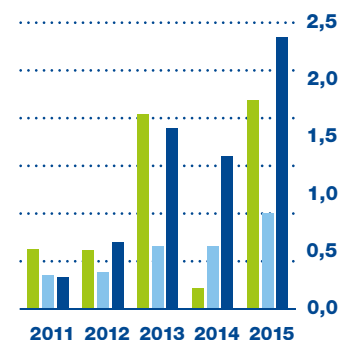
■ Suomen valtio 50,1 % (50,1 %)
■ Ulkomaiset instituutiot 25,0 % (25,1 %)
■ Suomalaiset instituutiot 13,8 % (12,5 %)
■ Suomalaiset kotitaloudet 11,1 % (12,3 %)

Nesteen osakkeiden vaihdon jakauma vuonna 2015, %

■ Nasdaq Helsinki 62,5 % (64,4 %)
■ Chi-X Europe 24,5 % (22,0 %)
■ BATS Europe 5,2 % (5,9 %)
■ Turquoise 7,8 % (5,5 %)

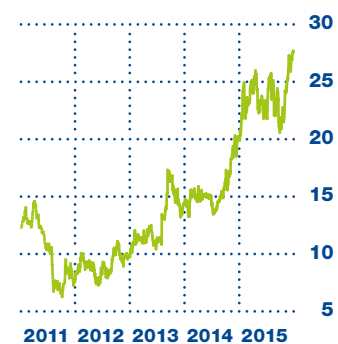
Tulos/osake, osinko/ osake, euroa

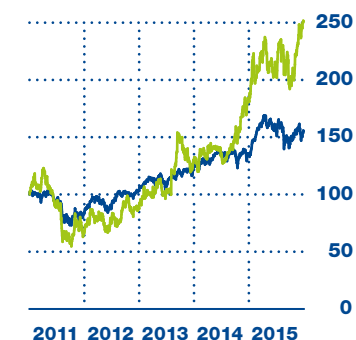
■ Tulos/osake
■ Osinkotuotto*
■ Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos

*2015: Hallituksen esitys
yhtiökokoukselle

Osakkeen kurssikehitys 2011–2015, euroa

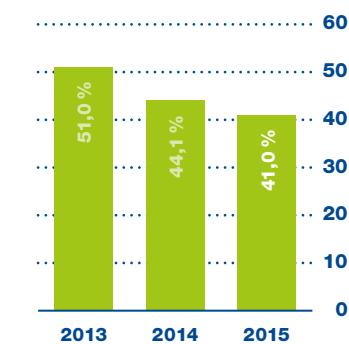

Osakkeenomistajan kokonaistuotto, indeksi

■ Neste osakkeen kokonaistuotto (indeksoitu)
■ STOXX Nordic Return (indeksoitu)

Osakkeenomistajan kokonaistuotto, %

Vastuullisuuden johtaminen	21
Nesteen vastuullisuusraportointi	28
Keskeiset vastuullisuusteemat	30
Ilmasto ja resurssitehokkuus	30
Vastuullinen toimitusketju	35
Oman toiminnan vastuullisuus	38
Tunnusluvut	44
GRI-indeksi ja YK:n Global Compact	45
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	49
Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	51
Case-galleria	53

02

Vastuullisuus

Vastuullisuuden johtaminen

”Sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella olemme täsmentäneet vastuullisuustyömme raportointia. Keskityimme vuonna 2015 kahteen teemaan: ilmasto ja resurssitehokkuuteen sekä vastuulliseen toimitusketjuun. Lisäksi käsittelemme oman toimintamme vastuullisuutta, kuten turvallisuus sekä henkilöstömme hyvinvointi ja sen kehittäminen, jotka ovat toimintamme luonteelle erityisen tärkeitä aihealueita.

Simo Honkanen

Vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja

Raakapalmuöljyn toimitusketjusamme on noin

53 000

pienviljelijää

Käytetystä raakapalmuöljystä

100 %

on sertifioitua ja alkuperä on tiedossa

Unioperoinnilla energiasäästöä jopa

3 000

omakotitalon vuotuisen energiankulutuksen verran

Vuonna 2015

262

turvallista päivää

Vastuullisuus on yksi Nesteen neljästä arvosta ja mukana kaikessa toiminnassamme. Se on strategiamme ytimessä ja yksi johdon palkitsemiseen vaikuttavista tekijöistä. Vastuullisuus on läpileikkaavasti mukana kaikessa Nesteen toiminnassa. Edistämme vastuullista yritystoimintaa tarjoamalla kestäviä ratkaisuja asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin sekä toimimalla mahdollisimman läpinäkyvästi koko arvoketjussamme.

Vastuullisuustyömme johtamisesta vastaa yhtiön johtoryhmään kuuluva vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja. Nesteen hallitus hyväksyy vastuullisuutta koskevat politiikat ja valvoo vastuullisuuden toteutumista yhtiön toiminnassa. Konsernin johtoryhmä tekee vastuullisuutta koskevat strategiset linjaukset ja seuraa niiden toteutumista liiketoimintayksiköissä ja tukitoiminnoissa. Vastuullisuutta koskevia asioita käsitellään säännöllisesti yhtiön hallituksen ja johtoryhmän sekä vastuullisuusorganisaation, liiketoiminta-alueiden ja tuotantolaitosten johtoryhmissä.

Vuoden 2015 syksyllä täsmennettiin vastuullisuuden johtamiskäytäntöä laajentamalla yhteiskuntasuhteiden ohjausryhmän tehtäväaluetta kattamaan myös laajemmin vastuullisuutta koskevat asiat. Vastuullisuus ja yhteiskuntasuhteet -ohjausryhmä valmistelee yhtiön vastuullisuustyöhön liittyviä linjauksia ja käsittelee asioita, jotka eivät edellytä yhtiön johtoryhmän päätöksiä. Ryhmään kuuluvat vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhteista vastaavat johtajat ja avainhenkilöt, liiketoiminnan johto sekä viestinnän edustaja. Ryhmä kokoontuu kahdesta neljään kertaa vuodessa.

Nesteen keskeisimmät vastuullisuuteen liittyvät politiikat ja periaatteet ovat:

- Nesteen eettiset säännöt (Code of Conduct)
- Kestävän kehityksen politiikka
- Kestävän kehityksen periaatteet biopolttoaineille
- Henkilöstöpolitiikka
- Metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet

Vastuullisuuspolitiikat ja -periaatteet

Nesteen vastuullisuus perustuu liiketoimintamme vaatimuksiin sekä kansainvälisiin suosituksiin ja sopimuksiin, joihin olemme sitoutuneet. Näitä ovat muun muassa YK:n Global Compactiin ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n julistukseen työelämän keskeisistä perusperiaatteista ja oikeuksista. Työtämme ohjaavat Nesteen eettiset säännöt (Code of Conduct), kestävän kehityksen politiikka sekä vastuullisuutta koskevat periaatteet.

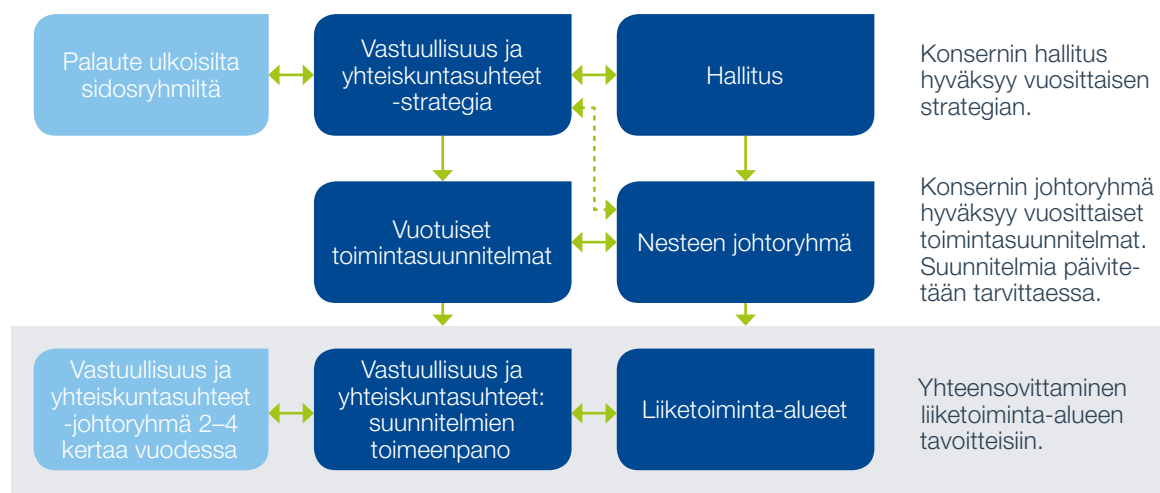
Nesteen johtoryhmä hyväksyi koko konsernia koskevan ihmisoikeus-sitoumuksen (Neste Human Rights Commitment) joulukuussa 2015. Sen mukaisesti sitoudumme noudattamaan YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen periaatteita sekä ILO:n työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia. Pyrimme vaikuttamaan siihen, että myös yhteistyökumppanimme noudattavat vastaavia periaatteita.

➤ Ihmisoikeussitoumus on julkaistu konsernin verkkosivuilla.

Konsernin johtoryhmä hyväksyi Nesteen toimittajia koskevat eettiset säännöt (Supplier Code of Conduct) joulukuussa 2015. Niissä määritellään ne perusvaatimukset, joita odotamme toimittajiemme noudattavan ja toteuttavan kaikessa toiminnassaan. Toimittajan kykyä täyttää eettisten sääntöjen vaatimukset pidetään merkittävänä tekijänä, kun Neste päättää liikesuhteen aloittamisesta tai jatkamisesta toimittajan kanssa. Toimittajia koskevilla eettisillä säännöillä edellytetään muun muassa toimittajan noudattavan kaikkia soveltuvia lakeja, säädöksiä ja kansainvälisiä ihmisoikeus- ja työelämsopimuksia.

Aloitamme keskustelut eettisistä säännöistä nykyisten toimittajiemme kanssa vaiheittain. Jatkossa ne ovat erottamaton osa kaikkia Nesteen solmimia alihankinta- ja yhteistyösopimuksia.

Vastuullisuus ja yhteiskuntasuhteet -johtoryhmän toimintamalli

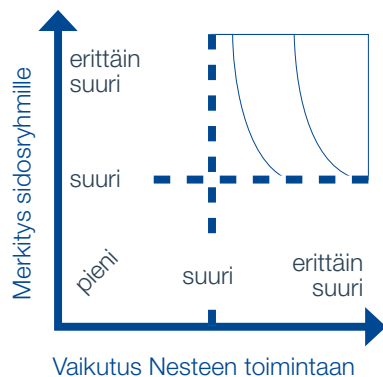
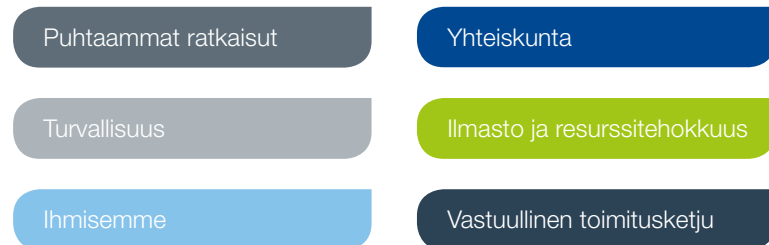

Olennaisuusarvio

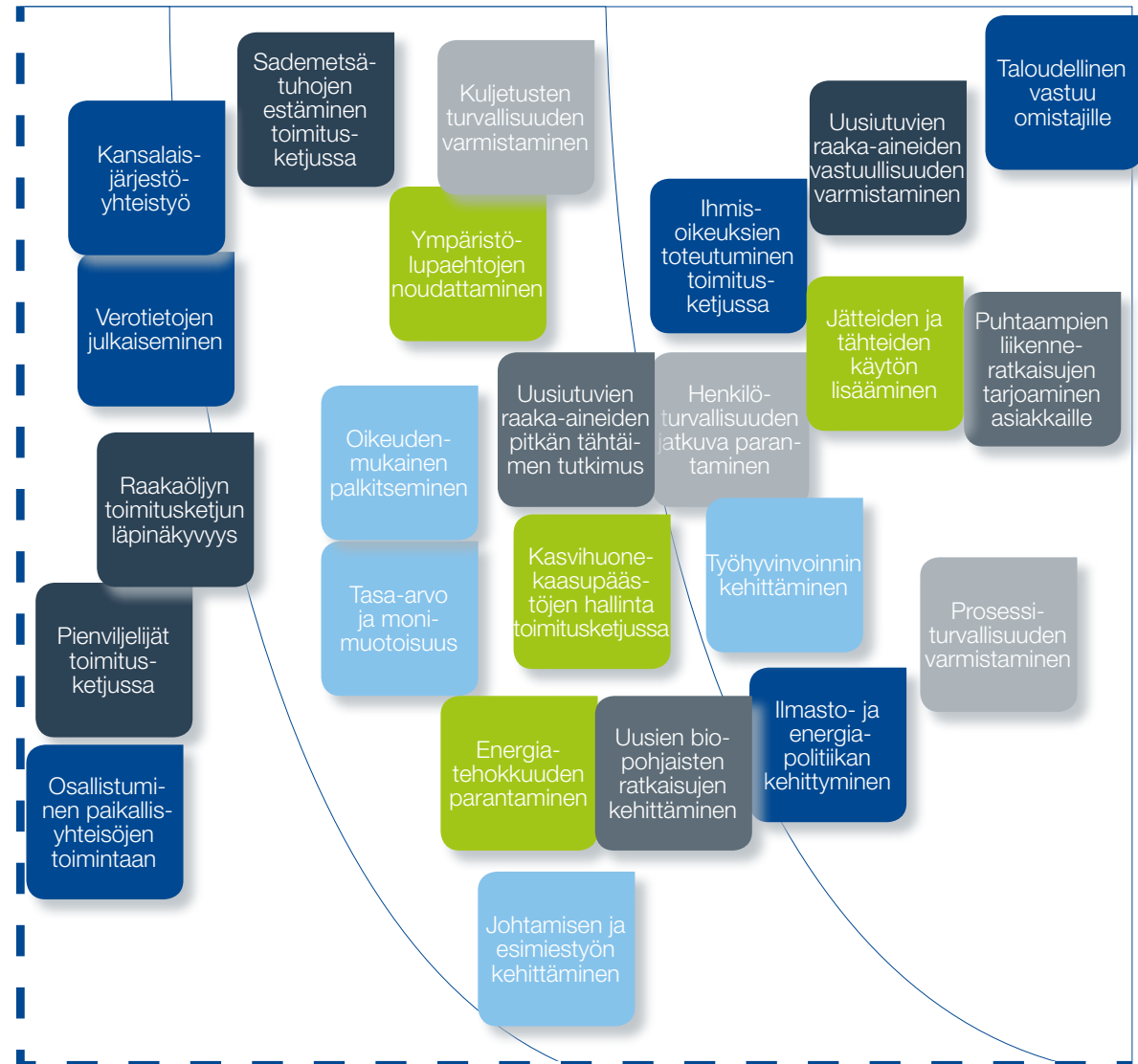
Nesteen olennaisuusarviossa kuvataan yhtiön liiketoiminnan kannalta keskeiset sekä yhtiön sidosryhmille tärkeät vastuullisuusteemat.

Päivitämme olennaisuusarvion joka toinen vuosi. Edellinen päivitys toteutettiin syksyn 2014 ja alkuvuoden 2015 aikana. Taloudellinen vastuu, materiaalitehokkuuteen liittyvät teemat ja ihmisoikeudet saivat aiempaa selkeästi suuremman painoarvon, mikä on otettu huomioon vastuullisuusraportoinnin painotuksissa. Päivitämme olennaisuusarvion seuraavan kerran vuonna 2016.

Avainalueet

Olennaisuusarviossa esitetyt asiat ovat merkitykseltään suuria tai erittäin suuria.

Sidosryhmävuorovaikutus

Tavoittelemme aktiivista vuoropuhelua meille tärkeiden sidosryhmien kanssa. Kerromme toiminnastamme ja sen vaikutuksista, tavoitteista ja riskeistä ja kuuntelemme, mitä mieltä sidosryhmämme ovat tavastamme toimia. Vuoropuhelu auttaa meitä ymmärtämään niitä haasteita ja mahdollisuuksia, jotka liittyvät liiketoimintaympäristöömme ja vastuullisuuteen.

Sidosryhmätyön johtaminen

Sidosryhmävuoropuhelu on osa päivittäistä työntekoa ja johtamista. Selvitämme säännöllisesti sidosryhmiemme näkemyksiä toiminnastamme, järjestämme tapahtumia ja tapaamisia sekä osallistumme toimialamme ja liiketoimintamme kannalta merkittäviin seminaareihin ja tilaisuuksiin.

Kokonaisuutta johtavat pääasiassa yhteiskuntasuhteista ja vastuullisuudesta, viestinnästä ja brändimarkkinoinnista sekä sijoittajasuhteista vastaavat johtajat. Aiheeseen liittyviä teemoja käsitellään vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhteiden ohjausryhmässä.

Sidosryhmät painottavat taloutta, toimitusketjua ja ilmastoasioita

Järjestimme helmikuussa 2015 sidosryhmätyöpajan, jossa keskeisten ryhmien edustajat antoivat palautetta yhtiön asiantuntijoiden päivittäisestä olennaisuusarviosta. Tilaisuudessa käydyn keskustelun perusteella sidosryhmät pitävät taloudellista vastuuta vastuullisuustyön keskeisenä osa-alueena. Lisäksi ne odottavat Nesteen huomioivan toimitusketjun sosiaaliset näkökohdat entistä vahvemmin. Yhtiöltä odotetaan myös selkeitä ilmastopolittisia linjauksia. Sidosryhmät kannustavat meitä sisällyttämään asiakasnäkökulman arvoketjuajatteluun ja antamaan asiakkaille tietoa vastuullisen päätöksenteon tueksi.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta

Toimimme edunvalvonnassamme avoimesti ja pyrimme olemaan luottamuksen arvoisia, vuorovaikutteisia keskustelukumppaneita. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvontatyömme perustuu siihen, että tuotamme päättäjille ja eri intressiryhmille laadukasta tietoa heidän päätöksenteonsa tueksi.

Keskitymme uusiutuvia polttoaineita koskevaan edunvalvontaan kotimaassa, Euroopan unionissa ja Yhdysvalloissa. Öljytuotteiden osalta vaikutamme FuelsEurope -toimialajärjestön kautta EU-tasolla sekä Öljy- ja biopolttoaineala ry:n kautta Suomessa.

Toimintamme kannalta tärkeimmät sidosryhmämme ovat:

- asiakkaat
- henkilökunta
- omistajat ja sijoittajat
- kauppiat
- raaka-ainetoimittajat
- järjestöt
- paikallisyhteisöt
- päättäjät ja viranomaiset
- yliopistot ja tutkimuslaitokset
- media

Neste oli vuoden 2015 aikana tiiviisti mukana biopolttoainelainsäädännön kehitystyössä sekä Suomessa että Euroopan unionissa. Olemme vaihtaneet näkemyksiä muun muassa europarlamentaarikkojen ja heidän avustajiensa kanssa biopolttoaineiden ilmastopäästöjä vähentävästä vaikutuksesta, kestävydestä ja raaka-ainepohjasta. Olemme aktiivisia myös Euroopan parlamentin sisällä toimivassa European Energy Forumissa.

Biopolttoaineiden ohessa tärkeitä keskusteluteemoja ovat olleet kiertotalous, resurssitehokkuus ja liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen. Toivomme, että liikennepolttoaineille asetetaan sitovat vähähiilisyytavoitteet Euroopan unionin tasolla myös vuoden 2020 jälkeen.

Euroopan parlamentti hyväksyi täysistunnossaan huhtikuussa 2015 direktiiviesityksen, jolla on tarkoitus ehkäistä biopolttoaineiden tuotannosta mahdollisesti aiheutuvia epäsuoria maankäytön muutoksia (ns. ILUC-direktiivi). Direktiivi liittyy Nesteen raaka-ainepohjan säätelyyn, minkä vuoksi olemme seuranneet direktiivin valmistelutyötä.

Yhdysvalloissa olemme seuranneet sekä liittovaltiotason että Kalifornian lainsäädännön kehittymistä. Liittovaltiotason merkittäviä kysymyksiä ovat biopolttoaineiden verotus sekä biopolttoaineiden vuosittain vahvistettavat jakeluvälitteet. Kalifornian osavaltion ympäristölainsäädännön uusiminen alkoi vuoden 2015 puolivälissä. Olemme selvittäneet Kalifornian viranomaisille ja ympäristöjärjestöille mm. erilaisten raaka-aineiden hankintaketjuihin liittyviä kysymyksiä.

Ennen Suomen vuoden 2015 eduskuntavaaleja viestimme eri puolueille Nesteelle tärkeitä ilmasto-, energia-, liikenne- ja ympäristöpoliittisia teemoja. Olemme korostaneet erityisesti biopolttoaineiden tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Samoja aiheita on käsitelty myös uuden hallituksen sekä avainministeriöiden kanssa käydyssä vuoropuhelussa.

Yhteistyö toimitusketjun vastuullisuuden lisäämiseksi

Teimme vuoden 2015 aikana malesialaisilla palmuöljylvijelmillä työskentelevien siirtotyöläisten sosiaalisiin kysymyksiin keskittyvän kenttätutkimuksen yhteistyössä Business for Social Responsibility (BSR) -organisaation kanssa. BSR on voittoa tavoittelematon järjestö, joka auttaa yli 250 jäsenyritystään kehittämään kestäviä liiketoimintastrategioita ja -ratkaisuja. Marraskuussa järjestimme työpajan Malesiassa, jossa kävimme läpi kenttätutkimuksen tuloksia yhdessä palmuöljytuottajiemme kanssa.

Lue lisää vastuullisesta toimitusketjustamme sivulta 35.

Ihmisoikeudet ovat olleet vahvasti esillä myös yhtiön johtoryhmässä. Marraskuussa järjestetyssä seminaarissa johtoryhmä keskusteli aiheesta ja ihmisoikeuksien merkityksestä Nesteelle asiantuntijoiden alustusten pohjalta. Samalla pohjustettiin Nesteen ihmisoikeussitoumusta.

Toiveena sitova ilmastositoumus

Pariisissa joulukuussa 2015 pidetyssä kansainvälisessä ilmastokokouksessa solmittiin sitova ja kattava sopimus, jolla on kauaskantoinen merkitys niin yrityksille, valtioille kuin yksityisille ihmisillekin. Neste pitää ilmastositoumuksen solmimista erittäin myönteisenä edistysaskeleena. Sopimus tarjoaa mahdollisuuksia, mutta myös velvoittaa yrityksiä pohtimaan omaa rooliaan ilmastomuutoksen torjunnassa.

Teknologijahtajana ja maailman suurimpana uusiutuvan NEXBTL-dieselin tuottajana Neste kannustaa valtioita ja yrityksiä tarttumaan mahdollisuuteen, jonka kestävästi tuotetut, kehittyneet biopolttoaineet tarjoavat hiilen poistamiseksi teiden, ilmojen ja merien polttoaineista. Uusiutuvat raaka-aineet voivat korvata fossiilisen öljyn myös muissa käyttötarkoituksissa, kuten muoveissa.

Turvallisuutta yli organisaatioarajien

Teemme globaalisti yhteistyötä palveluntarjoajien ja urakoitsijoiden kanssa turvallisuuden edistämiseksi. Järjestämme seminaareja ja tilaisuuksia lähialueiden teollisuusyhtiöiden kanssa sekä hyödynnämme HSE Network -verkkopalvelua aktiivisessa tiedon jakamisessa. Auditimme toimittajien turvallisuusjohtamista ja järjestämme Nesteen ja palveluntarjoajien johdolle yhteisiä havainnointikierroksia ja turvallisuuskeskusteluja.

Asiakkaat

Asiakkaan odotukset ja tarpeet ovat toimintamme ytimessä. Haluamme olla se yhtiö, joka pystyy ratkomaan asiakkaan haasteita ja tuomaan lisäarvoa osaamisellaan asiakkaalle. Lue esimerkkejä yhteistyöstämme asiakkaidemme kanssa sivulta 15.

Tavoittelemme
aktiivista
vuoropuhelua
meille tärkeiden
sidosryhmien
kanssa.

Esimerkkejä vuoropuhelusta sidosryhmien kanssa 2015

Kansalaisjärjestöt

Työelämäoikeuksia koskeva keskustelutilaisuus, Espoo, helmikuu

Järjestimme pääkonttorissamme työelämän oikeuksia käsittelevän keskustelutilaisuuden yhdessä kansalaisjärjestöjen ja työelämäkysymysten asiantuntijoiden kanssa. Tilaisuuden tavoitteena oli kuulla sidosryhmien näkemyksiä ja vaihtaa ajatuksia Nesteen kannalta keskeisistä kysymyksistä. Keskusteluja pohjustivat kansainvälisiä sopimuksia, elämiseen riittävää palkkaa ja siirtotyöntekijöiden oikeuksia käsittelevät alustukset.

Vuoropuhelumme ihmisoikeuksista ja kansainvälisestä yritys vastuusta suomalaisen kansalaisjärjestö Finnwatchin kanssa jatkui vuonna 2015. Olemme keskittyneet erityisesti sitouttamaan tuottajat, viranomaiset ja kansalaisjärjestöt työelämän oikeuksiin ja siirtotyöläisiin liittyviin kysymyksiin Malesian palmuöljyteollisuudessa.

Raaka-aineiden toimittajat

Työpaja työelämäoikeuksien toteutumisesta hankintaketjuissa, Malesia, marraskuu

Työpaja järjestettiin Nesteen yhteistyökumppaneille, ja alustajina kuultiin muun muassa ILO:n, kansainvälisen siirtolaisjärjestön (IOM), ammattiyhdistysliikkeen, sertifiointielimen ja kansalaisjärjestöjen sekä Malesian työvoimaviraston asiantuntijoita.

 Lue lisää työpajasta Malesiassa.

Sijoittajat

Pääomamarkkinapäivä, Lontoo, syyskuu

Pääomamarkkinapäivän tavoitteena oli viestiä sijoittajille, omistajille ja analyytikoille yhtiön strategiasta, tulevaisuuden näkymistä sekä toiminnan kehittämisestä ja saavutuksista vuonna 2015. Päivän jälkeen toteutetun kyselytutkimuksen mukaan 45 % tutkimukseen vastanneista kertoi ymmärtävänsä erittäin selkeästi yhtiön kehitykseen liittyviä tekijöitä seuraavien kolmen-viiden vuoden aikana. Pääomamarkkinapäivä järjestetään myös vuonna 2016.

Henkilöstö

Strategiakahvit

Johtoryhmän jäsenet kiersivät yhtiön toimipaikoilla keskustelemassa yhtiön uudistetusta visiosta ja strategiasta. Kierrokset ajoituivat syys-lokakuulle ja ne kattoivat kaikki toimipaikkamme. Terminaalien strategiatilaisuudet järjestettiin videoneuvotteluna.

Lue lisää vuoden 2015 strategiakahveista sivulta 55.

Turvallisuuslupaukset

Vuonna 2015 toteutimme yhtiön hallituksen, johtoryhmän ja useiden eri toimintojen johtoryhmien kanssa turvallisuustyöpajoja, joissa pohdittiin johdon roolia ja merkitystä turvallisuuden johtamisessa. Työpajoissa tiimit ovat tehneet omat turvallisuuslupauksensa siitä, millaiseen turvallisuuskäyttäytymiseen kukin tiimi sitoutuu ja millä tavalla turvallisuutta viedään yksiköissä eteenpäin.

Media

Yhtiön toimitusjohtaja ja viestinnän edustajat tapaavat säännöllisesti Suomen talousmedioiden toimitusten edustajia. Tilaisuuksissa taustoitetaan yhtiön tilannetta ja keskustellaan ajankohtaisista ja yhtiölle tärkeistä asioista.

Paikallisyhteisöt

Avoimet ovet jalostamolla, Naantali, elokuu

Naantalin jalostamolle kutsuttiin lähiympäristön väkeä perinteisille Naapurikutsuille elokuussa. Kylään saapui ennätysyleisö: päivän aikana jalostamoon tutustui kaikkiaan noin 400 naapuria. Kiertoajelujen lomassa jaoimme tietoa myös vuonna 2017 voimaan astuvasta tuotantorakenteen muutoksesta. Naapurikutsut pidetään joka toinen vuosi.

Naantalin ja Raision kaupunkien johdon tapaamiset, huhtikuu ja joulukuu

Vaihdamme kaupunkien johdon kanssa säännöllisesti näkemyksiä ajankohtaisista asioista. Tänä vuonna agendalla oli erityisesti Naantalin tuotantorakenteen muutos, joka astuu voimaan vuonna 2017.

Porvoon jalostamon 50-vuotisjuhla, Porvoo, syyskuu

Jalostamon syntymäpäiville Porvoon Taidetehtaalalle kokoontui satakunta sidosryhmien edustajaa isäntineen. Vieraina oli kaupungin edustajia, asiakkaita ja entisiä nesteläisiä. Kunniavieraana oli pääministeri Juha Sipilä.

Yritysten yhteistyöryhmä, Porvoon jalostamo

Kilpilahden alueella toimivien yritysten edustajien yhteistyöryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa vaihtamaan ajankohtaisia turvallisuus- ja ympäristötietoja.

Avoimien ovien päivä, Rotterdamin satamassa

Nesteen Rotterdamin jalostamo osallistui Rotterdamin sataman avointen ovien päivään syyskuussa. Rotterdamin lähiympäristön asukkaat kutsuttiin tutustumaan satamaan ja sen alueella sijaitseviin yrityksiin. 20 vapaaehtoista nesteläistä esitelti jalostamon toimintaa ja vastasi kysymyksiin päivän aikana. Päivä sai kaiken kaikkiaan erittäin hyvän vastaanoton.

Päättäjätutkimus, Porvoo ja Naantali, joulukuu

Neste tutkii säännöllisesti haastattelututkimuksella Porvoon ja Naantalin jalostamoiden lähisidosryhmien näkemyksiä tuotantolaitosten ympäristötoiminnasta ja viestinnän luotettavuudesta. Tutkimukseen haastatellaan lähialueiden kuntatason päättäjiä, tiedotusvälineiden edustajia, laitosten lähinaapurustoa sekä Porvoon ja Naantalin alueella asuvia. Täysin tai melko luotettavana paikallista tiedottamista pitää 83 prosenttia vastaajista. Yhtiön ympäristöimago on tutkimuksen mukaan kehittynyt esimerkiksi häiriö- ja huoltotilanteista tiedottamisen nopeudessa. Neste koetaan paikallisesti hyväksi työnantajaksi. Merkittävimmäksi tuotantolaitosten aiheuttamaksi haitaksi vastaajat kokevat hajua- ja meluhaitat, joiden koetaan kuitenkin vähentyneen merkittävästi vuodesta 2011. Noin 30 prosenttia vastaajista ei kokenut mitään haittaa laitosten toiminnasta.

Nesteen vastuullisuusraportointi 2015

Raportoinnin sisältö

Neste on sitoutunut AA1000APS (2008) -standardin mukaisiin periaatteisiin, joita ovat sidosryhmien osallistaminen (inclusivity), olennaisuus (materiality) sekä sidosryhmien odotuksiin vastaaminen (responsiveness). Vuoden 2015 vastuullisuusraportti laadittiin ensimmäistä kertaa GRI:n (Global Reporting Initiative) G4-ohjeistoa soveltuvien osin noudattaen. Kehitämme raportointiamme myös Euroopan unionin ei-taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin vaatimukset huomioiden. Vastaamme raportillamme myös kansainvälisten indeksien vaatimuksiin.

Vuoden 2015 aikana käydyissä sidosryhmäkeskusteluissa on toistuvasti noussut esiin kaksi teemaa: ilmasto ja resurssitehokkuus sekä toimitusketjun vastuullisuus. Siksi keskitymme raportoinnissamme näiden kahden osa-alueen näkökohtiin, joista haluamme kertoa entistä monipuolisemmin. Liiketoimintamme luonteen vuoksi turvallisuuskysymykset ovat meille tärkeitä samoin kuin henkilöstön tasa-arvoinen ja oikeudenmukainen kohtelu. Siksi raportoimme myös turvallisuutta ja henkilöstöä koskevat keskeiset tunnustukset.

Neste julkaisi vuoden 2014 vuosikertomuksen ja sen sisältämän vastuullisuusraportin 3.3.2015 verkkovuosikertomuksena.

Raportointiperiaatteet ja -ohjeet

Taloudellisessa raportoinnissa noudatetaan kansainvälistä IFRS-tilinpäätöskäytäntöä ja hallinnointiin liittyvässä raportoinnissa listayhtiöitä koskevaa lainsäädäntöä ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Ympäristökustannusten ja -vastuiden esittäminen perustuu Suomen kirjanpitolakiin. Raportoidut taloudelliset tunnusluvut perustuvat tilintarkastettuun tietoon. Henkilöstölukujen laskennassa noudatetaan Kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Turvallisuutta koskevassa tapaturmataajuuksien laskennassa noudatetaan CONCAWE:n, eurooppalaisen öljynjalostajien turvallisuutta, terveyttä ja ympäristönhallintaa edistävän järjestön, laskentaperiaatteita.

Muutokset aiempina vuosina raportoiduissa tiedoissa tai laskentaperiaatteissa kerrotaan kyseessä olevien tunnuslukujen yhteydessä. Raportoitujen indikaattoreiden määritelmät, laskentaperiaatteet ja kaavat on esitelty erikseen tunnuslukujen laskentaperiaatteet -osiossa.

Raportin kattavuus

Vastuullisuusraportin raportointijakso on vuosikertomuksen tavoin tilikausi 1.1.–31.12.2015.

Turvallisuus- ja ympäristöraportointi vuodelta 2015 kattaa ne yhtiön omistamat jalostamot Suomessa ja ulkomailla, joista yhtiön omistusosuus on yli 50 prosenttia. Näiden lisäksi turvallisuus- ja ympäristöraportointi kattaa yhtiön terminaalit, toimistot ja vähittäismyynnin maayhtiöt.

Yhtiö ei raportoi ympäristötietoja sellaisista toimipaikoista, joissa yhtiöllä on käytössään vain osa toimistorakennuksen tiloista. Tällaisia ovat yhtiön toimistot Houstonissa, Torontossa, Oulussa ja Vilnassa. Turvallisuustietojen raportointi kattaa myös palveluntoimittajat ja urakoitsijat. Muuten raportointi kattaa koko Neste Oyj:n toiminnan sekä niiden yhtiöiden toiminnan, joista yhtiön omistusosuus on yli 50 prosenttia.

Konsernitason vastuullisuusraportin lisäksi Porvoon ja Naantalin tuotantolaitokset julkaisevat säännöllisesti jalostamojen naapureille tarkoitettuja uutiskirjeitä, joissa käsitellään toiminnan paikallisia vaikutuksia. Ne löytyvät myös yhtiön internetsivuilta.

Raportointijärjestelmät

Neste kerää ympäristö- ja turvallisuustietoja HSEQ-raportointityökalulla, joka tukee Nesteen kuukausi- ja vuositasen raportointia. Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut saadaan henkilöstötietojärjestelmästä. Yhtiöllä on edelleen käytössään myös muita raportointivälineitä, joilla kerätään vastuullisuusraportointiin tarvittavia tietoja.

Raportin varmennus

Vuoden 2015 vuosikertomus sisältää Global Reporting Initiative (GRI) G4 -yhteiskuntavastuun raportointiohjeiston perussisältöä ja sen sisältämät suomenkielisen raportin taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun tunnusluvut ovat riippumattoman kolmannen osapuolen PricewaterhouseCoopers Oy:n varmentamia. Englanninkielisen raportin numeerisille vastuullisuustiedoille on tehty vastaavuustarkistus.

Sitoumukset ulkoisiin aloitteisiin

Neste liittyi YK:n Global Compact -aloitteeseen vuonna 2014 ja julkaisi ensimmäisen seurantaraporttinsa lokakuussa 2015. Raportti keskittyy erityisesti ihmisoikeuksiin, jotka ovat olleet Nesteen vastuullisuustyön keskipisteessä viime vuosina. Olemme sisällyttäneet uusimman seurantaraportin osaksi vuosikertomustamme.

 Nesteen ensimmäistä kertaa vuonna 2015 julkaistu Communication on Progress -seurantaraportti löytyy verkkosivuilta.

Olemme mukana seuraavissa vastuullisuusindekseissä (linkki verkkoon):

 The Global 100

 Dow Jones Sustainability Index

 CDP Forest

 CDP Climate Change

 Storebrand kestävän kehityksen rahasto

 STOXX Global ESG Leaders

”

Raporttimme
pääteemat:
ilmasto ja resurssi-
tehokkuus,
vastuullinen
toimitusketju ja
oman toiminnan
vastuullisuus.

Ilmasto ja resurssitehokkuus	30
Vastuullinen toimitusketju	35
Oman toiminnan vastuullisuus	38

Keskeiset vastuullisuusteemat

Ilmasto ja resurssitehokkuus

Johtamiskuvaus

Nesteen ilmasto- ja resurssitehokkuutta johdetaan liiketoimintalähtöisesti. Liiketoimintamme tavoitteista ja painopisteistä kerromme sivuilla 13–14.

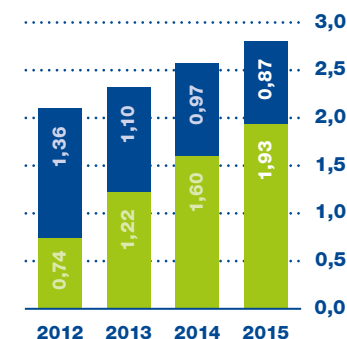
Vastuullisuutta koskevia asioita käsitellään säännöllisesti yhtiön hallituksen ja johtoryhmän sekä vastuullisuusorganisaation, liiketoiminta-alueiden ja tuotantolaitosten johtoryhmissä.

Toimintaamme ohjaavat sertifioidut johtamisjärjestelmät

Toimintaamme ohjaavat tuotantolaitos-, liiketoiminta-alue- ja toimintokohtaiset sertifioidut johtamisjärjestelmät, jotka vastaavat ISO:n ja OHSAS:n ympäristö-, terveys-, turvallisuus- ja laatu-standardien vaatimuksia. Järjestelmien toimivuutta arvioidaan vuosittain sekä sisäisillä että ulkoisilla, riippumattoman tahon tekemillä auditoinneilla.

Kaikki uusiutuvan dieselin tuotantolaitoksemme ovat ISCC (International Sustainability and Carbon Certification) tai RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) -järjestelmän mukaan sertifioituja ja niillä on Yhdysvaltain ympäristöviranomaisen EPA:n hyväksynyt (Environmental Protection Agency). Rotterdamin tuotantolaitos sekä Suomen toimintojen huoltovarmuusvarastot auditoitiin vuoden 2014 aikana ja ne saivat muiden toimipaikkojen tavoin sertifikaatit laatu-, ympäristö- ja turvallisuusvaatimusten (ISO9001, ISO14001 ja OHSAS18001) osalta.

Uusiutuvien raaka-aineiden käyttö, milj. tonnia

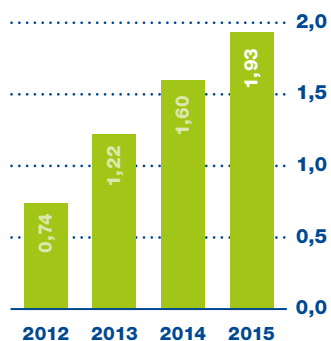

■ Raakapalmuöljy
■ Jätteet ja tähteet (esim. eläinrasvajäte, kalanjalostuksen rasvajäte, PFAD*)

* PFAD = Palmuöljyn rasvahappotisle (Palm Fatty Acid Distillate)

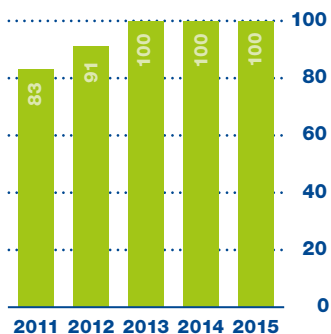
 Lue lisää tuotantolaitostemme ja raaka-aineiden sertifiointeista.

Jäte- ja tähderaaka- aineiden käyttö jalostuksessa, milj. tonnia

Jätteet ja tähteet (eläinrasvajäte, kalanjalostuksen rasvajäte, PFAD)

Sertifioitun raakapalmuöljyn käyttö, %

Tuotteidemme ilmastovaikutukset

Tuotteidemme olennaisimmat ilmastovaikutukset aiheutuvat kasvihuonekaasujen, etenkin hiilidioksidin, päästöistä. Kasvihuonekaasupäästöt syntyvät tuotteen (esimerkiksi bensiini ja diesel) elinkaaren eri vaiheissa. Suurin osa, noin 85 %, raakaöljypohjaisten liikennepolttoaineiden hiilijalanjäljestä syntyy, kun ajoneuvossa käytetään polttoainetta. Pienempi osa hiilijalanjäljestä syntyy, kun raakaöljyä tuotetaan ja polttoaineita jalostetaan; kuljetuksineen tuotannon osuus on noin 15 % hiilijalanjäljestä.

Uusiutuvan liikennepolttoaineen hyöty tulee ajoneuvon polttoaine-käytössä. Uusiutuvan dieselin polttopäästö on nolla, sillä uusiutuvaan raaka-aineeseen sitoutuu hiilidioksidia saman verran kuin poltettaessa vapautuu. Uusiutuva liikennepolttoaine voi vähentää jopa 90 % kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna fossiiliseen polttoaineeseen.

Nesteen tuottamien uusiutuvien polttoaineiden käytön kasvihuonekaasupäästöjen vähenemät ovat suuremmat kuin Nesteen oman toiminnan eli tuotteiden jalostuksen ja kuljetusten aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.

Vähäisempiä vaikutuksia on esimerkiksi typpioksidin-, rikki- ja hiukkaspäästöillä, joilla on kuitenkin merkittävä vaikutus esimerkiksi kaupunkien ilmanlaatuun. Polttoaineen elinkaaren aikana typpioksidipäästöjä syntyy energiantuotannossa, kuljetuksissa ja polttoaineen käytössä. Polttoaineet ovat nykypäivänä käytännössä rikkittömiä, joten niiden käyttö ei aiheuta enää rikkipäästöjä. Ajoneuvojen hiukkassuodattimet ja muut teknologiat ovat myös vähentäneet olennaisesti hiukkaspäästöjä.

Raakaöljy on arvokas, rajallinen luonnonvara. On tärkeää hyödyntää raaka-aineet materiaalitehokkaasti. Nykyaikaisessa monimutkaisessa öljynjalostusprosessissa raakaöljy voidaan hyödyntää kokonaan eikä jätettä käytännössä synny juuri lainkaan. Meille on tärkeää, että ”vähästä tehdään enemmän” ja lopputuotteet ovat korkealaatuisia. Uusi teknologia on laskenut merkittävästi ajoneuvojen polttoaineen kulutusta. Tämä kehitys jatkuu ja asettaa vaatimuksia polttoaineen laadulle. Vain korkealaatuiset polttoaineet pystyvät toimimaan vähäpäästöisesti uusissa, moderneissa moottoreissa.

Vähähiiliset, ekotehokkaat ratkaisumme

Yhdistämällä uusiutuvia tuotteita raakaöljypohjaisiin tuotteisiin autamme asiakkaitamme täyttämään tai ylittämään heitä koskevat lakisääteiset, biopolttoaineiden käyttöä koskevat vaatimukset. Tuotevalikoimamme kattaa myös täysin uusiutuvista raaka-aineista valmistetut tuotteet.

Toimitusketjun luotettavuus sekä tuotannon ja logistiikkaketjun turvallisuus ovat erottamaton osa vastuullista tarjontaamme. Kehitämme jatkuvasti tuotantoprosessiemme energia- ja materiaalitehokkuutta systemaattisella energiatehokkuusohjelmalla. Keskeisiä käytettävyyden mittareita ovat jalostamoiden käyttöaste ja häiriöiden lukumäärä. Uusi turvallisuusmittari Safe Days kertoo niiden päivien lukumäärän, jolloin meillä ei ole ollut yhtään prosessi- tai muuta turvallisuustapahtumaa tai ympäristöpoikkeamaa. Kerromme turvallisuusohjelmistamme tarkemmin Oman toiminnan vastuullisuus -osiossa.

Jalostamoiden tehokas ja varma toiminta myös vähentää hiukkas- ja muita päästöjä ilmaan. Korkealaatuinen, energiatehokas tuotanto on kustannustehokasta ja aiheuttaa vähemmän hävikkiä.

”

Olemme seuranneet tiiviisti ympäristön
tilaa ja viestineet siitä avoimesti jo
40 vuoden
ajan Porvoon jalostamolla.

Uusiutuvien tuotteiden johtava toimija

Päätavoitteenamme on lisätä jäte- ja tähderaaka-aineiden käyttöä uusiutuvan dieselin valmistuksessa kannattavasti ja asiakaslähtöisesti. Panostamme tuotekehityksessämme tulevaisuuden uusiutuvien raaka-aineiden tutkimiseen ja testaamiseen. Tutkittavat raaka-aineet valitaan niiden soveltuvuuden, hinnan ja saatavuuden mukaan. Raaka-aineiden valintaperusteet ovat asiakkaan tarpeiden, viranomais määräysten ja omien kestävyysperiaatteidemme mukaiset.

Teknisten kehittämistoimenpiteiden ansiosta kaikki tuotanto-laitoksemme pystyvät hyödyntämään myös huonompilaatuisia jäte- ja tähderaaka-aineita, minkä käytön kasvun myötä niiden osuus uusiutuvan dieselin raaka-ainesyötöstä nousi 68 prosenttiin vuonna 2015.

Toimenpiteemme kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi

Uusiutuvien polttoaineiden hiilijalanjälki riippuu käytetyistä raaka-aineista. Jätteistä tai tähteistä, kuten eläinrasvasta tai kasviöljyteollisuuden tähteistä, valmistetulla polttoaineella on kaikkein pienimmät elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt. Neste on kasvattanut edelleen jätteiden ja tähteiden osuutta uusiutuvan polttoaineen raaka-aineista. Tämä on vuoden 2015 tärkein toimenpide kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Myös perinteiselle tuotantolinjalle Naantalissa on syötetty uusiutuvaa tähderaaka-ainetta, mäntyöljypikeä, fossiilisen raaka-aineen lisäksi. Lupaviranomainen on jatkanut biokoeajojen lupaa vuosille 2016 ja 2017.

Kasviöljyjen tuotannossa kasvihuonekaasupäästöjä aiheutuu erityisesti lannoittamisesta. Kasviöljyistä käytämme uusiutuvaan polttoaineeseen pääosin palmuöljyä. Kestävästi tuotettuna se aiheuttaa pienempiä polttoaineen elinkaaren aikaisia päästöjä verrattuna muihin teollisessa mittakaavassa viljeltyihin öljykasveihin. Palmuöljyn tuotannossa puristamon jätevesien käsittely aiheuttaa usein elinkaarensa suurimpia kasvihuonepäästöjä. Neste lisäsi vuonna 2015 sellaisen palmuöljyn osuutta, jonka tuotannossa tämä kasvihuonekaasupäästö on otettu talteen. Yli 28 % käyttämästämme palmuöljystä oli jo puristamoista, joiden ilmastovaikutusta on leikattu metaanin talteenotolla. Porvoon jalostamolla otettiin talteen noin 100 000 tonnia hiilidioksidia käytettäväksi esimerkiksi virvoitusjuomateollisuuden tarpeisiin. Neste tekee talteenotossa yhteistyötä AGA:n kanssa.

”
Vuonna 2015
jätteiden ja
tähteiden
osuus oli
68 %
uusiutuvista
raaka-aineista.

Ilmastokumppaniksi

Liityimme Helsingin kaupungin Ilmastokumppanit-verkostoon maaliskuussa 2015. Verkosto on osa kaupungin tekemää ilmastotyötä, joka tähtää 30 prosentin hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen vuoteen 2020 mennessä. Verkoston tavoitteena on sitoumusten lisäksi vahvistaa yritysten kilpailukykyä, löytää uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja edistää yhteistyötä verkoston jäsenten kesken. Liittyessämme jäseneksi julkistimme seuraavat tavoitteet:

- Vuonna 2015 valmistamallamme uusiutuvalla NEXBTL-diesellillä saavutetaan 6,0 miljoonan tonnin kasvihuonekaasujen päästövähennys.
- Vuoteen 2017 mennessä meillä on kyky käyttää raaka-aineena sataprosenttisesti jätteitä ja tähteitä.
- Vuonna 2017 valmistamallamme määrällä uusiutuvaa NEXBTL-dieseliä saavutetaan 7,0 miljoonan tonnin kasvihuonekaasujen päästövähennys.

Jätteiden ja tähteiden käyttöä koskevan tavoitteemme saavutimme jo vuonna 2015.

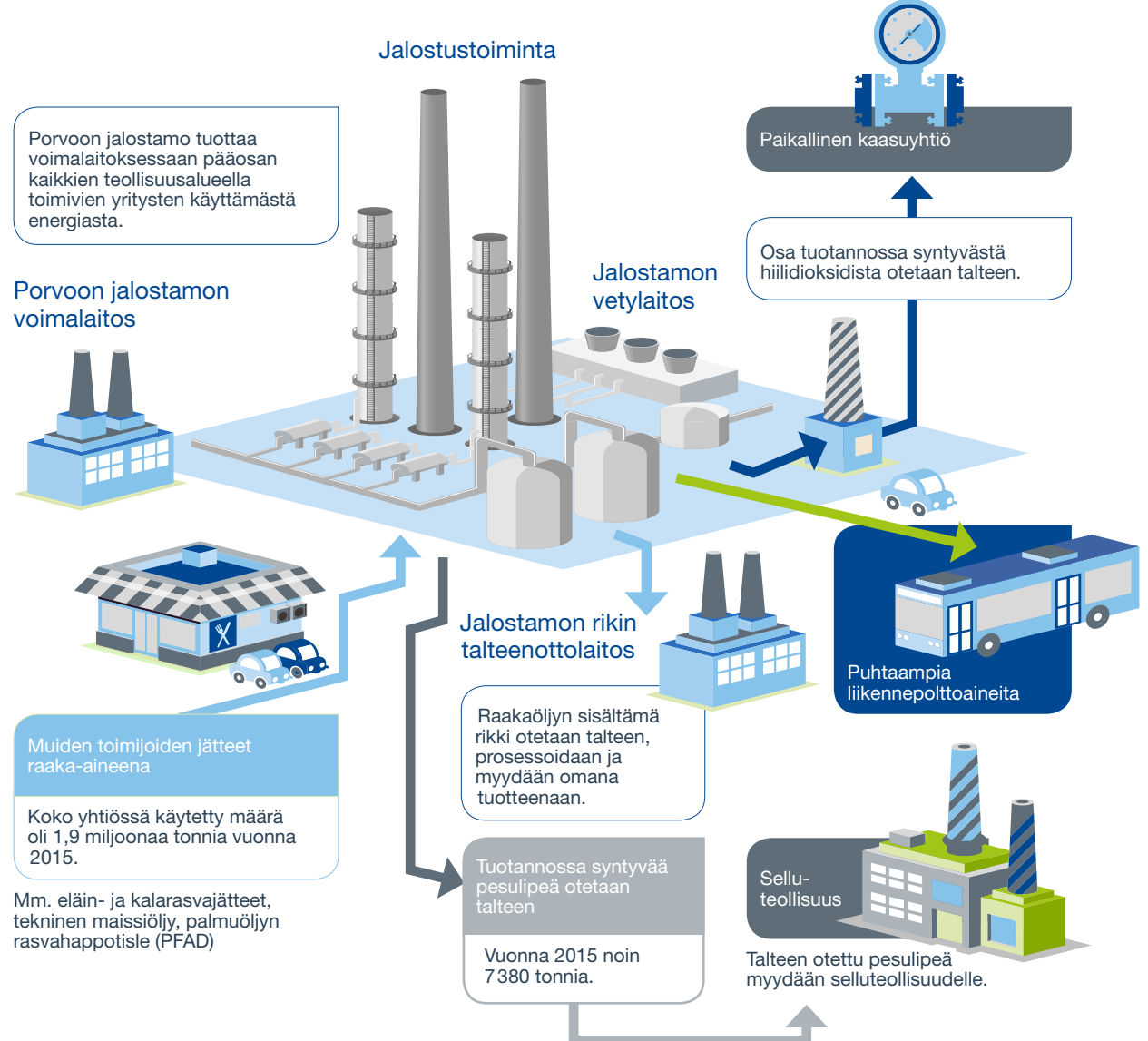
Otamme käyttöön uutta teknologiaa häiriöiden vähentämiseksi

Porvoon jalostamolla on käytössä VOC-hajapäästöjen määrittämiseen ja vuotojen selvittämiseen Leak/No-leak -menetelmä, joka tunnetaan myös nimellä Screening Range Approach. Menetelmään kuuluvat vuosittaiset VOC-mittaus- ja tarkastuskierrokset. Lisäksi jokaisessa prosessiyksikössä on yksi tai useampia kiinteitä kaasuhaistajia, jotka hälyttävät hiilivety-, rikkivety- tai vetyvuodoista.

Vuosina 2014 ja 2015 on testattu uutta Optical Gas Imaging -tekniikkaa hiilivetyvuotojen havaitsemiseen sekä Naantalissa että Porvoon jalostamolla. Päätös tekniikan käyttöönotosta tehdään vuonna 2016.

Uudistimme keväällä 2015 Porvoon jalostamon rikintalteenotto-laitoksen automaatiojärjestelmän. 26 miljoonan euron investoinnin odotetaan vähentävän merkittävästi toimintahäiriöitä, mikä puolestaan vähentää häiriöpäästöjä. Lisäämme myös rikinpoistokapasiteettia investoimalla happirikastusmenetelmään.

Materiaalitehokkuus Porvoon jalostamolla

Syötön esikäsittely-yksikön rakentaminen käynnistyi

Teimme vuonna 2015 päätöksen uuden SDA-yksikön (Solvent DeAsphalting) sekä yksikköön kiinteästi kuuluvan asfalteenien pelletointiosan rakentamisesta Porvoon jalostamon tuotantolinja 4:n (TL4) alueelle.

Uusi yksikkö mahdollistaa raskaan polttoöljyn tuotantomäärän alentamisen ja lisää muun muassa dieselin tuotantomääriä. Entistä suurempi osa raakaöljyä voidaan muuntaa korkea-arvoiseksi ja korkea-laatuiseksi polttoaineiksi, joiden käytönaikaiset päästöt ovat alhaisemmat kuin raskaalla polttoöljyllä.

SDA-yksikön suurimmat louhinta- ja perustustyöt saatiin valmiiksi alkusyksyllä, ja peruskivi muurattiin syyskuussa. 200 miljoonan euron hankkeen on määrä valmistua 2017.

Biopropaani-investointi valmistumassa

Olemme investoineet Rotterdamin laitoksella biopropaanin talteenottolaitokseen. Saamme biopropaanin uusiutuvien tuotteiden valikoimamme vuoden 2016 lopussa. Sitä voidaan hyödyntää esimerkiksi muovien valmistuksessa ja energiantuotannossa.

Hiilidioksidintalteenottolaitos parantaa resurssitehokkuutta Singaporessa

Nesteen uusiutuvan dieselin jalostamolle Singaporeen valmistui hiilidioksidin talteenotto- ja nesteytysyksikkö vuoden 2015 lopussa. Investoinnin ansiosta laitoksen resurssitehokkuus paranee entisestään. Toimitamme laitokselle hiilidioksidipitoista raakakaasua keskimäärin 40 000 tonnia vuodessa. Laitoksen rakensi National Oxygen Pte Ltd (NOX), japanilaisen Taiyo Nippon Sanso -yhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö, joka hyödyntää talteenotetun hiilidioksidin raaka-aineenaan.

Valmistaudumme uusiin BAT-vaatimuksiin

Paras saatavissa oleva teknologia (BAT, Best Available Technology) -periaatteen mukaan ympäristölupien määräysten ja rajoitusten on perustuttava päästötasoihin, jotka saavutetaan käyttämällä parasta käytökelpoista tekniikkaa. Euroopan unionin öljynjalostamoja koskevien BAT-vaatimusten soveltaminen astui voimaan vuonna 2014, ja toimijoilla on neljä vuotta aikaa tehdä uusien määräysten vaatimia muutoksia. Olemme aloittaneet valmistautumisen uusien BAT-vaatimusten täyttämiseksi. Yhtiö jättää Porvoon ja Naantalin jalostamoita koskevat BAT-lupahakemukset lupaviranomaiselle vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla.

”
Vähennämme
energiansäätö-
kulutusta
660
GWh
vuoteen 2016
mennessä.

Lue lisää Nesteen energiatehokkuuden parantamisesta sivulta 53.

Ilmasto ja resurssitehokkuus

Tavoite	Saavutukset 2015	Pitkän aikavälin tavoitteet
Vähennämme energiansäätö- kulutusta 660 GWh vuoteen 2016 mennessä.	Energiansäätöksemme oli vuonna 2015 10,2 TWh.	Jatkamme energiansäätötavoitetta edistävien toimenpiteiden toteuttamista.
Tavoitteenamme on saavuttaa kyky käyttää ainoastaan jätteitä ja tähteitä uusiutuvan NEXBTL-dieselin tuotannossa vuoteen 2017 mennessä.	Saavutimme kyvyn käyttää ainoastaan jätteitä ja tähteitä uusiutuvan NEXBTL-dieselin tuotannossamme jo vuonna 2015.	Ylläpidämme kykyä käyttää ainoastaan jäte- ja tähderaa- kaineita uusiutuvan NEXBTL-dieselin tuotannossa.
Valmistamallamme määrällä uusiutuvaa NEXBTL-dieseliä saavutetaan 6,0 miljoonan tonnin kasvihuonekaasujen päästövähennys vuoteen 2015 mennessä.	Valmistamallamme määrällä uusiutuvaa NEXBTL- dieseliä saavutettiin 6,4 miljoonan tonnin kasvihuone- kaasujen päästövähennys vuonna 2015.	Valmistamallamme määrällä uusiutuvaa NEXBTL-dieseliä saavutetaan 7,0 miljoonan tonnin kasvihuonekaasujen päästövähennys vuoteen 2017 mennessä.

Saavutukset 2015

Saavutettu

Osittain saavutettu

Ei saavutettu

Vastuullinen toimitusketju

Johtamiskuvaus

Nesteen toimitusketjua hallinnoidaan yhtiön kestävän kehityksen periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti. Ne on kuvattu tarkemmin sivulla 22.

Yhteistyö toimitusketjun vastuullisuuden kehittämiseksi

Vastatakseen sosiaaliseen vastuuseen ja erityisesti toimitusketjun vastuullisuuteen liittyviin odotuksiin Neste aloitti tutkimuksen Malesiassa yhteistyössä kansainvälisen Business for Social Responsibility (BSR) -järjestön kanssa keväällä 2015.

Sosiaalisia ja työelämän oikeuksia koskeva tutkimus auttoi meitä ymmärtämään siirtotyöntekijöiden tilannetta. Tavoitteena on kehittää Nesteen yhteiskunnallisten riskien arviointia ja toimitusketjun sosiaalista vastuullisuutta.

Tutkimus tehtiin kahden palmuöljy-yhtiön viljelmillä, jotka sijaitsevat Sabahissa Borneon saarella ja Johorissa Malesian niemimaalla. Nesteen ja BSR:n asiantuntijoista koostuva työryhmä kartoitti paikallisten ja siirtotyöläisten tilannetta hyödyntäen aiemmassa tutkimusvaiheessa kehitettyä sosiaalisten asioiden arviointikyselyä. Kenttä-tutkimuksen aikana haastateltiin ulkomaalaisia ja paikallisia työntekijöitä, paikallis- ja keskusjohtoa.

Tutkimuksen tuloksia hyödynnettiin Nesteen järjestämässä, palmuöljyteollisuuden yhteiskuntavastuuta ja työelämän oikeuksia käsittelevässä työpajassa Malesiassa marraskuussa 2015. Työpaja keskittyi työolosuhteisiin, eettiseen rekrytointiin, lastensuojeluun, työntekijöiden sitoutumiseen ja valitusjärjestelmiin. Lisäksi käsiteltiin siirtotyöläisten tilannetta. Työpajaan osallistui palmuöljyn toimittajia, kansalaisjärjestöjä sekä kansainvälisten organisaatioiden ja Malesian hallituksen edustajia.

Tutkimuksen havaintoja ja työpajan tuloksia hyödynnetään Nesteen yhteiskuntavastuunormien ja toimittajien eettisten ohjeiden kehittämisessä sekä ihmisoikeuksia ja työelämäoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman laatimisessa ja toimeenpanossa. Suunnitelman ensimmäinen vaihe, yhtiön ihmisoikeussitoumus, hyväksyttiin konsernin johtoryhmässä joulukuussa 2015. Otimme tärkeän askeleen kohti YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UNGP) noudattamista. Seuraavaksi konsernin johtoryhmä saa käsiteltäväkseen esityksen siitä, miten Neste täyttää vastuunsa ihmisoikeuksien kunnioittamisesta eli ns. huolellisuusvelvoitteen (Human Rights Due Diligence) vaatimukset. Vuoden 2016 keväällä toteutetaan konsernin laajuinen ihmisoikeusriskien arviointi (Human Rights Impact Assessment).

”

Käytämme
ainoastaan
toimittajia, jotka
pystyvät
vastaamaan
vastuullisuus-
vaatimuksiamme.

Miniseminaari ihmisoikeuksista

Lisätäksemme tietoisuuttamme ihmisoikeuksista järjestimme pääkonttorissamme työelämän oikeuksia käsittelevän keskustelutilaisuuden yhdessä kansalaisjärjestöjen ja työelämäkysymysten asiantuntijoiden kanssa helmikuussa 2015. Tilaisuuden tavoitteena oli kuulla sidosryhmien näkemyksiä ja vaihtaa ajatuksia Nesteen kannalta keskeisistä kysymyksistä. Keskusteluja pohjustivat kansainvälisiä sopimuksia, elämiseen riittävää palkkaa ja siirtotyöntekijöiden oikeuksia käsittelevät alustukset.

Yhteistyö sademetsien hävittämisen estämiseksi jatkuu

Olemme metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevissa ohjeissamme sitoutuneet siihen, että käyttämämme raaka-aineet eivät aiheuta suoria tai epäsuoria tuhoja hiilirikkailla metsäalueilla. Haluamme edistää vastaavien käytäntöjen soveltamista oman hankintaketjumme lisäksi koko palmuöljyteollisuudessa, minkä vuoksi aloitimme vuonna 2013 yhteistyön sademetsätuhojen torjuntaan erikoistuneen The Forest Trust (TFT) -järjestön kanssa. Vuonna 2014 yhteistyö eteni kenttävarmennuksiin ja palmuöljytoimittajien kanssa pidettyihin työpajoihin, joissa toimitusketjumme toimittajia opastettiin politiikkojen laatimisessa sekä vastuullisten toimintatapojen käyttöönotossa.

Vuonna 2015 jatkoimme kehitystyötä erityisesti niiden toimittajien kanssa, joilla ei vielä ole metsäkatojen ehkäisemiseen liittyvää politiikkaa tai toimintaohjeita. Olemme auttaneet yrityksiä tekemään riskianalysejä sekä järjestäneet koulutusta ja työpajoja hyvien käytäntöjen eteenpäin viemiseksi.

Kaikki Nesteen käyttämät uusiutuvat raaka-aineet jäljitetään niiden viljely- tai tuotantopaikoille käyttäen EU-sertifikoitua ainetasemenettelyä. Toimitusketjun läpinäkyvyyden lisäämiseksi olemme yhteistyössä TFT:n kanssa kartoittaneet myös ns. kolmannet osapuolet hankintaketjumme. Pyrimme myös siihen, että sellaiset viljelijät, jotka toimivat meidän raaka-aineiden tuottajiemme yhteydessä, mutta eivät tuota raaka-aineita meille, noudattavat hyväksytyjä käytäntöjä. Vuoden 2015 loppuun mennessä kaikki suurimmat palmuöljyntuottajamme sitoutuivat metsäkadon vastaisiin periaatteisiin hankinnoissaan kolmansilta osapuolilta.

Toimittajien vastuullisuuden varmentaminen

Neste tekee raaka-ainetoimittajien valintaa koskevat päätökset yhtiön Supplier Compliance -periaatteiden mukaisesti. Kaikkien raaka-ainetoimittajiemme on läpäistävä valintaan kuuluva due diligence -arviointi. Uusien toimittajien lisäksi due diligence -arviointi tehdään myös jo hyväksytyille toimittajille, mikäli he tarjoavat yhtiölle uutta raaka-ainetta tai toimitusketju muuttuu oleellisesti.

Turvallisuustarkastuksessa käsitellään muun muassa hyvää hallintotapaa, korruptiota, avoimia oikeustapauksia ja muita mahdollisia asioita, jotta varmistetaan toimittajan toiminnan ristiriidattomuus Nesteen ohjeiden tai toimintaperiaatteiden kanssa.

Valintavaiheeseen kuuluu myös kattava vastuullisuuskartoitus, jossa tarkastellaan muun muassa toimittajan toimintatapoja ja ohjeita, valmiutta sertifioida tuotantoa sekä mahdollisia kansalaisjärjestöjen esiin nostamia huolenaiheita.

Vastuullisuuden varmentamisen keinot

Valinnan jälkeen seuraamme raaka-ainetoimittajiemme toimintaa jatkuvasti. Ulkopuolinen riippumaton taho auditoi sertifioidut toimittajat vuosittain, ja lisäksi tarvittaessa itse tekemissämme toimittaja-auditoinneissa tarkastellaan toimitusketjua ja sen vastuullisuutta.

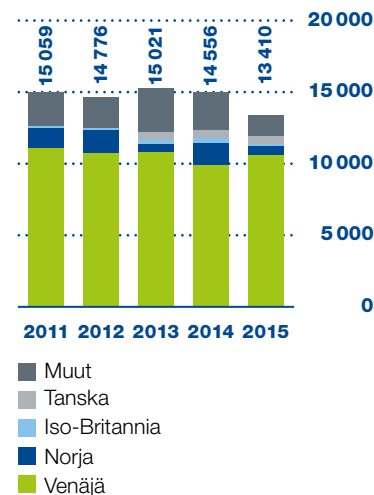
Edellytämme kaikilta palmuöljytoimittajiltamme palmuöljytuotannon vastuullisuutta edistävän RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) -järjestön jäsenyyttä. Jäsenyyden kautta toimittajat ovat sitoutuneet kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja suojelemaan metsiä. Toimittajien on sitouduttava myös Nesteen kestävä kehityksen politiikkaan, kestävä kehityksen periaatteisiin biopolttoaineille sekä metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskeviin periaatteisiin.

Pienviljelijöiden osuuden kasvattaminen

Raakapalmuöljyn toimitusketjussamme on noin 53 000 indonesialaista pienviljelijää, jotka ovat järjestäytyneet osuuskunniksi. Tavoitteenamme on kasvattaa itsenäisten pienviljelijöiden osuutta hankinnassamme.

Olemme kartoittaneet muun muassa hollantilaisen toimitusketjujen kestävyttä edistävän järjestön IDH:n kanssa sopivia alueita palmuöljyn pienviljelyn kehittämisprojektiä varten. Projektissa on tarkoitus yhdistää raakapalmuöljyn tuottaja, rahoittaja (IDH) sekä ostaja

Raakaöljyn ja fossiilisten syöttöaineiden hankinta alueittain, tonnia

eli Neste. Tavoitteena on auttaa pienviljelijöitä kestävien markkinoiden luomisessa ja opastaa heitä markkinoille pääsyssä. Projekti on edennyt käyttöönottoaiheeseen.

Raakaöljyn jäljitettävyyden

Neste ostaa fossiilista raakaöljyä pääasiassa Venäjältä, ja suurin osa käyttämämme raakaöljystä toimitetaan jalostamoillemme Primorskin öljysatamasta. Öljy tulee Primorskiin putkiverkoston kautta, jossa kulkee öljyä ympäri Venäjää sijaitsevilta öljykentiltä. Vuonna 2015 hankimme raakaöljyä myös Kazakstanista, Norjasta, Iso-Britanniasta, Tanskasta, Algeriasta ja Angolasta.

Ostamme raakaöljyä sekä spot-erinä että sopimustoimittajilta: öljyn tuottajilta, välittäjiltä ja suurilta öljy-yhtiöiltä. Suurin osa hankkimastamme raakaöljystä tulee 10–15 toimittajalta.

Koska Venäjältä hankkimamme raakaöljy on koottu putkiverkoston avulla eri puolilla maata sijaitsevilta kentiltä, öljyerien alkuperää on vaikea täsmällisesti jäljittää.

Kaikki potentiaaliset raakaöljyn toimittajat käyvät läpi kaksivaiheisen arvioinnin, jossa kartoitetaan taloudelliset riskit (financial review) ja turvallisuusriskit (security review).

Neste ei hanki arktisilta merialueilta tai konfliktialueilta peräisin olevaa raakaöljyä.

Vastuullinen toimitusketju

Tavoite	Saavutukset 2015	Pitkän aikavälin tavoitteet
100 % käytetystä raakapalmuöljystä on sertifioitua vuoteen 2015 mennessä.	Tavoite saavutettiin etuajassa, vuonna 2013.	Käytämme jatkossakin ainoastaan sertifioitua raakapalmuöljyä.
Kaikki käytetyt uusiutuvat raaka-aineet ovat jäljitettyjä.	- Kaikki käyttämämme uusiutuvat raaka-aineet olivat jäljitettyjä. - Kaikki suurimmat toimittajamme sitoutuivat metsäkadon vastaisiin periaatteisiin myös hankinnoissaan kolmansilta osapuolilta.	Varmistamme uusiutuvien raaka-aineiden jäljitettävyyden myös tulevaisuudessa.
Nesteen yhteiskunnallisten riskien arvioinnin ja toimitusketjun sosiaalisen vastuullisuuden kehittäminen.	- Teimme malesialaisilla palmuöljyviljelmillä työskentelevien siirtotyöläisten sosiaalisiin kysymyksiin keskittyvän tutkimuksen yhteistyössä Business for Social Responsibility (BSR) -organisaation kanssa. - Järjestimme työelämän oikeuksia käsittelevän keskustelutilaisuuden kansalaisjärjestöille. - Yhtiön ihmisoikeussitoumus hyväksyttiin konsernin johtoryhmässä.	- Nesteen yhteiskuntavastuunormien ja toimittajien eettisten ohjeiden kehittäminen sekä ihmisoikeuksia ja työelämäoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja toimeenpano. - Vuoden 2016 keväällä toteutetaan koko konsernin laajuinen ihmisoikeusriskien arviointi (Human Rights Impact Assessment). - Toimittajien vastuullisuusarvioinnin päivitys.

Saavutukset 2015

Saavutettu

Osittain saavutettu

Ei saavutettu

Oman toiminnan vastuullisuus

Henkilöstö

Henkilöstöjohtamisen kuvaus

Nesteen henkilöstöpolitiikka pohjautuu yhtiön liiketoiminnan strategiaan, mikä luo pohjan kaikelle kehittämistyölle. Vuonna 2013 käynnistetty Way Forward -toimintatapa tukee liiketoimintalähtöistä ja yhtiön arvojen mukaista johtamista ja yhteisten toimintatapojen kehittämistä. Way Forward keskittyy erityisesti kehittämään tapaamme työskennellä, jotta pystymme vastaamaan toimialamme vaatimuksiin ja muutoksiin sekä saavuttamaan strategiset tavoitteemme. Kantavana ajatuksena on kehittää Nesteestä entistä asiakaslähtöisempi, kannattavampi ja turvallisempi yhtiö, jossa henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sekä viihtyä ja voida hyvin.

 Nesteen henkilöstöpolitiikka on kuvattu yhtiön verkkosivuilla.

Way Forward -toimintatavan periaatteet ovat:

- Keskitymme asiakkaisiin
- Parannamme yhteistyötä
- Otamme ja annamme vastuuta
- Arvostamme hyviä tuloksia ja puutemme epäkohtiin
- Toimimme kustannustehokkaasti
- Työskentelemme turvallisesti ja ammattimaisesti aina ja kaikkialla

”

Way Forwardin avulla Nesteestä entistä asiakaslähtöisempi, kannattavampi ja turvallisempi.

Liiketoiminnan tulos – henkilöstöjohtamisen mittari

Way Forwardissa on kyse pitkäjänteisestä ja kokonaisvaltaisesta toimintatapamuutoksesta. Sen toteutumisesta kertovat johtamisen ja työhyvinvoinnin mittarit, turvallisuusmittarit sekä ennen kaikkea yhtiön liiketoiminnan tulos ja kehittyminen.

Henkilöstömme on motivoitunutta ja työhönsä sitoutunutta. Siitä kertovat alhainen ulkoinen vaihtuvuus, erinomaisella tasolla oleva sisäinen tehtäväkierto ja halukkuus uusiin haasteisiin sekä henkilöstön korkea kiinnostus oman osaamisensa kehittämiseen. Uuden toimintamallin myötä haluamme rohkaista jokaista ottamaan vastuuta yhteisistä kehitysasioista sekä kannustaa nesteläisiä avoimeen keskustelu- ja palautekulttuuriin.

Esimiestyön ja johtajuuden kehittäminen

Henkilöstön kehittämisen lähtökohtana ovat Nesteen strategiset tavoitteet, joista on johdettu henkilö- ja tiimikohtaiset tavoitteet. Esimiehillä on vastuu siitä, että jokainen nesteläinen tietää oman roolinsa arvon tuottamisessa, yhtiön strategian toteuttajana sekä saa työhönsä riittävästi tukea ja välineitä. Tarjoamme linja- ja projektiesimiehille räättälöityjä kehittämis- ja valmennusohjelmia. Vuonna 2015 olemme painottaneet ohjelmissamme asiakaslähtöisyyttä, turvallisuusjohtamista ja palautekulttuuria.

Käynnistimme syksyllä 2015 yhteistyössä Aalto EE:n kanssa NEXWave-kehitysohjelman, joka tukee Nesteen strategian toteuttamista, muutosta ja kasvua. Ohjelmaan osallistuu noin 130 henkilöä eri liiketoiminta-alueista ja yhteisistä toiminnoista. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa ymmärrystämme liiketoiminnan arvon muodostumisesta ja kasvattamisesta sekä tunnistaa ja kehittää kasvun mahdollisuuksia asiakassuuntautuneen toimintatavan kautta.

Henkilöstömäärä
henkilöstöryhmittäin
31.12.2015, %

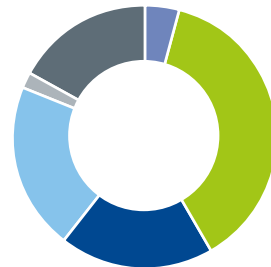
- Johto ja ylemmät toimihenkilöt 38,3 % (35,1 %)
- Toimihenkilöt 19,4 % (21,1 %)
- Työntekijät 42,3 % (43,8 %)

Henkilöstömäärä
segmenteittäin 31.12.2015, %

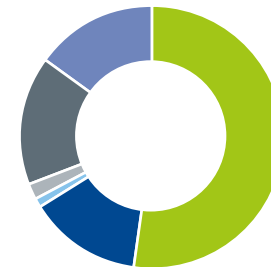
- Öljytuotteet 33,6 % (35,6 %)
- Uusiutuvat tuotteet 5,5 % (5,3 %)
- Öljyn vähittäismyynti 27,6 % (28,1 %)
- Neste Jacobs 19,1 % (15,8 %)
- Tutkimus ja kehitys 4,5 % (4,8 %)
- Muut yhteiset toiminnot 9,7 % (10,5 %)

Henkilöstön koulutustaso
31.12.2015, %

- Peruskoulu 3,9 % (6,2 %)
- Ammatillinen koulutus tai lukio 37,7 % (31,7 %)
- Alempi korkeakoulu- tai yliopistotutkinto 18,8 % (35,4 %)
- Ylempi korkeakoulu- tai yliopistotutkinto 20,8 % (22,2 %)
- Tutkijakoulutus 1,9 % (2,0 %)
- Tietoa ei saatavilla* 17,1 % (2,6 %)

Henkilöstön koulutusalat
31.12.2015, %

- Tekninen tai luonnontieteellinen 52,2 % (58,9 %)
- Kaupallinen tai oikeustieteellinen 13,8 % (15,3 %)
- Yhteiskuntatieteellinen tai humanistinen 1,1 % (1,9 %)
- Logistiikka ja kuljetusala 2,0 % (2,2 %)
- Yleissivistävä ja muut 15,8 % (17,4 %)
- Tietoa ei saatavilla* 15,1 % (4,3 %)

* Tietoa ei saatavilla mm. Venäjän henkilöstöstä.

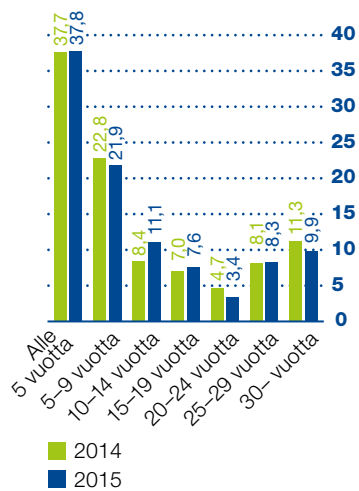
Suoritusjohtamisemme uudistuu

Suoritusjohtaminen on keskeinen esimiestyön työkalu. Tavoitteenamme on liittää se osaksi päivittäistä työskentelyä ja johtamista. Prosessin ensimmäisessä vaiheessa uudistimme kehityskeskusteluja. Jatkossa hyödynnämme arvolähtöistä keskustelumallia, jossa tavoitteita tarkastellaan useita kertoja vuoden aikana.

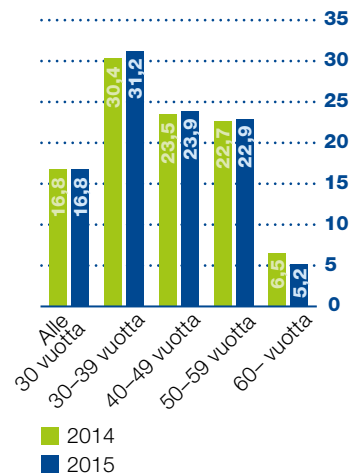
Uusi järjestelmä esimiestyön tukena

Nesteen henkilöstöjärjestelmäuudistuksella luodaan globaali, yhtiön kaikkien yksiköiden käytössä oleva järjestelmä. Se tukee päivittäisjohtamista sekä tuo tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä esimiestyön tehtäviin. Uusi järjestelmä tukee myös käynnissä olevaa suoritusjohtamiskulttuurin muutosta. Läpileikkaavana ajatuksena on työntekijöiden aktiivinen rooli ja vastuu oman suorituksen ja kehittymisen varmistajana.

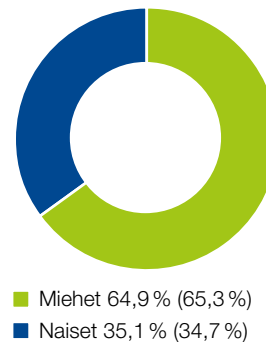
Henkilöstön palvelusvuodet
31.12.2015, %

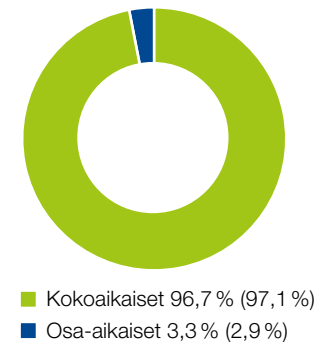
Henkilöstön ikäjakauma
31.12.2015, %

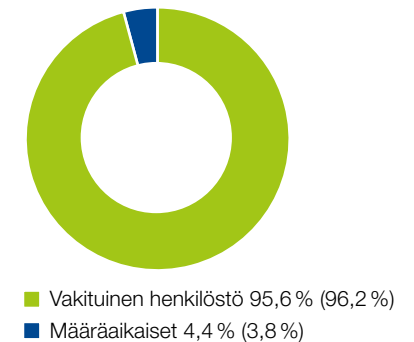
Henkilöstön
sukupuolijakauma
31.12.2015, %

Työsuhteiden rakenne
vuoden lopussa työajan
mukaan 31.12.2015, %

Työsuhteiden rakenne
työsuhteen mukaan
31.12.2015, %

Turvallisuus

Turvallisuusjohtamisen kuvaus

Way Forward -mallin mukaisesti työskentelemme turvallisesti ja ammattimaisesti aina ja kaikkialla. Turvallinen käyttäytyminen on keskeinen osa korkeatasoista osaamistamme ja ammatti-identiteettiämme. Turvallinen toiminta on myös hyvää liiketoimintaa ja riskien hallintaa.

Turvallisuuden johtaminen on osa kaikkea liiketoimintamme johtamista ja kiinteästi mukana päivittäisessä esimiestyössä. Näkemyksemme mukaan yhtiöllämme on vastuu kaikista meille työtä tekevien ihmisten turvallisuudesta, yhtiön omaisuuden turvaamisesta sekä ympäristömme huolehtimisesta. Turvalliset toimintatavat ja prosessit tukevat yhtiötä sen strategian toteuttamisessa. Lisäksi toimintaamme ohjaavat lait, säädökset ja sidosryhmien, kuten sijoittajien, odotukset.

Turvallisuuden johtaminen alkaa ylhäältä

Way Forward to Safety on pitkäntähtäyksen turvallisuuden kehitysohjelma, johon osallistuvat kaikki nesteläiset ylimmästä johdosta alkaen. Vuonna 2015 keskityimme johtamisen käytäntöihin ja esimiestyöhön. Toteutimme yhtiön hallituksen, johtoryhmän ja useiden eri toimintojen johtoryhmien kanssa turvallisuustyöpajoja, joissa pohdittiin johdon roolia ja merkitystä turvallisuuden johtamisessa. Vuonna 2016 työtä jatketaan yksiköiden johtotiimeissä sekä koko henkilöstön kanssa. Tavoitteena on, että jokainen nesteläinen kokee ammattimaista vastuuta yhteisestä turvallisuudesta ja voi mennä työpäivän jälkeen turvallisesti kotiin.

Lue kuinka varmistamme kuljetusten turvallisuuden sivulta 54.

Nesteen turvallisuusperiaatteet

Yhtiön johtoryhmän turvallisuuslupaus: Yhdessä teemme turvallisuuden näkyväksi joka päivä – ei kompromisseja.

Turvallisuuden kehitysohjelman järjestelmiin ja käytäntöihin liittyvät osa-alueet ovat:

1. Vastuunotto ja käyttäytyminen
2. Jämäkkä toiminta
3. Urakoitsijaturvallisuuden parantaminen
4. Prosessiriskien hallinta

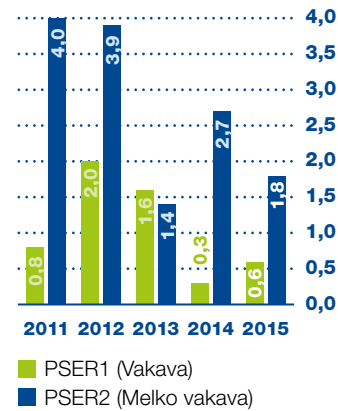
Turvallisuus lähtee meistä kaikista. Organisaation kehittämistä tukevat ihmisten henkilökohtaiseen käyttäytymiseen liittyvät turvallisuusperiaatteet, joita olemme käyneet läpi johdon ja työntekijöiden työpajoissa.

Työpajoissa tiimit ovat tehneet omia turvallisuuslupauksiaan siitä, millaiseen turvallisuuskäyttäytymiseen tiimi sitoutuu ja mitä se haluaa viedä eteenpäin. Työpajat jatkuvat vuonna 2016.

Tavoitteena nolla tapaturmaa

Visionamme mukaisesti tavoitteenamme on nolla tapaturmaa ja turvallisuuspoikkeamaa. Vuonna 2015 otimme käyttöön uuden mittarin, jota seuraamme yhtiötasolla. Mittari *Safe days* kertoo niiden päivien lukumäärän, jolloin meillä ei ollut yhtään tapaturmaa, prosessiturvallisuu tapahtumaa, palotapahtumaa, liikenneonnettomuutta eikä ympäristöpoikkeamaa.

Prosessiturvallisuuspoikkeamat

”
Vuonna 2015
meillä oli
262
turvallista
päivää.

Oman toiminnan vastuullisuus

Tavoite	Saavutukset 2015	Pitkän aikavälin tavoitteet
Tapaturmien määrän vähentäminen (TRIF, Total Recordable Injury Frequency) <2,7 vuoteen 2015 mennessä.	TRIF 3,3	Tavoitteena nolla tapaturmaa.
Ennakoivia turvallisuustoimenpiteitä vähintään 28000 vuoteen 2015 mennessä.	Ennakoivia turvallisuus-toimenpiteitä 30 700	Haluamme säilyttää saavutetun tason ja keskitymme kehittämään toimenpiteiden laatua ja niiden vaikuttavuutta.
Prosessiturvallisuuspoikkeamien määrän vähentäminen (PSER) <2,7 vuoteen 2015 mennessä.	PSER 1,8	Tavoitteena nolla turvallisuuspoikkeamaa.

Saavutukset 2015 Saavutettu Osittain saavutettu Ei saavutettu

Taloudellinen vaikutus sidosryhmittäin

Henkilöstö

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2015	2014	2013
Palkat ja palkkiot	271	267	271
Henkilösivukulut	80	72	83
Koulutusinvestoinnit*	3,4	3,1	3,5
Henkilöstön maksamat tuloverot Suomeen	72,92	64,1	58,8

*sisältyvät henkilösivukuluihin

Epäsuorat vaikutukset

- Maksettavat palkkatulot vaikuttavat yksityisen kulutuksen kautta toimintamaiden bruttokansantuotteeseen.
- Henkilöstön maksamat verot tukevat yhteiskunnallisen hyvinvoinnin tuottamista.
- Henkilöstön kehittäminen muun muassa työkierrolla ja erilaisilla valmennuskokonaisuuksilla lisää henkilöstön henkistä pääomaa ja kasvattaa heidän kilpailukykyään työmarkkinoilla.

Yhteiskunta

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2015	2014	2013
Tuloverot	55	21	94
Valmisteverot	2 061	1 942	1 684
Ympäristöverot- ja maksut	21	22	24
Hyväntekeväisyys ja sponsorointi	1	1	1

Omistajat ja rahoittajat

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2015	2014	2013
Osingot	256*	166	167
Korot ja rahoituskulut	84	75	81

*Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Epäsuorat vaikutukset

- Omistuksen arvonnousulla ja osingoilla pyritään kasvattamaan omistajien varallisuutta.
- Valtion omistamien osakkeiden osinkotuotoilla edistetään hyvinvointipalveluiden ylläpitoa.

Toimittajat

Suorat vaikutukset (milj. euroa)	2015	2014	2013
Rahavirtavaikutteiset investoinnit	505	272	214
Jalostuksessa käytettävien raaka-aineiden hankintakulut	9 016	13 319	15 091
Muut (mm. palvelujen ostot)	842	938	909

Epäsuorat vaikutukset

- Kumppaneiden toiminnan kehittäminen yhteistyöllä luo heille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
- Nesteen tarjoaman vakaan tulon myötä kumppanit voivat tarjota yrityksessään työpaikkoja sekä hankkia tuotteita ja palveluja.

Tunnusluvut

Ilmasto ja resurssitehokkuus

	2015	2014	2013	2012
Päästöluvut ja ylitykset: Ympäristölupapojikkeamat	6	8	7	N/A
Päästöt ilmaan, tonnia				
– CO ₂ Scope 1: suorat hiilidioksidipäästöt	2 935 000	3 166 700	3 556 200	3 469 700
– CO ₂ Scope 2: epäsuorat hiilidioksidipäästöt	452 900	418 900	444 500	489 200
– CO ₂ Scope 3:				
– hankitut tavarat ja palvelut	4 300 000	4 900 000	4 600 000	4 600 000
– myytyjen tuotteiden loppukäyttö	37 600 000	43 700 000	40 700 000	40 500 000
– myytyjen tuotteiden loppukäsittely	400 000	400 000	600 000	308 000
– kuljetus ja jakelu	270 000	ei olennainen	ei olennainen	
– VOC	3 760	3 700	4 500	5 200
– NO _x	2 300	3 000	8 100	8 600
– SO ₂	7 800	6 800	8 100	8 200
– Hiukkaset	180	220	400	540
Energiankäyttö				
– Kokonaiskulutus, TWh	10,2	12,7	14,11*	14,24*
– Polttoaineiden osuus, %	86,5	91,5	91,4	90,5
– Ostosähkö, %	7,9	6,1	6,4	6,9
– Ostolämpö, %	5,6	2,4	2,2	2,6
Vesi				
– Vedenotto m³/v	8 378 000	8 626 000	8 391 000	7 430 000
– Jätevesi m³/v	9 068 000	8 396 000	9 141 000	9 904 000
Päästöt veteen				
– Öljypäästöt veteen, tonnia	2	1	1	4
– Kemiallinen hapenkulutus, tonnia	398	392	497	306
– Typpipäästöt veteen, tonnia	62	44	49	49
– Fostoripäästöt veteen, tonnia	2	2	1	3

* Vuosien 2013 ja 2012 kokonaiskulutuksessa mukana myös Neste Shipping.

	2015	2014	2013	2012
Jätteet, tonnia				
– Tavanomainen jäte loppusijoitukseen	6 900	12 100	11 900	13 000
– Jäte hyötykäyttöön	58 700	33 800	33 100	59 000
– Vaarallinen jäte loppusijoitukseen	20 800	24 200	18 900	14 100
Päästöjen väheneminen	40–90 %	40–90 %	40–90 %	40–90 %
Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus	1 kpl/1m³	N/A	1 kpl/30 m³	1 kpl/20 m³
Uusiutuvien raaka-aineiden käyttö (milj. tonnia)	2,8	2,6	2,3	2,1
Sertifioidun raakapalmuöllyn käyttö %	100	100	100	91
NEXBTL-dieselillä saavutettu kasviuonekaasuvähenemä, milj. tonnia	6,4	5,6	4,8	4,0
Talteen otettu hiilidioksidi, tonnia	115 000	131 000	156 500	156 000
Jäte- ja tähderaaka-aineiden käyttö jalostuksessa milj. tonnia	1,9	1,6	1,2	0,74
Myyty pesulipeä, tonnia	7 380	8 600	9 500	N/A
Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo sekä ei- rahallisten sanktioiden lukumäärä	ei sakkoja eikä sanktioita raportointi- kaudella	ei sakkoja eikä sanktioita raportointi- kaudella	ei sakkoja eikä sanktioita raportointi- kaudella	ei sakkoja eikä sanktioita raportointi- kaudella

Vastuullinen toimitusketju

	2015	2014	2013
Sertifioidun raaka-aineen osuus raakapalmuöllyn käytöstä	853 KT / 100 %	100 %	100 %
Uusiutuvien raaka-aineiden toimittajien lkm	43	38	45
Pienviljelijöiden lkm	53 249	40 000	54 000
Palmuöllyn toimittajien lkm	7	6	8
Palmuöljylvijelmien lkm,	165	212	212
Palmuöljypuristamojen lkm	51	57	65
Due Diligence -selvitysten lkm ja tulokset	35, joista 30 hyväksytty ja 5 arvointiproses- sia kesken.	–	–

GRI-indeksi ja YK:n Global Compact

Neste tukee edelleen Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact (UNGC) -aloitteen kymmentä periaatetta, jotka liittyvät ihmisoikeuksiin, työelämän oikeuksiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan. Juhlimme ylpeinä ensimmäistä vuotamme YK:n Global Compact -aloitteessa. Tämä raportti toimii UNGC-seurantaraporttina (COP), jotta voisimme tiedottaa paremmin edistymisestämme kymmenen periaatteen suhteen. GRI-indeksi kertoo, mikä raportin osa kuvaa edistymistämme kunkin periaatteen osalta.

GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
Yleinen sisältö		
STRATEGIA JA ANALYYSI		
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus s. 5–6	
Organisaation taustakuvaus		
G4-3	Raportoivan organisaation nimi s. 4	
G4-4	Tärkeimmät tavaramerkit/brändit sekä tuotteet ja palvelut s. 8	
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti Espoo	
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritys vastuun näkökohtien osalta Suomi, Ruotsi, Viro, Latvia, Liettua, Venäjä, Yhdysvallat, Singapore, Alankomaat, Bahrain, Sveitsi	
G4-7	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto s. 19	
G4-8	Markkina-alueet s. 8	
G4-9	Raportoivan organisaation koko s. 16	
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsuhteen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna s. 39	6
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö 3 343 henkilöä	3
G4-12	Organisaation toimitusketju s. 35–37	
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla Ei muutoksia raportointijaksolla.	
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen Neste's 2015 Global Compact Communication on Progress, Oct 2014 – Oct 2015. Principle 7. Riskienhallinta	7

GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Vastuullisuuspolitiikat ja periaatteet Ihmisoikeussitoumus Sertifikaatit (verkkosivuilla) Järjestötoiminta ja yhteistyöhankkeet Sertifikaatit, s. 30 Climate Leadership Council
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Järjestötoiminta ja yhteistyöhankkeet
Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat		
G4-17	Konsernin laskentaraja	s. 28–29, 49–50, Tilinpäätös 2015
G4-18	Raportin sisällön määritys	s. 21–24, 28–29
G4-19	Olennot näkökohdat	s. 23–24
G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	s. 21, 24, 28–29
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	s. 21, 24, 28–29
Sidosryhmävuorovaikutus		
G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	s. 24
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	s. 24
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 24
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	s. 24–27
Raportin kuvaus		
G4-28	Raportointijakso	s. 29
G4-29	Edellisen raportin päiväys	s. 28
G4-30	Raportin julkaisu tiheys	s. 28
G4-31	Yhteystiedot, josta voi tilata raportin ja kysyä siihen liittyviä lisätietoja	Vastuullisuus, ympäristö ja turvallisuus -yhteyshenkilöt Nesteen julkaisut

	GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
G4-32	GRI-sisältövertailu	GRI-indeksi, s. 45–48	
G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen	s. 51–52	
Hallinto			
G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat	s. 57–60, 64–66, 70–72	
Liiketoiminnan eettisyys			
G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Arvot Way Forward -toimintatapa	10

Erityinen sisältö

NESTEEN AVAINALUE: Oman toiminnan vastuullisuus

TALOUDELLINEN VASTUU			
Näkökohta: Taloudelliset tulokset			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 10, 13–14	
G4-EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	s. 17, 43	
G4-EC3	Organisaation eläkesitoumusten kattavuus	Tilipäätös 2015	
G4-EC4	Valtiolta saadut avustukset	Yhdysvaltojen Blender's Tax Credit -verohelpotuspäätös tukee Nesteen tulosta Verostrategia Verojalanjälki Tilinpäätös 2015, liiketoiminnan muut tuotot	
Näkökohta: Epäsuorat taloudelliset vaikutukset			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 10, 13–14	
G4-EC8	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset sekä niiden laajuus	s. 43	
	Verojalanjälki	Verojalanjälki Verostrategia	

NESTEEN AVAINALUE: Ilmasto ja resurssitehokkuus

YMPÄRISTÖVASTUU			
	Toiminnan ympäristövaikutukset	s. 30–37, 44 NaapuriSanomat, Naantali Kilpilahti, Ympäristön tilan seuranta	7, 8, 9
Näkökohta: Energia			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 30	
G4-EN3	Organisaation oma energiankulutus	s. 34, 44	7, 8
G4-EN5	Energiaintensiteetti	s. 44, 53	8
G4-EN6	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 34, 53	8, 9

	GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
Näkökohta: Vesi			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 30	
G4-EN8	Kokonaisvedenotto vesilähteittäin	s. 44, vedenotto ei eritelty lähteittäin	7, 8
Näkökohta: Luonnon monimuotoisuus			
	Maaperä ja luonnon monimuotoisuus	s. 36 NaapuriSanomat, Naantali Kilpilahti, Ympäristön tilan seuranta Metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet	
Näkökohta: Päästöt			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 30	
G4-EN15	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1)	s. 44	7, 8
G4-EN16	Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 2)	s. 44	7, 8
G4-EN17	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	s. 44	7, 8
G4-EN19	Kasvihuonekaasupäästöjen (GHG) vähentäminen	s. 32, 44	8, 9
G4-EN20	Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt	Otsonikatoa aiheuttavat aineet on poistettu kokonaan tuotanto- ja sammuusjärjestelmistä 1990-luvulla.	7, 8
G4-EN21	Typen oksidien (NOX) ja rikkioksidien (SOX) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	s. 44	7, 8
	Päästöluvat ja ylitykset	s. 44	
	Talteen otettu hiilidioksidi	s. 44	
	Kasvihuonekaasupäästöt tuotteen elinkaaren aikana: vuotuinen NEXBTL:llä saavutettu päästövähennys	s. 4, 13, 44	
Näkökohta: Jätevedet ja jätteet			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 30	
G4-EN22	Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan	s. 44	8
G4-EN23	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	s. 44	8
G4-EN24	Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus	s. 44	8
Näkökohta: Tuotteet ja palvelut			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 10, 13–14	
G4-EN27	Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus.	s. 30–37 Led-valot leikkaavat sähkölaskun puoleen.	7, 8, 9
	Uusiutuvien raaka-aineiden käyttö	s. 30–32, 34, 44	8, 9

GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
Näkökulma: Määräystenmukaisuus		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 70–71	
G4-EN29 Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä	Ei sakkoja eikä sanktioita raportointikaudella.	8
Näkökohta: Kuljetukset		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 54 Turvalliset kuljetukset – maalla, merellä ja raiteilla	
G4-EN30 Tuotteiden ja materiaalien kuljetuksesta sekä työmatkoista aiheutuneet merkittävät ympäristövaikutukset.	s. 44, 54 Vaatimukset liikennöitsijäsopimuksissa.	8
Raaka-aineiden logistiikan ympäristövaikutukset.	s. 44, 54 Vaatimukset liikennöitsijäsopimuksissa. Innovatiivinen laivatekniikka	
Sosiaalinen vastuu		
NESTEEN AVAINALUE: Oman toiminnan vastuullisuus		
ALAKATEGORIA: Henkilöstö ja työolosuhteet		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 38	
Näkökohta: Työllistäminen		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 38	
G4-LA1 Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain.	s. 40 (osittain) Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus 10,6 %. Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus 9,2 %.	6
Näkökohta: Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 38	
G4-LA4 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitus aika ja sen sisältyminen kollektiivisiin työehtosopimuksiin	Neste noudattaa paikallista lainsäädäntöä.	3
Näkökohta: Työterveys ja -turvallisuus		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 38	
G4-LA6 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammatitautitaajuus, menetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	s. 42 (osittain) Sairauspoissaoloprosentti 2,6 %.	
Ennakoivat turvallisuustoimenpiteet	s. 41–42	

GRI:n sisältö	Raportointi	Global Compact -periaatteet
Näkökohta: Koulutus		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 38	
G4-LA10 Osaamisen kehittäminen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat, jotka tukevat henkilöstön jatkuvaa työllisyyttä ja antavat tukea työsuhteen päättymistilanteissa	s. 39, Nesteen valmennuksien osallistujamäärä 187 hlöä, Koulutusinvestoinnit 3,4 M€.	
Näkökohta: Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 39	
G4-LA12 Organisaation hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muoden monimuotoisuuteen liittyvien tekijöiden mukaisesti	s. 58–61, 64–66	6
Näkökohta: Tasa-arvoinen palkitseminen		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 80–83	
G4-LA13 Naisten ja miesten peruspalkkojen ja palkitsemisen suhde henkilöstöryhmittäin merkittävässä toimipaikoissa	91–113%	6
NESTEEN AVAINALUE: Vastuullinen toimitusketju		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 22	
ALAKATEGORIA: Ihmisoikeudet		
Näkökohta: Syrjinnän kieltö		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 22, 35	
G4-HR3 Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet	Ei syrjintätapauksia raportointikaudella. s. 22 Tasa-arvo ja monimuotoisuus	
Näkökohta: Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimusoikeudet		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-HR4 Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta yhdistymisen vapautta ja oikeutta kollektiivisesti neuvoteltuihin työehtosopimuksiin on rikottu tai sen on tunnustettu olevan vaarassa olla toteutumatta, ja näiden oikeuksien tukemiseksi toteutetut toimenpiteet.	s. 26, 35–37 Metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet Viidakon uudet lait. Finnwatch 2015	3
Näkökohta: Lapsityövoima		
G4-DMA Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	

GRI:n sisältö		Raportointi	Global Compact -periaatteet
G4-HR5	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta on tunnistettu merkittävä lapsityövoiman käytön riski, ja lapsityövoiman käytön estämiseksi toteutetut toimenpiteet.	Metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet Ihmisoikeudet toimitusketjussa	5
Näkökohta: Pakko- ja rangaistustyövoima			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-HR6	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta on tunnistettu merkittävä pakko- ja rangaistustyövoiman käytön riski, ja pakko- ja rangaistustyövoiman käytön estämiseksi toteutetut toimenpiteet.	Metsäkadon estämistä ja uusiutuvien raaka-aineiden vastuullista hankintaa koskevat ohjeet Ihmisoikeudet toimitusketjussa	4
Näkökohta: Toimittajien ihmisoikeusarvioinnit			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-HR10	Prosenttisuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ihmisoikeuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti	s. 36, 44	2
NESTEEN AVAINALUE: Vastuullinen toimitusketju			
ALAKATEGORIA: Yhteiskunta			
Näkökohta: Poliittinen vaikuttaminen			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-SO6	Poliittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edunsaajittain	Yhtiö ei jaa poliittisia tukia.	10
Näkökohta: Kilpailun rajoitukset			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	Nesteen eettiset säännöt	
G4-SO7	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvien oikeustoimien lukumäärä ja oikeuden päätökset	Ei tapauksia raportointikaudella.	
Näkökohta: Määräystenmukaisuus			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 57, 71	
G4-SO8	Merkittävien lainsäädännön ja säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä	Ei saksia eikä sanktioita raportointikaudella.	

GRI:n sisältö		Raportointi	Global Compact -periaatteet
NESTEEN AVAINALUE: Vastuullinen toimitusketju			
ALAKATEGORIA: Tuotevastuu			
Näkökohta: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-PR2	Tuotteiden elinkaaren aikaisiin terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan	Ei tapauksia raportointikaudella.	
Näkökohta: Tuote- ja palvelutiedot			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-PR4	Tuote- ja palveluinformaatioon ja -merkintöihin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan.	Ei tapauksia raportointikaudella.	
Näkökohta: Markkinointiviestintä			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-PR7	Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan	Ei tapauksia raportointikaudella.	
Näkökohta: Määräystenmukaisuus			
G4-DMA	Johtamistavan kuvaus	s. 21–22	
G4-PR9	Tuotteiden ja palveluiden käyttöön liittyvän lainsäädännön ja säännösten rikkomisesta aiheutuneiden merkittävien sakkojen rahamääräinen arvo	Ei tapauksia raportointikaudella.	
NESTEEN AVAINALUE: Vastuullinen toimitusketju			
	Raakaöljyn ja fossiilisten syöttöaineiden hankinta alueittain	s. 37	
	Sertifioidun raaka-aineen osuus raakapalmuöljyn määrästä	s. 31	
	Uusiutuvien raaka-aineiden toimittajien lukumäärä	s. 44	
	Palmuöljyn pienviljelijöiden lukumäärä	s. 44	
	Palmuöljyn toimittajien lukumäärä	s. 44	
	Palmuöljyviljelmien lukumäärä	s. 44	
	Palmuöljypuristamoiden lukumäärä	s. 44	

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Konsernitason suorituskykytiedot sisältävät emoyhtiön ja emoyhtiön omistuksessa yli 50 prosentin osuudella olevat yhtiöt. Osakkuusyhtiöt eivät sisälly laskentaan.

Ympäristö

Energia

Energiankulutustiedot kattavat Nestein jalostamot, terminaalit, toimistot, oman asematoiminnan sekä aikarahdatut laivat. Luvut perustuvat näiden yksiköiden toimittamiin tietoihin.

Vedenotto

Vedenottomäärät perustuvat joko omiin mittauksiin tai laskutukseen.

Jätevesipäästöt

Neste raportoi jätevesimäärät, kemiallisen hapenkulutuksen (COD), öljy-, typpi- sekä fosforipäästöt. Tiedot lasketaan näytteisiin tai jatkuvaan mittaukseen perustuvien jalostamo- ja terminaalikohtaisten tietojen perusteella. Tiedot eivät sisällä kunnalliseen tai ulkoiseen jätevedenkäsittelylaitokseen sisältyvien jätevesien kuormitusarvoja.

Hiilidioksidipäästöt (CO₂)

Laskennassa on käytetty scope 1 ja 2 -hiilidioksidipäästöjen osalta Tilastokeskuksen julkaiseman polttoaineluokituksen mukaisia päästökertoimia. Ostetun sähkön ja lämmön kulutuksen päästökertoimina on käytetty GHG-protokollan mukaisia maakohtaisia kertoimia. Scope 3 -päästöjen laskenta perustuu raaka-aineiden hankinnan ja myynnin tietoihin. Päästökertoimina on käytetty julkisista lähteistä saatavia tietoja sekä Nestein omia laskentatietoja. Scope 3 -laskenta perustuu GHG-protokollan (Corporate standard) periaatteisiin.

Turvallisuus

Tapaturmataajuus

Tapaturmataajuuteen lasketaan poissaoloon johtaneet, työrajoitteen aiheuttaneet tai lääkinällistä hoitoa edellyttäneet työpaikkatapaturmat. Tapaturmataajuuden (työpaikkatapaturmat miljoonaa tehtyä työtuntia kohden) laskentakaava: työpaikkatapaturmien kokonaismäärä × 1 000 000/tehdyt työtunnit. Laskenta sisältää oman henkilöstön, urakoitsijat ja Nestein toimipaikoilla työskentelevät palveluntoimittajat.

Safe day

Päivä ilman TRI-tapaturmaa, prosessiturvallisuuspoikkeamaa, tulipaloa tai syttymää ympäristöluparikkomusta tai liikenneonnettomuutta.

Tehdyt työtunnit

Tarkastelujakson aikana koko henkilöstön sekä palveluntoimittajien tekemät työtunnit. Palveluntoimittajien työtunneissa voi käyttää arviota (esim. kirjanpitoluonnit) ellei tarkka tuntimäärä ole tiedossa.

Työpaikkatapaturma

Työssä/työtehtävissä tai liikuttaessa työpaikan alueella sattuneet tapaturmat.

LWI (Lost Workday Injury)

Vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien kappalemäärä.

TRI (Total Recordable Injuries)

Kaikki kirjatut työpaikkatapaturmat: poissaoloon johtaneiden, työrajoitteen aiheuttaneiden tai lääkinällistä hoitoa edellyttäneiden työpaikkatapaturmien kappalemäärä.

PSE1 (Process Safety Event)

Prosessissa tapahtunut suunnittelemaan ja hallitsemaan minkä tahansa aineen päästö, joka johtaa PSE1-luokituksen mukaisiin seurauksiin. Seuraukset voivat olla:

1. poissaoloon (LWI, RWI) tai menehtymiseen (Fatality) johtanut työpaikkatapaturma
2. tulipalo tai räjähdys, jonka suorat kustannukset (ei tuotantometykset) ovat > 25 000 euroa
3. evakuointi, sisäsuojautuminen
4. vuoto, jonka määrä ylittää raportointikynnyksen tietyssä ajassa, raja-arvot CONCAWE:n (Eurooppalaisten öljynjalostajien yhteistyöjärjestö) mukaan
5. varopurkausjärjestelmän kautta tapahtuva päästö em. seurauksin

PSE2 (Process Safety Event)

Prosessissa tapahtunut suunnittelemaan ja hallitsemaan minkä tahansa aineen päästö, joka johtaa PSE2-luokituksen mukaisiin seurauksiin. Seuraukset voivat olla:

1. lääkinällistä hoitoa (MTC) vaativa työpaikkatapaturma
2. tulipalo tai räjähdys, jonka suorat kustannukset (ei tuotantometykset) ovat > 2 500 euroa
3. vuoto, jonka määrä ylittää raportointikynnyksen tietyssä ajassa, raja-arvot CONCAWE:n mukaan
4. varopurkausjärjestelmän kautta tapahtuva päästö em. seurauksin

HSEQ (Health, Safety, Environment, Quality)

Terveys, turvallisuus, ympäristö ja laatu.

Henkilöstö

Henkilöstölukujen raportointi

Henkilöstömäärät lasketaan henkilömäärinä ja ne sisältävät lähtökohteisesti aktiivisessa ja lepäävässä työsuhteessa olevan henkilöstön. Tuntityöntekijöitä ei lasketa mukaan, koska heidän työtuntimäärissään on suurta hajontaa ja heidän lukumääränsä suhteessa muuhun henkilöstöön on hyvin vähäinen. Henkilöstöluvut on raportoitu 31.12. tilanteen mukaisesti, ellei toisin ole mainittu.

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus

Palveluksesta lähteneiden vakinaisten henkilöiden määrä 1.1.–31.12. / vakinaisen henkilöstön määrä 31.12. (Mukana ovat kaikki työsuhteen päättymisen syyt.)

Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus

Palvelukseen tulleiden vakinaisten henkilöiden määrä 1.1.–31.12. / vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.

Koulutuskustannukset

Koulutuskustannukset sisältävät koulutukseen liittyvät ulkopuoliset kustannukset, kuten ulkopuolisten kouluttajien palkkiot ja ulkopuolisten koulutusten osallistumismaksut, mutta eivät esimerkiksi osallistujien tai yhtiön omien kouluttajien palkkoja.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

Neste Oyj:n johdolle

Olemme Neste Oyj:n (jäljempänä myös Yhtiö) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun numeeriset tiedot raportointikaudelta 1.1.–31.12.2015 Neste Oyj:n raportissa ”Nesteen vuosi 2015” ”Vastuullisuus”-osiossa (jäljempänä Vastuullisuustiedot).

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiantomme kohteena on lisäksi ollut AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltaminen Neste Oyj:ssä.

Johdon vastuu

Neste Oyj:n johto vastaa Vastuullisuustietojen laatisesta raportointikriteeristöä eli Neste Oyj:n raportointiohjeita sekä soveltuvien osin Global Reporting Initiative:n laatiman yhteiskuntavastuun G4-raportointiohjeistoa noudattaen. Neste Oyj:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Vastuullisuustiedot, joissa ei ole väärinkäytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Neste Oyj:n johto vastaa myös siitä, että Yhtiö soveltaa AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen, sidosryhmien odotuksiin vastaaminen) AccountAbility:n AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008:n mukaisesti.

Varmentajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Olemme noudattaneet IESBA:n (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastus-ammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat perusperiaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella rajoitetun varmuuden antava johtopäätös Vastuullisuustiedoista ja AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiantomme ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Neste Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää, että suunnitteleminen ja suorittaminen toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyttä.

Olemme lisäksi suorittaneet työmme AA1000 Assurance Standard 2008:n mukaisesti ja sopineet Yhtiön kanssa, että se suoritetaan Type 2-muotoisena. Tämä edellyttää varmennustoimeksiannon suunnitteleminen ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Neste Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita ja etteivätkö Vastuullisuustiedot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavia raportointikriteeristön perusteella.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista sekä AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta yhtiössä. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys ja arvioihin riskeistä, että Yhtiö poikkeaa olennaisesti AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet Yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Haastatelleet Yhtiön työntekijöitä organisaation eri tasoilta koskien olennaisuutta, sidosryhmien odotuksia, niihin vastaamista ja sidosryhmien osallistamista.
- Arvioineet sidosryhmien osallistamista ja odotuksiin vastaamista yhtiön dokumentaation ja sisäisen viestinnän perusteella.
- Arvioineet Yhtiössä olennaisiksi määriteltyjä vastuullisuusnäkökohtia sekä arvioineet vastuullisuusraportointia näiden näkökohtien perusteella.
- Toteuttaneet media-analyysin ja internethaun viittauksista Yhtiöön raportointikaudella.
- Vierailleet Yhtiön pääkonttorissa ja yhdellä toimipaikalla Suomessa.
- Haastatelleet Vastuullisuustietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitasolla sekä toimipaikassa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat Yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.

Rajoitetun varmuuden antava johtopäätös

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Neste Oyj:n Vastuullisuustietoja 31.12.2015 päättyneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Tietoomme ei myöskään ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Neste Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon yritys vastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Havainnot ja suositukset

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella raportoimme seuraavat havainnot ja suositukset, jotka koskevat AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamista Neste Oyj:ssä. Nämä havainnot ja suositukset eivät vaikuta edellä esittämiimme johtopäätöksiin.

- **Sidosryhmien osallistaminen:** Neste Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien jatkuvaan osallistamiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Yhtiö on kuullut sidosryhmiä myös saadakseen palautetta olennaisuusarviostaan ja raportoinnistaan. Suosittelemme, että eri sidosryhmien kuulemista ja heidän osallistamistaan jatketaan sekä konsernitasolla että eri maantieteellisillä alueilla. Suosittelemme sidosryhmien osallistamisen jatkamista ja sen edistämistä toimittajien keskuudessa.
- **Olennaisten yhteiskuntavastuun näkökohtien määrittäminen:** Neste Oyj:llä on käytössään systemaattinen prosessi vastuullisuusnäkökohtien olennaisuuden arvioimiseksi ja määrittämiseksi. Yhtiö on päivittänyt olennaisuusarvion, minkä perusteella on kehitetty myös raportointia. Suosittelemme, että Yhtiö edelleen seuraa olennaisiksi määriteltyjä asioita sekä sidosryhmien odotusten että liiketoiminta- ja muiden vaikutusten näkökulmasta arvioiden niissä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia sekä, että Yhtiö päivittää tarvittaessa olennaisuusarvionsa niiden perusteella.
- **Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen:** Neste Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien odotusten tunnistamiseksi, niiden välittämiseksi Neste Oyj:n päätöksentekoprosesseihin. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa vastuullisuusviestinnässään keskittymistä olennaisiin vastuullisuusasioihin mukaan lukien sijoittajien ESG-raportoinnin odotukset.

Helsingissä 4. päivänä maaliskuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy

Sirpa Juutinen
Partner
Sustainability & Climate Change

AA1000
Licensed Assurance Provider
000-29

Case-galleria

Parannamme energiatehokkuutta systemaattisesti ja pitkäjänteisesti

Nesteen energian käytön hallinta perustuu yhtiön energiatehokkuusperiaatteeseen, jossa määritellään tavoitteet energiatehokkuustoiminnalle. Päämääränä on pienentää kasviuonekaasupäästöjä kustannustehokkaasti. Energiankäytön kannalta Nesteen suurimmat ja merkittävimmät energian käyttökohteet ovat eri puolilla olevat tuotantolaitokset.

Neste on mukana yhteisyrityksessä, joka rakentaa yhdistetyn lämpö- ja sähkövoimalan Nesteen jalostamon ja Borealiksen petrokemiantuotannon tarpeisiin Porvoossa. Voimalaitos tuottaa höyryä ja energiaa turvatummin, tehokkaammin ja selvästi nykyistä puhtaammin tuotettuna.

Olemme sitoutuneet Energiatehokkuussopimuksella Suomen energiavaltaisen teollisuuden energiatehokkuusohjelmaan, jolla pyritään ehkäisemään ilmastonmuutosta Suomen kansallisen ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti. Sopimuksen keskeisimpänä tavoitteena on toteuttaa energiatehokkuustoimia, joiden kumulatiivinen energiansäästö on yhteensä 660 GWh vuodessa vuoteen 2016 mennessä. Säästötavoite vastaa 35 800 sähkölämmitteisen omakotitalon vuotuista energiankulutusta. Osana Energiatehokkuussopimusta olemme ottaneet käyttöön energiatehokkuusjärjestelmän (ETJ). Energiatehokkuussopimuksen piiriin kuuluvat jalostamomme Porvoossa ja Naantalissa sekä Suomessa sijaitsevat terminaalit. Niiden energiankulutus ja energiatehokkuustoimet raportoidaan vuosittain.

Singaporen ja Rotterdamin jalostamoilla on omat energiatehokkuusohjelmansa, jotka pohjautuvat kyseisten maiden kansallisiin energiatehokkuusohjelmiin.

Uunioperoinneilla säästää jopa 3000 omakotitalon verran

Syksyn 2015 aikana tehtiin mittavat uunikoeajot Porvoon jalostamolla. Koeajojen tarkoituksena oli optimoida suurimpien prosessiuunien operointiolosuhteet ja siten tehostaa polttokaasunkäyttöä jalostamon uuneilla. Koeajosta saatujen tulosten perusteella uuneille määritellään jatkossa operointi-ikkunat, joissa uunien toiminta on mahdollisimman energiatehokasta. Alustavien arvioiden mukaan uunioperointeja tehostamalla energian säästöpotentiaali voi olla jopa noin 40–60 GWh vuodessa, mikä vastaa 2000–3000 sähkölämmitteisen omakotitalon vuotuista energiankulutusta.

Seisokissa parannettiin myös energiatehokkuutta

Säännöllisesti tehtävissä jalostamoseisokeissa uusitaan ja huolletaan jalostamoiden laitteistoja. Uusissa laitteistoissa on yleensä parempi hyötysuhde sekä eristykset, joiden avulla voidaan pienentää energiankulutusta. Porvoon jalostamolla keväällä 2015 toteutetun mittavan huoltoseisokin aikana suurimmat energiansäästöt saatiin raaka-öljyn tislauksen uunien uusimisesta sekä ns. reformointiyksikön parannuksista. Reformointiyksikössä valmistetaan korkealaatuista bensiiniä. ●

Kuljetusten turvallisuus

Suurimman osan kuljetuksistamme hoitavat ulkopuoliset kumppanit. Hallitsemme kuljetuksiin liittyviä riskejä varmistamalla, että kuljetuskalusto on kunnossa ja että omat sekä kumppaneidemme työntekijät tietävät, miten toimia turvallisesti.

Maantiekuljetukset

Kumppanimme sitoutuvat noudattamaan turvaohjeitamme ja -sääntöjämme. Sopimuksemme sisältävät erillisen turvallisuusasioihin keskittyvän liitteen.

Nesteellä on oma tieliikenneasetuksen vaatimukset ylittävä ajoneuvo-standardi, joka säätelee kuljetuksiamme hoitavilta ajoneuvoilta vaadittavia ominaisuuksia. Asetamme kuljetusliikkeille turvallisuustavoitteita, joita seuraamme säännöllisesti. Kaikki turvallisuustapahtumat tutkitaan.

Sopimusliikennöitsijöidemme kuljetuskalustolle tehdään vuosikatsastuksen lisäksi myös turvatarkastus (öljyalan yhteinen European Truck Safety Control). Tarkastuksessa keskitytään erityisesti ajoneuvojen alustaan sekä säiliöautojen erikoisrakenteisiin.

Liikennöitsijöiden lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä myös viranomaisten ja alan vaikuttajien, kuten poliisin, Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) sekä Öljy- ja biopolttoaineala ry:n kanssa maantiekuljetustoiminnan kehittämiseksi yhtenäisempään ja turvallisempaan suuntaan.

Rautatiekuljetukset

Nesteen rautatiekuljetukset hoitaa VR. Meidän vastuullamme on huolehtia omistuksessamme olevien rautatiekiskojen turvallisuudesta ja kunnossapidosta. Omistamme ja hallinnoimme yhteensä kahdeksaa rautatieterminaalia Suomessa, Viron Tallinnassa ja Latvian Riiassa. Turvallisuusjohtamisjärjestelmämme kattaa terminaalit vastuullamme olevien toimintojen osalta.

Nesteelle on myönnetty rautateitä Suomessa omistavilta tahoilta vaadittava Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) myöntämä turvallisuuslupa.

Merikuljetukset

Vuonna 2014 saatoimme loppuun varustamotoiminnan ulkoistamisen. Vastaamme käytössämme olevien alusten kaupallisesta operoinnista, mutta niiden turvallisuudesta vastaavat niiden turvallisuusjohtamisjärjestelmien mukaisesti alusten miehistys- ja hoitovarustamot.

Ulkopuolisten tankkereiden arvioinnista ja hyväksynnästä Nesteen käyttöön vastaa konsernin merikuljetusriskienhallintatoiminto (ship vetting). Varustamotoiminnan ulkoistamisen yhteydessä perustettu alusten omaisuudenhallinnointiyhtiö Navidom Oy seuraa käyttööme vuokrattujen alusten turvallisuus- ja laatutasoa ohjaamalla yhteistoimintaa sekä auditoiden aluksia ja niiden hoidosta vastaavia yhtiöitä. Auditoinneilla varmistetaan, että alukset täyttävät toimialan vaatimukset sekä lakisääteiset vaatimukset ylittävät Nesteen omat turvallisuusperiaatteet.

Lisäksi turvallisuusjohtamisjärjestelmiä auditoidaan eri viranomaisten sekä asiakkaiden eli muiden öljy-yhtiöiden säännöllisillä tarkastuksilla.

Terminaalitoimintoja varten meillä on omat turvallisuusohjeet ja -käytännöt, joita käytössämme olevien alusten pitää noudattaa. ●

Roadshow omien kesken

Neste tapaa nykyisiä ja potentiaalisia sijoittajia useaan otteeseen vuoden aikana ja järjestää heille ja analyytikoille myös pääomamarkkinapäivän vähintään kerran vuodessa. Sijoittajatapaamisia kutsutaan usein termillä "roadshow": lähdetään tien päälle esittelemään yhtiötä, sen tekemisiä ja tuloksia tärkeille kohderyhmille.

Nesteen tärkeimmälle kohderyhmälle, yhtiön henkilöstölle, järjestetään joka vuosi oma "roadshow", strategiakahvit. Yhtiön suurimmissa toimipaikoissa järjestettävissä tilaisuuksissa käydään läpi yhtiön strategia ja se, mitä konkreettista tekemistä se edellyttää. Aiempina vuosina matkaan lähti toimitusjohtaja, mutta vuonna 2015 kierroksen tekivät johtoryhmän jäsenet pareittain.

Strategiakahveilla perehdyttiin Nesteen uuteen visioon ja yhtiötason strategiaan. Tilaisuuksien tarkoituksena on antaa tilaa myös vuoropuhelulle ja henkilöstön kysymyksille. Esimerkiksi vuonna 2015 ohjelmassa oli keskustelupaneeli, johon kysymykset kerättiin henkilöstöltä.

Strategiakahvien jälkeen toiminnot järjestivät tilaisuuksia, joissa syvennyttiin pohtimaan ja avaamaan yhtiön strategiaa omasta näkökulmasta.

Strategiakahvit järjestetään vuosittain kesälomien jälkeen. Vuonna 2015 ne ajoituivat syys-lokakuulle. ●

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015	57
Riskienhallinta	76
Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2015	80

03

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 suositus 54:n ja arvopaperimarkkinlain 7 luvun 7 §:n sekä arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun valtiovarainministeriön asetuksen 7 §:n mukaisesti. Selvitys annetaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Se on saatavilla vuosikertomuksen lisäksi osoitteessa www.neste.com/sijoittajat.

Sääntely-ympäristö

Neste noudattaa hyvää hallinnointitapaa suomalaisia listayhtiöitä koskevan lainsäädännön, oman yhtiöjärjestyksensä ja listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 mukaisesti. Hallinnointikoodiin 2010 voi tutustua osoitteessa www.cgfinland.fi. Neste Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ Helsingissä, ja yhtiö noudattaa Helsingin pörssin sääntöjä. Yhtiö noudattaa myös Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä.

Nesteen tarkastusvaliokunta on käsitellyt hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Myös Nesteen tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Neste laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-tilinpäätösstandardien, arvopaperimarkkinlain ja soveltuvien Finanssivalvonnan standardien sekä NASDAQ Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Yhtiön toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Hallintoelimet

Nesteen hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan. Hallitus vastaa Nesteen strategiasta, liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta sekä nimittää yhtiön toimitusjohtajan. Yhtiön liiketoimintaa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista johtaa Nesteen toimitusjohtaja johtoryhmän (NEB) avustamana.

Nesteen pääkonttori sijaitsee Espoossa.

Nesteen hallintomalli

Yhtiökokous

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Omistajat osallistuvat yhtiökokoukseen henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajan valinnasta ja heidän palkkioista.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä silloin, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään kymmenesosa kaikista yhtiön osakkeista, sitä kirjallisesti vaativat tietyn asian käsittelemistä varten.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan osakkeenomistajille julkaisemalla kutsu yhtiön internetsivuilla www.neste.com aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen osakeyhtiölaissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Yhtiö julkaisee tiedot yhtiökokouksen ajankohdasta ja paikasta sekä yhtiön internetsivujen osoitteen yhdessä tai useammassa sanomalehdessä samassa määrääjässä. Nesteellä ei ole tiedossa yhtiön osakkeiden omistukseen liittyviä osakassopimuksia.

2015

Yhtiökokous pidettiin keskiviikkona 1.4.2015 Helsingissä. Kokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin vuoden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuodelta 2014. Yhtiökokous myös hyväksyi hallituksen ehdotuksen voitonjaosta, jonka mukaan vuodelta 2014 maksettiin osinkoa 0,65 euroa osakkeelta. Osinkoon olivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon osingonmaksun täsmäytyspäivänä 7.4.2015. Osingot maksettiin 14.4.2015. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen jäsenistä ja palkkioista sekä valitsi yhtiölle tilintarkastajan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Vuonna 2013 yhtiökokous päätti hallituksen esityksestä perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan. Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle ehdotukset hallituksen jäsenten palkitsemisesta ja lukumäärästä sekä ehdotus hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenistä. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta koostuu neljästä (4) jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä.

Nimeämiseen oikeutetut yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyvät vuosittain Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella. Hallituksen puheenjohtaja pyytää näin määräytyvän osakeomistuksen mukaisesti kolmea suurinta osakkeenomistajaa kutakin nimeämään yhden jäsenen nimitystoimikuntaan. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, oikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta.

Hallituksen puheenjohtaja kutsuu koolle osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ensimmäisen kokouksen. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, jonka kutsusta toimikunta jatkossa kokoontuu. Kun toimikunta on valittu, yhtiö julkistaa kokoonpanon tiedotteella.

Nimitystoimikunta perustetaan toimimaan toistaiseksi kunnes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain

ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet.

Toimikunnan tulee toimittaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle vuosittain varsinaista yhtiökokousta edeltävän tammikuun 31. päivään mennessä. Ylimääräiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset tulee toimittaa yhtiön hallitukselle siten, että ne voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun.

Vuoden 2016 yhtiökokousta valmistelleen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kokoonpano

Nesteen osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan valittiin 3.9.2015 tilanteen perusteella ylijohtaja Eero Heliövaara valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksiköstä (puheenjohtaja), sijoitusjohtaja Mikko Mursula Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, varatoimitusjohtaja Reima Rytsölä Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmasta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta.

Yllä oleva osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui 4 kertaa. Nimitystoimikunta teki ehdotuksen hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 25.1.2016.

Toiminta

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistelee ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle

- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenet:

Eero Heliövaara

Kauppätieteiden maisteri ja diplomi-insinööri. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja.
Synt. 1956.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksikön ylijohtaja. Paulig-konsernin, Suomen Syöpäinstituutin Säätiön, HLD Healthy Life Devices

ja Solidiumin hallituksen jäsen. Nesteen, Finnairin sekä Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan puheenjohtaja.

Mikko Mursula

Kauppätieteiden maisteri, Helsingin Kauppakorkeakoulu (1992). Nimitystoimikunnan jäsen.
Synt. 1966.

Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen sijoitusjohtaja. Nesteen, Metson, Outotecin, Suomisen, Munksjön, Oriola KD:n ja Ekokemin nimitystoimikunnan jäsen.

Reima Rytsölä

Valtiotieteiden maisteri, Helsingin yliopisto; CEFA (1998), Svenska Handelshögskolan ja AMP (2010), Harvard Business School. Nimitystoimikunnan jäsen.
Synt. 1969.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja. VVO-Yhtymän hallituksen jäsen. Nesteen, Uponorin, Tikkurilan, Suomisen, Elisan ja Componentan nimitystoimikunnan jäsen.

Vuoden 2015 yhtiökokousta valmistelleen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kokoonpano

Vuoden 2015 yhtiökokousta valmistelleeseen osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan kuuluivat ylijohtaja Eero Heliövaara valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksiköstä (puheenjohtaja), varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, sijoitus-toiminnosta vastaava johtaja Reima Rytsölä Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmasta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta.

Nimitystoimikunta kokoontui 5 kertaa. Nimitystoimikunta teki ehdotuksen hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 20.1.2015.

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu viidestä kahdeksaan jäsentä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontuu niin usein kuin tarve vaatii. Sillä tulee vuosittain olla vähintään 9–12 säännöllistä kokousta, joiden ajankohdat on etukäteen määritetty. Lisäksi hallituksen puheenjohtaja tai hänen ollessaan estyneenä hallituksen varapuheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä tai mikäli hallituksen puheenjohtaja itse katsoo sen tarpeelliseksi. Kokous on päätösvaltainen, jos siihen osallistuu yli puolet jäsenistä. Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman varsinaisten yhtiökokousten väliseksi ajanjaksoksi. Suunnitelma sisältää muun ohessa kokousaikataulun ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat. Hallituksen tulee vuosittain arvioida toimintansa tehokkuutta. Arviointi käsitellään hallituksessa viimeistään tilikauden päättymisen jälkeen.

Tehtävät

Hallituksen tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat hallituksen tehtävät:

- Vastaa Neste -konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sovellettavan lainsäädännön ja määräysten, yhtiöjärjestyksen sekä yhtiökokouksen antamien ohjeiden mukaisesti
- Hyväksyy Nesteen strategian sekä vastaa liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta
- Päättää yhtiön keskeisistä toimintaperiaatteista
- Vahvistaa yhtiön vuosittaisen toimintasuunnitelman
- Hyväksyy tilinpäätöksen ja osavuositarkastukset
- Päättää merkittävistä investoinneista ja omaisuuden myynneistä
- Vahvistaa yhtiön arvot ja toimintaperiaatteet sekä seuraa niiden toteutumista
- Nimittää toimitusjohtajan ja hänen välittömät alaisensa sekä päättää heidän palkitsemisestaan
- Vahvistaa johtoryhmän ja konsernin ylin organisaatio- ja toimintarakenteen
- Määrittelee yhtiön osinkopolitiikan, jonka perusteella osinkoehdotus annetaan yhtiökokouksen käsiteltäväksi

- Huolehtii sille Suomen osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen tai työjärjestyksen mukaan kuuluvista muista tehtävistä.

Hallituksen jäsen ei voi olla mukana päätettäessä sellaista asiaa, joka liittyy (i) sopimukseen kyseisen hallituksen jäsenen ja Neste -konserniin kuuluvan yhtiön välillä; (ii) sopimukseen Neste -konserniin kuuluvan yhtiön ja kolmannen osapuolen välillä, kun hallituksen jäsenellä on sellainen olennainen etu, joka on ristiriidassa Nesteen tai Neste -konserniin kuuluvan yhtiön edun kanssa; (iii) sopimukseen Neste -konserniin kuuluvan yhtiön ja sellaisen oikeussubjektin, jota hallituksen jäsen edustaa joko itse tai yhdessä muiden henkilöiden kanssa, välillä. Kohtaa (iii) ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun Nesteen kanssa sopimuksen solminut taho on Neste -konserniin kuuluva yhtiö. Termi ”sopimus” käsittää tässä yhteydessä myös kanteet sekä muut oikeusprosessit, jotka ovat seurausta mainituista sopimuksista tai yhteydessä niihin.

2015

Vuonna 2015 yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavan yhtiökokouksen loppuun asti seitsemän jäsentä.

Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin hallituksen nykyisistä jäsenistä Jorma Eloranta, Maija-Liisa Friman, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Marco Wirén. Jorma Eloranta jatkaa hallituksen puheenjohtajana ja Maija-Liisa Friman varapuheenjohtajana.

Per-Arne Blomquistin jäsenyys päättyi yhtiökokouksessa 1.4.2015.

Vuonna 2015 hallitus kokoontui 13 kertaa. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 93. Hallitus keskittyi työssään yhtiön taloudellisen tuloksen ja tilan seurantaan, valvoi strategian toteuttamista sekä arvioi toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutuksia yhtiön strategiaan. Hallitus teki jalostamoiden kehittämiseen ja kilpailukyvyyn turvaamiseen liittyviä päätöksiä, joihin kuuluivat muun ohessa Porvoon jalostamon huoltoseisokki sekä yhteisyrityksenä rakennettava lämpö- ja sähkövoimalaitos. Hallitus kiinnitti huomiota turvallisuuden parantamiseen ja valvoi toimenpiteitä tuotantolaitosten käytettävyyden parantamiseksi ja toimintatapojen kehittämiseksi. Hallitus seurasi myös uusiutuvien tuotteiden raaka-ainepohjan joustavuuden lisäämistä. Lisäksi hallitus kiinnitti huomiota riskienhallinnan kehittämiseen sekä huolehti muista sille työjärjestyksen mukaan kuuluvista tehtävistä.

Tietoja hallituksen jäsenten riippumattomuudesta, valiokuntatyöstä ja osallistumisesta kokouksiin on esitetty oheisessa taulukossa.

Hallitus, 31.12.2015

	Asema	Syntymä- vuosi	Koulutus	Päätoimi	Riippumaton yhtiöstä	Riippumaton merkittävästä os.om.	Henkilöstö- ja palkitsemis- valiokunta	Tarkastus- valiokunta	Läsnäolo kokouksissa	
									Hallitus	Valiokunnat
Jorma Eloranta	Puheenjohtaja	1951	Diplomi-insinööri Tekniikan tohtori h.c.	Hallitusammattilainen	•	•	•		100 %	100 %
Maija-Liisa Friman	Varapuheenjohtaja	1952	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen	•	•		•	100 %	100 %
Laura Raitio	Jäsen	1962	Tekniikan lisensiaatti	Diacor Terveyspalvelut Oy:n toimitusjohtaja	•	•	•		100 %	100 %
Jean-Baptiste Renard	Jäsen	1961	Diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen	•	•	•		100 %	100 %
Willem Schoeber	Jäsen	1948	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen	•	•		•	90 %	100 %
Kirsi Sormunen	Jäsen	1957	Kauppätieteiden maisteri	Hallitusammattilainen	•	•		•	100 %	100 %
Marco Wirén	Jäsen	1966	Kauppätieteiden maisteri	Talousjohtaja	•	•		•	90 %	100 %

Hallitus, 1.1.–1.4.2015*

Per-Arne Blomquist	Jäsen	1962	Kauppätieteiden kandidaatti	Talousjohtaja	•	•		•	66 %	100 %
---------------------------	-------	------	-----------------------------	---------------	---	---	--	---	------	-------

* Per-Arne Blomquistin jäsenyys Nestein hallituksessa päättyi yhtiökokouksessa 1.4.2015.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset on esitetty [yhtiön verkkosivuilla](#). Hallituksen palkkiot on esitetty vuosikertomuksen Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Hallitus

Jorma Eloranta

Diplomi-insinööri, vuorineuvos.
Tekniikan tohtori h.c.

s. 1951

Hallituksen puheenjohtaja, hallituksessa
vuodesta 2011

Riippumaton jäsen

Metso Oyj:n toimitusjohtaja 2004–2011.
Kvaerner Masa-Yards Oyj:n toimitusjohtaja
2001–2003. Patria Industries Oyj:n toimi-
tusjohtaja 1997–2000. Finvest ja Jaakko
Pöyry -konsernien varatoimitusjohtaja
1996. Finvest Oyj:n toimitusjohtaja 1985–
1995. Suominen Oyj:n ja Uponor Oyj:n
hallituksen puheenjohtaja. Pienelo Oyj:n
hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.
Suomen messusäätiön varapuheenjohtaja
ja Cargotec Oyj:n hallituksen jäsen.
Nesteen ja Suomisen osakkeenomistajien
nimitysvaliokuntien jäsen. Asiantuntijajäsen
Uponorin osakkeenomistajien nimitys-
valiokunnassa. Nesteen henkilöstö- ja
palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja.

Maija-Liisa Friman

Diplomi-insinööri

s. 1952

Hallituksen varapuheenjohtaja

Hallituksessa vuodesta 2010

Riippumaton jäsen

Aspocomp Group Oyj:n toimitusjohtaja
vuosina 2004–2007. Vattenfall Oyj:n toimi-
tusjohtaja vuosina 2000–2004 ja Gyproc
Oyj:n toimitusjohtaja vuosina 1993–2000.
Diakonissalaitoksen säätiön hallituksen
puheenjohtaja. Finnairin, LKAB:n ja
Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallituk-
sien jäsen. Finnairin tarkastusvaliokunnan
puheenjohtaja. Boardman Oyj:n partneri.
Nesteen tarkastusvaliokunnan jäsen.

Laura Raitio

Tekniikan lisensiaatti

s. 1962

Hallituksessa vuodesta 2011

Riippumaton jäsen

Diacor terveyspalvelut Oy:n toimitus-
johtaja vuodesta 2014. Ahlstrom Oyj:n
Building and Energy -liiketoiminta-alueen
johtaja 2009–2014 ja johtoryhmän jäsen
2006–2014, Ahlstrom Oyj:n markkinointi-
johtaja (myyntiverkosto, henkilöstöhallinto,
viestintä ja markkinointi) 2006–2008.
Ahlstromin Tapetti- ja julistepaperit-
esikyllästetyt huonekalupaperit- ja hioma-
paperit -tuotelinjojen johtaja Osnabrückissä
Saksassa 2002–2005. Ahlstrom Kauttua
Oyj:n toimitusjohtaja 2001–2002. Vuodesta
1990 lähtien useita johtotason tehtäviä
Ahlstromin erikoispaperi-liiketoiminnoissa.
Boardman Oyj:n, Suominen Oyj:n ja
Terveyspalvelualan Liitto ry:n hallituksen
jäsen. Nesteen henkilöstö- ja palkitsemis-
valiokunnan jäsen.

Jean-Baptiste Renard

Teknisen alan ylempi korkeakoulututkinto
Ecole Polytechniquessa ja öljyalan tutkinto

French Petroleum Institutessa IFP:ssä

s. 1961

Hallituksessa vuodesta 2014

Riippumaton jäsen

2PR Consultingin perustaja ja toimitusjohtaja,
itsenäinen energia-asiantuntija ja konsultti.
Useita tehtäviä BP:ssä vuosina 1986–2010;
Euroopan ja Etelä-Afrikan alueista vastaava
johtaja 2006–2010, liiketoiminnan markkinoin-
nista ja uusista markkinoista vastaava johtaja,
Öljynjalostus- ja markkinointi -toimintojen
johtoryhmän jäsen 2003–2006. IFP-koulun
(French Petroleum Institute) alumnijärjestön
puheenjohtaja. Johtaja (non-executive)
Masana Petroleum Solutionsissa (Etelä-
Afrikka), sekä IFP Training:ssa, joka tarjoaa
Pro bono -konsultointia yhteiskunnallisille
yrittäjille. Entreprendre&+ hallintoneuvoston
jäsen. Nesteen henkilöstö- ja palkitsemis-
valiokunnan jäsen.

Willem Schoeber

Tekniikan tohtori
s. 1948
Hallituksessa vuodesta 2013
Riippumaton jäsen

Itsenäinen liiketoiminnan konsultti. Entinen hallituksen puheenjohtaja EWE Turkey Holding AŞ:ssä, Bursagaz AŞ:ssä ja Kayserigaz AŞ:ssä 2010–2015. EWE AG:n johtoryhmän jäsen, vastuualueena sähköntuotanto ja kansainvälinen liiketoiminta 2010–2013. swb AG:n (Bremen) johtoryhmän puheenjohtaja 2007–2011. Useita tehtäviä erityisesti öljynjalostuksessa Royal Dutch Shell -konsernin yhtiöissä vuosina 1977–2007. Gasunie N.V. hallintoneuvoston jäsen. Nesteen tarkastusvaliokunnan jäsen.

Kirsi Sormunen

Kauppätieteiden maisteri
s. 1957
Hallituksessa vuodesta 2013
Riippumaton jäsen

Nokia Oyj:n yritysvastuujohtaja joulukuuhun 2013 asti. Nokia Oyj:n kestävän kehityksen johtaja 2009–2012, ympäristöjohtaja 2004–2009 ja strategian kehityksestä vastannut johtaja 2003–2004. Toiminut myös Nokia Inc.:n talous- ja rahoitustoiminnoista vastaavana johtajana Yhdysvalloissa Texasissa vuosina 1999–2003, Nokia Telecommunicationsin talous- ja rahoitusjohtajana 1995–1999 sekä Nokia-konsernin rahoitusjohtaja 1993–1995. Useita eri tehtäviä Nokia Oyj:n rahoitusyksikössä vuodesta 1982 alkaen. DNA Oy:n hallituksen ja Suomen itenäisyyden juhlarahasto Sitran hallituksen jäsen. Nesteen tarkastusvaliokunnan jäsen.

Marco Wirén

Kauppätieteiden maisteri
s. 1966
Hallituksessa vuodesta 2015
Riippumaton jäsen

Wärtsilä Oyj Abp:n talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2013. SSAB, talous- ja rahoitusjohtaja 2008–2013; SSAB, Business Control -johtaja 2007–2008; Eltel Networks, talous- ja rahoitusjohtaja ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja 2002–2007; NCC, liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja ja talousjohtaja 1995–2001. Nesteen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on muodostanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan, jossa on 4 jäsentä sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan, jossa on 3 jäsentä. Valiokuntien kokoukset ovat päätösvaltaisia, jos niihin osallistuu enemmän kuin kaksi valiokunnan jäsentä, puheenjohtaja mukaan lukien. Valiokuntien jäsenet valitaan hallituksen jäsenten keskuudesta vuoden toimikaudeksi. Hallitus on hyväksynyt kummallekin valiokunnalle työjärjestyksen, jossa määritellään tehtävät ja vastuut. Valiokunnan puheenjohtaja määrittää jäsenten kanssa kokousten määrän ja aika-aulun. Valiokuntakokouksia on vähintään kaksi vuodessa. Kumpikin valiokunta raportoi säännöllisesti kokouksistaan hallitukselle. Raportti sisältää vähintään yhteenvedon valiokunnalle osoitetuista tehtävistä ja niiden hoitamisesta. Valiokunnat tekevät vuosittain toiminnastaan itsearviointiraportin hallitukselle.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta koostuu työjärjestyksensä mukaisesti vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä ja joista vähintään yksi on riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Jäsenillä tulee olla riittävät tiedot kirjanpitoikäytännöistä ja taloudellisten raporttien valmistelusta sekä muu hallituksen määrittelemä pätevyys. Tarkastusvaliokunnalla on tarpeen mukaan lupa käyttää ulkopuolisia konsultteja tai asiantuntijoita.

Tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat valiokunnan tehtävät:

- seurata tilinpäätösraportoinnin ja – siltä osin kuin tarkoituksenmukaista – osavuositarkastusraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta

- arvioida yhtiön keskeisimpiä riskejä ja varmistaa yhtiön asianmukainen riskienhallinta
- arvioida yhtiön IT-järjestelmien rakennetta
- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- arvioida lakisääteisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti lisäpalveluiden tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus tai -suositus
- käsitellä kaikki keskeiset yhtiötä tai sen tytäryhtiöitä koskevat tilintarkastajan raportit
- arvioida lakien ja määräysten noudattamista
- hyväksyä sisäisen tarkastuksen toimintaohje sekä käsitellä sisäisen tarkastuksen suunnitelmat ja raportit
- seurata yhtiön taloudellista asemaa.

2015

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat 1.4.2015 asti Per-Arne Blomquist (puheenjohtaja), Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen.

1.4.2015 alkaen tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Marco Wirén (puheenjohtaja), Maija-Liisa Friman, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen.

Vuoden 2015 aikana tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Työjärjestyksen mukaisten tehtäviensä lisäksi tarkastusvaliokunta keskittyi talousraportointiin ja riskienhallintaan sekä seurasi uusiutuvien polttoaineiden liiketoiminnan kasvuun liittyvien markkinariskien hallintaa. Lisäksi valiokunnan työn painopistealueina olivat ICT-järjestelmien kehittäminen ja toiminnanohjausjärjestelmän (ERP, Enterprise Response Planning) uudistaminen.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta koostuu hallituksen puheenjohtajasta ja vähintään kahdesta muusta yhtiön johtoon kuulumattomasta hallituksen jäsenestä.

Tehtävät

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat valiokunnan tehtävät:

- Kehittää ja valvoa tehokkaita palkitsemiskäytäntöjä, jotka ovat linjassa osakkeenomistajien arvonmuodostuksen sekä yleisten palkitsemismarkkinoiden kanssa. Tehdä hallitukselle ehdotukset avainhenkilöiden palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä.
- Arvioida asianmukaisesti tulosjohtamisen, seuraajasuunnittelun sekä lahjakkuuden kehittämisen prosesseja ja niihin liittyviä ohjelmia. Valmistella hallitukselle ehdotukset toimitusjohtajan ja Nesteen johtoryhmän jäsenten nimityksistä sekä heidän toimi- ja työsuhteidensa ehdoista.
- Valvoa ja arvioida toimitusjohtajan ja Nesteen johtoryhmän jäsenten suorituksia. Arvioida henkilöstöresursseja sen varmistamiseksi, että käytössä on riittävän lahjakkaita ja koulutettuja henkilöitä liiketoimintastrategian toteuttamiseksi.

2015

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat 1.4.2015 asti Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Maija-Liisa Friman ja Laura Raitio.

1.4.2015 alkaen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Laura Raitio ja Jean-Baptiste Renard.

Vuoden 2015 aikana henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 8 kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Työjärjestyksessä mainittujen tehtävien lisäksi henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan painopistealueisiin kuuluivat keskustelu yhtiön palkitsemisperiaatteista ja niistä tiedottamisesta sekä niiden arviointi ja kehitys ja etenkin uuden pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän suunnittelu. Valiokunta myös valvoi kannustejärjestelmien lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaa, millä varmistettiin, että ne tukivat tavoitteiden saavuttamista ja auttoivat yhtiötä parantamaan suorituskykyään. Tämän ohella valiokunta myös keskittyi Nesteen johdon katselmukseen ja seuraajasuunnittelun käytäntöihin sekä avainhenkilöiden lahjakkuuden kehittämiseen ja seuraajasuunnitteluun.

Toimitusjohtaja

Nesteen toimitusjohtaja Matti Lievonon (s. 1958, insinööri, eMBA) johtaa yhtiön liiketoimintaa osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Hallitus myös arvioi toimitusjohtajan suoritusta vuosittain ja päättää hänen palkastaan henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta.

Toimitusjohtajan palkitsemiseen ja osakeomistuksiin liittyvät tiedot on esitetty Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Konsernin johtoryhmä

Nesteen johtoryhmä (Neste Executive Board, NEB) avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamisessa. Johtoryhmän jäsenet nimittää hallitus. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kerran kuussa. Johtoryhmän palkitsemiseen ja osakeomistuksiin liittyvät tiedot on esitetty Palkka- ja palkkioselvityksessä.

2015

Johtoryhmään (NEB) kuului kymmenen jäsentä. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Johtoryhmä keskittyi työssään kassavirran hallintaan valvomalla ja ohjaimalla investointeja ja käyttöpääomaa sekä toimeenpanemalla muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin kohdistuvaa tehostamisohjelmaa. Johtoryhmä tehosti strategian toteuttamista toimeenpanemalla muun ohessa jalostamoiden kehittämiseen ja kilpailukyvyyn turvaamiseen liittyviä päätöksiä, joihin kuuluivat muun ohessa Porvoon jalostamon huoltoseisokki sekä yhteisyrityksenä rakennettava lämpö- ja sähkövoimalaitos. Johtoryhmä jatkoi työtään turvallisuuden parantamiseksi, toimintatapojen muuttamiseksi, tuotantolaitosten käytettävyyden parantamiseksi sekä asiakaslähtöisemmän toiminnan eteenpäinviemiseksi.

Johtoryhmä

Matti Lievonen

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja

Insinööri, eMBA, vuorineuvos
s. 1958

Toimitusjohtaja 1. 12. 2008 alkaen

Tullut yhtiön palvelukseen 2008. Toiminut aikaisemmin UPM-Kymmene Oyj:n Hieno- ja erikoispaperit -toimialan johtajana. Työskennellyt monissa liiketoiminnan johtotehtävissä UPM-Kymmenen eri liiketoimintayksiköissä vuosina 1986–2008 ja sitä ennen ABB:llä. UPM-Kymmenen johtajiston jäsen (2002–2008). Nynas AB:n hallituksen puheenjohtaja. Kemianteollisuus ry:n hallituksen varapuheenjohtaja. SSAB AB:n hallituksen jäsen. Ilmarisen hallintoneuvoston puheenjohtaja ja Huoltovarmuuskeskusten neuvottelukunnan jäsen. Suomen Messut Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen.

Matti Lehmus

Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljytuotteet

Diplomi-insinööri, eMBA
s. 1974

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 1997. Vastaa Öljytuotteet-liiketoiminta-alueesta. Toiminut aiemmin muun muassa Öljy- ja uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen johtajana (2011–2014), Öljytuotteet-liiketoiminta-alueen johtajana (2009–2010), Perusöljyliiketoiminnan johtajana Erikoistuotteet-toimialalla (2007–2009), liiketoiminnan kehitysjohtajana (2007) ja bensiiniviennistä ja tradingistä vastaavana päällikkönä (2004–2007) Öljynjalostus-toimialalla. Öljy- ja biopolttoaineala ry:n hallituksen puheenjohtaja.

Kaisa Hietala

Liiketoiminta-alueen johtaja, Uusiutuvat tuotteet

Filosofian maisteri, fysiikka (Suomi),
Filosofian maisteri, ympäristötieteet
(Iso-Britannia)
s. 1971

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014

Tullut yhtiön palvelukseen 1998. Vastaa Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueesta. Toiminut aiemmin useissa eri tehtävissä Nesteellä, joista viimeisimpänä Uusiutuvat polttoaineet -liiketoiminnan johtajana (2011–2014), hankinnasta vastaavana johtajana Singaporessa (2009–2011), kaupallisena johtajana Singaporessa (2008) ja uusiutuvista raaka-aineista vastaavana päällikkönä (2006–2008).

Antti Tiitola

Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljyn vähittäismyynti

Ylioppilasmerkonomi
s. 1967

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014

Tullut yhtiön palvelukseen 2014. Vastaa Öljyn vähittäismyynti -liiketoiminta-alueesta Suomessa ja Itämeren alueella. Toiminut aiemmin VR:n matkustajaliikenne -divisioonan johtajana (2012–2014), Lidl Suomen toimitusjohtajana (2000–2011) sekä useissa markkinoinnin työtehtävissä Örum Oy:ssä (1992–2000). Hallituksen jäsen Broman Group Oy:ssä, Raisio Oyj:ssä sekä Verkkokauppa.com Oyj:ssä. Öljy- ja biopolttoaineala ry:n hallituksen jäsen sekä Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin johtokunnan jäsen.

Simo Honkanen

Vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja

Kauppätieteiden maisteri
s. 1958

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 2006. Vastaa yhtiön vastuullisuusasioista ja yhteiskuntasuhteista. Toiminut aiemmin markkinoinnista, sidosryhmäsuhteista ja raaka-ainehankinnasta vastaavana johtajana Uusiutuvat polttoaineet -toimialalla (2008–2009), uusista liiketoiminnoista vastaavana johtajana Komponentti-toimialalla (2006–2007) sekä sitä ennen Shellissä Suomen toimintojen strategiajohtajana, Benelux-maiden ja Ranskan huoltamoliiketoiminnan markkinointijohtajana sekä muissa johto- ja päällikkötehtävissä Ruotsissa ja Suomessa (1985–2005).

Tuomas Hyryläinen

Johtaja, strategia ja uudet liiketoiminnot

Kauppätieteiden maisteri
s. 1977

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Tullut yhtiön palvelukseen 2012. Vastaa yhtiön strategiatyöstä, Market Intelligence-toiminnosta, yritysjärjestelyistä sekä uusista liiketoiminnoista. Toimi vuosina 2012–2014 strategiasta vastaavana johtajana. Toiminut aiemmin strategiajohtajana F-Securessä sekä erilaisissa strategiaan ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvissä tehtävissä Nokiassa. Nynas AB:n hallituksen jäsen.

Hannele Jakosuo-Jansson

Henkilöstö- ja turvallisuusjohtaja

Diplomi-insinööri
s. 1966

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2006

Tullut yhtiön palvelukseen 1990. Vastaa konsernin henkilöstö- ja turvallisuusasioista. Toiminut aiemmin muun muassa Öljynjalostuksen henkilöstöjohtajana (2004–2005) ja laboratorio- ja tutkimuspäällikkönä yhtiön Teknologiakeskuksessa (1998–2004). Munksjön ja Neste Jacobsin hallituksen jäsen.

Osmo Kammonen

Viestintä- ja brändimarkkinointijohtaja

Oikeustieteen kandidaatti
s. 1959

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2004

Tullut yhtiön palvelukseen 2004. Vastaa viestinnästä ja brändimarkkinoinnista. Toiminut aiemmin muun muassa viestintä- ja sijoittajasuhdejohtajana ja -päällikkönä, elektroniikkateollisuuden, konepajateollisuuden, rakennusmateriaalteollisuuden ja metsäteollisuuden yrityksissä.

Lars Peter Lindfors

Teknologiajohtaja

Tekniikan tohtori, MBA
s. 1964

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Tullut yhtiön palvelukseen 2007. Vastaa yhtiön tutkimuksesta ja tuotekehityksestä, investointien hallinnasta, informaatio-tekniologiasta, hankinnasta sekä liiketoimintaprosesseista. Toiminut aiemmin yhtiön teknologia- ja strategijohtajana (2009–2012), Tutkimus- ja teknologia-yksikön johtajana (2007–2009), Perstorp-konsernin kehitysjohdajana (2004–2007) ja tutkimuksesta, teknologiasta ja kehityksestä vastaavana johtajana (2001–2004) sekä sitä ennen Nesteellä mm. tutkimuksesta ja kehityksestä vastaavana päällikkönä. Fortumin säätiön, Tekniikan edistämissäätiön ja Neste Jacobsin hallitusten jäsen.

Jyrki Mäki-Kala

Talous- ja rahoitusjohtaja

Kauppätieteiden maisteri
s. 1961

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013

Tullut yhtiön palvelukseen 2013. Vastaa konsernin talous- ja rahoitushallinnosta, sijoittajasuhteista sekä riskienhallinnasta. Toiminut vuosina 2005–2013 liiketoimintojen ja konsernin taloushallinnon johtotehtävissä Kemira Oyj:ssä. Työskenteli aiemmin Finnish Chemicalsin palveluksessa. Neste Jacobsin hallituksen puheenjohtaja.

Matti Hautakangas

Lakiasianjohtaja sekä johtoryhmän, hallituksen, tarkastusvaliokunnan ja osakkeenomistajien nimitystoimikunnan sihteeri

Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
s. 1963

Tullut yhtiön palvelukseen 2003. Vastaa konsernin lakiasioista. Toiminut johtoryhmän, hallituksen ja tarkastusvaliokunnan sihteerinä vuodesta 2004 ja nimitystoimikunnan sihteerinä vuodesta 2013. Toiminut aiemmin muun muassa lakimiehenä Öljynjalostuksessa (2003–2004) ja asianajajana Procopé & Hornborg Asianajotoimisto Oy:ssä (1994–2003).

Ei ole johtoryhmän jäsen.

Liiketoiminnan johtoryhmä

Liiketoiminnan johtoryhmä (Neste Executive Management Board, NEMB) ohjaa liiketoimintaa sekä asettaa operatiivisen toiminnan tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

2015

Liiketoiminnan johtoryhmä koostui toimitusjohtajasta, liiketoiminta-alueiden johtajista, talous- ja rahoitusjohtajasta sekä strategia ja uudet liiketoiminnat -johtajasta. Liiketoiminnan johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

Tilintarkastaja

Osakkeenomistajat valitsevat vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiölle yhden tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä.

Tilintarkastajan tehtävänä on tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastus. Tilintarkastuskertomus kattaa toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen. Tilintarkastuskertomus on esitetty vuosikertomuksen tilinpäätösosiossa.

2015

PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana Markku Katajisto, KHT toimi yhtiön tilintarkastajana 1.4.2015 asti. Yhtiökokouksessa 1.4.2015 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen PricewaterhouseCoopers Oy seuraavaan yhtiökokoukseen asti.

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot, PwC, 1 000 eur	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	990	751
Muut palkkiot	1 517	698
Yhteensä	2 507	1 449

Tilintarkastajien palkkiot, edellinen tilintarkastaja, EY, 1 000 eur *	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	–	250
Muut palkkiot	–	232
Yhteensä	–	482

* Ernst & Young toimi yhtiön tilintarkastajana 3.4.2014 asti

Sisäinen tarkastus

Nesteen sisäinen tarkastus on riippumaton ja objektiivinen varmistus- ja konsultointitoiminto, joka on suunniteltu tuottamaan lisäarvoa Nesteen toiminnalle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus on osa Nesteen ohjaus- ja hallintojärjestelmää ja se tukee organisaatiota järjestelmällisesti riski- ja varmennusnäkökulmasta riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arvioinnissa ja parantamisessa. Sisäinen tarkastus arvioi tavoitteiden toteutumista, liiketoimintojen taloudellista tehokkuutta, varojen suojausta sekä lakien ja säännösten noudattamista. Kunkin tarkastuksen yhteydessä sisäinen tarkastus varmistaa, että myös organisaatorakenne ja hallintomalli mahdollistavat tehokkaan ohjauksen sekä päätöksentekojärjestelmän, sisältäen selkeät roolit ja vastuut sekä keskeiset politiikat ja ohjeistukset. Lisäksi tarkastus arvioi valvonta- ja raportointikäytäntöjen riittävyyttä.

Nesteen sisäinen tarkastus laatii vuosittain tarkastussuunnitelman ja vastaa sen toteuttamisesta. Tarkastusten perusteella sisäinen tarkastus raportoi tehdyistä havainnoista ja antaa suosituksia toiminnan parantamiseksi, lisäarvon tuottamiseksi sekä riskien hallinnoimiseksi. Nesteen strategiset ja operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät riskit ovat tarkastuksen suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisessä roolissa. Tehokkaan ja lisäarvoa tuottavan prosessin varmistamiseksi sisäinen tarkastus tekee tiivistä yhteistyötä Nesteen muiden varmistuspalvelutoimintojen ja ylimmän johdon kanssa ja jakaa parhaita käytäntöjä prosessien sekä ohjaus- ja hallintojärjestelmän kehittämisen näkökulmasta.

Sisäinen tarkastus toteuttaa myös erikseen johdon tai tarkastusvaliokunnan kanssa sovittaessa erityistoimeksiantoja. Sisäinen tarkastus varmistaa, että Nesteen ylimmän johdon määrittämiä arvoja ja eettisiä sääntöjä noudatetaan. Nesteellä on eettisten asioiden raportointia varten erillinen sisäinen kanava, johon työntekijät voivat nimettömästi ilmoittaa mahdollisista väärinkäytös tai eettisen toiminnan vastaisista epäilyistä. Sisäinen tarkastus vastaa ilmoitusten selvityksestä ja arvioinnista ja mahdolliset poikkeamat tai väärinkäytökset raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Nesteen sisäinen tarkastus noudattaa (IIA = Institute of Internal Auditors) sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja sisäisissä tarkastuksissa. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallituksesta muodostetulle tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti toimitusjohtajalle. Tarkastusvaliokunta hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa kuvataan ammattistandardien mukaan sisäisen tarkastuksen asema, toimintamalli, prosessit ja raportointisuhteet. Sisäisellä tarkastuksella on vuosittain tarkastusvaliokunnan jäsenten ja puheenjohtajan kanssa ainakin yksi tapaaminen ilman johdon läsnäoloa. Nesteen sisäisen tarkastuksen johtaja on vastuussa sisäisen tarkastuksen toiminnasta ja johtaa yhtiön omaa sisäisen tarkastuksen toimintoa sekä ohjaa ulkoistettuja palveluntarjoajia.

2015

Sisäisen tarkastuksen toiminto jatkoi yhteistyötä Nesteen muiden varmistus- ja palvelutoimintojen kanssa riskilähtöisen ja vaatimusten mukaisen toiminnan arviointimallin luomiseksi ja parantamiseksi.

Nesteen sisäinen tarkastus jatkoi toiminnassaan sekä sisäisen tarkastuksen resurssien että ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntämistä toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuonna 2015 painopistealueita olivat Nesteen keskeiset liiketoimintaprosessit, projektit ja riskialueet sisältäen esimerkiksi merkittävät ICT-hankkeet, tietoturvallisuuden hallinnan sekä raaka-aineiden ja tuotteiden volyymin hallinnan.

Compliance-toiminto

Neste harjoittaa liiketoimintaansa lakien, määräysten ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Nesteen eettiset säännöt asettavat työntekijöille keskeiset noudatettavat vaatimukset. Jokaisen työntekijän tulee toimia näiden vaatimusten mukaisesti. Nesteellä vaatimustenmukaisuuden tavoitteena ei ole pelkästään lakien ja asetusten noudattaminen, vaan se myös tukee yhtiön, sen liiketoiminnan ja työntekijöiden rehellisyyttä ja eettisyyttä.

Nesteen vuonna 2015 perustetun Compliance-toiminnon tavoitteena on vahvistaa vaatimustenmukaisuuden noudattamista yhtiössä. Se auttaa Nesteen johtoa yhtiön vaatimustenmukaisuuskäytäntöjen ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Compliance-toiminto tekee tiivistä yhteistyötä Nesteen liiketoiminta-alueiden, konsernitoimintojen ja muiden sisäisten varmistustoimintojen, erityisesti riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen, kanssa. Compliance-toiminnon johtajana on Chief Compliance Officer (CCO), joka raportoi Nesteen talousjohtajalle.

2015

Compliance-toiminto keskittyi uuden toiminnon perustan luomiseen. Ylimmän johdon Compliance-valiokunnan ja konserninlaajuisen Compliance Liaison -verkoston toiminta aloitettiin. Näiden elinten tavoitteena on vahvistaa Nesteen vaatimustenmukaisuuden johtamista yleisellä tasolla sekä lisätä tietoisuutta ja tiedon jakamista vaatimustenmukaisuuteen liittyvistä asioista.

Sisäpiirihallinto

Osana vaatimustenmukaisuutta Neste noudattaa 1.12.2015 voimaan tullutta NASDAQ Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Lisäksi yhtiö on hyväksynyt konsernille oman sisäpiiriohjeen, joka joiltain osin asettaa vielä tiukempia vaatimuksia sisäpiiritiedon käsittelylle. Esimerkiksi ns. suljetun ikkunan pituus ylittää NASDAQ Helsingin sisäpiiriohjeen vähimmäisvaatimukset.

Yhtiön omaa sisäpiiriohjetta päivitetään säännöllisesti, ja se on Neste-konsernin koko henkilöstön saatavilla. Yhtiö järjestää sisäpiiriohjeisiin liittyvää koulutusta henkilöstölleen ja edellyttää henkilöstön noudattavan yhtiön omaa sisäpiiriohjetta. Yhtiö valvoo sisäpiirisäännösten noudattamista tarkastuttamalla ilmoitetut tiedot vuosittain sisäpiiriläisillä. Sisäpiiriasioiden koordinointi ja valvonta ovat yhtiön lakiasiaintoimintajohtajan vastuulla. Kunkin liiketoiminta-alueen tai toiminnon johtaja vastaa oman organisaationsa sisäpiiriasioiden valvonnasta.

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, päävastuullinen tilintarkastaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja johtoryhmän sihteeri ovat yhtiön ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä. Ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten omistukset yhtiön arvopapereissa ilmoitetaan julkiseen sisäpiirirekisteriin, joka on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla. Sitä ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Lisäksi yhtiö on määritellyt yhtiön pysyviksi yrityskohtaisiksi sisäpiiriläisiksi eräitä muita yhtiön johtohenkilöitä sekä yhtiön taloudesta, taloudellisesta raportoinnista ja viestinnästä vastaavia, joilla on asemansa tai tehtäviensä vuoksi säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon sekä muita henkilöitä, jotka muun sopimuksen perusteella työskentelevät yhtiölle ja joilla on säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon.

Pysyvä sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla raportoitavan vuosineljänneksen tai tilikauden päättymispäivän ja sitä koskevan osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamisen välisenä ajanjaksona, kuitenkin aina vähintään 28 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista (ns. suljettu ikkuna). Osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivät ovat yhtiön internetsivuilla taloudellisessa kalenterissa osoitteessa www.neste.com.

Hankekohtaisiksi sisäpiiriläisiksi katsotaan henkilöt, jotka osallistuvat sisäpiiritietoja käsittelevien hankkeiden, kuten merkittävien yritysjärjestelyjen, suunnitteluun ja valmisteluun. Heidät nimetään yhtiön lakiasiainosaston ylläpitämään erilliseen hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin.

Taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet

Tavoitteet

Nesteen taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävän sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa riittävällä tavalla taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä taata sisäisten ohjeiden sekä lakien ja säästöjen noudattaminen.

Nesteen taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan viitekehys pohjautuu kansainvälisen COSO-organisaation (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) julkaisemaan ohjeistukseen.

Valvontaympäristö

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Nesteen sisäisen valvonnan perustana on konsernirakenne, jossa liiketoiminta on jaettu liiketoiminta-alueisiin ja näitä tukeviin yhteisiin toimintoihin. Nesteen liiketoiminta-alueet ja taloushallinto ovat vastuussa siitä, että taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit on määritetty ja että kontrollit ovat tehokkaat ja ajantasaiset. Nesteen taloudellisesta raportoinnista vastaavat taloushallinnon ja liiketoimintojen kontrollerit ovat avainasemassa kehittäessään sisäistä valvontaa ja raportointikäytäntöjä. Tietyillä alueilla kontrolli- ja valvontavastuu on keskitetty konsernin taloustoiminnolle.

Nesteen arvot ja johtamisjärjestelmä sisältäen eettiset toimintaperiaatteet ovat perustana taloudelliseen raportointiin liittyvälle valvontaympäristölle. Toimitusjohtaja ja yhtiön johto korostavat eettisten periaatteiden ja taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden merkitystä. Organisaatorakenne, selkeästi määritellyt tehtävät ja vastuut sekä riittävä tehtävien eriyttäminen tukevat tehokkaasti taloudellisen raportoinnin valvontaa.

Riskien arviointi

Riskien arvioinnin edellytyksenä on, että organisaation tavoitteet on määritetty. Taloudellisessa raportoinnissa yleisenä tavoitteena on raportoinnin luotettavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että liiketapahtumat kirjataan ja raportoidaan täydellisesti ja oikein. Riskien arviointi sisältää väärinkäytöksiin liittyvien riskien arvioinnin.

Riskien arviointiin perustuvat sisäisen valvonnan vaatimukset on määritetty taloudellisen raportoinnin sisäisiä kontrolleja koskevilla konserniohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting).

Kontrollitoimenpiteet

Kontrollitoimenpiteet ovat toimintaohjeita ja menettelytapoja, joita noudattamalla pyritään varmistamaan, että johdon määrittelemät, riskienhallinnan kannalta tärkeät toimenpiteet toteutetaan tehokkaasti. Taloudellisen raportoinnin kannalta tärkeimmät ohjeet ovat taloushallinnon ammattilaisille suunnatussa käsikirjassa (Controller's Manual).

Nesteen yhtiö- ja prosessitason taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollitoimenpiteet on kuvattu taloudellisen raportoinnin sisäisiä kontrolleja koskevilla konserniohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting). Ohjeiden kontrollitoimenpiteet ovat vähimmäisvaatimukset, ja ne sisältävät olennaisten prosessien liiketapahtumiin sekä kuukausiraportointiprosessiin liittyviä kontrolleja. Muut riskeihin ja prosesseihin liittyvät politiikat ja ohjeet on dokumentoitu osana Nesteen johtamisjärjestelmää.

Viestintä

Yhtiön viestintätoimenpiteet tukevat taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden ja täydellisuuden varmentamista. Nesteen henkilökunnalla on pääsy taloudellisen raportoinnin kannalta tärkeimpiin periaatteisiin ja ohjeisiin. Tärkein keino viestiä taloudelliseen raportointiin liittyvät asiat ovat yhteisten toimintojen ja liiketoiminta-alueiden taloushallinnon ammattilaisille suunnatut käsikirjat, jotka sisältävät ohjeet konsernin laskentaperiaatteista, ennustamisesta ja raportoinnista.

Taloushallinnosta vastaavat laativat johdolle säännöllisesti raportit toiminnan tuloksesta sisältäen analyyskejä ja kommentteja suorituksen

tasosta. Konsernin johtoryhmälle toimitetaan taloudelliset raportit kuukausittain. Väli- ja vuositilinpäätöksien taloudelliset raportit käsitellään tarkastusvaliokunnan kokouksissa ja tämän jälkeen hallituksessa.

Seuranta

Kontrollien tehokkuutta seurataan säännöllisesti osana johtamista, sillä alun perin tehokas kontrolli voi muuttua tehottomaksi toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi. Myös kontrolleissa saattaa tapahtua muutoksia, jotka aiheutuvat muuttuneista prosesseista, tietoteknisistä järjestelmistä tai henkilökunnasta.

Yhtiön taloudellista tulosta ja suoritumista seuraa hallitus ja tarkastusvaliokunta säännöllisesti mukaan lukien prosessit, joilla varmistetaan kontrollien tehokkuus taloudellisen raportoinnin osalta kaikilla organisaatiotasoilla. Tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön taloutta, taloudellista raportointia, riskien hallintaa sekä sisäistä tarkastusta osana yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Sisäisen valvonnan puutteet kommunikoidaan ajoissa korjaavista toimenpiteistä vastuussa oleville tahoille sekä tarvittaessa johdolle ja hallitukselle.

Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain taloudellisten raportointiprosessien sisäistä valvontaa sekä niihin liittyviä prosesseja ja menettelyitä osana liiketoimintaprosessien tarkastuksia.

2015

Vuonna 2015 sisäisen valvonnan kehityksen painopisteet olivat uuden konsernilaajuisen operatiivisen järjestelmän suunnittelu, monitorointi, kontrollien todentaminen sekä sisäisen valvonnan ohjeiston päivitys.

Konsernilaajuisen operatiivisen järjestelmän suunnittelun tavoitteena on yhtenäistää prosesseja ja kontrolleja Öljy- ja Uusiutuvat tuotteet liiketoiminta-alueilla sekä kattavasti talouden prosesseissa. Tämä hanke on yhtiössä merkittävä, sillä sen on suunniteltu tuovan tehokkaampi ja kontrolloidumpi taloudellisen raportoinnin prosessi.

Monitoroinnin jatkokehitys keskittyi mittaroinnissa havaittujen kontrollipuutteiden toimenpiteiden käsittelyyn, kuten sisäisen valvonnan ohjeistuksessa säädetään.

Vuoden 2015 sisäisen valvonnan teemana oli kontrollien todentamisen kehittäminen. Tämä oli erityisesti talouden prosesseissa tarkasteltavana ja edelleen kehittämisen kohteena.

Nesteen johtamisjärjestelmään kuuluvat sisäisen valvonnan periaatteet ja ohjeisto päivitettiin, jotta ne vastaavat muun muassa Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnan asettamiin vaatimuksiin.

Sisäisen valvonnan vuosikello 2015

Suoritusjohtamisprosessilla on tärkeä tehtävä konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamisessa ja suorituskulttuurin vahvistamisessa. Vuonna 2015 Neste on siirtynyt kehittämään suoritusjohtamista kohti ketterämpää, päivittäistä toimintaa tukevaa mallia.

Suoritusjohtaminen on päivittäisjohtamista, jonka avulla yksilöt, tiimit ja yhtiö voivat saavuttaa valitut strategiset tavoitteensa ja kehittää organisaation kyvykkyyttä. Sen avulla varmistetaan, että kaikki tietävät yhtiön arvot ja tavoitteet, omat lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteensa sekä sen, mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yksilön ja tiimien tavoitteet perustuvat Nesteen strategiaan ja toimintatapaan. Työhyvinvoinnin ja hyvän suoritusjohtamisen välillä on selvä yhteys.

Nesteen suoritusjohtamisen keskeisenä lähtökohtana on

- asettaa haastavia tavoitteita ja seurata niiden toteutumista
- antaa ja pyytää palautetta
- arvioida saavutettuja tuloksia
- kehittää toimintatapoja ja ottaa vastuuta oman osaamisen kehittämisestä
- käydä henkilökohtaiset tulos- ja kehityskeskustelut

Taloudellisen raportoinnin näkökulmasta Nesteen suoritusjohtamisen prosessi koostuu kuukausiraportoinnista ja vuosineljänneksittäin tehtävästä suorituksen arvioinnista.

Tuloksia, kuukausiraporteista saatavaa tietoa ja suoritusta koskevia arvioita verrataan konsernitasolla strategiaan tavoitteisiin, liiketoimintasuunnitelmiin, analyysiin ja suunniteltuihin korjaaviin toimenpiteisiin ympäri vuoden.

Liiketoiminta-alueet ja yksiköt noudattavat samaa periaatetta, mutta keskittyvät enemmän yksityiskohtaiseen analyysiin ja korjaavien toimenpiteiden määrittämiseen sekä jatkuvaan parantamiseen, toimenpiteiden priorisointiin ja kehitysprojekteihin.

Suoritusjohtamisprosessi

Suoritusjohtaminen päivittäisessä työssä

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteet ja laajuus

Nesteelle riskienhallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja ja hyvää hallinnointia. Liiketoimintaan liittyy epävarmuustekijöitä eli riskejä, jotka voivat toteutuessaan vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti yhtiön toimintaan. Järjestelmälliset käytännöt riskien hallitsemiseksi ovat Nesteen tapa varmistaa, että se onnistuu saavuttamaan asettamansa strategiset tavoitteet ja liiketoiminnalliset päämäärät samalla, kun se pystyy jatkamaan toimintojaan keskeytyksittä muuttuvassa liiketoimintaympäristössä.

Nesteen riskienhallintakäytännöille ominaisina voidaan pitää seuraavia periaatteita:

- Yhtiö korostaa riskitietoista kulttuuria ja riskien aktiivista hallintaa.
- Riskienhallinta on jatkuva prosessi, jonka tarkoituksena on luoda yritykselle lisäarvoa.
- Riskienhallinnan tarkoituksena on analysoida ja hallita kaikkia yhtiölle tarjoutuvia mahdollisuuksia ja siihen kohdistuvia uhkia. Hyödyntämällä mahdollisuuksia ja rajoittamalla uhkia Neste saavuttaa kilpailuetua.
- Riskienhallinta on olennainen osa toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja operatiivisia prosesseja, ja riskienhallinnan roolit ja vastuut on määritetty selkeästi.
- Riskienhallinnallisten toimenpiteiden ja kontrollien asianmukaisuutta seurataan järjestelmällisesti.

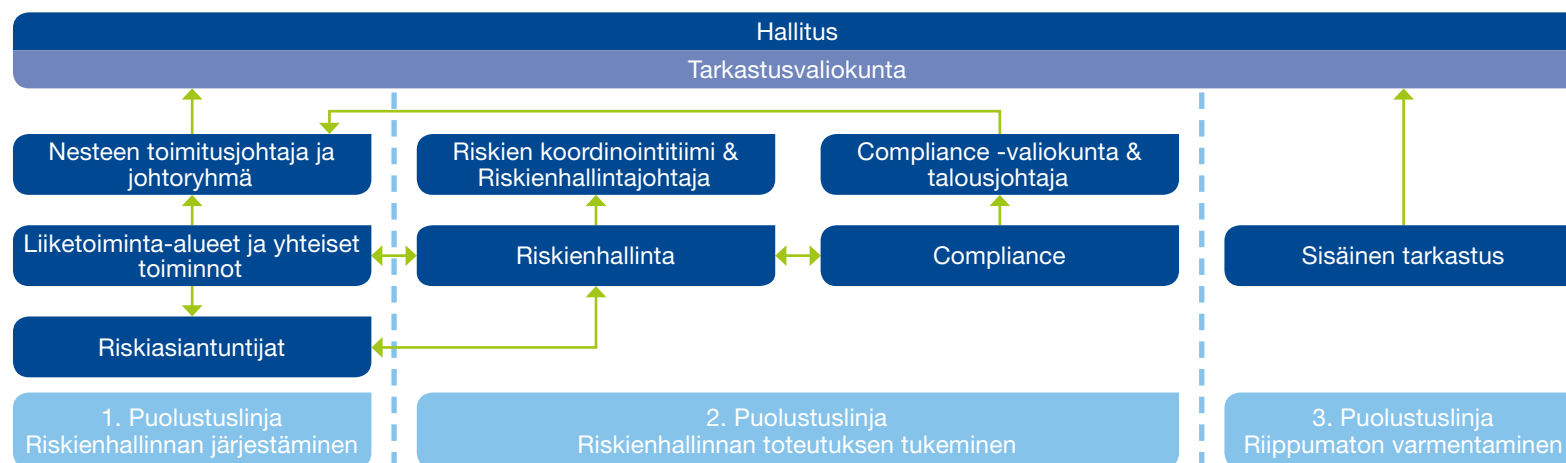
Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan puitteet ja periaatteet on määritelty hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa (Corporate risk management policy). Poliittikkaa täydentävät eri riskialueita koskevat yksityiskohtaisemmat riskienhallintamenettelyt ja -ohjeet.

Nesteen riskienhallintaa on toteutettu ja sitä pidetään yllä kansainvälisen riskienhallintastandardin ISO 31000:2009 mukaisesti.

Nesteen riskienhallintamallissa riskit luokitellaan ulkoisiin, strategiaan ja luonteeltaan operatiivisempiin riskeihin, jotka ovat useimmissa tapauksissa ehkäistävissä.

- Ulkoisten riskien luonteeseen kuuluu, että Neste ei voi täysin vaikuttaa niihin tai ohjailla niitä. Tärkeimpiä riskiluokkia ovat ulkoisen toimintaympäristön muutokset ja laajennetun yritystoiminnan riskit.
- Strategiset riskit liittyvät strategiaan valintoihin, strategian täytäntöönpanoon ja suurten projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Strategiaan riskeihin sisältyy tyypillisesti sekä positiivisia että negatiivisia piirteitä.
- Kolmas riskiluokka koostuu useista erityyppisistä riskeistä, joita ilmenee organisaation sisällä ja jotka ovat useimmiten hallittavissa. Yleisesti ottaen Neste ei saa näiden riskien ottamisesta kilpailuetua.

Riskienhallinnan ohjausmalli

Vastuu riskienhallinnan valvonnasta on viime kädessä Nesteen hallituksella. Tässä roolissa hallituksen tehtäviin kuuluu esimerkiksi konsernin riskinottohalukkuuden vahvistaminen ja riskienhallintapolitiikan hyväksyminen.

Riskienhallintaprosessin käytännön toteutus, kehittäminen ja seuranta perustuvat kolmen puolustuslinjan malliin. Roolit ja vastuut jakautuvat puolustuslinjoittain seuraavasti:

1. Puolustuslinja

Osana ensimmäistä puolustuslinjaa Nesteen toimitusjohtajalla ja Nesteen johtoryhmällä on kokonaisvastuu riittävän riskienhallinnan järjestämisestä.

Käytännössä liiketoiminta-alueet ja yhteiset toiminnot ottavat ja hallitsevat riskejä yhdessä yhtiön riskiasiantuntijaverkoston kautta. Nesteen riskiasiantuntijoiden verkosto varmistaa eri riskilajeja koskevan asiantuntemuksen ja huolehtii siitä, että keskustelu riskeistä on osa päivittäistä johtamista.

2. Puolustuslinja

Toisen puolustuslinjan toimijoiden roolina on riskienhallinnan toteutuksen tukeminen sekä riskienhallinnan prosessien ja työvälineiden kehittäminen.

Talousjohtajan johdolla toimiva Compliance-valiokunta pyrkii varmistamaan asianmukaisen valvonnan ja edistämään prosessien tehokkuutta ulkoiseen ja sisäiseen vaatimustenmukaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Valiokunta myös varmistaa, että riskienhallinnalliset toimet ovat riittäviä korkean riskin alueilla.

Riskienhallintajohtajaa tukeva riskien koordinointitiimi on työryhmä, joka pyrkii varmistamaan Nesteen riskienhallintakäytäntöjen vaikuttavuuden ja tehokkuuden. Tiimi ohjaa riskienhallintaperiaatteiden, -välineiden ja -prosessien kehittämistä.

Konsernin riskienhallintatiimin tehtävänä on varmistaa, että yhtiön riskienhallintaa toteutetaan johdonmukaisella ja tehokkaalla tavalla. Konsernin riskienhallinnan vastuulla on myös riskienhallintakäytäntöjen ja -välineiden kehittäminen.

3. Puolustuslinja

Sisäinen tarkastus arvioi yhtiötasolla määritellyn riskienhallinnan viitekehysten, roolien ja käytäntöjen toimivuutta ja tehokkuutta. Lisäksi sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta yksityiskohtaisemmin kunkin tarkastuksen kohteena olevilla alueilla. Sisäinen tarkastus myös antaa kehityssuosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi.

Riskien raportointi

Riskiraportoinnin yleisenä tavoitteena on mahdollisimman läpinäkyvä, kattava ja johdonmukainen kuva eri riskialueiden merkittävyydestä Nesteen liiketoiminnan kannalta.

Riskeihin liittyvää viestintää toteutetaan kiinteänä osana strategista suunnittelua ja suorituksen johtamista.

Muodollinen riskiraportointi suunnataan liiketoimintojen ja funktioiden johtoryhmille, Nesteen johtoryhmälle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Konsernin riskienhallintatiimi vastaa riskitiedon kokoamisesta kunkin sidosryhmän tarpeiden mukaisesti.

Nesteen liiketoimintaan liittyvät riskit

Nesteen liiketoiminta altistaa yhtiön erilaisille riskitekijöille, jotka liittyvät ulkoiseen toimintaympäristöön, sisäiseen päätöksentekoon ja toimintaprosesseihin sekä käytössä oleviin järjestelmiin.

Nesteen liiketoimintojen erilaisen luonteen vuoksi myös yksiköiden suurimmat riskitekijät ovat erilaisia. Esimerkiksi lainsäädäntöön, teknologiaan ja aineettomiin oikeuksiin sekä raaka-aineen toimituksiin liittyvät riskit saavat todennäköisesti suuremman painoarvon Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa kuin perinteisessä öljynjalostuksessa.

Nesteen merkittävimmät riskitekijät liittyvät jäljempänä mainittuihin alueisiin. Mikä tahansa riskeistä voi joko yksinään tai yhdessä muiden kanssa heikentää merkittävästi Nesteen liiketoiminnan edellytyksiä, taloudellista asemaa, toiminnan tuloksellisuutta ja tulevaisuudennäkymiä.

Ulkoiset riskit – geopolitiikka

Muutaman viime vuoden aikana maailmantalouden yleinen epävarmuus on heijastunut sekä öljymarkkinoihin yleisesti, että markkinoihin jotka ovat keskeisiä Nesteen liiketoiminnan kannalta.

Myös geopolittiset jännitteet voivat vaikuttaa kielteisesti Nesteen liiketoimintaan. Esimerkiksi Venäjään kohdistetut kauppapolittiset pakotteet tai muut vastaavat toimet voivat rajoittaa Nesteen mahdollisuuksia hankkia venäläistä raakaöljyä ja muita syöttöaineita.

Ulkoiset riskit – lait ja sääntely

Sääntelyn muutokset ovat Nesteen liiketoiminta-alueille sekä mahdollisuus että uhka. Nesteen toiminta ja tuotteet ovat laajan sääntelyn alaisia (esim. ympäristöön, henkilö- ja prosessiturvallisuuteen sekä

kestävään kehitykseen liittyvä sääntely). Toisaalta erityisesti Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta hyöttyy biopolttoaineita ja uusiutuvia polttoaineita koskevan regulaation kehityksestä (esim. biomassaosuutta koskevat velvoitteet). Varsinkin EU:n ja Yhdysvaltojen säännösten muutokset voivat vaikuttaa uusiutuvien tuotteiden kysynnän kasvun nopeuteen.

Strategisiin valintoihin ja strategian toteuttamiseen liittyvät riskit

Suurin osa strategisista riskeistä liittyy tehtyjen strategisten valintojen toteuttamiskelpoisuuteen ja strategian toteuttamisen riskialtiuteen. Mahdollisuudet ja uhat voivat perustua kilpailuympäristön muutoksiin tai sisäiseen päätöksentekoon ja teknologian käyttöön.

Nesteen kilpailuasema valituilla tärkeimmillä markkinoilla on hyvä. Tämänhetkisen arvion mukaan Nesteen kehittämä uusiutuvan NEXBTL-dieselin tuotantoteknologia on johtava kaupallisesti käyttöönotettu teknologia laadukkaan dieselin tuottamiseksi uusiutuvista raaka-aineista. Tämän kilpailuaseman säilyminen ei ole kuitenkaan varmaa, kun markkinoille tulee uusia toimijoita tai nykyiset kilpailijat kehittävät omia teknologioitaan. Dieselin vaihtoehtoisten tuotantoteknologioiden kehittämisen lisäksi myös moottoriteknikan kehitys voi olla odotettua nopeampaa.

Nesteen ylimmän johdon ja henkilöstön jatkuva panos on olennaisen tärkeää yhtiön menestymiselle. Työntekijöistä käytävä ankara kilpailu aiheuttaa riskin, että Neste ei ehkä onnistu palkkaamaan ja pitämään palveluksessaan erittäin ammattitaitoista henkilöstöä, joka on tarpeen strategian toteuttamista ja menestyksellistä toimintaa varten.

Liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvät riskit

Nesteen liiketoiminnot ovat huomattavan riippuvaisia sen täysin omistamista fossiilisen polttoaineen jalostamoista Suomessa (Porvoo ja Naantali) ja sen uusiutuvan dieselin jalostamoista Singaporessa ja Alankomaissa (Rotterdam). Nesteen perinteisissä öljynjalostamoissa toteutetaan huoltoseisokki joka viides vuosi. Suunnitellut ja mahdolliset odottamattomat huoltopysäytykset vaikuttavat jalostustoiminnan jatkuvuuteen.

Nesteen vuokraamat tai omistamat alukset ovat alttiina luonnollisille riskeille, kuten havereille, ympäristökatastrofeille sekä lastin ja omaisuuden vaurioitumisille tai menetyksille. Tällaiset tapahtumat voivat

johtua monista tekijöistä, kuten epäsuotuisista sääolosuhteista tai mekaanisista vioista.

Nesteellä on vakuutukset omaisuusvahinkojen, liiketoiminnan keskeytymisen ja havereiden aiheuttamien taloudellisten menetysten varalta. Vakuutukset eivät kuitenkaan kata kaikkia mahdollisia tappioita, ja siksi toiminnalliset katastrofit tai tahallinen sabotaasi voivat aiheuttaa Nesteelle huomattavaa vahinkoa.

Markkinariskit

Öljymarkkinat ovat olleet hyvin vaihtelevat, ja vaihtelevan markkina-tilanteen odotetaan jatkuvan. Öljymarkkinoiden yleinen heilahtelu voi aiheuttaa raakaöljyn ja syöttöaineiden hintoihin odottamattomia muutoksia.

Nesteen taloudellinen tulos riippuu ennen kaikkea jalostettujen öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden hintojen sekä raakaöljyn, erilaisten kasviöljyjen ja muiden käytettävien raaka-aineiden hintojen välisestä hintaerosta eli marginaalista. Historiallisesti jalostusmarginaalit ovat vaihdelleet ja todennäköisesti ne vaihtelevat myös tulevaisuudessa. Jalostusmarginaaleihin eniten vaikuttavia tekijöitä ovat seuraavat:

- Raaka-aineiden ja tuotteiden kokonaiskysynnän ja -tarjonnan muutokset.
- Yksittäisten raaka-aineiden ja tuotteiden kysynnän ja tarjonnan muutokset.
- Raaka-aineiden ja tuotteiden hintojen heilahtelut.
- Maailmanlaajuisen jalostuskapasiteetin kehitys ja etenkin Nesteen tuottamien öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden kaltaisten tuotteiden jalostuskapasiteetin kehitys.
- Osana raaka-ainehintojen vaihteluun liittyvien riskien hallintaa Neste käyttää asemansa turvaamiseen johdannaisinstrumentteja.
- Neste on altis valuuttakurssien muutoksille siksi, että suurin osa myynnistä on hinnoiteltu Yhdysvaltain dollareina, kun taas toimintakustannukset (paitsi raaka-aineiden hankinta) kirjataan euroina. Neste lieventää valuuttakurssien vaihteluun liittyviä epävarmuustekijöitä suojaamalla sopimusten mukaiseen ja ennakoituun kassavirtaan ja taseeseen kohdistuvat valuutariskit.

Lisätietoja markkinariskeista on esitetty Vuosikertomuksen osassa Tilinpäätös, liitetieto 3.

Luottoriski

Luotto- ja vastapuoliriskit syntyvät myynnistä, suojauksista ja trading-transaktioista sekä kassavarojen sijoittamisesta. Riski liittyy vastapuolen mahdolliseen kyvyttömyyteen täyttää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa ja se on siksi sidoksissa vastapuolen luottokelpoisuuteen ja transaktion suuruuteen.

Riskin hallitsemiseksi Nesteellä on käytössä systemaattiset toimintatavat vastapuolten valintaan ja valvontaan.

Riskienhallinnan painopisteet vuonna 2015

Vuonna 2015 projektiriskien arvioinnin välineitä kehitettiin edelleen ja keskitetty riskienhallintatiimi tuki useiden riskiarviointien toteutusta (mm. suuret investoinnit ja seisokit). Kehitettyjä työmenetelmiä sovellettiin myös muilla alueilla, kuten tehtäessä regulaation kehittymiseen liittyviä riskiarviointeja.

Riskien tunnistamista strategiatyön ja suorituksen johtamisen yhteydessä toteutettiin käytössä olevan kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin (Enterprise Risk Management, ERM) mukaisesti.

Energiamarkkinoihin ja johdannaisiin liittyvän sääntelyn muutoksia seurattiin aktiivisesti vuoden aikana. Sääntelyn mahdollisten vaikutusten arvioinnin lisäksi aloitettiin valmistautuminen tulevien säännösten noudattamiseen mm. Markets Abuse Directive (MAD), Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency (REMIT) ja Markets in Financial Instruments Directive (MiFID 2).

Nesteen palkka- ja palkkioselvitys 2015

Kirje henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta

Hyvä osakkeenomistaja

Kerroin keväällä 2015 julkaistussa raportissa, miten Neste uudisti johdon organisaatiota edellisen vuoden aikana. Tässä kirjeessä voin kertoa, että uudistukselle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Yhtiö on nyt pystynyt reagoimaan entistäkin herkemmin alati muuttuvaan markkinatilanteeseen, mikä on osaltaan mahdollistanut hyvän taloudellisen menestyksen jatkumisen vuonna 2015.

Yksi Nesteen keväällä 2015 hyväksytyn strategian tavoitteista on kasvattaa uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvaa liiketoimintaa ja löytää tuotesegmenttejä ja asiakkaita myös polttoainekäytön ulkopuolelta. Tämä on hyvin kunnianhimoista, sillä Neste on tällä strategiallaan jälleen avaamassa uusia markkinoita uusiutuville tuotteille. Myös olemassa olevan liiketoiminnan jatkuva parantaminen esimerkiksi turvallisuuden ja jalostamoiden käytettävyyden osalta edellyttää johdoltamme ja koko henkilöstöltämme vahvaa osaamista ja paneutumista uudistuviin tehtäviin.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on osaltaan huolehtia, että yhtiössä on oikeanlaista osaamista strategian toteuttamiseksi ja että palkitseminen tukee tätä. Tämän vuoksi valiokunta valmisti ja hallitus päätti joulukuussa 2015 uuden osakepalkkiojärjestelmän luomisesta vuodesta 2016 eteenpäin. Lisäksi valiokunta on säännöllisesti seurannut niin vanhojen osakepalkkio-ohjelmien kuin 2015 lyhyen aikavälin kannustimien ja henkilöstörahaston tavoitteiden toteumaa ja ennustetta sekä valmistellut tavoiteasetantaa vuodelle 2016. Vuosikellonsa mukaisesti valiokunta on myös seurannut johdon kokonaispalkitsemista sekä sisäisiin että ulkoisiin vertailutietoihin perustuen.

Nesteen tavoitteena ei ole olla palkkajohtaja, mutta yhtiön on pystyttävä kilpailemaan osaavista työntekijöistä ja aikaansaavasta johdosta. Palkat ja palkitsemisjärjestelmät muodostavat yhden osan kokonaisuutta, jolla tähän pyritään. Avainhenkilöiden valinta ja suoritusten arviointi, ja heidän suorituksiin perustuva palkitseminen, tehtäväkierto ja seuraajasuunnittelu sekä koko henkilöstön osaaminen ja asianmukainen palkitseminen ovat myös keskeisiä menestyksellemme nyt ja vastaisuudessa. Arvioimme, että tekemämme linjaukset ja ratkaisut palkitsemisen alueella ovat tukeneet yhtiön menestystä.

Nesteen toimitusjohtajan peruspalkkaa on korotettu viimeksi 1.1.2012. Yhtiö on viime vuosien aikana parantanut merkittävästi kannattavuuttaan, monipuolistunut ja kansainvälistynyt rakenteeltaan, ja hallitus on arvioinut toimitusjohtajan merkityksen hyvään kehitykseen olennaiseksi ja toimitusjohtaja on saanut hallitukselta myönteistä palautetta suorituksestaan. Hyvä tuloskehitys on näkynyt niin, että sekä lyhyen aikavälin palkitseminen että osakepalkkiojärjestelmät ovat tuoneet toimitusjohtajalle sekä muille avainhenkilöille kilpailukykyiset suorituspalkkiot, ja tämä suunta jatkuu myös vuonna 2016 maksettavissa palkkioissa. Samalla yhtiön osakekurssi on noin kaksinkertaistanut kolmessa vuodessa, ja osinkoja on voitu maksaa osakkeenomistajille osinkopolitiikkamme mukaisesti yrityksen kasvua ja liiketoiminnan kehittämistä unohtamatta. Juuri näin oikein rakennettujen kannustimien kuuluukin toimia.

Nesteen hallitus on ottanut huomioon Suomen valtion omistaja-ohjauksen palkitsemista koskevat ohjeet. Niihin määritellyt peruspalkkoihin suhteutetut enimmäismäärät rajoittivat esimerkiksi vuonna 2015 maksettuja osakepalkkioita merkittävästi siten, etteivät palkkiot ole minään ansaintavuonna ylittäneet kyseisen vuoden kiinteää vuosipalkkaa. Myös peruspalkkojen korotuksen suhteen on oltu erittäin pidättyväisiä.

Yhteensä yhtiö on pelkästään vuosittaisen kannustinpalkkiojärjestelmänsä kautta maksanut johdolle ja koko henkilöstölle noin 24 M€ palkkioita vuosina 2014 ja 2015. Näin ollen koko henkilöstö on saavuttanut hyvin niin yksikötason kuin omia tehtäviään lähellä olevat tavoitteensa. Keskimäärin palkkiot ovat olleet yli asetettujen tavoitetasojen kaikkien henkilöstöryhmien piirissä.

Vuoden 2015 ennätyksellisen hyvän tuloksen perusteella yhtiö maksaa vuonna 2016 lyhyen aikavälin kannustinpalkkiota enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Myös avainhenkilöiden osakepalkkio-ohjelman vuosien 2013–2015 ansaintajakson ansaintakriteerit täyttyivät täysin: konsernin kumulatiivisen vertailukelpoisen vapaan kassavirran osalta tavoitteet ylitettiin ja myös Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto ylitti kirkkaasti vuonna 2012 joulukuussa asetetun tavoitteen. Näin ollen 2016 avainhenkilöitä palkitaan maksimipalkkioilla ohjelman ehtojen puitteissa.

Palkka- ja palkkioselvitys on jaettu seuraaviin neljään osaan:

1. Kirje henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta.

Tässä osassa tuodaan esiin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan palkitsemiseen liittyvät tärkeimmät toimet ja valmistelut asiat vuoden ajalta. Kaikki henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan käsittelemät asiat raportoidaan hallitukselle ja hallitus tekee päätökset valiokunnan valmistelusta asioista.

2. Raportti Nestein johdon palkitsemiskäytännöistä.

Tässä osassa esitetään, miten johdon palkitsemiskäytäntöä ja suorituskriteereitä käytetään toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemisen määrittämiseen tulevien tilikausien aikana. Osassa käsitellään myös muun johdon palkitsemisperiaatteita.

3. Nestein johdon vuosittainen palkitsemisraportti.

Tässä osassa on kattava selvitys Nestein toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta yhtiön viimeisimmän tilikauden taloudelliseen tulokseen ja toiminnallisiin saavutuksiin suhteutettuna.

4. Nestein hallituksen palkitsemiselonteko.

Tässä osassa selostetaan Nestein hallituksen jäsenille viimeisimmän tilikauden aikana maksetut palkkiot ja niiden kehitys vuosien saatossa. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta vastaa Nestein hallituksen jäsenten palkkioehdotusten tekemisestä yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Nestein hallituksen puheenjohtaja on osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsen, mutta hän ei ole osallistunut itseään koskevien palkkioehdotusten valmisteluun, eikä nimitystoimikunnan ehdotuksen tekemiseen yhtiökokoukselle palkkioista tai hallituksen puheenjohtajasta.

Olemme saaneet myönteistä palautetta vuonna 2014 käyttöön otetusta raportointikäytännöstämme ja tarkoituksemme on jatkaa ja kehittää raportointia myös tulevaisuudessa. Otamme mielellämme vastaan raportointia koskevia kommentteja ja palautetta (corpcomviestinta@neste.com), jotta voimme parantaa raportointia entisestään.

Jorma Eloranta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
jorma.eloranta@neste.com

Raportti Nestein johdon palkitsemiskäytännöistä

Periaatteet ohjaavat toimintaamme

Tarkastelemme yhtiön palkitsemisperiaatteita tarpeen mukaan, noin kahden vuoden välein. Vuoden 2015 aikana ei ollut tarvetta päivityksiin koskien suorituskykyyn ja palkitsemiseen liittyviä periaatteita, jotka otettiin käyttöön vuoden 2014 alusta. Periaatteet ovat koko konsernin palkitsemisohjelmien taustalla, ja ne perustuvat oikeudenmukaisuuteen ja hyvästä suorituksesta maksamiseen.

Tavoitteenamme on tunnistaa ja palkita konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamista ja liiketoiminnan pitkäaikaista kestävä kehitystä tukevat hyvät suoritukset ja vastuullinen toiminta.

Konsernimme palkitsemisfilosofia perustuu seuraaviin neljään periaatteeseen:

1. Strategiamme toteuttamisen varmistaminen – Tavoitteenamme on viitoittaa selkeästi tietä eteenpäin toteuttamalla konsernin strategiaa ja asettamalla yhteiset liiketoimintatavoitteet.

2. Suorituskyvyn ja arvojen mukaisen toiminnan varmistaminen – Tavoitteenamme on parantaa yksilöiden, tiimien ja liiketoiminnan tuloksia palkitsemalla hyvistä suorituksista, kehityksestä ja arvojen mukaisesta toiminnasta.

3. Yksilöiden ja tiimien vastuunoton korostaminen – Suosimme selkeitä tavoitteita ja keskittymistä jatkuvaan suoritusten parantamiseen. Toteutamme tämän käymällä jatkuvaa keskustelua henkilöstömme kanssa ja ottamalla huomioon heidän palautteensa.

4. Oikeudenmukaisuus ja läpinäkyvyys – Hoidamme suorituskyky- ja palkitsemisprosessit eettisesti ja johdonmukaisesti. Tätä tukee selkeä viestintä.

Konsernin johtoryhmän ja johdon palkitsemisperiaatteet

Hallitus ottaa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan valmistelun pohjalta johtoryhmän ja johdon palkkioita määrittäessään huomioon seuraavat tavoitteet:

Palkkioiden tulee olla riittävän suuria houkuttelevaan ja pitämään palveluksessamme johdon henkilöitä, joilla on strategisten tavoitteidemme saavuttamiseen tarvittavaa osaamista ja kokemusta, mutta

samalla taloudellisesti järkeviä yhtiön kannalta, jottei yhtiön kilpailukykyinen kustannusrakenne vaarannu.

Tehokas toiminta maailmanlaajuisessa ympäristössä edellyttää, että palkkiot ovat oikeudenmukaiset ja kilpailukykyiset niillä kansainvälisillä markkinoilla, joilla yhtiö toimii. Peruspalkkojen ja muiden palkanosien tulee perustua paikallisiin markkinoihin, ja niiden tulee olla riittävät houkuttelevaan palvelukseemme tärkeää johtamisosaamista.

Palkitsemisessa tulee ottaa huomioon asianmukainen palkkioiden kiinteiden ja työsuorituksen perustuvien osien suhde, joka tukee lyhyt- ja pitkäaikaisen suorituskyvyn parantamista sekä joustavan kulurakenteen ylläpitoa ja joka auttaa välttämään kannustamista liialliseen riskinottoon.

Palkitsemisen tulee myös ohjata ja kannustaa haastavien strategisten, operatiivisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Johdon edun tulee sopia yhteen konsernin sekä sen laajan kotimaisten että kansainvälisten sidosryhmien kanssa.

Johdon palkitsemiskäytännön tulee noudattaa Nesteen henkilöstön maailmanlaajuisesti voimassa olevia yleisiä palkkausperiaatteita.

Neste pyrkii aina kohtelevaan johtoaan ja organisaationsa henkilöitä tasavertaisesti ja puolueettomasti sukupuoleen, syntyperään, ikään, uskoon, poliittiseen kantaan ja muihin vastaaviin seikkoihin katsomatta.

Palkkiot määritetään yhden yli -periaatteella, jossa kunkin henkilön palkkion hyväksyy esimiehen esimies. Kukaan ei voi päättää omiin palkkioihinsa liittyvistä asioista.

Ulkopuoliset neuvonantajat

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta sai uuteen vuoden 2016 pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelmän suunnittelutyöhön neuvoja Alexander Finance Corporaten palkitsemiskonsulteilta. Vuoden 2013 pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelmän suunnittelutyössä neuvonantajina toimivat palkitsemiskonsultit PCA:lta ja Merceriltä.

Yhteenvedo konsernin johtoryhmän palkitsemiskäytännöstä

Konsernin johtoryhmän palkitsemiskäytäntö koostuu seuraavista avainelementeistä.

Palkkioelementti	Kuvaus ja toimintaperiaate
Peruspalkka	Kiinteä palkka, johon sisältyvät verotettavat luontaisedut (auto- ja puhelinetu). Toimitusjohtajan peruspalkka on 55 039 € kuukaudessa (1.1.2012 lähtien).
Vakuutukset	Jäsenillä on henki-, vapaa-ajan tapaturma-, matka- ja johdon vastuuvakuutus. Konsernin johtoryhmän jäsenet voivat kuulua sairauskassaan (Suomessa).
Lisäeläke	Toimitusjohtaja: Vuonna 2008 sovittu etuusperusteinen lisäeläkejärjestely, joka perustuu 60 vuoden eläkeikään ja 60 prosentin eläkepalkkaan. Konsernin johtoryhmän jäsenet: Etuusperusteinen eläke, joka perustuu 60 vuoden eläkeikään ja enintään 60 prosentin eläkepalkkaan, tai 1.1.2009 jälkeen aloittaneilla maksuperusteinen eläke, joka perustuu 62 tai 63 vuoden eläkeikään. (Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen eläkepalkka laskeaan eläkkeelle jäämistä edeltävien kymmenen vuoden keskimääräisen laskennallisen kuukausipalkan ja siihen liittyvien lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen perusteella. Uusia etuusperusteisia järjestelyjä ei enää tehdä.)
Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä	Perustuu vuosittaisten taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamiseen. Palkkion enimmäismäärä on 40 % palkasta, ja se maksetaan käteisenä seuraavan vuoden maaliskuussa. Toimitusjohtaja vuoden 2015 osalta: 90 % konsernin taloudellisten tavoitteiden (vertailukelpoinen liikevoitto, keskimääräinen sijoitetun pääoman tuotto / ROACE-prosentti) perusteella ja 10 % konsernin turvallisuustavoitteen (tapaturmat miljoonaa työtuntia kohti, Total Recordable Injury Frequency, TRIF) perusteella. Liiketoiminta-alueiden tuloksista vastaavat konsernin johtoryhmän jäsenet vuonna 2015: 50 % konsernin tavoitteiden ja 50 % liiketoimintayksikön tavoitteiden perusteella. Yhteisten toimintojen tuloksista vastaavat konsernin johtoryhmän jäsenet: 80 % konsernin tavoitteiden ja 20 % toiminnon tavoitteiden perusteella.
Uusi pitkän aikavälin osakekannustinjärjestelmä (2016)	Perustuu Nesteen taloudellisten ja osakekurssiin liittyvien kolmivuotistavoitteiden saavuttamiseen. Palkkio maksetaan yhdessä erässä kolmen vuoden kuluttua osin osakkeina ja osin käteisenä. Käteisenä maksettava osa kattaa verot ja muut veroluonteiset maksut. Vuosien 2016–2018* ansaintakriteerit: 75 % kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa kassavirta ja 25 % Nesteen osakkeen kokonaistuotto suhteessa STOXX Europe 600 -indeksiin. Toimitusjohtajalle on allkoitu osakkeita siten, että palkkiomahdollisuus on 0–100 % vuosipalkasta (tavoite 40 %) joulukuun 2015 palkan ja osakekurssin tiedoilla. Konsernin johtoryhmän jäsenillä palkkiot ovat noin 0–80 % vuosipalkasta (tavoite 40 %). Johtajille yhden vuoden aikana myönnettävien lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinpalkkioiden kokonaissumman ylittäessä 120 % vuosipalkasta, osakepalkkiota leikataan kyseisen rajan ylittävä määrä.

Palkkioelementti	Kuvaus ja toimintaperiaate
Osakeomistuksen rajoittaminen	Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet eivät saa myydä palkkiona saamiaan osakkeita tai muutoin luovuttaa, ennen kuin kolme vuotta osakkeiden siirtymisestä on kulunut. Rajoitusjakson aikana osakkeet voidaan hallituksen harkinnan mukaan periä takaisin, jos työsuhde päättyy.
Takaisinperintä	Pitkän ja lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvät palkkiot voidaan periä takaisin poikkeustilanteissa, kuten väärinkäytösten tai taloudellisten tulosten manipuloinnin yhteydessä.
Osakeomistuksen vaade	Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten on kerrytettävä ja pidettävä omistuksessaan yhtiön osakkeita, kunnes niiden arvo vastaa heidän kiinteää vuosipalkkaansa. Johtajien on pidettävä omistuksessaan 100 % heille kannustinpalkkiona siirretyistä osakkeista verojen jälkeen (50 % vuoden 2010 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä), kunnes tämä kynnyisarvo ylittyy. Kun omistusosuusvaatimus on täyttynyt, rajoitetun osakeomistuksen jaksoa voidaan lyhentää hallituksen päätöksellä.
Toimi- ja työso- pimukset sekä erokorvaukset	Irtisanomisaika on sekä yhtiön että toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten puolelta 6 kuukautta. Yhtiön päättäessä toimitusjohtajan saa 18 kuukauden palkkaa vastaavan erorahan irtisanomispalkan lisäksi. Konsernin johtoryhmän jäsenillä erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava. Omistajanvaihdosta koskevat samat ehdot kuin toimitusjohtajan tai työsuhteen päättämistä.

***Pitkän aikavälin osakekannustinjärjestelmä 2013: Vuosien 2013–2015** ansaintakriteerit ovat 75 % konsernin kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa kassavirta (kassavirta kunnossapitoinvestointien, verojen, korkojen, omaisuuserien myyntitulojen ja varaston nettovoittojen tai -tappioiden jälkeen) perusteella ja 25 % Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto. **Vuosien 2014–2016 ja 2015–2017** ansaintakriteerit ovat 75 % konsernin kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa kassavirta ja 25 % Nesteen osakkeen kokonaistuotto verrattuna kymmenen öljyteollisuuden vertaistoimijan ryhmään.

Täydentävät tiedot

Vertailuanalyysiin perustuva lähestymistapa: Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta käy läpi Nesteen kanssa vastaavan kokoisia ja vastaavanlaisia suomalaisia ja tarvittaessa kansainvälisiä teollisuuden yrityksiä koskevia vertailevia markkinatietoja määrittäessään toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän palkitsemisen kokonaisratkaisua. Tietoja käytetään palkkiotasojen määrittämisessä suuntaa antavasti, ei suoraan määrittävänä tekijänä. Muita huomioon otettavia tekijöitä ovat yksittäisen henkilön rooli ja kokemus sekä yhtiön suoritustaso ja henkilökohtainen suoriutuminen.

Osakkeenomistajien huomioiminen: Yhtiön suurin osakkeenomistaja, Suomen valtio, on elokuussa 2012 antanut ohjeita johdon palkitsemiseen valtionyhtiöissä. Nesteen hallitus on harkinnut oikeaksi ottaa ylimmän johdon palkitsemiskäytäntöjä määrittäessään huomioon nämä ohjeet ja laajemman sidosryhmänsä edun.

Nesteen johdon vuosittainen palkitsemisraportti

Katsaus kuluneeseen vuoteen

Mittaamme johtoryhmämme onnistumista sillä, miten hyvin Neste saavuttaa strategiset ja taloudelliset tavoitteensa. Vuonna 2015 Neste teki ennätyksellisen hyvän taloudellisen tuloksen ja saavutti erinomaisen pääoman tuoton. Myös strategisissa tavoitteissa Neste eteni. Yhtiön asema Itämeren alueella vahvistui, kun Neste aikaisempaa paremmin hyödynsi kaikkien liiketoiminta-alueidensa voimaa. Laadukkaiden fossiilisten ja uusiutuvien tuotteiden yhdistäminen Nesteen palveluihin, kuten logistiikkaan, osoittautui kilpailukyiseksi ratkaisuksi asiakkaiden tarpeisiin. Uusiutuvien tuotteiden myynnissä yhtiö teki ennätyksen. Myynnin suuntaaminen tarkasti valituille markkinoille ja kohdeasiakkaille oli menestyksen takana. Samalla menetelmällä Öljyn Vähittäismyynti hankki huomattavan uuden asiakaskunnan.

Katsomme, että johtoryhmämme jäsenten etujen tulisi olla yhdenmukaisia yhtiön ja sen osakkeenomistajien etujen kanssa. Taloudellinen tuloksemme ja muut saavutuksemme vuonna 2015 merkitsivät sitä, että vuonna 2016 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän palkkioita maksetaan enemmän kuin monina aikaisempina vuosina. Myös pitkän aikavälin osakeohjelmasta 2013–2015 vuonna 2016 maksettavat osakepalkkiot toteutuvat maksimitasolla ohjelman ehtojen puitteissa.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän 2014 perusteella vuonna 2015 maksetut palkkiot

Vuonna 2014 vertailukelpoinen liikevoitto sekä keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE) olivat samalla tasolla kuin vuonna 2013. Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta saavutti hyvän tuloksen vuoden 2013 käännekohdan jälkeen. Vertailukelpoinen liikevoitto parani hieman Öljytuotteet -liiketoiminta-alueella vuodesta 2013 ja Öljyn vähittäismyynti -liiketoiminta-alueen puolestaan laski hieman 2013 vuositason ennätystuloksen jälkeen.

Tämän seurauksena konserni ylitti vuoden 2014 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmässä määritetyt taloudelliset tavoitteet, jotka perustuivat vertailukelpoiseen liikevoittoon ja ROACE-prosentiin. Kun lisäksi otetaan huomioon liiketoiminta-alueiden ja yksikön tavoitteisiin perustuvat suoritukset, hallitus myönsi tavoitetasoa korkeammat palkkiot toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille tulosvuodelta 2014.

Palkkiot olivat kuitenkin keskimäärin tasoltaan matalampia kuin vuonna 2013 ja pysyivät selvästi lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden rajoissa (enintään 40 % vuosipalkasta).

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Nesteen vuonna 2010 laadittua pitkän aikavälin osakepalkkiokannustinjärjestelmää sovellettiin kolmen vuoden jaksoihin (2010–2012, 2011–2013 ja 2012–2014). Palkkiot myönnettiin: 50 % Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnan myyntimäärätavoitteen perusteella ja 50 % osakkeen kokonaistuoton kehittymisestä suhteessa Dow Jones Nordic Return -indeksiin. Viimeisen jakson (2012–2014) ajalta ansaintakriteerit täyttyivät täysin: Myyntimäärätavoitteet ylitettiin ja osakekurssi jatkoi myönteistä kehittymistään indeksiin nähden. Näin ollen vuonna 2015 annettiin 414 509 osaketta vastaava palkkio, josta 95 992 osaketta vastaava palkkio luovutettiin toimitusjohtajalle ja nykyisille johtoryhmän jäsenille. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkkiona verojen jälkeen luovutettiin 46 142 osaketta.

Vuoden 2013 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää sovelletaan kolmen vuoden jaksoissa, jotka alkoivat 2013, 2014 ja 2015. Ensimmäisen jakson (2013–2015) ajalta ansaintakriteerit täyttyivät täysin: konsernin kumulatiivisen vertailukelpoisen vapaan kassavirran osalta tavoitteet ylitettiin ja myös Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto ylitti kirkkaasti vuonna 2012 joulukuussa asetetun tavoitteen. Näin ollen vuonna 2016 annettiin 232 482 osaketta vastaava palkkio, josta 76 769 osaketta vastaava palkkio luovutettiin toimitusjohtajalle ja nykyisille johtoryhmän jäsenille. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkkiona verojen jälkeen luovutettiin 36 314 osaketta.

2014–2016 alkaneiden jaksojen suoritustavoitteet ovat käytäntötaulukossa. Jos 2014 ja 2015 alkaneiden jaksojen tavoitteet täyttyvät, osakkeita maksetaan kustakin jaksosta tavoitetasolla noin 3,5 miljoonan euron edestä. Jos tavoitteet ylitetään, osakepalkkioiden enimmäisarvo on 7 miljoonaa euroa jaksoa kohti. Uuden LTI-ohjelman ansaintajaksolta 2016–2018 maksettavat palkkiot vastaavat enintään noin 273 000 Nesteen osakkeen arvoa.

Toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmän jäsenille maksetut palkkiot (tilanne 31.12.2015)

Euroa	Toimitusjohtaja		Konsernin johtoryhmän jäsenet (yhteensä)	
	2015	2014	2015	2014
Vuosittaiset palkkiot				
Peruspalkka	667 623	666 867	1 860 683	1 741 154
Verotettavat etuudet ¹⁾	17 040	25 500	113 992	119 293
Vuosikannustinpalkkio (lyhytaikainen kannustinjärjestelmä) ²⁾	221 501	228 962	505 950	648 225
Vuosittaiset palkkiot yhteensä	906 164	921 329	2 480 625	2 508 772
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän palkkiot				
LTI 2010: 2012–2014 ja 2011–2013 jaksot ³⁾	716 954	803 897	1 538 552	1 625 696
Lisäeläkemaksut	824 019	618 700	462 914	620 110
Palkkiot yhteensä	2 447 137	2 343 926	4 483 091	4 754 578

¹⁾ Johtoryhmän jäsenet saavat veronalaisen auto- ja matkapuhelinedun osana kiinteää palkkaansa. Toimitusjohtajan luontaisetujen arvo muodostuu seuraavasti: 16 560 euron autoetu ja 480 euron puhelinetu.

²⁾ 2016 maksettavat palkkiot: toimitusjohtaja 260 337 euroa ja johtoryhmän jäsenet yhteensä 683 492 euroa

³⁾ Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän palkkioiden verotettava kokonaisarvo (sisältää varainsiirtoveron). Palkkiot eivät voi minään ansaintavuonna ylittää kyseisen vuoden kiinteää vuosipalkkaa. Sitouttamisvaikutuksen synnyttämiseksi osakepalkkiojärjestelmät ovat monivuotisia.

On mahdollista, että palkkioita maksetaan useita vuosia palkkioiden ansaintajakson alkamisen jälkeen. Maksuhetkellä noudatetaan järjestelmän perustamisajankohtana hyväksyttyä sääntöä, jotka ovat noudattaneet sillä hetkellä voimassa olleita valtion omistajaohjauksen linjauksia, mutta saattavat poiketa maksuhetkellä voimassa olevasta talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanotosta. Vuonna 2014 ja 2015 maksettiin osakepalkkioita vuonna 2009 perustetun ohjelman perusteella. Taulukossa on esitetty pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän ansaintavuosien (2011–2013 ja 2012–2014) aikana ansaittujen palkkioiden verotettava kokonaisarvo (sisältää varainsiirtoveron). Erillisten ansaintavuosien palkkio ei voi ylittää kyseisen vuoden kiinteää vuosipalkkaa.

Henkilöstön palkitseminen

Konsernin lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä. Neste haluaa varmistaa, että myös sen henkilöstö pääsee hyötymään yhtiön menestyksestä ja erinomaisista suorituksista. Yhtiö jakaa kaikissa maissa palkkioita konsernin lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmään asetettujen tavoitteiden perusteella.

Neste maksoi keväällä 2015 tulosvuoden 2014 osalta 23,5 (24,3) miljoonan euron edestä työsuoritukseen perustuvia kannustinpalkkioita johtajille ja henkilöstölle (summa sisältää eläke- ja sosiaaliturvamaksut).

Yhtiön lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmää henkilöstölle muutettiin vuoden 2014 alusta. Henkilöstön tavoitepalkkio määräytyy tehtävän vaativuusluokituksen ja työskentelymaan perusteella vaihdellen välillä 4–20 % peruspalkasta vuositasolla. Lopullisen palkkion määrää yhtiön tuloskerroin, joka riippuen yhtiön vertailukelpoisesta operatiivisesta liikevoitosta vaihtelee välillä 0–1,5, mikäli päästään ns. kynnysarvon yli. Näin palkkioiden määrä joustaa yhtiön taloudellisen tilanteen mukaan.

Henkilöstörahasto. Neste tarjoaa Suomessa työllistämälleen henkilöstölle oikeuden voitonjakoon henkilöstörahaston kautta, kun työsuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta. Rahastoon maksetut voittopalkkioerät jaetaan tasan rahaston jäsenille. Järjestelmän tarkoituksena on kartuttaa rahasto-osuutta pitkällä aikavälillä, mutta osa palkkiosta voidaan nostaa vuosittain käteisenä. Konsernin osakekannustinjärjestelmiin osallistuville henkilöille ei makseta henkilöstörahastoerää kyseisten osakejärjestelmien ansainta-aikana.

Hallitus määrittää voittopalkkioerän ansaintakriteerit erikseen vuosittain. Vuosien 2014 ja 2015 osalta palkkio oli sidottu Nesteen vertailukelpoisen liikevoiton kehitykseen. Yhtiön henkilöstörahastomaksu vuoden 2014 osalta oli 2,6 (4,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoiset liikevoittotulokset 2013 ja 2014 olivat lähes samalla tasolla, mutta vuodelle 2014 asetetun haastavamman tavoitetasen johdosta, summa laski noin 40 %. Vuoden 2015 erinomaisen vertailukelpoisen liikevoiton johdosta vuonna 2016 tullaan rahastoon siirtämään 5,7 milj. euroa.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän osakepalkkiot

Osakkeina maksettavat kannustinpalkkiot konsernin johtoryhmälle

Nimi	Toimen nimi	Konsernin johtoryhmän jäsen alkaen	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perusteella luovutetut osakkeet	
			2014 ¹⁾ palkkio 2015	2015 ²⁾ palkkio 2016
Matti Lievonen	Toimitusjohtaja	2008	14 823	10 485
Kaisa Hietala	Liiketoiminta-alueen johtaja, Uusiutuvat tuotteet	2014	3 168	2 569
Matti Lehmus	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljytuotteet	2009	5 466	3 997
Antti Tiitola	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljyn vähittäismyynti	2014	–	1 183
Simo Honkanen	Johtaja, Kestävä kehitys ja yhteiskuntasuhteet	2009	3 376	2 473
Tuomas Hyryläinen	Johtaja, Strategia ja uudet hankkeet	2012	3 878	2 840
Hannele Jakosuo-Jansson	Johtaja, Henkilöstö ja turvallisuus	2006	3 928	2 718
Osmo Kammonen	Johtaja, Viestintä ja brändimarkkinointi	2004	3 876	2 833
Lars Peter Lindfors	Johtaja, Teknologia	2009	4 397	3 023
Jyrki Mäki-Kala	Talousjohtaja	2013	3 230	4 217

¹⁾ Vuoden 2014 sarake viittaa ansaintajakson 2012–2014 perusteella keväällä 2015 osakkeina maksettuihin palkkioihin. Taulukko osoittaa siirrettyjen osakkeiden nettomäärän verojen jälkeen.

²⁾ Vuoden 2015 sarake viittaa ansaintajakson 2013–2015 perusteella myönnettyihin ja 2016 osakkeina maksettaviin palkkioihin. Luvut osoittavat osakkeiden nettomäärän verojen ja muiden

lakisääteisten maksujen jälkeen. Kannustinpalkkioita voidaan maksaa enintään niin, että lyhyen ja pitkän aikaväli kannustimien yhteenlaskettu summa ei saa ylittää 120 % vuosittaisen kiinteän bruttopalkan arvosta. Osakkeita koskee rajoitettu omistusjakso ja omistusvaatimus (katso lisätietoja palkitsemiskäytäntötaulukosta).

Johtajien osakeomistus

Johtajien palkitsemiskäytäntömme pääperiaatteena on varmistaa, että Nesteen johtajien ja osakkeenomistajien edut kohtaavat.

Johtajiemme osakeomistuskäytäntö edellyttää, että toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet kartuttavat ja ylläpitävät osakeomistusta, joka vastaa heidän vuosipalkkaansa. Osapuolten on pidettävä omistuksessaan 100 % heille kannustinpalkkiona siirretyistä osakkeista verojen jälkeen (n. 50 % vuoden 2010 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä), kunnes tämä kynnyksarvo ylittyy.

Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet eivät saa myydä pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaisena palkkiona saamiaan osakkeita tai muutoin luovuttaa, ennen kuin on kulunut kolme vuotta osakkeiden siirtymisestä. Kun osakeomistusvaatimukset ovat täyttyneet, voidaan rajoitusjaksoa osakeluovutuksen jälkeen lyhentää hallituksen päätöksellä.

Seuraavassa taulukossa esitetään nykyisten konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset.

Konsernin johtoryhmän osakeomistukset (tilanne 31.12.2015)

Nimi	Toimen nimi	Konsernin johtoryhmän jäsen alkaen	Osakemäärä ¹⁾	
			2015	2014
Matti Lievonen	Toimitusjohtaja	2008	50 799	35 976
Kaisa Hietala	Liiketoiminta-alueen johtaja, Uusiutuvat tuotteet	2014	14 224	14 224
Matti Lehmus	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljytuotteet	2009	23 285	17 819
Antti Tiitola	Liiketoiminta-alueen johtaja, Öljyn vähittäismyynti	2014	5 000	5 000
Simo Honkanen	Johtaja, Kestävä kehitys ja yhteiskuntasuhteet	2009	15 136	11 760
Tuomas Hyyryläinen	Johtaja, Strategia ja uudet hankkeet	2012	3 878	–
Hannele Jakosuo-Jansson	Johtaja, Henkilöstö ja turvallisuus	2006	17 258	13 330
Osmo Kammonen	Johtaja, Viestintä ja brändimarkkinointi	2004	17 442	18 566
Lars Peter Lindfors	Johtaja, Teknologia	2009	14 828	11 831
Jyrki Mäki-Kala	Talousjohtaja	2013	7 000	7 500

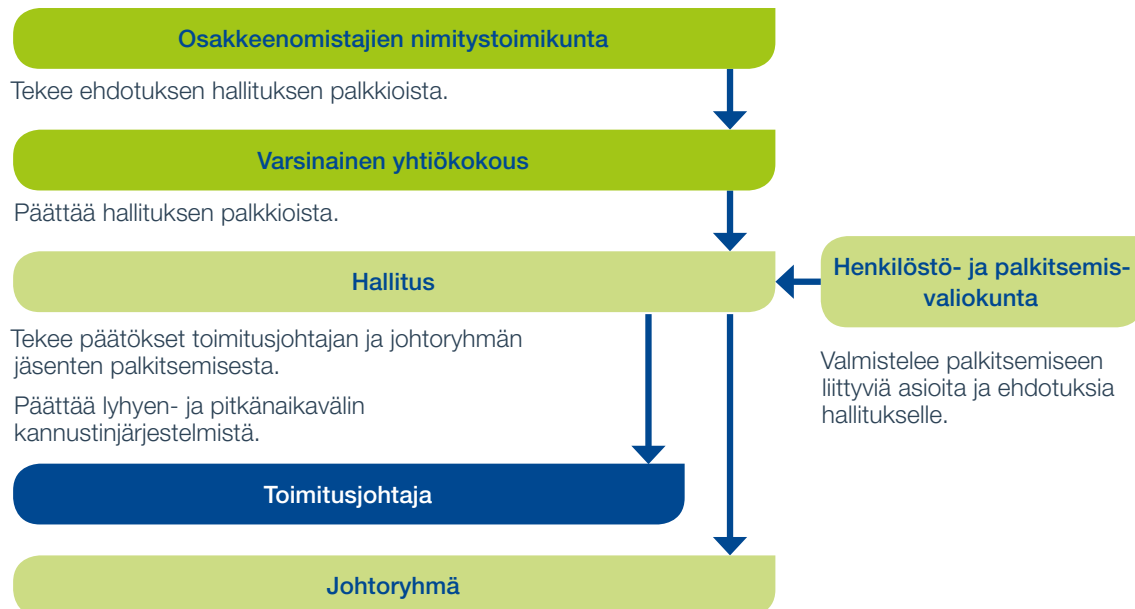
¹⁾ Osakeomistukset sisältävät pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaisesti luovutettuja osakkeita, joita koskee kolmen vuoden myyntikielto. Jos työntekijä lähtee yrityksestä tämän jakson aikana, hallitus voi harkintansa mukaan periä osakkeet takaisin. Lukuun sisältyy myös mahdollisesti itse hankitut osakkeet.

Nesteen hallituksen palkitsemisselonteko

Palkkioiden hallinnointi

Palkitsemiseen liittyvään keskusteluun ja päätöksentekoon Nesteellä osallistuvat osakkeenomistajien nimitystoimikunta, yhtiökokous, hallitus sekä hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan vastuulla on esittää yhtiökokoukselle ehdotus hallitukselle maksettavista palkkioista. Hallitus puolestaan vastaa ylimmän johdon ja avainhenkilöiden palkitsemis- ja kannustinjärjestelyjä koskevasta päätöksenteosta, joka perustuu hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksiin. Seuraavassa kaaviossa pääpiirteissään esitetty päätöksentekoprosessi takaa, että päätökset tehdään oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti.

Päätöksentekoprosessi palkitsemiseen liittyvissä asioissa

Hallituksen palkitseminen

Yhtiökokous on vastuussa hallituksen kannustinpalkkioihin liittyvistä asioista. Vuoden 2015 yhtiökokous päätti säilyttää hallitukselle maksettavat palkkiot ennallaan seuraavasti:

Puheenjohtaja	66 000 euroa vuodessa
Varapuheenjohtaja	49 200 euroa vuodessa
Jäsenet	35 400 euroa vuodessa.

Lisäksi hallituksen kokouksiin ja hallituksen valiokuntien koolle kutsumiin kokouksiin osallistuvat hallituksen jäsenet saavat 600 euron kokouspalkkion yhtiön työmatkakäytännön mukaisten matkakulukorvausten lisäksi. Suomen ulkopuolella asuvien hallituksen jäsenten kokouspalkkio on kaksinkertainen, 1 200 euroa kokoukselta.

Yhtiön kannustinjärjestelmät eivät koske hallituksen jäseniä, eivätkä he saa työsuorituksen perusteella määräytyviä tai osakkeisiin liittyviä palkkioita.

Nesteen hallituksen palkkioita on muutettu kerran Neste Oilin perustamisen jälkeen yhtiökokouksessa vuonna 2008. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti yksimielisesti palkkioihin korotuksia vuoden 2015 yhtiökokoukseen, mutta Suomen valtio ei hyväksynyt ehdotusta yhtiökokouksessa ja korotuksia ei tehty. Yhtiön hallitus ei osallistunut asian valmisteluun eikä päätöksentekoon millään tavoin.

Hallituksen palkkiot ovat kehittyneet seuraavasti Neste Oilin perustamisen jälkeen.

Yhtiökokouksen 22.3.2006 tekemän päätöksen mukaan

Puheenjohtaja	55 000 euroa vuodessa
Varapuheenjohtaja	42 000 euroa vuodessa
Jäsenet	30 000 euroa vuodessa

Yhtiökokouksen 14.3.2008 tekemän päätöksen mukaan

Puheenjohtaja	66 000 euroa vuodessa
Varapuheenjohtaja	49 200 euroa vuodessa
Jäsenet	35 400 euroa vuodessa

Vuodesta 2008 palkkiot pysyneet muuttumattomina.

Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot (tilanne 31.12.2015)

	Hallituksen vuosipalkkiot (EUR)		Kokouspalkkiot (EUR)	
	2015	2014	2015	2014
Jorma Eloranta	66 000	66 000	13 200	12 600
Per-Arne Blomquist ¹⁾	8 850	35 400	3 600	22 800
Majja-Liisa Friman	49 200	49 200	11 400	12 600
Laura Raitio	35 400	35 400	13 200	12 000
Jean-Baptiste Renard	35 400	26 550	24 000	19 200
Willem Schoeber	35 400	35 400	20 400	24 000
Kirsi Sormunen	35 400	35 400	11 400	11 400
Marco Wirén ²⁾	26 550	–	8 400	–

¹⁾ Per-Arne Blomquistin hallitusjäsenyys päättyi 1.4.2015.

²⁾ Marco Wirén liittyi hallitukseen 1.4.2015 ja sai palkkion ajalta 1.4.–31.12.2015. Kokouspalkkiot eivät sisällä kokouksiin osallistumisesta aiheutuneita matkakuluja.

04

Hallituksen
toiminta-
kertomus

Konsernin vuoden 2015 tulos . . .	91
Konsernin avainluvut	92
Taloudelliset tavoitteet	93
Rahavirta, investoinnit ja rahoitus	93
Segmenttikatsaukset	93
Osakkeet, kaupankäynti ja omistus	96
Corporate governance	97
Henkilöstö	98
Terveys, turvallisuus ja ympäristö	98
Tutkimus ja kehitys	99
Vuoden 2015 tärkeimmät tapahtumat	99
Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	100
Mahdolliset riskit	100
Riskienhallinta	101
Näkymät vuodelle 2016	101
Osingonjakoehdotus	102

Hallituksen toimintakertomus 2015

Nesteen vertailukelpoinen liikevoitto oli 925 miljoonaa euroa, lähes 60 % korkeampi kuin 583 miljoonaa euroa vuonna 2014. Konsernin IFRS:n mukainen liikevoitto oli 699 miljoonaa euroa (150 miljoonaa). Yhtiö teki erinomaisen tuloksen huolimatta Porvoon jalostamon kaikkien aikojen laajimmasta huoltoseisokista, ja kaikki liiketoiminta-alueet paransivat tulostaan. Raakaöljyn hinta jatkoi laskuaan, mikä pienensi liikevaihtoa vuonna 2015, mutta marginaalit pysyivät hyvinä. Vahvemmallä Yhdysvaltain dollarilla oli positiivinen vaikutus tulokseen. Yhtiön kassavirta oli vahva, ja keskimääräisen sidotun pääoman tuotto ylitti pitkän aikavälin 15 prosentin tavoitetason. Öljytuotteiden jalostusmarginaaleja tuki erityisen vahva bensiinimarkkina, jonka taustalla oli pääasiassa kysynnän kasvu matalien öljyn hintojen seurauksena. Porvoon jalostamon suunnitellulla suurseisokilla, joka

saatiin onnistuneesti päätökseen kesäkuussa, oli 130 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevoittoon. Uusiutuvien tuotteiden keskimääräinen viitemarginaali oli alle vuoden 2014 tason, mutta pystyimme kasvattamaan lisämarginaalia. Segmentin myyntimäärä saavutti uuden ennätyksen, 2,267 miljoonaa tonnia, mikä oli 8 % edellisvuotta enemmän. Yhdysvaltain ympäristöviranomaisen (EPA) päätti kasvavista biomassapohjaisen dieselin velvoitteista, ja Blender's Tax Credit (BTC) -verohelpotus hyväksyttiin takautuvasti vuodelle 2015 ja ennakkoon vuodelle 2016. Öljyn vähittäismyynnissä pystyimme lisäämään tulosta kasvattamalla myyntimäärää ja parantamalla yksikkökatteita. Hallitus esittää vuoden 2015 osingoksi 1,00 euroa osakkeelta (0,65), joka on yhteensä 256 miljoonaa euroa (166 milj.).

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2014 vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin vuoden 2015 tulos

Nesteen liikevaihto oli 11 131 miljoonaa euroa (15 011 milj.) vuonna 2015. Liikevaihdon pieneneminen johtui öljyn hinnan laskun aiheuttamasta yleisestä myyntihintojen alenemisesta, jolla oli 5,0 miljardin euron negatiivinen vaikutus, ja pääasiassa Porvoon jalostamon suunnitellun seisokin aiheuttamasta myyntimäärien laskusta, jolla oli 0,6 miljardin euron negatiivinen vaikutus. Yhdysvaltain dollarin ja euron välisen valuuttakurssin muutoksella oli 1,6 miljardin euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon edellisvuoteen verrattuna. Konsernin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 925 miljoonaa euroa eli lähes 60 % suurempi kuin vuonna 2014 (583 milj.). Öljytuotteiden vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttivat positiivisesti korkeammat viitemarginaalit ja suotuisa Yhdysvaltain dollarin ja euron välinen valuuttakurssi, joiden vaikutus oli suurempi kuin Porvoon jalostamon suunnitellun suurseisokin ja

alemman lisämarginaalin negatiivinen vaikutus. Uusiutuvien tuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi pääasiassa suurempien myyntimäärien, korkeamman lisämarginaalin ja suotuisan Yhdysvaltain dollarin ja euron välisen valuuttakurssin seurauksena. Myös Öljyn vähittäismyynnin tulos oli selvästi korkeampi kuin vuonna 2014 suurempien myyntimäärien ja yksikkökatteiden seurauksena. Muut-segmentin tulos parani merkittävästi vuoteen 2014 verrattuna, mikä johtui pääasiassa Nynasin tuloksesta. Konsernin kiinteät kustannukset olivat 668 miljoonaa euroa (654 milj.). Kasvu johtui pääasiassa suuremmista henkilöstökustannuksista ja ERP-järjestelmän käyttöönoton kustannuksista.

Öljytuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 439 miljoonaa euroa (285 milj.), Uusiutuvien tuotteiden 402 miljoonaa euroa (239 milj.) ja Öljyn vähittäismyynnin 84 miljoonaa euroa (68 milj.). Muut-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 2 miljoonaa euroa (-7 milj.), josta Nynasin osuus oli 29 miljoonaa euroa (11 milj.).

Konsernin koko vuoden IFRS:n mukainen liikevoitto oli 699 miljoonaa euroa (150 milj.). Liikevoittoon vaikuttivat varastotappiot, jotka olivat 263 miljoonaa euroa (492 milj.), avoimien öljyjohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset, jotka olivat -15 miljoonaa euroa (74 milj.), sekä yhteensä 52 miljoonan euron (-16 milj.) kertaluonteiset erät, jotka liittyivät pääasiassa Porvoon sähköverkon myyntivoittoon. Tulos ennen veroja oli 634 miljoonaa euroa (78 milj.) ja kauden voitto oli 560 miljoonaa euroa (60 milj.). Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 2,84 euroa (1,60) ja osakekohtainen tulos 2,18 euroa (0,22). Konsernin efektiivinen verokanta oli 12 % (23 %). Efektiivisen verokannan lasku edellisvuoteen verrattuna johtui kalenterivuoden aikana kirjatusta verottomista eristä, kuten Kilpilahden Sähkönsiirto Oy:n osakkeiden myyntituotoista, ja tuloksen jakautumisesta Nesteen toimintamaiden välillä.

Konsernin avainluvut (miljoonaa euroa)

	2015	2014
VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO	925	583
- varastovoitot/-tappiot	-263	-492
- avoimien öljyjohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	-15	74
- kertaluonteiset erät	52	-16
- omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	76	-2
- vakuutus- ja muut korvaukset	0	0
- muut	-25	-14
IFRS-LIIKEVOITTO	699	150

Liikevaihto

	2015	2014
Öljytuotteet	7 467	11 285
Uusiutuvat tuotteet	2 372	2 269
Öljyn vähittäismyynti	3 748	4 294
Muut	267	238
Eliminoinnit	-2 724	-3 075
Yhteensä	11 131	15 011

Vertailukelpoinen liikevoitto

	2015	2014
Öljytuotteet	439	285
Uusiutuvat tuotteet	402	239
Öljyn vähittäismyynti	84	68
Muut	2	-7
Eliminoinnit	-2	-3
Yhteensä	925	583

IFRS-liikevoitto

	2015	2014
Öljytuotteet	389	-110
Uusiutuvat tuotteet	233	207
Öljyn vähittäismyynti	79	68
Muut	0	-13
Eliminoinnit	-2	-3
Yhteensä	699	150

Taloudelliset tavoitteet

Nesteen tärkeimmät taloudelliset tavoitteet ovat keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE) ja velan osuus kokonaispääomasta. ROACE-tunnusluku lasetaan vertailukelpoisesta liikevoitosta. Yhtiön pitkän aikavälin ROACE-tavoite on 15 % ja velan tavoiteosuus kokonaispääomasta on 25–50 %. ROACE-tavoite saavutettiin ensimmäistä kertaa nykyisen konsernirakenteen aikana, ja velan osuus kokonaispääomasta oli selvästi tavoitealueen alareunassa.

	31.12.2015	31.12.2014
Keskimääräisen sijoitetun pääoman tuotto verojen jälkeen (ROACE)*, %	16,3	10,1
Velan osuus kokonaispääomasta, %	29,4	37,9

* Viimeiset 12 kuukautta

Rahavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin liiketoiminnan rahavirta vuonna 2015 oli 743 miljoonaa euroa (248 milj.). Ero edellisvuoteen verrattuna johtui pääasiassa liiketoimintojen vahvasta käyttökatteesta. Rahavirta ennen rahoituseriä oli 480 miljoonaa euroa (–59 milj.). Konsernin käyttöpääoman kiertonopeus oli 21,4 päivää (13,2 päivää) liukuvalla 12 kuukauden jaksolla vuoden 2015 lopussa.

	2015	2014
Käyttökate (EBITDA, IFRS)	1 057	480
Omaisuuksien myyntivoitot/-tappiot	–77	2
Muut oikaisut	–27	–80
Käyttöpääoman muutos	–94	–33
Rahoituskulut, netto	–88	–44
Maksetut verot	–27	–77
Liiketoiminnan nettorahavirta	743	248
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	–505	–272
Muut investoinnit	241	–34
Vapaa rahavirta (rahavirta ennen rahoituseriä)	480	–59

Rahavirtavaikutteiset investoinnit olivat vuonna 2015 yhteensä 505 miljoonaa euroa (272 milj.). Kunnossapitoinvestoinnit olivat 374 miljoonaa euroa (201 milj.) ja tuottavuus- sekä strategiset investoinnit 131 miljoonaa euroa (71 milj.). Öljytuotteiden investoinnit olivat 437 miljoonaa euroa (209 milj.), ja segmentin suurimmat yksittäiset projektit olivat Porvoon jalostamon suurseisokki ja rakenteilla oleva syötön esikäsittely-yksikkö (ns. SDA-yksikkö). Uusiutuvien tuotteiden investoinnit olivat 32 miljoonaa euroa (29 milj.). Öljyn vähittäismyynnin 19 miljoonan euron (18 milj.) investoinnit liittyivät lähinnä asemaverkostoon.

Muut-segmentin investoinnit olivat yhteensä 17 miljoonaa euroa (16 milj.), ja ne liittyivät pääasiassa tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä liiketoimintainfrastruktuuriin.

Konsernin korolliset nettovelat olivat joulukuun 2015 lopussa 1 291 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2014 lopun 1 621 miljoonaan euroon. Nettorahoituskulut olivat vuoden aikana 65 miljoonaa euroa (72 milj.). Luottojen keskikorko joulukuun lopussa oli 3,4 % (3,6 %) ja luottojen erääntymisaika keskimäärin 3,7 vuotta (2,7). Korollisen nettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde oli vuoden lopussa 1,0 (1,8) edellisten 12 kuukauden ajalta laskettuna.

Konsernin taloudellinen asema on erittäin vahva. Velan osuus kokonaispääomasta oli 29,4 % (31.12.2014: 37,9 %) ja velkaantumisaste 41,6 % (31.12.2014: 60,9 %).

Konsernin rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset olivat joulukuun lopussa 2 246 miljoonaa euroa (31.12.2014: 1 849 milj.). Konsernin lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenanteja.

Neste suojaa suojauspolitiikkansa mukaisesti pääosan seuraavien 12 kuukauden ennustetusta nettovaluuttavirrastaan. Suojausinstrumentteina on käytetty pääasiassa valuuttatermiinejä ja -optioita. Tärkein suojattava valuutta on Yhdysvaltain dollari. Joulukuun lopussa konsernin seuraavien 12 kuukauden valuuttasuojausaste oli alle 50 prosenttia.

Yhdysvaltain dollarin vaihtokurssit	2015	2014
USD/EUR-valuuttakurssi	1,11	1,33
USD/EUR efektiivinen valuuttakurssi*	1,15	1,32

* Efektiivinen valuuttakurssi sisältää valuuttasuojauksen vaikutuksen.

Segmenttikatsaukset

Nesteen liiketoiminnot on jaettu neljään raportointisegmenttiin: Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet, Öljyn vähittäismyynti ja Muut.

Öljytuotteet

Keskeiset tunnusluvut

	2015	2014
Liikevaihto, MEUR	7 467	11 285
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	655	478
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	439	285
IFRS-liikevoitto, MEUR	389	–110
Sidottu pääoma, MEUR	2 320	2 160
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	18,2	12,4

Tärkeimmät markkinatekijät (USD/tonni, ellei muuta mainittu)

	2015	2014
Nesteen viitejalostusmarginaali, USD/bbl	7,74	4,73
Lisämarginaali, USD/bbl	4,05	5,10
Kokonaisjalostusmarginaali, USD/bbl	11,79	9,83
Urals-Brent-hintaero	-1,84	-1,72
Uralsin osuus jalostamoiden kokonaissyötöstä, %	62	57

Raakaöljyn hinta oli hyvin vaihteleva vuonna 2015. Erittäin heikon vuoden alun jälkeen hinta nousi lähelle 70 dollaria barrelilta vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Nousun takana olivat arviot tasapainoisemmasta raakaöljyn kysynnän ja tarjonnan suhteesta. Hintoihin kohdistui kuitenkin merkittävää painetta vuoden 2015 jälkipuoliskolla, kun ydinenergiaa koskeva sopimus Iranin kanssa eteni myönteisesti, mikä viittaa Iranin kasvaviin raakaöljyn vientimääriin vuonna 2016. Tämä yhdessä Kiinan taloutta koskevan epävarmuuden, OPECin selvästi ilmoittaman aikomuksen olla rajoittamatta tuotantoa ja raakaöljymarkkinoiden ylitarjonnan kanssa painoi raakaöljyn hinnan laskusuuntaan. Vuonna 2015 Brent-hinta oli keskimäärin 53,6 dollaria barrelilta, mutta vuoden lopussa se oli noin 36 dollaria barrelilta – alimmillaan sitten vuoden 2004.

Hintaero Pohjanmeren Brent- ja venäläisen Russian Export Blend -raakaöljyn (REB) välillä oli vuonna 2015 keskimäärin -1,8 dollaria barrelilta ja neljännellä neljänneksellä keskimäärin -2,7 dollaria barrelilta. Kaikkien merkittävien raakaöljylaatuojen ylitarjonta vaikutti osaltaan suhteellisen suureen hintaeroon vuoden aikana. Lisäksi merkit siitä, että Saudi-Arabian raakaöljy tulee Itämeren markkinoille, vaikutti REB-raakaöljyn hintaeron kasvuun.

Viitejalostusmarginaali oli vuoden 2015 alussa hyvällä tasolla kasvavan tuotekysynnän ja heikkojen raakaöljymarkkinoiden tuloksena. Kesää kohti markkinat saivat lisää tukea bensiinimarkkinoiden kausiluonteisesta piristymisestä ja jalostamoiden kunnossapitokaudesta, mitkä ajoivat bensiini- ja jalostusmarginaalit korkeimmalle tasolle moneen vuoteen. Vuoden jälkipuoliskolla dieselin kasvava tarjonta painoi dieselmarginaalit laskusuuntaan, mutta viitemarginaalit olivat edelleen kauteen nähden korkeita. Bensiini oli keskimäärin vahvin tuote vuonna 2015 dieselin usean vuoden kestäneen hallinnan jälkeen. Polttoöljy oli jälleen heikoin vähäisen kysynnän vuoksi. Nesteen viitejalostusmarginaali oli keskimäärin 7,7 dollaria barrelilta vuonna 2015 ja keskimäärin 5,7 dollaria barrelilta neljännellä neljänneksellä.

Öljytuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 439 miljoonaa euroa (285 milj.). Keskimääräinen viitejalostusmarginaali vuonna 2015 oli 3,0 dollaria barrelilta suurempi kuin edellisvuonna, millä oli 282 miljoonan euron positiivinen vaikutus tulokseen. Nesteen lisämarginaali laski 1,1 dollaria barrelilta pääasiassa raakaöljyn matalamman hinnan ja Porvoon jalostamon toisen neljänneksen suunnitellun suurseisokin seurauksena,

millä oli 130 miljoonan euron negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon. Myyntimäärä oli 12 prosenttia matalampi kuin vuonna 2014, mikä alensi liikevoittoa 92 miljoonalla eurolla. USD/EUR-valuuttakurssin vahvistumisella oli 140 miljoonan euron positiivinen vaikutus tulokseen. Poistojen ja muiden kustannusten kasvulla, sekä varustamotoiminnan vuoden 2015 tuloksen siirrolla lisämarginaaliin, oli yhteensä noin 45 miljoonan euron negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen tulokseen edellisvuoteen verrattuna.

Tuotanto

	2015	2014
Porvoon jalostamo, 1 000 tonnia	9 835	11 274
Porvoon jalostamon käyttöaste, %	75	84
Naantalin jalostamo, 1 000 tonnia	1 956	1 964
Naantalin jalostamon käyttöaste, %	62	71
Jalostamon tuotantokustannukset, USD/bbl	4,0	5,0
Bahrainin perusöljylaitos (Nesteen osuus), 1 000 tonnia	184	158

Myynti omasta tuotannosta tuotelajeittain (1 000 tonnia)

	2015	%	2014	%
Keskisiseleet*	5 395	45	6 204	46
Kevyet tiseleet**	3 857	33	4 575	34
Raskas polttoöljy	1 122	9	1 091	8
Perusöljyt	433	4	469	3
Muut tuotteet	1 075	9	1 201	9
YHTEENSÄ	11 881	100	13 540	100

* Diesel, lentopetrol, lämmitysöljy

** Moottoribensiini, bensiinikomponentit, nestekaasu

Myynti omasta tuotannosta markkina-alueittain (1 000 tonnia)

	2015	%	2014	%
Itämeren alue*	7 876	66	8 872	65
Muu Eurooppa	3 154	27	3 060	23
Pohjois-Amerikka	491	4	847	6
Muut alueet	360	3	761	6

* Suomi, Ruotsi, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tanska

Uusiutuvat tuotteet

Keskeiset tunnusluvut

	2015	2014
Liikevaihto, MEUR	2 372	2 269
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	497	335
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	402	239
IFRS-liikevoitto, MEUR	233	207
Sidottu pääoma, MEUR	1 884	1 923
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	21,8	13,3

Tärkeimmät markkinatekijät

	2015	2014
FAME-palmuöljy-hintaero ¹⁾ , USD/tonni	211	231
SME-soijaöljy-hintaero ²⁾ , USD/tonni	118	199
Viitemarginaali ³⁾ , USD/tonni	182	221
Lisämarginaali* ⁴⁾ , USD/tonni	247	227
Vertailukelpoinen myyntikate ⁴⁾ , USD/tonni	299	278
Biomassapohjainen diesel (D4) RIN, USD/gallona	0,73	0,53
Palmuöljyn hinta ⁵⁾ , USD/tonni	576	733
Raakapalmuöljyn osuus raaka-aineista, %	31	38

¹⁾ FAME kausiluonteinen verrattuna CPO BMD 3rd (raakapalmuöljyn kolmannen kuukauden futuurihinta Malesian pörssissä) + rahti 70 dollaria tonnilta ARA-alueelle (Amsterdam–Rotterdam–Antwerpen)

²⁾ SME USG (Meksikonlahden rannikolla) verrattuna SBO CBOT 1st (soijaöljyn ensimmäisen kuukauden futuurihinta Chicagon johdannaispörssissä)

³⁾ Perustuu tuotannon muuttuviin standardikustannuksiin 130 USD/tonni vuonna 2015 ja 170 USD/tonni vuonna 2014.

⁴⁾ Sisältää USA:n Blender's Tax Credit -verohelpotuksen koko vaikutuksen.

⁵⁾ CPO BMD 3rd

Biodieselmarkkinat olivat melko haastavat vuonna 2015. Raakaöljyn hinnan jatkaessa laskuaan kasviöljyjen hintaero kaasuöljyyn verrattuna oli suurin vuosiin. Raakapalmuöljyn (CPO) hinta pysyi melko vakaana 540 dollarissa tonnilta huolimatta ennätysuurista varastoista sekä Indonesiassa että Malesiassa.

Sääntelyn kehitys on kuitenkin ollut sekä Euroopan unionissa että Yhdysvalloissa melko suotuisaa biopolttoaineiden tuottajille. EU:ssa otettiin käyttöön ruokakasvipohjaisten biopolttoaineiden 7 prosentin katto liikenteen uusiutuvan energian 10 prosentin yleisen tavoitteen sisällä. Tämä jättää jonkin verran tilaa sekä perinteisen että ravinnoksi

soveltumattomiin raaka-aineisiin perustuvan biopolttoaineen tuotannon kasvulle, mutta sopimuksen keskeinen asia on, että se tuo toimialalle varmuuden vuoteen 2020 asti. Yhdysvaltain markkinoilla tunnelma oli positiivinen, kun Yhdysvaltain ympäristönsuojeluviranomainen (EPA) julkaisi odotettua korkeammat uusiutuvien polttoaineiden velvoitteet vuosille 2015 ja 2016 marraskuun lopussa. Tämä näkyi myös RIN-hintojen (Renewable Identification Number) nousuna. Biodieselin ja uusiutuvan dieselin tuotanto todennäköisesti hyötyy biomassapohjaisen dieselin velvoitteen noususta. Suuruudeltaan 1,00 dollaria gallonalta olevan Blender's Tax Credit -verohelpotuksen palauttamisen vuosille 2015 ja 2016 odotetaan lisäävän biodieselin ja uusiutuvan dieselin kysyntää Yhdysvalloissa vuonna 2016.

Uusiutuvien tuotteiden koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 402 miljoonaa euroa (239 milj.). Marginaalien hallinnan ajoitus onnistui, ja korkeammalla lisämarginaalilla oli 43 miljoonan euron positiivinen vaikutus segmentin liikevoittoon. Yhdysvaltain dollarin vahvistumisella oli 88 miljoonan euron positiivinen vaikutus ja myyntimäärien kasvulla 44 miljoonan euron positiivinen vaikutus segmentin tulokseen edellisvuoteen verrattuna. Myyntimäärä saavutti uuden ennätyksen, 2,267 miljoonaa tonnia, joka oli 8 % edellisvuotta enemmän. Vuonna 2015 noin 69 % (73 %) myyntimäärästä meni Eurooppaan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueelle ja Pohjois-Amerikkaan 31 % (27 %). Uusiutuvan dieselin tuotanto saavutti 94 prosentin (102 %) keskimääräisen käyttöasteen vuonna 2015 päivitetyllä 2,4 miljoonan tonnin (2,0 milj. tonnin) vuotuisella nimelliskapasiteetilla laskettuna. Raaka-aineiden valikoiman optimointi jatkui onnistuneesti, ja jätteiden ja tähteiden osuus syötöstä nousi keskimäärin 68 prosenttiin (62 %).

Tuotanto

	2015	2014
NEXBTL, 1 000 tonnia	2 328	2 111
Muut tuotteet, 1 000 tonnia	165	144
Käyttöaste*, %	94	102

* Vuoden 2015 luku perustuu 2,4 miljoonan tonnin vuotuisen nimelliskapasiteettiin (2014: 2,0 milj. tonnia vuodessa).

Myynti

	2015	2014
NEXBTL, 1 000 tonnia	2 267	2 104
Euroopan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen osuus myyntimäärästä, %	69	73
Pohjois-Amerikan osuus myyntimäärästä, %	31	27

Öljyn vähittäismyynti

Keskeiset tunnusluvut

	2015	2014
Liikevaihto, MEUR	3 748	4 294
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), MEUR	115	94
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	84	68
IFRS-liikevoitto, MEUR	79	68
Sidottu pääoma, MEUR	184	201
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	41,2	27,6

Öljyn vähittäismyyntin markkinat pysyvät vakaina. Suomessa henkilöautoliikenne on edelleen kasvussa, mutta raskaan liikenteen määrä on samalla tasolla kuin edellisvuonna. Baltian maiden markkinat ovat terveet ja kasvavat. Tällä hetkellä heikko Venäjän talous vaikuttaa kysyntään, ja rupla on epävakaa.

Öljyn vähittäismyyntin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 84 miljoonaa euroa (68 milj.). Yksikkökatteiden kasvulla oli 19 miljoonan euron positiivinen vaikutus ja myyntimäärien kasvulla 5 miljoonan euron positiivinen vaikutus segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon edellisvuoteen verrattuna. Ruplan heikkenemisellä oli 6 miljoonan euron negatiivinen vaikutus tulokseen Luoteis-Venäjällä edellisvuoteen verrattuna.

Myyntimäärät päätuotelajeittain, miljoonaa litraa

	2015	2014
Bensiini, asemien myynti	1 115	1 134
Diesel, asemien myynti	1 589	1 526
Lämmitysöljy	569	600

Liikevaihto markkina-alueittain, milj. euroa

	2015	2014
Suomi	2 642	3 022
Luoteis-Venäjä	255	335
Baltian maat	821	929

Muut

Keskeiset tunnusluvut

	2015	2014
Vertailukelpoinen liikevoitto, MEUR	2	-7
IFRS-liikevoitto, MEUR	0	-13

Muut-segmentti sisältää suunnittelu- ja teknologiaratkaisuyritys Neste Jacobsin, josta Neste omistaa 60 % ja Jacobs Engineering 40 %, Nesteen ja Petróleos de Venezuelan puoliksi omistaman yhteisyrityksen Nynasin sekä konsernin yhteiset kustannukset. Muut-segmentin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto oli 2 miljoonaa euroa (-7 milj.), josta Nynasin osuus oli 29 miljoonaa euroa (11 milj.). Konsernin yhteiset kustannukset nousivat 9 miljoonaa euroa vuodesta 2014.

Osakkeet, kaupankäynti ja omistus

Nesteen osakkeilla käydään kauppaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Vuoden 2015 viimeinen noteeraus oli 27,63 euroa, joka oli 37,7 % korkeampi kuin vuoden 2014 lopussa. Osakkeen kokonaistuotto (TSR) oli 41,0 % (44,1 %) vuonna 2015. Vuonna 2015 osakkeen päätöskurssi oli korkeimmillaan 27,70 euroa ja alimmillaan 19,91 euroa. Yhtiön markkina-arvo oli 7,1 miljardia euroa 31. joulukuuta 2015. Päivittäin vaihdettiin keskimäärin 0,85 miljoonaa osaketta, mikä vastaa 0,3 %:a osakkeiden kokonaismäärästä.

Nesteen kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31. joulukuuta 2015 oli 40 miljoonaa euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 256 403 686. Hallitus on varsinaisen yhtiökokouksen 1. huhtikuuta 2015 myöntämän valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Nesteellä oli hallussaan joulukuun 2015 lopussa 798 467 yhtiön omaa osaketta, jotka oli hankittu tämän valtuutuksen nojalla. Hallituksella ei ole valtuutusta laskea liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja, osakeoptioita tai uusia osakkeita.

Suomen valtio omisti vuoden lopussa 50,1 % (50,1 % vuoden 2014 lopussa) osakkeista, ulkomaiset omistajat 25,0 % (25,1 %), suomalaiset instituutiot 13,8 % (12,5 %) ja suomalaiset kotitaloudet 11,1 % (12,3 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

Osakkeenomistaja	Osakkeita	% osakkeista
Valtioneuvoston kanslia	128 458 247	50,10 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	6 567 849	2,56 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 090 514	1,21 %
Kansaneläkelaitos, KELA	2 648 424	1,03 %
Valtion Eläkerahasto	2 605 000	1,02 %
Kurikan kaupunki	1 550 875	0,60 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 221 107	0,48 %
Sijoitusrahasto Nordea Suomi	908 000	0,35 %
Schweizerische Nationalbank	839 917	0,33 %
Neste Oyj	798 467	0,31 %
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	763 205	0,30 %
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	685 000	0,27 %
Sijoitusrahasto Säästöpankki Kotimaa	547 500	0,21 %
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Yhteisöosake	525 874	0,21 %
OP-Delta-sijoitusrahasto	480 000	0,19 %
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	425 199	0,17 %
Sigrid Juséliuksen Säätiö	423 000	0,17 %
OP-Henkivakuutus Oy	409 537	0,16 %
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	361 301	0,14 %
Alhopuro Eero Sakari	348 400	0,14 %
20 suurinta omistajaa yhteensä	153 657 416	59,93 %
Hallintarekisteröidyt	62 652 050	24,44 %
Muut	40 094 220	15,64 %
Kaikki osakkeet yhteensä	256 403 686	100,00 %

Omistusjakauma 31.12.2015

Omistettujen osakkeiden mukaan

Osakkeita	Osakkeen- omistajia	% osakkeen- omistajista	Osakkeita	% osakkeista
1 – 100	26 141	37,8 %	1 437 751	0,6 %
101 – 500	29 545	42,7 %	7 454 349	2,9 %
501 – 1000	7 344	10,6 %	5 645 716	2,2 %
1 001 – 5 000	5 410	7,8 %	10 906 776	4,3 %
5 001 – 10 000	457	0,7 %	3 303 631	1,3 %
10 001 – 50 000	261	0,4 %	5 062 732	2,0 %
50 001 – 100 000	37	0,1 %	2 593 252	1,0 %
100 001 – 500 000	29	0,0 %	6 858 645	2,7 %
500 001 –	18	0,0 %	213 140 834	83,1 %
Yhteensä	69 242	100,0 %	256 403 686	100,0 %
joista hallintarekisterissä	12		62 652 050	

Omistajaryhmittäin

	% osakkeista
Suomen valtio	50,1 %
Ulkomaiset osakkeenomistajat	25,0 %
Kotitaloudet	11,1 %
Julkishallinto	7,4 %
Pankit ja vakuutuslaitokset	2,6 %
Yritykset	1,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,9 %
Yhteensä	100,0 %

Corporate governance

Yhtiön hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Varsinainen yhtiökokous nimittää yhtiökokouksen nimitystoimikunnan esityksen pohjalta hallituksen toimikaudelle, joka kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun. Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan ja tekee päätöksen hänen erottamisestaan.

Varsinainen yhtiökokous voi tehdä muutoksia yhtiöjärjestykseen hallituksen esityksen pohjalta.

Nesteen varsinainen yhtiökokous pidettiin 1. huhtikuuta 2015 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2014 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuodelta 2014. Yhtiökokous hyväksyi myös hallituksen

ehdotuksen voitonjaosta, jonka mukaan vuodelta 2014 maksetaan osinkoa 0,65 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 14.4.2015.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin seitsemän. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin hallituksen nykyisistä jäsenistä Jorma Eloranta, Maija-Liisa Friman, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen sekä uutena jäsenenä Marco Wirén. Jorma Eloranta jatkaa hallituksen puheenjohtajana ja Maija-Liisa Friman varapuheenjohtajana. Yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot ennallaan.

Hallitus kokoontui heti yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi kahden valiokuntansa jäsenet. Jorma Eloranta valittiin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi ja Laura Raitio ja Jean-Baptiste Renard sen jäseniksi. Tarkastusvaliokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Marco Wirén sekä jäseniksi Maija-Liisa Friman, Willem Schoeber ja Kirsi Sormunen.

Hallituksen esityksen mukaisesti yhtiön tilintarkastajaksi valittiin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana Markku Katajisto, KHT. Tilintarkastajalle suoritetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun perusteella.

Yhtiökokous muutti hallituksen esityksen mukaisesti yhtiöjärjestyksen 1 §:ää seuraavasti:

”1 § Toiminimi ja kotipaikka

Yhtiön toiminimi on Neste Oyj, ruotsiksi Neste Abp ja englanniksi Neste Corporation. Yhtiön kotipaikka on Espoo.”

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta (”Hankkimisvaltuutus”) seuraavin ehdoin:

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Määrä vastaa noin 0,39 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeiden hankintahinta on vähintään yhtiön osakkeesta hankintahetkellä säännellyllä markkinalla tapahtuvassa kaupankäynnissä maksettu alin hinta ja enintään hankintahetkellä säännellyllä markkinalla tapahtuvassa kaupankäynnissä maksettu korkein hinta. Omien osakkeiden hankinnan toteuttamisessa voidaan tehdä pääomamarkkinoilla tavanomaisia johdannais-, osakelainaus- tai muita sopimuksia lain ja määräysten puitteissa markkinaehtoisesti määräytyvään hintaan. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Osakkeita hankitaan käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista. Hankkimisvaltuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta seuraavin ehdoin:

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta yhdellä tai useammalla päätöksellä siten, että valtuutuksen nojalla luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 2 000 000 kappaletta, mikä vastaa noin 0,78:aa prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiöllä olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita, tai osakkeenomistajan etuudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittaminen tai osakkeiden käyttäminen osana yhtiön kannustinjärjestelmää.

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy.

Hallitus päättää muista osakeantiin liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka.

Neste julkaisee selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä dokumenttina.

Henkilöstö

Neste työllisti vuonna 2015 keskimäärin 4 906 (4 989) henkilöä, joista 1 553 (1 512) työskenteli Suomen ulkopuolella. Vuoden 2015 lopussa yhtiöllä oli 4 856 työntekijää (4 833), joista 1 577 (1 524) työskenteli Suomen ulkopuolella.

Terveys, turvallisuus ja ympäristö

Nesteen turvallisuus pysyi vuonna 2015 lähellä muutamana edellisenä vuonna saavutettua tasoa. Turvallisuutta tuki kattava kehityshanke, joka keskittyi parantamaan turvallisuusjohtamista sekä Nesteen työntekijöiden ja urakoitsijoiden tietoisuutta turvallisuuteen vaikuttavista avaintekijöistä.

Henkilöturvallisuus heikkeni osittain Porvoon jalostamon suurseisokin vuoksi, mutta se oli silti parempi kuin edellisen seisokin aikana viisi vuotta sitten. Kaikkien kirjattujen tapaturmien taajuus (TRIF, Total Recordable Incident Frequency) eli tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 3,3 (2,7). Lukuun lasketaan mukaan sekä Nesteen että yhtiölle työskentelevien urakoitsijoiden henkilöstö. Nesteen oman henkilöstön TRIF-luku oli 2,2, kun taas urakoitsijoiden TRIF-luku pysyi samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Yhtiön TRIF-tavoite vuodelle 2015 oli alle 2,7. Prosessiturvallisuus parani, ja

prosessiturvallisuustapahtumien taajuus miljoonaa työtuntia kohti (PSER, Process Safety Events Rate) oli 2,4 (3,0). Yhtiön PSER-tavoite vuodelle 2015 oli 2,7.

Nesteen toiminnasta aiheutuvat päästöt ympäristöön olivat olennaisilta osin määräysten mukaiset kaikilla tuotantolaitoksilla. Luparajat ylittyivät vuoden aikana kuusi kertaa, mutta kaikki tapaukset olivat luonteeltaan vähäisiä. Nesteen jalostamoilla tai muilla tuotantopai-koilla ei tapahtunut vuoden 2015 aikana vakavia korvausvastuuseen johtaneita ympäris-tövahinkoja. Naantalin jalostamolla tehtiin onnistuneita korjaustoimia, jotta päästöt ilmaan saataisiin vaatimusten mukaisiksi ja hajuhaittoihin liittyviin valituksiin vastattaisiin.

Vuonna 2015 Neste jatkoi metsäkadon estämistä koskevien periaatteiden toteutumisen todentamista palmuöljyn toimittajien keskuudessa. Yhteistyössä The Forest Trust (TFT) -järjestön kanssa tehtävä todentaminen sisältää toimitusketjun riskiarvioinnin ja ulottuu myös Nesteen oman toiminnan ulkopuolelle yhtiön toimittajiin liittyvien mahdollisten vastuullisuusriskien tunnistamiseksi. Vuoden 2015 loppuun mennessä kaikki päätoimittajat olivat ottaneet käyttöön metsäkadon estämistä koskevat periaatteet.

Vuonna 2013 saavutettua palmuöljyn 100-prosenttista sertifiointiastetta pidettiin yllä vuonna 2015. Neste säilytti vuoden 2015 aikana asemansa useissa vastuullisuusindek-seissä, ja yhtiö valittiin Dow Jonesin kestävän kehityksen indeksiin ja maailman vastuulli-simpien yritysten The Global 100 -listalle yhdeksannen kerran peräkkäin. CDP Forest 2015 -raportissa Neste oli ainoa energia-alan yhtiö, joka ilmoitti metsäjalanjälkensä.

Edistäessään parempia työelämän käytäntöjä Malesiassa Neste teetti Business for Social Responsibility -järjestöllä (BSR) tutkimuksen palmuöljyteollisuuden sosiaalisista kysymyksistä ja järjesti yhteiskuntavastuuta ja työelämän oikeuksia koskevan työpajan, johon kaikki toimittajat ja useita sidosryhmiä Kaakkois-Aasiasta osallistui. Neste päivitti myös ihmisoikeussitoumuksensa.

Osana ilmastomuutoksen torjumista Neste on allekirjoittanut Paris Pledge for Action -lausuman, jossa yksityiset toimijat ilmaisevat halunsa tukea Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteita.

Tutkimus ja kehitys

Nesteen tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2015 olivat yhteensä 41 miljoonaa euroa (40 milj.). Raaka-ainepohjan laajentamiseen liittyvän työn jatkamisen lisäksi vuonna 2015 tutkimus- ja tuotekehitystyössä panostettiin merkittävästi nykyisen tuotevalikoiman laajentamiseen polttoaineiden ulkopuolelle. NEXBTL-isoalkaanien soveltuvuutta erilaisiin kaupallisiin sovelluksiin, kuten maaleihin ja pinnoitteisiin, tutkittiin laajasti. Uusiutuvan lento-polttoaineen ja vähärikkisten laivapolttoaineiden kehitystyö jatkui. Korkean sekoitusasteen uusiutuvien diesellaatujen käyttöönottoa Yhdysvalloissa ja Ruotsissa tuettiin teknisesti. Nykyisen ja tulevan liiketoiminnan tukemiseksi Nesteen uusiutuvien polttoaineiden ja sovellusten patenttisalkkua vahvistettiin uusilla patenteilla ja patenttihakemuksilla.

Fossiilisen ja uusiutuvan raaka-ainepohjan laajentaminen oli edelleen keskeinen tutkimusalue vuonna 2015. Useita uusia raakaöljyjä hyväksyttiin kaupalliseen käyttöön. Jäte- ja tähdepojaisten uusiutuvien raaka-aineiden käyttö lisääntyi 20 prosentilla 1,9 miljoonaan tonniin (1,6), ja niiden osuus kaikista uusiutuvista raaka-aineista oli jo 68 prosenttia (62 %). Samalla uusiutuvan dieselin tuotantomäärät kasvoivat 10 prosenttia 2,3 (2,1) miljoonaan tonniin. Erityisesti heikompilaatuisten jäte- ja tähderaaka-aineiden, kuten käytetyn paistorasvan ja heikkolaatuisen eläinrasvan, käyttöä lisättiin. Pitkän aikavälin tutkimustyö keskittyi uusiin raaka-aineisiin, erityisesti leväöljyyn ja lignoselluloosapohjaisiin raaka-aineisiin, kuten metsä- ja maatalouden tähteisiin. Yli 40 uusiutuvien polttoaineiden teknologiaa uuden sukupolven raaka-aineille arvioitiin ja verrattiin toisiinsa. Lupaavimmat teknologiat valittiin jatkotutkimuksia varten, ja niitä kehitetään kohti kaupallista käyttöä omin voimin ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vuoden 2015 tärkeimmät tapahtumat

Neste ilmoitti 4. helmikuuta, että Neste Oilin hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiön nimi muutettaisiin Neste Oyj:ksi. Nimenmuutoksella halutaan viestiä yhtiön liiketoimin-noissa tapahtuneista muutoksista ja kasvun hakemisesta myös muualta kuin perinteisistä öljytuotteista. Nimenmuutosehdotus käsiteltiin yhtiöjärjestyksen muutosesityksenä Neste Oilin yhtiökokouksessa 1.4.2015.

Neste ilmoitti 10. maaliskuuta laskeneensa liikkeelle 500 miljoonan euron joukkovelka-kirjalainan. Seitsemän vuoden lainan kiinteä korko on 2,125 %. Laina ylimerkittiin selvästi, ja liikkeeseenlaskuun osallistui noin 150 sijoittajaa. Lainasta saatavat varat käytetään jälleenrahoitukseen ja yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin.

Neste ilmoitti 21. huhtikuuta muuttaneensa tulosohjaustaan ja arvioivansa konsernin koko vuoden 2015 vertailukelpoisen liikevoiton pysyvän vahvana ja olevan korkeampi kuin vuonna 2014. Muutettu tulosohjaus perustui ensimmäisen neljänneksen vahvaan tulok-seen ja sen hetken näkemykseen loppuvuoden markkinoista.

Neste ilmoitti 16. kesäkuuta, että sen Porvoon jalostamo on jälleen tuotannossa suunnitellun suurseisokin jälkeen. Huhtikuussa alkanut seisokki oli jalostamon kaikkien aikojen suurin, ja se auttaa varmistamaan jalostamon hyvän suorituskyvyn ja turvallisuuden seuraavaksi viideksi vuodeksi. Seisokilla arvioitiin olevan noin 130 miljoonan euron negatiivinen vaikutus Öljytuotteet-segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Neste ilmoitti 16. kesäkuuta myyvän tuotetankkerit Purhan ja Jurmon ruotsalaiselle varustamoyhtiölle Rederi AB Donsötankille. Alukset luovutettiin uudelle omistajalle syys-kuussa 2015. Myynti perustui syksyllä 2013 julkistettuun Nesteen päätökseen luopua varustamoliiketoiminnasta. Neste on nyt myynyt kaikki itse omistamansa alukset.

Neste ilmoitti 4. elokuuta päättäneensä noin 60 miljoonan euron investoinneista Naan-talin tuotantoyksikkönsä. Investoinnit liittyvät lokakuussa 2014 julkaistuun hankkeeseen,

jossa Neste kehittää Porvoon ja Naantalin jalostamoita yhtenä kokonaisuutena jalostustoiminnan kilpailukyvyyn parantamiseksi.

Neste ilmoitti 21. elokuuta, että yhtiön osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan on valittu seuraavat jäsenet: ylijohtaja Eero Heliövaara valtioneuvoston kanslian omistaja-ohjausyksiköstä (puheenjohtaja), sijoitusjohtaja Mikko Mursula Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta, varatoimitusjohtaja Reima Rytsölä Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmasta sekä Nesteen hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta. Nimitystoimikunta toimittaa ehdotuksensa yhtiökokousta varten yhtiön hallitukselle 31.1.2016 mennessä.

Neste järjesti 15. syyskuuta Lontoossa pääomamarkkinapäivän, jossa se esitteli yhtiön uusittuun visioon ”Luomme vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä” perustuvaa strategiaansa. Visio asettaa suunnan yhtiön kunnianhimoiselle tavoitteelle kasvaa ja tarjota asiakkailleen vähähiilisiä ratkaisuja. Nesteen strategiset tavoitteet pysyvät ennallaan: olla Itämeren alueen johtava polttoaineratkaisujen tarjoaja ja kasvaa uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvilla globaaleilla markkinoilla. Yhtiön tavoitteena on, että uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnan myynnistä 20 prosenttia tulee liikenteen ulkopuolisista sovelluksista vuoteen 2020 mennessä. Nesteen tavoitteena on 100 miljoonan euron lisäys Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnan vertailukelpoiseen liikevoittoon vuoteen 2020 mennessä. Tavoite pitää sisällään myös liikenteen ulkopuoliset sovellukset. Neste pyrkii määrätietoisesti tuottamaan omistaja-arvoa ja vahvan kassavirran tukeakseen tuottavuutta parantavia ja kasvun mahdollistavia investointeja, optimoidakseen velat ja varmistaakseen suotuisan osingonjaon. Nesteen taloudelliset tavoitteet ja osinkopolitiikka pysyvät ennallaan.

Neste ilmoitti 4. marraskuuta aloittavansa yhteistyön maailman johtavan lentokonevalmistajan Boeingin kanssa uusiutuvan lentopolttoaineen kaupallistamisen edistämiseksi ja nopeuttamiseksi. Yritykset pyrkivät yhdessä saamaan American Society for Testing and Materials (ASTM) -hyväksynnän polttoainestandardille, joka mahdollistaa lentoyhtiöille korkean jäätymispisteen uusiutuvan lentopolttoaineen kaupallisen käytön. Tavoitteena on myös saada laaja markkinahyväksyntä uusiutuville lentopolttoaineille sekä edistää vastuullisuuden varmistamista koskevia pyrkimyksiä.

Neste ilmoitti 1. joulukuuta olevansa tyytyväinen Yhdysvaltain ympäristöviranomaisen (EPA) odotettua korkeampiin uusiutuvien polttoaineiden velvoitteisiin. EPA julkaisi takautuvan päätöksensä vuoden 2014 uusiutuvien polttoaineiden velvoitteista sekä päätöksensä vuosien 2015 ja 2016 velvoitteiksi. Nesteen uusiutuva NEXBTL-diesel täyttää kehittyneen biopolttoaineen vaatimukset biomassapohjaisen dieselin kategoriassa (D4). Biomassapohjaiselle dieselille asetetut velvoitteet vuosille 2015, 2016 ja 2017 ovat korkeammat kuin EPA ehdotti toukokuussa 2015.

Neste ilmoitti 9. joulukuuta, että sen Porvoon jalostamon odotetaan käyvän tammi-kuun puoliväliin saakka noin 70 prosentin käyntiasteella laitevian takia. Vika oli laskenut jalostamon käyntiastetta jo marraskuulta lähtien. Vikaantunut ilmajäähdytin on uusi, sillä

se asennettiin kesäkuussa päättyneen jalostamon huoltoseisokin yhteydessä. Neste arvioi ongelmasta aiheutuvan yhteensä usean kymmenen miljoonan euron tuotannon menetykset. Vuosineljänneksen alun vahvojen jalostusmarginaalien ansiosta Porvoon jalostamon normaalia alhaisempi käyntiaste ei kuitenkaan vaikuttanut yhtiön koko vuotta 2015 koskevaan tulosohejaukseen.

Neste ilmoitti 15. joulukuuta, että Neste, Veolia ja Borealis ovat sopineet yhteisyrityksestä, joka rakentaa yhdistetyn lämpö- ja sähkövoimalan Nesteen jalostamon ja Borealisen petrokemiantuotannon tarpeisiin Porvoossa. Laitos tuottaa höyryä ja muita käyttöhyödykkeitä. Neste ja Veolia omistavat Kilpilahti Power Plant Limited -nimisestä (KPP) yhteisyrityksestä kumpikin 40 % ja loput 20 % omistaa Borealis. Neste maksaa osuutensa yhteisyrityksen pääomasta luovuttamalla nykyisen Kilpilahden voimalansa KPP:lle. Koko järjestelyn lopullinen toteutuminen riippuu rahoitusjärjestelyistä, joiden uskotaan tapahtuvan vuoden 2016 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. KPP rakennuttaa uusia höyryn ja sähköntuotantoyksiköitä, jotka käyttävät polttoaineenaan jalostamojen sivuvirtoja ja maakaasua. Voimalahankkeen kokonaisinvestointi on noin 400 miljoonaa euroa.

Neste ilmoitti 21. joulukuuta, että Blender's Tax Credit (BTC) -verohelpotus oli hyväksytty Yhdysvalloissa takautuvasti vuodelle 2015 sekä ennakkoon vuodelle 2016. Yhdysvalloissa hyväksytyt biopolttoaineen sekoittajat voivat hakea yhden dollarin verohyvitystä sekoitusprosessissa käytettyä biodieselin tai uusiutuvan dieselin gallonaa kohti. Takautuvan verohelpotuspäätöksen odotettiin parantavan Nesteen vertailukelpoista liikevoittoa yli 100 miljoonalla eurolla vuonna 2015, ja sitä vastaavan kassavirran odotettiin toteutuvan vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Neste ilmoitti 25. tammikuuta 2016, että Nesteen yhtiökokouksen 4.4.2013 päättämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää 30.3.2016 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että Nesteen hallitukseen valittaisiin seuraavat henkilöt: Hallituksen puheenjohtajan Jorma Elorannan ja varapuheenjohtajan Maija-Liisa Frimanin esitetään jatkavan tehtävissään. Heidän lisäksi hallitukseen esitetään valittavan nykyiset jäsenet Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber, Kirsi Sormunen ja Marco Wirén.

Mahdolliset riskit

Muutaman viime vuoden aikana maailmantalouden epävarmuus ja geopolittiset jännitteet ovat vaikuttaneet yleisiin liiketoimintaolosuhteisiin markkinoilla, joilla Neste toimii. Myös öljymarkkinat ovat olleet hyvin vaihtelevat, ja voimakkaiden vaihteluiden odotetaan jatkuvan.

Tärkeimmät Nesteen tulokseen vaikuttavat markkinatekijät ovat jalostusmarginaalit, raaka-aineiden väliset hintaerot ja Yhdysvaltain dollarin ja euron välinen valuuttakurssi.

Hintaero eli marginaali lasketaan jalostetun öljyn ja uusiutuvan tuotteen hintojen sekä raakaöljyn, erilaisten kasviöljyjen ja muiden käytettyjen raaka-aineiden hintojen erotuksena. Öljymarkkinoiden yleinen epävakaus voi aiheuttaa odottamattomia heilahduksia raakaöljyn ja raaka-aineiden hinnoissa, jotka ovat yksi marginaaliin vaikuttava tekijä. Muita tekijöitä ovat kysynnän ja tarjonnan muutokset, tuotteiden hintojen vaihtelut ja maailmanlaajuisen jalostuskapasiteetin kehittyminen. Jalostusmarginaalit ovat historiallisesti olleet epävakaita, ja todennäköisesti ne pysyvät epävakaina myös tulevaisuudessa.

Edellä mainitun jalostusmarginaaliriskin lisäksi myös nopeat ja suuret raaka-aineiden ja tuotteiden hinnanvaihtelut voivat johtaa merkittäviin varastovoittoihin tai -tappioihin tai käyttöpääoman muutoksiin. Näillä puolestaan voi olla olennainen vaikutus yhtiön IFRS:n mukaiseen liikevoittoon sekä rahavirtaan.

Lainmuutokset ja ennakoimaton sääntely muodostavat mahdollisen riskin erityisesti Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnalle. EU:n, Pohjois-Amerikan ja eräiden muiden keskeisten markkina-alueiden biopolttoaineita koskevan lainsäädännön muuttuminen voi vaikuttaa uusiutuvien tuotteiden kysynnän kehityksen nopeuteen. Pidemmällä aikavälillä epäonnistuminen Nesteen oman teknologian suojaamisessa ja kilpailevien teknologioiden kehittäminen ja käyttöönotto voivat vaikuttaa negatiivisesti yhtiön tulokseen.

Nesteen liiketoiminta on merkittävässä määrin riippuvaista yhtiön kokonaan omistamista öljynjalostamoista Suomessa ja sen uusiutuvan dieselin jalostamoista Singaporessa ja Rotterdamissa Hollannissa. Näiden jalostamojen suunnitelluilla tai odottamattomilla seisokeilla on haitallinen vaikutus Nesteen liiketoimintaan, taloudelliseen tilaan, tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin.

Pitkällä aikavälillä rahoituksen saatavuus ja kasvavat pääomakustannukset saattavat vaikuttaa yhtiön tulokseen.

Tarkempia tietoja Nesteen riskeistä ja riskienhallinnasta löytyy yhtiön vuosikertomuksesta ja tilinpäätöksen liitetiedoista.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on keskeinen osa Nesteen päivittäisiä johtamisprosesseja ja hyvää hallinnointitapaa. Liiketoimintaan liittyy epävarmuustekijöitä eli riskejä, jotka voivat toteutuessaan vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti yhtiön toimintaan. Systemaattiset riskienhallintakäytännöt ovat Nesteen keino varmistua siitä, että asetetut strategiset ja liiketoimintatavoitteet saavutetaan ja että toiminnan jatkuvuus voidaan varmistaa muuttuvassa toimintaympäristössä.

Nesteen riskienhallinnan viitekehys ja ohjaavat periaatteet on määritelty konsernin riskienhallintapolitiikassa, jonka hyväksyy yhtiön hallitus. Poliittikkaa täydentävät eri riskialueita koskevat yksityiskohtaisemmat riskienhallintamenettelyt ja -ohjeet.

Nesteen riskienhallintaa toteutetaan ja ylläpidetään kansainvälisen riskienhallinnan ISO 31000:2009 -standardin mukaan. Keskeisimmistä riskeistä viestitään osana strategiasuunnittelu- ja suoritusjohtamisprosessia. Määrämuotoista riskiraportointia tuotetaan liiketoimintojen johtoryhmille, konsernin johtoryhmälle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja yhtiön hallitukselle.

Lisää tietoa Nesteen riskienhallinnasta on saatavilla erikseen julkaistussa Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä -dokumentissa sekä vuoden 2015 tilinpäätöksessä liitetiedossa 3.

Näkymät vuodelle 2016

Maailmantalouden kehittymiseen liittyvä epävarmuus on heijastunut öljyn, uusiutuvien polttoaineiden sekä uusiutuvien raaka-aineiden markkinoihin, ja vaihtelevan markkinatilanteen odotetaan jatkuvan.

Raakaöljyn matalan hinnan odotetaan edelleen tukevan tuotteiden kysyntää. Raakaöljyn tarjonnan odotetaan kasvavan, kun talouspakotteet Irania vastaan poistetaan ja Euroopan markkinoille tulee enemmän keskiraskasta raakaöljyä vuonna 2016. Maailmanlaajuisen öljyn kysynnän kasvuennusteita vuodelle 2016 on nostettu 1,2–1,4 miljoonaan barreliin päivässä, sillä erityisesti bensiinin kysynnän odotetaan jatkavan hyvää kasvuaan. Jalostuskapasiteetin odotetun kasvun valossa globaali tarjonnan ja kysynnän suhde vaikuttaa olevan kohtuullisesti tasapainossa.

Kasviöljyjen hintaerojen odotetaan vaihtelevan satoennusteiden, sääilmiöiden ja eri raaka-aineiden kysynnän vaihtelun mukaan, mutta raaka-aineiden pitkän aikavälin keskimääräisiin hintaeroihin vaikuttavissa tekijöissä ei odoteta tapahtuvan suuria muutoksia. Markkinoiden vaihteluiden odotetaan jatkuvan raaka-aineiden hintojen osalta, millä on vaikutus Uusiutuvat tuotteet -segmentin kannattavuuteen.

Vuonna 2016 Nesteen efektiivisen USD/EUR-valuuttakurssin odotetaan pysyvän lähellä nykyistä markkinakurssia, investointien aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin arvioidaan olevan noin 400 miljoonaa euroa ja konsernin efektiivisen verokannan odotetaan olevan keskimäärin noin 20 %.

Neste arvioi suhteellisen hyvien bensiinimarginaalien jatkavan Öljytuotteiden viitejalostusmarginaalin tukemista. Porvoon jalostamon odotetaan käyvän korkealla käyttöasteella, eikä suunnitteilla ole merkittäviä huoltoseisokkeja.

Uusiutuvien tuotteiden viitemarginaalin odotetaan pysyvän suunnitelleen vuoden 2015 keskimääräisellä tasolla. Uusiutuvan dieselin tuotantolaitostemme käyttöasteiden arvioidaan olevan korkeita lukuun ottamatta Rotterdamin jalostamon suunniteltua seitsemän viikon seisokkia huhti–toukokuussa 2016.

Öljyn vähittäismyynnissä myyntimäärien ja yksikkökatteiden odotetaan noudattavan edellisvuosien kausiluonteisuutta.

Kuten kolmannen neljänneksen osavuositarkastuksessa 23.10.2015 ilmoitettiin, Neste on alan käytännön mukaisesti lopettanut numeerisen tulosohjauksen antamisen.

Osingonjakoehdotus

Osinkopolitiikkansa mukaisesti Neste jakaa osinkoina vähintään yhden kolmasosan vertailukelpoisesta tilikauden voitosta. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 1 411 miljoonaa euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Neste Oyj jakaa vuodelta 2015 osinkoa 1,00 euroa (0,65) osaketta kohti eli ulkona olevien osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä 256 miljoonaa euroa (166 milj.).

Esitetty osinko vastaa 3,6 %:n osinkotuottoa osakkeelle (laskettuna osakkeen hinnalla 27,63 euroa vuoden 2015 lopussa), ja se on 35 % yhtiön vertailukelpoisesta tilikauden voitosta vuonna 2015.

05 Tilinpäätös

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut . . .	104
Tunnuslukujen laskentakaavat . . .	105
Konsernitilinpäätös	107
Konsernin tuloslaskelma	107
Konsernin laaja tuloslaskelma	107
Konsernin tase	108
Konsernin rahavirtalaskelma	109
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	110
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	111
Emoyhtiön tilinpäätös	164
Emoyhtiön tuloslaskelma	164
Emoyhtiön tase	164
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	165
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	166
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus	176
Tilintarkastuskertomus	177
Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin	178

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		2015	2014	2013
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	milj. euroa	11 131	15 011	17 238
Liikevoitto	milj. euroa	699	150	632
– osuus liikevaihdosta	%	6,3	1,0	3,7
Vertailukelpoinen liikevoitto	milj. euroa	925	583	596
Voitto ennen veroja	milj. euroa	634	78	561
– osuus liikevaihdosta	%	5,7	0,5	3,3
Kannattavuus				
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	19,5	2,1	19,2
Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (ROCE)	%	15,1	3,3	13,4
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE)	%	16,3	10,1	11,7
Rahoitus ja taloudellinen asema				
Korollinen nettovelka	milj. euroa	1 291	1 621	1 252
Velan osuus kokonaispääomasta	%	29,4	37,9	30,0
Velkaantumisaste	%	41,6	60,9	42,8
Omavaraisuusaste	%	46,1	41,0	41,6
Muut tunnusluvut				
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	4 991	4 526	4 682
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	milj. euroa	536	418	214
– osuus liikevaihdosta	%	4,8	2,8	1,2
Tutkimus- ja kehitysmenot	milj. euroa	41	40	40
– osuus liikevaihdosta	%	0,4	0,3	0,2
Henkilöstö keskimäärin		4 906	4 989	5 097

		2015	2014	2013
Osakekohtaiset tunnusluvut				
Tulos / Osake (EPS)	euroa	2,18	0,22	2,04
Oma pääoma / osake	euroa	12,06	10,34	11,36
Rahavirta / osake	euroa	2,91	0,97	3,28
Hinta / voitto -suhde (P/E)		12,66	89,62	7,04
Osinko / osake	euroa	1,0 ¹⁾	0,65	0,65
Osinko tuloksesta	%	45,8 ¹⁾	290,4	31,8
Efektiivinen osinkotuotto	%	3,6 ¹⁾	3,2	4,5
Osakekurssi				
Kurssi kauden lopussa	euroa	27,63	20,06	14,37
Keskikurssi	euroa	23,54	15,77	13,06
Alin kurssi	euroa	19,91	13,24	10,13
Ylin kurssi	euroa	27,70	20,32	17,33
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	7 084	5 143	3 685
Osakkeiden vaihdon kehitys				
Vaihdettu osakemäärä	1 000	213 855	233 793	241 467
Osuus osakkeiden kokonaismäärästä	%	84	91	94
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		255 568 717	255 532 039	255 967 244
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa		255 605 219	255 403 686	255 982 212

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Liikevoitto	=	Liikevoitto sisältää tuotot tuotteiden ja palveluiden myynnistä, muut liiketoiminnan tuotot, kuten osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot, sekä osuuden yhteisyritysten tuloksesta. Liikevoitosta on vähennetty osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot sekä kulut, jotka liittyvät tuotteiden ja palvelujen tuotantoon, markkinointiin ja myyntiin sekä yleishallintoon, sekä poistot ja arvonalentumiset. Öljy-, kasviöljy, sähkö- ja kaasujohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset sekä tulevan rahavirran, myyntien ja ostojen, suojaamiseen käytettävien valuutta- ja öljyjohdannaisten realisoituneet voitot tai tappiot, jotka kirjataan tuloslaskelmaan, sisältyvät myös liikevoittoon.
Vertailukelpoinen liikevoitto ¹⁾	=	Liikevoitto +/- varastovoitot/-tappiot +/- kertaluonteiset erät - öljy-, kasviöljy, sähkö- ja kaasujohdannaisten realisoitumaton käypien arvojen muutos. Varastovoitot/-tappiot sisältävät trading-varastojen käypien arvojen muutokset.
Vertailukelpoinen tilikauden voitto	=	Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto, oikaistuna varastovoitolla/-tappiolla, kertaluonteisilla erillä sekä realisoitumattomilla öljy-, kasviöljy-, sähkö- ja kaasujohdannaisten käypien arvojen muutoksilla verojen jälkeen.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$100 \times \frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$
Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (ROCE), %	=	$100 \times \frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	=	$100 \times \frac{\text{Kauden voitto (oikaistuna varastovoitolla/-tappiolla, kertaluonteisilla erillä sekä realisoitumattomilla öljy-, kasviöljy-, sähkö- ja kaasujohdannaisten käypien arvojen muutoksilla verojen jälkeen)} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus} + \text{korkokulut ja korollisiin velkoihin liittyvät rahoituskulut (verojen jälkeen)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma – korottomat velat – laskennalliset verovelat – varaukset
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset
Velan osuus kokonaispääomasta, %	=	$100 \times \frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Korolliset nettovelat} + \text{oma pääoma yhteensä}}$
Velkaantumisaste (gearing), %	=	$100 \times \frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$100 \times \frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$100 \times \frac{\text{Segmentin liikevoitto}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin}}$

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	$100 \times \frac{\text{Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin}}$
Segmentin sidottu pääoma	=	Segmentin aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet, osuudet yhteisyrityksissä sisältäen osakaslainat, eläkesaamiset, vaihto-omaisuus sekä segmenteille kohdistetut korottomat saamiset, velat, varaukset ja eläkevelvoitteet.
Tutkimus- ja kehitysmenot	=	Tutkimus- ja kehitysmenot sisältävät tuloslaskelmaan kirjatut konsernin kaikkia liiketoiminta-alueita palvelevan Tutkimus ja teknologia -yksikön kulut sekä liiketoiminta-alueiden oman tutkimus- ja kehittämistoiminnan kulut. Luku sisältää aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot. Kulut esitetään bruttona vähentämättä saatuja avustuksia.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos / osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Vertailukelpoinen tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva vertailukelpoinen tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Rahavirta / osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Tulos / osake}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$100 \times \frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tulos / osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$100 \times \frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi}}$
Keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen prosentuaalinen osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä kauden aikana.

¹⁾ Liiketoimintaympäristössä, jossa Neste toimii, hyödykkeiden hinnat ja valuuttakurssit heilahtelevat ja voivat siten aiheuttaa merkittävää vaihtelua varaston arvoihin ja IFRS liikevoittoon. Vertailukelpoinen liikevoitto poistaa sekä varastovoitot/-tappiot, jotka ovat syntyneet raaka-aineiden hintojen muutoksista että avointen johdannaisien muutokset, ja siten kuvastaa paremmin yhtiön operatiivista suorituskykyä. Lisäksi se heijastaa Nesteen operatiivista rahavirtaa, jossa varaston arvostuksesta aiheutunut IFRS liikevoiton muutos kompensoidaan käyttöpääoman muutoksella.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto	4, 7	11 131	15 011
Liiketoiminnan muut tuotot	8	109	57
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	19	27	7
Materiaalit ja palvelut	9	-9 539	-13 932
Henkilöstökulut	10	-351	-339
Poistot ja arvonalentumiset	11	-358	-330
Liiketoiminnan muut kulut	12	-320	-324
Liikevoitto		699	150
Rahoitustuotot ja -kulut	13		
Rahoitustuotot		2	4
Rahoituskulut		-84	-75
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		16	-1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-65	-72
Voitto ennen veroja		634	78
Tuloverot	14	-74	-18
Tilikauden voitto		560	60
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		558	57
Määräysvallattomille omistajille		3	3
		560	60
Tulos / osake laskettuna emoyhtiön omistajille kuuluvan voiton perusteella laimentamaton ja laimennettu (euroa/osake)	15	2,18	0,22

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Tilikauden voitto	560	60
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:		
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	30	-55
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	1	-30
Rahavirran suojaukset		
kirjattu omaan pääomaan	-71	-48
siirretty tuloslaskelmaan	97	1
Nettosijoitusten suojaukset	1	0
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	-9	-9
Yhteensä	20	-86
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	50	-141
Tilikauden laaja tulos yhteensä	611	-81
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	608	-84
Määräysvallattomille omistajille	3	3
	611	-81

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	18	71	62
Aineelliset hyödykkeet	17	3 745	3 667
Osuudet yhteisyrityksissä	19	220	195
Pitkäaikaiset saamiset	20, 21	10	50
Laskennalliset verosaamiset	28	29	55
Johdannaissopimukset	20, 25	11	25
Myytävissä olevat rahoitusvarat	20, 21	5	5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		4 090	4 058
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	1 090	1 055
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23	870	887
Johdannaissopimukset	20, 25	99	144
Rahat ja pankkisaamiset	24	596	246
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 655	2 333
Myytävänä olevat varat	5	47	103
Varat yhteensä		6 793	6 494

milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	26		
Osakepääoma		40	40
Muu oma pääoma		3 044	2 601
Yhteensä		3 084	2 641
Määräysvallattomien omistajien osuus		20	18
Oma pääoma yhteensä		3 104	2 659
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	20, 27	1 449	1 245
Laskennalliset verovelat	28	265	265
Varaukset	29	39	21
Eläkevelvoitteet	30	113	155
Johdannaissopimukset	20, 25	6	5
Muut pitkäaikaiset velat	20, 27	6	1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 878	1 691
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	20, 27	438	622
Verovelat	27	21	4
Johdannaissopimukset	20, 25	45	128
Ostovelat ja muut velat	20, 27	1 307	1 388
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 811	2 141
Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat	5	0	2
Velat yhteensä		3 689	3 835
Oma pääoma ja velat yhteensä		6 793	6 494

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen veroja		634	78
Oikaisut			
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	19	-27	-7
Poistot ja arvonalentumiset	11	358	330
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		0	-72
Rahoituskulut, netto	13	65	72
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	8	-77	2
		953	402
Käyttöpääoman muutokset			
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		16	92
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-37	406
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-74	-531
Käyttöpääoman muutos		-94	-33
		858	369
Maksetut korot ja muut rahoituskulut			
Maksetut korot		-74	-70
Saadut korot		3	3
Saadut osingot		0	0
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot		-18	22
Maksetut välittömät verot		-27	-77
		-115	-121
Liiketoiminnan nettorahavirta		743	248

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-491	-261
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	18	-13	-11
Muiden osakkeiden hankinta		0	0
Myydyt tytäryritysosakkeet vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	6	171	0
Yhteisjärjestelyjen pääomanpalautukset	19	0	18
Aineellisten hyödykkeiden myynti		26	4
Muutokset pitkäaikaisissa saamisissa		44	-56
Investointien rahavirta		-263	-306
Rahavirta ennen rahoituseriä			
		480	-59
Rahoituksen rahavirta			
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (-) / nostot (+)		-99	102
Pitkäaikaisten lainojen nostot		528	258
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-390	-383
Omien osakkeiden hankinta		0	-15
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-166	-167
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		-1	0
Rahoituksen rahavirta		-128	-205
Rahavarojen muutos		352	-263
Rahavarat tilikauden alussa		246	506
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-1	3
Rahavarat tilikauden lopussa	24	596	246

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Liite	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahastot	Uudelleen- arvostami- nen	Muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014		40	18	0	0	0	-30	-31	2 911	2 908	16	2 924
Kauden voitto									57	57	3	60
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen						-56	-55	-30		-141		-141
Kauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	-56	-55	-30	57	-84	3	-81
Maksettu osinko									-167	-167	0	-167
Osakeperusteinen palkitseminen									-1	-1		-1
Siirto kertyneistä voittovaroista			1						-1	0		0
Omien osakkeiden hankinta					-15					-15		-15
Oma pääoma 31.12.2014	26	40	19	0	-15	-56	-85	-61	2 800	2 641	18	2 659
Oma pääoma 1.1.2015		40	19	0	-15	-56	-85	-61	2 800	2 641	18	2 659
Kauden voitto									558	558	3	560
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen						17	30	2		50		50
Kauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	17	30	2	558	608	3	611
Maksettu osinko									-166	-166	-1	-167
Osakeperusteinen palkitseminen				1	3				-4	0		0
Siirto kertyneistä voittovaroista			1						-1	0		0
Omien osakkeiden hankinta										0		0
Oma pääoma 31.12.2015	26	40	20	1	-12	-39	-55	-59	3 186	3 084	20	3 104

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitiilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Yrityksen perustiedot

Neste Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Yhtiön rekisteröity osoite on Keilaranta 21, PL 95, 00095 Neste, Suomi.

Neste Oyj tytäryrityksineen (yhdessä "konserni") on öljynjalostuksen ja uusiutuvien ratkaisujen edelläkävijä. Neste tarjoaa asiakkailleen huippututkimukseen perustuvia puhtaamman liikenteen ja teollisuuden tuotteita. Konsernin jalostamot ja muut tuotantolaitokset sekä sen Suomessa ja Baltian alueella sijaitseva liikenneasemaverkosto ja muut vähittäismyyntipisteet tuottavat kotimaan markkinoille ja vientimarkkinoille bensiiniä, dieselöljyä, lentokone- ja laivapolttoaineita, lämmitysöljyä, raskasta polttoöljyä, perusöljyä, voiteluaineita, liikennepolttoaineiden komponentteja, liuottimia, nestekaasua ja bitumia sekä uusiutuvaa NEXBTL-dieseliä ja muita uusiutuvia tuotteita, jotka perustuvat Nesteen patentoituun teknologiaan. Nesteen asiakkaat hyötyvät paitsi laadukkaista tuotteista myös kattavista toimitus- ja logistiikkapalveluista. Neste on johtava ympäristöä vähemmän kuormittavien öljytuotteiden jalostaja.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen 3.2.2016.

2. Laadintaperiaatteet

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laadintaperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei toisin ole mainittu.

Laatimisperusta

Tämä konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Tilinpäätös täyttää myös Suomen kirjanpitolain vaatimukset sekä muut Suomessa voimassa olevat tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset ja määräykset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisten hankintamenojen perusteella, lukuun ottamatta käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen (mukaan lukien johdannais sopimukset) kirjaamista.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yksittäisistä luvuista lasketut summat saattavat poiketa esitetyistä summista, koska taulukoissa esitetyt luvut ovat tarkkoja arvoja.

Käyttöön otetut uudet standardit ja niiden muutokset ja tulkinnat

Seuraavat standardit on otettu konsernissa käyttöön 1.1.2015 alkaneella tilikaudella:

IFRIC 21 Julkiset maksut

Konserni otti 1.1.2015 käyttöön uuden IFRIC 21 'Julkiset maksut' tulkinnan. IFRIC 21 käsittelee julkisen maksun suorittamisvelvollisuutta koskevaa velkaa, jos kyseinen velka kuuluu IAS 37 -standardin 'Varaukset' soveltamisalaan. Tulkinta koskee myös ajoitukseltaan ja määrältään varman julkisen maksun suoritusvelvollisuutta koskevan velan kirjanpitokäsittelyä. Konserni on tunnistanut tiettyjä maa-alueveroja ja kiinteistöveroja IFRIC 21 -tulkinnan soveltamisalueeseen kuuluviksi. Oikaisu ei vaikuttanut vuoden 2014 kumulatiivisiin lukuihin.

Uudet standardit, muutokset ja tulkinnat, joita ei ole vielä otettu käyttöön

Useita uusia standardeja, standardien muutoksia ja tulkintoja on jo julkaistu, mutta niitä ei ole sovellettu vielä tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 koskee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista. Se korvaa rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostamista koskevat osuudet IAS 39 -standardista. IFRS 9 -standardiin on sisällytetty useita arvostusmalleja, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat on luokiteltava kolmeen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu riippuu yrityksen toimintamallista sekä kyseisten rahoitusvarojen rahavirtojen ominaispiirteistä. Sijoitukset oman pääoman ehtoihin instrumentteihin on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mutta käyvän arvon muutokset voidaan päättää alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kirjata peruuttamattomasti muihin laajan tuloksen eriin, jolloin niitä ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisesti. Arvon alentumisen osalta on otettu käyttöön odotettuihin luottotappioihin perustuva malli, joka korvaa IAS 39 -standardin mukaisen toteutuneisiin tappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen muuttuu vain siten, että nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi luokiteltujen rahoitusvelkojen omasta luottoriskistä johtuvat muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Suojauksen tehokkuuteen liittyviä vaatimuksia on IFRS 9 -standardissa helpotettu poistamalla selkeisiin rajoihin perustuva tehokkuustestaus. Nyt edellytetään taloudellista suhdetta suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä sekä samaa suojausastetta, jota yrityksen johto tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassa. Dokumentaatiota vaaditaan edelleen, mutta se poikkeaa IAS 39 -standardin vaatimuksista. IFRS 9 julkaistiin heinäkuussa 2014, mutta sitä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on kuitenkin sallittu. Yhtiö on arvioimassa

IFRS 9 -standardin vaikutuksia. Painopiste on mahdollisuudessa soveltaa suojauslaskentaa laajemmin hyödykesuojauksissa. Arvioinnin perusteella yhtiö päättää standardin mahdollisesta aikaisemmasta soveltamisesta.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 julkaistiin toukokuussa 2014. Standardi käsittelee tulouttamista ja määrittelee periaatteet, joiden mukaan tilinpäätöksessä esitetään käyttäjien kannalta hyödyllistä tietoa asiakassopimuksiin perustuvien myyntituottojen luonteesta, määrästä, ajoituksesta ja epävarmuudesta sekä myyntituottoihin liittyvistä rahavirroista. Myyntituotto kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavarahan tai palveluun ja pystyy ohjaamaan sen käyttöä ja saamaan siitä koituvan hyödyn. IFRS 15 korvaa IAS 18 -standardin 'Tuotot' ja IAS 11 -standardin 'Pitkäaikaishankkeet' sekä niihin liittyvät tulkinnat. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Standardin aikaisempi soveltaminen on sallittua. Konsernin alustavan arvioinnin perusteella IFRS 15 -standardin käyttöönottolla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan. Tilinpäätöslitettiedot tulee päivittää vastaamaan standardin vaatimuksia. Konsernin arviointi standardin käyttöönoton vaikutuksista on vielä kesken.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset, joka julkaistiin tammikuussa 2016, määrittää vuokrasopimusten kirjaamisen, arvostamisen, esittämisen ja tilinpäätöksessä esitettävien tietojen periaatteet. Standardin tavoitteena on varmistaa, että vuokralle ottaja ja vuokralle antaja antavat olennaista tietoa tavalla, joka ottaa huomioon järjestelyiden tosiasiallisen luonteen. Tämä tieto antaa tilinpäätöksen käyttäjälle perusteet arvioida vuokrasopimusten vaikutuksia yhteisön taloudelliseen asemaan, taloudelliseen toimintaan ja rahavirtaan. IFRS 16 korvaa standardin IAS 17 Vuokrasopimukset sekä IFRIC 4 Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Standardi esittää yhden vuokralle ottajan kirjanpidollisen ohjeistuksen ja edellyttää vuokralle ottajan kirjaamaan varat ja velat kaikista yli 12 kuukautta ylittävistä vuokrasopimuksista, ellei niihin liittyvien varojen arvo ole vähäinen. Vuokralle ottajan tulee kirjata taseeseensa omaisuuseräksi oikeus käyttää hyödykettä sekä vuokran maksuihin liittyvä velvollisuus velkana. Vuokralle antajan kirjanpitoikäytännön kannalta IFRS 16 standardiin sisältyy olennaisilta osiltaan IAS 17 standardin vaatimukset. IFRS 16 tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aiempi käyttöönotto on sallittu yhteisöille, jotka soveltavat IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardia IFRS 16 standardin käyttöönottohetkellä tai sitä aiemmin. Konserni tulee arvioimaan IFRS 16 standardin käyttöönoton vaikutuksia käyttöleasingvastuusiin, jotka on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 34.

Millään muulla vielä käyttöön ottamattomalla IFRS- tai IFRIC-tulkinnalla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta konsernille.

Arvioiden ja johdon harkinnan käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen kansainvälisten tilinpäätöskäytäntöjen mukaisesti edellyttää tiettyjä johdon arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laadintahetken taseen varojen ja velkojen määrin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määrin tilikaudella. Lisäksi johdon harkintaa edellytetään sovellettaessa laadinta-periaatteita esimerkiksi myytäväksi tarkoitettuja omaisuuseriä luokiteltaessa.

Arviot ja oletukset perustuvat johdon aiempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin ja sisältävät myös tulevaisuuden tapahtumia koskevia odotuksia, joiden oletetaan olevan perusteltuja. Käytettyjä arvioita ja oletuksia arvioidaan jatkuvasti. Toteutuneet tulokset voivat poiketa tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Yhtiö seuraa arvioiden ja oletusten muutoksia sekä arvioihin ja oletuksiin vaikuttavia tekijöitä käyttämällä useita sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset muutokset arvioissa ja oletuksissa otetaan huomioon niillä tilikausilla, joiden aikana arvio tai oletus muuttuu. Merkittävimmät arviot liittyvät seuraaviin tilanteisiin:

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai nettorealisointiarvoa sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa myyntihintaa, josta on vähennetty muuttuvat myyntikulut.

Nettorealisointiarvo perustuu luotettavimpiin arviointihetkellä käytettävissä oleviin arvioihin. Arvioita tehtäessä otetaan huomioon raportointikauden jälkeiset myyntihinnan ja myyntikulujen vaihtelut siinä määrin kuin niistä on lisänäyttöä raportointikauden päättyessä.

Arvonalentumisen testaus

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumista testataan aina, kun arvonalentumiselle on olemassa perusteita. Kun kertyneet omaisuuserät ovat kirjanpitoarvoa pienemmät, arvonalentumistestapio kirjataan suoraan kuluksi ja kirjanpitoarvo vähennetään kertyneistä omaisuuseristä.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa ennakoitua rahavirtaa perustuvat johdon hyväksyntiin, kolmen vuoden ajanjakson kattaviin taloudellisiin suunnitelmiin. Näiden laskelmien laadinta edellyttää johdon arvioita tulevaisuuden odotuksista. Tärkeimpiä oletuksia ovat arviot liiketoiminnan tulevasta kassavirroista sekä korkokannasta, jolla nämä kassavirrat diskontataan nykyhetkeen.

Verot

Tuloverojen ja laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrittäminen sekä laskennallisen verosaamisen määrän kirjaaminen edellyttävät johdon näkemystä.

Konsernilla on laskennallisia verosaamisia ja verovelkoja, joiden arvioidaan realisoituvan kirjattaviksi tuloslaskelmaan tiettyinä ajanjaksoina tulevaisuudessa. Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen laskennassa konsernin on tehtävä tiettyjä tulevaisuuden veroseuraamuksiin liittyviä oletuksia ja arvioita. Tällaiset veroseuraamukset johtuvat varojen

ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen ja niiden verotuksellisten arvojen eroista.

Lisätietoa veroista on esitetty liitetiedossa 14 'Tuloverot' ja liitetiedossa 28 'Laskennalliset verot'.

Työsuhde-etuudet

IAS 19 -standardin mukainen etuus pohjainen eläkelaskenta perustuu seuraaviin johdon arvioita edellyttäviin tekijöihin: tilikauden eläkekulun ja eläkevelvoitteen laskemisessa käytettävä diskonttauskorko, palkkatason tuleva kehitys ja vakuutusyhtiön asiakashyvyys. Näissä oletuksissa tapahtuvilla muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus eläkevastuuseen ja tulevaan eläkekuluun. Käytetyt oletukset on esitetty liitteessä 30 'Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet'.

Varaukset

Varausten kirjaus edellytyksistä päätettäessä ja varausten määrää määritettäessä joudutaan käyttämään arvioita velvoitteen olemassaolosta ja määrästä. Kirjattu määrä on paras arvio velvoitteen aiheuttamista kustannuksista tilinpäätöshetkellä. Arvio aikaisemman tapahtuman taloudellisista vaikutuksista edellyttää johdon harkintaa, joka perustuu aiempiin samankaltaisiin tapahtumiin ja tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden näkemyksiin. Arviot voivat poiketa tulevaisuudessa toteutuvan velvoitteen määrän ja olemassaolon osalta.

Ympäristövastuut ovat merkittävän taseessa esitetty varaus. Ympäristövastuut perustuvat johdon tekemään parhaaseen arvioon kunnostamiskustannuksista. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yhtiö on laatinut ja julkaissut yksityiskohtaisen suunnitelman uudelleenjärjestelystä. Lisätietoja varauksista on esitetty liitetiedossa 29 'Varaukset'.

Strukturoidut yhteisöt

Yhtiön johto käyttää harkintaa määritellään strukturoitujen yhteisöjen kirjanpitokäsittelyä. Äänivallan tai vastaavien oikeuksien lisäksi johto tarkastelee muiden tekijöiden kuten järjestelyn luonnetta, sopimukseen perustuvia järjestelyjä ja vaikutusvallan tasoa strukturoiduissa yhteisöissä.

Konsernitilinpäätöksen yhdistely

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Neste Oyj:n ja kaikki ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon olemalla osallisena yrityksessä ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä valtaansa yrityksessä. Tytäryritykset on yhdistetty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, siihen hetkeen asti, kun konsernin määräysvalta lakkaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamennettämällä käyttämällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat ja hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja luokitellaan velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudeleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan ne käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden tuloksen erät ja muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen, ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Kun konsernin määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi kyseisestä yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, joissa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt ovat sopimukseen perustuvia järjestelyitä, jotka tuottavat yhdelle tai useammalle osapuolelle yhteisen määräysvallan. Yhteinen määräysvalta vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrityksiksi sijoittajien sopimusperusteisten oikeuksien ja velvoitteiden mukaan pikemmin kuin yhteisjärjestelyn juridisen rakenteen perusteella. Konserni on arvioinut yhteisjärjestelyjensä luonteen ja määritellyt ne joko yhteisyrityksiksi tai yhteisiksi toiminnoiksi.

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jossa osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Yhteisyritykset yhdistellään käyttämällä pääomaosuusmenetelmää. Yhteiset toiminnot yhdistellään rivi riviltä -menetelmällä, jonka perusteena on omistusosuuden mukainen osuus varoista, veloista, tuloista, kuluista ja rahavirrasta. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä, ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteisyrityksestä (mukaan lukien mahdolliset pitkäaikaiset saamiset, jotka tosiasiallisesti muodostavat osan konsernin netto-sijoituksesta yhteisyritykseen), konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Konsernin ja sen yhteisjärjestelyiden välisistä liiketapahtumista aiheutuvat realisoitumat-tomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Merkittävä vaikutusvalta syntyy yleensä 20–50 prosentin osuudella äänivallasta. Osakkuusyritykset yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä, joka on kuvattu kohdassa 'Yhteisjärjestelyt'.

Strukturoidut yhteisöt

Konserni harjoittaa liiketoimintaa erityisiin liiketoimintatarkoituksiin suunniteltujen strukturoitujen yhteisöjen kanssa. Strukturoitu yhteisö on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä. Esimerkki tästä on kun äänioikeudet liittyvät vain hallinnollisiin tehtäviin ja merkityksellisiä toimintoja ohjataan sopimukseen perustuvien järjestelyjen avulla.

Strukturoidut yhteisöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen, kun konsernin ja strukturoidun yhteisön välisen suhteen sisältö osoittaa konsernin käyttävän määräysvaltaa strukturoidussa yhteisössä. Konsernin osuudet konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömistä strukturoiduista yhteisöistä vaihtelee strukturoidun yhteisön luonteesta riippuen. Yhteisöjä ei ole yhdistelty, koska konsernilla ei ole näihin määräysvaltaa äänivallan, sopimuksen, rahoitusjärjestelyjen tai vastaavien kautta.

Segmenttiraportointi

Konsernin toiminta on jaettu neljään toimintasegmenttiin: Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet, Öljyn vähittäismyynti ja Muut. Ylin operatiivinen päätöksentekijä eli toimitusjohtaja tarkastelee säännöllisesti segmenttien suorituskykyä niiden suorituksen arvioimiseksi ja resurssien kohdistamiseksi.

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet ovat yhdenmukaiset konsernin laskentaperiaatteiden kanssa.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmät

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myyntikuluilla, jos niiden kerryttävissä oleva rahamäärä saadaan varojen myynnin eikä niiden jatkuvan käytön kautta ja myynti katsotaan erittäin todennäköiseksi.

Omaisuuseristä ei tehdä poistoja sen jälkeen, kun ne on luokiteltu myytävinä oleviksi.

Valuuttamääräiset tapahtumat

(a) Raportointivaluutta

Kunkin konserniyrityksen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan yrityksen pääasiallisen taloudellisen toimintaympäristön valuuttaan ('toimintavaluutta'). Emoyhtiön toimintavaluutta on euro, ja konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön raportointivaluutta.

(b) Valuuttamääräiset tapahtumat

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutaksi tapahtumapäivän kurssiin tai arvostuspäivän kurssiin, jos erät on arvostettu uudelleen. Valuuttamääräisten erien suorittamisesta syntyvät kurssierot sekä valuuttamääräisten saamis- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kurssiin muuntamisesta syntyvät kurssierot esitetään tuloslaskelmassa, ellei kyseessä ole suojauslaskennan ehdot täyttävä tulevien kassavirtojen tai ulkomaisen tytäryrityksen nettosijoituksen suojaus, jolloin kurssierot esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

(c) Tytäryritykset

Jos tytäryrityksen toimintavaluutta on muu kuin konsernin raportointivaluutta eikä tytäryritys toimi hyperinflaatiomaassa, sen tulos ja rahoitusasema muunnetaan raportointivaluutaksi seuraavasti:

- Taseen varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurseilla.
- Tuloslaskelman tuotot ja kulut muunnetaan käyttämällä tilikauden keskikurssia (siinä tapauksessa, että keskikurssi ei ole riittävä arvio tapahtumapäivinä vallinneiden valuuttakurssien kumulatiivisesta vaikutuksesta, tuotot ja kulut muunnetaan käyttämällä tapahtumapäivien valuuttakursseja).
- Eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan omaksi eräkseen omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot ja nettosijoitusta suojaaviksi johdannaisopimuksiksi määriteltyjen valuuttajohdannaisten kurssierot kirjataan omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryritys myydään, tällaiset kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osaksi myyntitulosta. Ulkomaisen tytäryrityksen hankinnasta syntyvää liikearvoa ja varojen käypään arvoon arvostamisesta hankintahetkellä syntyviä eriä käsitellään samalla tavalla kuin ulkomaisen yrityksen tase-eriä, ja ne muunnetaan raportointivaluutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Tuloutusperiaatteet

Tuotteiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan, kun tuotteiden omistukseen sisältyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Palveluiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Tuotteiden vaihdosta kirjataan tuottoa vain silloin, kun tuotteita vaihdetaan erilaisiin tuotteisiin. Kiinteähintaiset suunnitelu- ja rakennussopimukset tuloutetaan valmiusasteen mukaisesti tehtyjen työtuntien perusteella. Tappiovaraus kirjataan, kun siihen havaitaan tarve ja summa voidaan arvioida luotettavasti. Teknologialisenssien myynti tuloutetaan, kun oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle.

Liikevaihto kirjataan bruttomenetelmällä. Tällöin yhteisö toimii päämiehenä ja kantaa liiketoimintaan liittyvät merkittävät riskit ja edut. Päämiehen lukuun kerätyt liiketoiminnan tuotot eivät ole liikevaihtoa, vaan ne käsitellään komissiona.

Liikevaihto sisältää varsinaisen liiketoiminnan tuotot vähennettynä käteisalennuksilla ja välillisillä veroilla, kuten arvonlisäverolla ja öljytuotteiden valmistajan suorittamalla polttoaineverolla, sekä lakisääteisellä huoltovarmuusmaksulla. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan tietyissä maissa sisältyvä lakisääteinen polttoainevero sisältyy liikevaihdon tuotemyyntiin. Vastaava summa sisältyy valmiiden öljytuotteiden hankintahintaan ja tuloslaskelmassa 'Materiaalit ja palvelut' -riviin.

Blender's Tax Credit (BTC) kirjataan liikevaihtoon, jos Yhdysvaltojen hallitus päättää sen myöntää. Päätös tehdään vuosittain. BTC on polttoaineen jakelijoille tarkoitettu kannustin, joka edistää uusiutuvan polttoaineen käyttöä helpottamalla biomandaattien ehtojen saavuttamista.

Muu kuin varsinaisen toiminnan liikevaihto kirjataan muihin tuottoihin. Muita tuottoja ovat esimerkiksi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot sekä vuokratuotot.

Julkiset avustukset

Saadut valtion avustukset kirjataan käypään arvoon, kun on riittävä varmuus siitä, että avustus saadaan ja konserni tulee noudattamaan kaikkia avustukseen liittyviä ehtoja. Kuluihin liittyvät valtion avustukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin saatuu avustukseen kohdistuvat kulut syntyvät. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintaa varten saadut avustukset vähennetään hyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan pienentyneenä poistona poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Poikkeuksena on tilanne, jossa ne johtuvat jäljempänä esitetyt ehdot täyttävän hyödykkeen rakentamisesta. Tällöin ne aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa, kun menot johtuvat merkittävästä uusinwestoinnista, kuten uudesta tuotantolaitoksesta tai tuotantolinjasta.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutos. Jakamattomista ulkomaisista voittovaroista tehty laskennallisen veron kirjaus perustuu oletettuihin olosuhteisiin ja johdon näkemykseen jaettavista voittovaroista. Suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavaan erään. Verokulun ja laskennallisten verosaamisten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa.

Laskennallinen verovelka ja verosaaminen lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivänä voimassa olevia verokantoja ja olettamalla, että ne ovat voimassa, kun laskennallinen verosaaminen realisoidaan tai verovelka maksetaan.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tutkimusmenot sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenoja aktivoidaan ainoastaan silloin, kun ne täyttävät tiukat ehdot eli liittyvät esimerkiksi uusiin tuotteisiin, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia. Konsernin kehitysmenot eivät pääosin täytä aktivoinnin edellytyksiä, ja ne kirjataan kuluksi syntymiskaudella.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin jalostamoista ja muista tuotantolaitoksista, varastosäiliöistä ja merenkulkulaivastosta sekä polttonesteiden vähittäismyyntiketjun koneista ja kalustosta. Konserni omistaa asemaverkoston kauppiaasemia lukuun ottamatta. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Alkuperäinen hankintameno koostuu hyödykkeen välittömästä hankinnasta aiheutuneista menoista. Hankintamenoon saattaa sisältyä valuuttamääräisiin hankintoihin kohdistuvia tulevan kassavirran suojaustuloksia, jotka on kirjattu omasta pääomasta osaksi hankintamenoa. Hankitun tytäryrityksen aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Myöhemmin syntyviä menoja sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai merkitään taseeseen erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Jalostamoissa ja muissa tuotantolaitoksissa 3–5 vuoden välein toteutettavien määräaikaisten kunnossapitoseisokkien menot kirjataan taseeseen ja poistetaan seisokkien välisenä aikana. Muut korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueita ei poisteta. Kalliovaraston pohjalle jäävä raakaöljy sisältyy muihin aineellisiin hyödykkeisiin, ja se poistetaan mahdollisen käytön mukaan substanssipoistoina. Aineellisten hyödykkeiden poistot lasketaan hankintameno ja jäännösarvon erotuksesta tasapoistoina niiden arvioidulle taloudelliselle pitoajalle seuraavien poistoaikojen mukaan:

Rakennukset ja rakennelmat, mukaan lukien terminaalit	20–40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15–20 vuotta
Merenkulkulaivasto	15–20 vuotta
Vähittäismyyntiketjun koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan tilinpäätöspäivänä. Jos ne eroavat aikaisemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti. Hyödykkeen kirjanpitoarvosta vähennetään arvonalentumistappio, jotta kirjanpitoarvo vastaa hyödykkeen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, jos kirjanpitoarvo on tätä arvoa suurempi. Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot lasketaan vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon. Myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät 'Liiketoiminnan muihin tuottoihin' tai 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'.

Aineettomat oikeudet

Aineettomat oikeudet liikearvoa lukuun ottamatta kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin niiden taloudellisena pitoaikana. Aineettomat oikeudet muodostuvat seuraavista eristä:

Tietokoneohjelmat

Tietokoneohjelmien lisenssit aktivoidaan hankintameno ja ohjelman käyttöön saattamisesta aiheutuneiden menojen arvoon. Menot sisältävät ohjelmistokehitykseen kohdistuvat työntekijäkustannukset sekä asiantuntijapalkkiot, jotka vaikuttavat suoraan hyödykkeen toimintakuntoon saattamiseen. Aktivointi riippuu käytettävästä teknologiasta; esimerkiksi pilvipalveluita ei aktivoida. Hankintameno poistetaan tasapoistoina lisenssien arvioituna taloudellisena pitoaikana (3–5 vuotta). Tietokoneohjelmien päivitykseen ja ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Tavaramerkit ja lisenssit

Tavaramerkeillä ja lisensseillä on määriteltävissä oleva taloudellinen pitoaika, ja ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla. Tavaramerkit ja lisenssit poistetaan tasapoistoina taloudellisena pitoaikanaan (3–10 vuotta).

Liikearvo

Liikearvo muodostuu hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen siitä konsernille kuuluvan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, joka hankintahetkellä ylittää hankintameno. Tytäryritysten hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy aineettomiin oikeuksiin. Taseeseen merkitty liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja kirjataan taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla. Tehtyjä

arvonalentumispoistoja ei peruuteta. Myydyn yrityksen myyntivoitto tai -tappio sisältää myytyyn yritykseen kohdistuneen liikearvon tasearvon. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Kohdistaminen tehdään niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä hankinnasta, josta liikearvo on syntynyt.

Päästöoikeudet

Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineetomiin oikeuksiin hankintamenoon, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nolnaan.

Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Varaus arvostetaan sen todennäköiseen arvoon veloitteen toteutumisajankohtana. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus sekä varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset kirjataan liikevoittoon.

Muun kuin rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän arvonalentuminen

Poistoja ei kirjata aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät vielä ole käyttövalmiita. Tällaisille aineettomille hyödykkeille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Arvonalentumistesti tehdään myös omaisuuserille, joita poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana, jos on viitteitä siitä, että niiden tasearvo ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan siinä määrin kuin tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihintaa tai käyttöarvoa korkeampi. Liikearvoa lukuun ottamatta muuhun kuin rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat ja saamiset luokitellaan seuraaviin luokkiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen käyttötarkoituksen mukaan.

Johdannaiset kirjataan kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jolloin konserni sitoutuu erän hankintaan tai myyntiin. Rahoitusvarojen hankinnat ja myynnit kirjataan niiden selvityspäivänä. Rahoitusvarat, joita ei myöhemmin arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan alun perin käypään arvoon lisätynä välittömillä hankintakuluilla. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaraan liittyvään kassavirtaan on lakannut tai siirtynyt pois konsernista ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernilta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti selvitettävissä,

arvostetaan hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisella. Lainat ja muut saamiset merkitään taseeseen jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmällä. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen realisoituneet ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin konsernin rahoitusvarojen omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Tähän luokkaan kuuluvat rahoitusvarat ovat myyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Johdannaisopimukset kuuluvat tähän luokkaan, jos ne on solmittu myyntitarkoituksessa tai jos ne eivät täytä IAS 39 -standardin mukaisia suojauslaskennan kriteereitä. Tähän luokkaan kuuluvat varat ovat lyhytaikaisia rahoitusvaroja, jos niitä pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai jos niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat muita kuin johdannaisopimuksia, joita ei ole noteerattu julkisesti ja joilla on kiinteä tai määriteltävissä oleva maksupäivä. Varat kuuluvat lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei niiden eräpäivä ole yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen, jolloin ne ovat pitkäaikaisia rahoitusvaroja. Konsernin lainat ja saamiset muodostuvat eristä 'Myyntisaamiset ja muut saamiset' ja 'Rahat ja pankkisaamiset'.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisopimuksia, jotka on luokiteltu tähän luokkaan tai jotka eivät kuulu muihin edellä esitettyihin luokkiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat listaamattomien yhtiöiden osakkeista. Ne kuuluvat taseen pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei johdon aikomuksena ole myydä rahoitusvaraa 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Voitot tai tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista kirjataan 'Liiketoiminnan muihin tuottoihin' tai 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'.

Vuokrasopimukset

Rahoitusleasing

Rahoitusleasingsopimuksiksi luokitellaan aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista. Tällaisilla sopimuksilla hankitut omaisuuserät merkitään vuokrakauden alkaessa taseeseen määrään, joka vastaa vuokrauksen kohteena olevan omaisuuden käypää arvoa tai tätä alemmää vähimmäisvuokrien nykyarvoa vuokrakauden alussa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluihin ja velan maksuun. Vastaava leasingvuokravastuu rahoituskuluilla vähennettynä merkitään korollisiin velkoihin. Rahoitusjärjestelyyn liittyvä korkokustannus kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakauden aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti.

Rahoitusleasingsopimuksella hankitut omaisuuserät poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Järjestelyä, joka ei täytä rahoitusleasingin luokitteluvaatimuksia mutta siirtää oikeuden käyttää omaisuuserää ja siirtää vuokralle ottajalle oikeuden kontrolloida omaisuuserän käyttöä, tarkastellaan IFRIC 4 -tulkintojen pohjalta.

Muut vuokrasopimukset

Muita vuokrasopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa omistukselle ominaiset olennaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle. Näiden sopimusten perusteella suoritettavat maksut kirjataan vuokranantajan myöntämällä kannustimilla vähennettynä tuloslaskelmaan tasausruisina erinä vuokra-ajalle jaksotettuna.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoön tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä (first-in, first-out). Valmiiden ja kesken-eräisten tuotteiden hankintamenoön sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät menot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (määriteltä normaali-toiminta-asteen mukaan). Nettorealisointiarvo on tavallisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioiduilla välittömällä myyntikululla. Trading-tarkoituksessa hankitut varastot arvostetaan tilinpäätöspäivänä käypään arvoon vähennettynä välittömällä myyntikululla. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmällä arvonalentumisella vähennettynä. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, jos saaminen on erääntynyt yli 90 päivää sitten tai jos on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, todennäköinen konkurssi tai rahoituksellinen uudelleenjärjestely sekä maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Epävarmojen saamisten arvonalentuminen arvioidaan säännöllisesti analysoimalla aikaisempia luottotappioita, asiakkaiden luottokelpoisuutta, aiempia maksuviivästyksiä ja muutoksia asiakkaiden maksuehdoissa. Kirjattava arvonalentuminen on saamisen tasearvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen tulevien kassavirtojen nykyarvon erotus. Saamisen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan 'Liiketoiminnan muihin kuluihin'. Kun myyntisaamisia myydään kolmannelle osapuolelle, konsernille maksetaan suoritus, josta on vähennetty palkkiot ja muut järjestelyn kulut. Järjestelystä aiheutuneet kulut kirjataan rahoituskuluihin. Konserni kirjaa myyntisaamisen pois taseesta, kun sopimukselliset oikeudet omaisuuserästä kertyviin rahavirtoihin päättyvät tai kun omaisuuserä ja siihen liittyvät riskit ja hyödyt siirretään kolmannelle osapuolelle.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset esitetään taseessa hankintamenoon. Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite aikaisemman tapahtuman seurauksena ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksia voi syntyä ympäristövelvoitteista, oikeudenkäynneistä, uudelleenjärjestelyistä ja tappiollisista sopimuksista. Ympäristövaraukset merkitään taseeseen ympäristölainsäädännön ja muiden määräysten voimassa olevan tulkinnan mukaisesti silloin, kun yllä mainitut varauksen kirjaamisedellytykset täyttyvät. Konsernin eläkevaraukset on kirjattu taseeseen.

Jos samankaltaisia velvoitteita on useita, voimavarojen siirtymisen todennäköisyys määritetään tarkastelemalla velvoitteiden ryhmää yhtenä kokonaisuutena. Varaus kirjataan, vaikka voimavarojen siirtymisen todennäköisyys olisi pieni jokaisen samaan ryhmään kuuluvan yksittäisen erän osalta.

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja kyseistä velvoitetta koskevista erityisriskeistä tarkasteluhetkellä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin saatujen nettovarojen arvoon vähennettynä välittömällä kuluilla. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen jaksoitettuun hankintamenoon ja saatujen nettovarojen ja lainan nimellismäärän erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuaikana efektiivisen koron menetelmällä. Käytössä oleva pankkitilin limiitti kirjataan taseeseen lyhytaikaisiin velkoihin. Johdannaissopimukset luokitellaan myyntitarkoituksessa pidettäviin, ja ne kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin, elleivät ne täytä suojauslaskennan edellytyksiä IAS 39 -standardin mukaisesti.

Velat luetaan pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan, elleivät ne eräänny alle 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Valmiusluottojärjestelyiden palkkiot on aktivoitu ja jaksotetaan luottojärjestelyn voimassaoloajalle.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konserniyhtiöillä on pääasiassa eläkevakuutusyhtiöissä hoidettuja etuus- tai maksupohjaisia eläkejärjestelyjä eri maissa.

Maksupohjaisiin järjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Järjestelyt, jotka eivät täytä maksupohjaisen järjestelyn ehtoja, käsitellään etuuspohjaisina järjestelyinä.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä konsernille voi jäädä järjestelystä velvoitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Etuuspohjainen velvoite kuvaa maksettavista etuuksista johtuvien tulevien rahavirtojen nykyarvoa, joka on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvalla menetelmällä (projected unit credit method). Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskelmien korkealaatuisten, vastaavan maturiteetin omaavien joukkovelkakirjojen (AA-luokitus) korkoa. Eläkemenot on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kustannus työntekijöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laskelmien perusteella. Nettokorko sisältyy tuloslaskelman rahoituskuluihin.

Konsernitaseeseen merkitty velka (tai varat) on etuuspohjaisen velvoitteen eläkevastuun määrä tilinpäätöshetkellä vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyvällä arvolla. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka syntyvät kokemuseräisistä oikaisuksista ja muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, kirjataan omaan pääomaan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Konsernin etuuspohjaisille eläkejärjestelyille tehdään vakuutusmatemaattiset arvostukset vuosittain.

Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiojärjestelmät käsitellään kirjanpidossa osakkeina selvitettävänä järjestelyinä. Se osuus ansaitusta palkkiosta (arviolta 50 %), jonka osallistujat saavat osakkeina, käsitellään osakkeina selvitettävänä järjestelynä. Se osa ansaitusta palkkiosta (arviolta 50 %), joka maksetaan rahana verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamiseksi, käsitellään rahana selvitettävänä järjestelynä. Ansaittu palkkio ja siihen liittyvät sosiaalikulut kirjataan tuloslaskelmaan ansaintajaksolle ja rajoitusjaksolle jaksotettuna. Osakkeina selvitettävän osuuden tuloslaskelmakirjausta vastaava summa kumuloidaan omaan pääomaan, ja rahana selvitettävän osuuden osalta taseeseen kirjataan velka. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä, ja käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman liikevoittoon.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaissopimus solmitaan, ja arvostetaan uudelleen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Arvostuserosta syntyvän voiton tai tappion kirjaamistapa riippuu siitä, onko johdannais-sopimus määritetty suojausinstrumentiksi. Jos johdannaissopimus on määritetty suojaus-instrumentiksi, kirjaamistapa riippuu suojatun kohteen luonteesta. Konserni määrittää tietyt johdannaissopimukset joko:

- 1) erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojausiksi (rahavirran suojaus),
- 2) taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen tai taseeseen merkitsemättömien kiinteä-ehtoisten sitoumusten suojausiksi (käyvän arvon suojaus) tai
- 3) ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosisojousten suojausiksi.

Konserni dokumentoi sopimuksen solmimishetkellä suojauksen kohteen ja suojaavan instrumentin välisen yhteyden sekä riskienhallintapolitiikan tarkoituksen ja strategian suojaustoimenpiteiden tekemiseen. Myös suojauksen tehokkuuden arviointi dokumentoidaan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen voimassaoloaikana sen todentamiseksi, että suojaustransaktiot ovat erittäin tehokkaita suojaamaan käyvän arvon muutoksia tai tulevia rahavirtoja. Suojauslaskennasta suojaustyypeittäin on lisätietoja liitetiedossa 3.

Jos johdannaisopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohde vaikuttaa tulokseen eli esimerkiksi silloin, kun suojattu ennakoitu myynti toteutuu. Ennakoitua Yhdysvaltain dollarin määräistä myyntiä suojaavien valuuttajohdannaisopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihotosopimusten korkoelementti kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Jos ennakoidun liiketapahtuman ei enää odoteta tapahtuvan, omaan pääomaan kirjattu kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaisopimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjataan myös johdannaisopimusten tulosvaikutusta kompensoivat omaisuuserän tai velan suojatun osan käyvän arvon muutokset.

Johdannaisopimukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja

Tietyt hyödyke-, valuutta- ja korkojohdannaisopimukset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, vaikka näitä sopimuksia solmitaan pääasiassa suojaustarkoituksissa. Näiden opimusten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan hyödykejohdannaisien osalta liikevoittoon ja rahoitukseen liittyvien johdannaisopimusten osalta rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

3. Taloudellisten riskien hallinta

Taloudellisten riskien hallintaan liittyvät periaatteet

Hallituksen hyväksymä konsernin riskienhallintapolitiikka sekä sitä tukevat riskienhallinnan periaatteet ja ohjeistukset määrittelevät suuntaviivat Nesteen kannalta merkityksellisten taloudellisten riskien tunnistamiselle, hallinnalle ja raportoinnille. Konsernin riskienhallintapolitiikka määrittelee muun muassa taloudellisten riskien ottoa säätelevät mandaatit ja limiitit.

Riskienhallinnan yleisiä periaatteita on kuvattu vuosikertomuksen riskienhallintaa koskevassa osuudessa.

Markkinariskit

Markkinariski on riski tai epävarmuus, joka johtuu markkinahintojen mahdollisista muutoksista ja niiden vaikutuksesta liiketoiminnan tulokseen. Konserni altistuu hyödykkeiden hintariskeille, jotka liittyvät pääasiassa raakaöljyn, öljytuotteiden, uusiutuvien syöttöaineiden ja uusiutuvan dieselin hintoihin ja saattavat vaikuttaa epäedullisesti konsernin rahoitusvarojen, velkojen tai odotettavissa olevan rahavirran arvoon. Neste altistuu liiketoiminnan lyhyen aikavälin transaktioriskeille ja pitkän aikavälin valuuttariskeille myös siksi, että öljymarkkinoilla käytetty hinnoitteluväluutta on Yhdysvaltain dollari ja Nesteen toiminta- ja raportointiväluutta on euro. Konserni käyttää erilaisia johdannaiskauppoja riskienhallintatarkoituksiin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Positiota seurataan ja hallitaan päivittäin edellä mainittujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti.

1. Hyödykehintariski

Neste kohtaa liiketoimintoissaan hyödykehintariskejä, jotka liittyvät pääasiassa raakaöljyn, uusiutuvien syöttöaineiden ja muiden syöttöaineiden markkinahintoihin sekä jalostettujen öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden markkinahintoihin. Nämä hinnat altistuvat merkittäville vaihteluille eri markkina-alueiden ajoittaisen ylitarjonnan ja tarjonnan tiukkuuden sekä kysynnän vaihtelun vuoksi.

Nesteen liiketoiminnan tulos perustuu ensisijaisesti öljytuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden kysyntään ja hintoihin suhteessa raaka-aineiden tarjontaan ja hintoihin. Näillä tekijöillä sekä raaka-aineiden omalla käytöllä ja tuotantovolyymilla on merkittävä vaikutus yhtiön Öljytuotteiden ja Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminta-alueiden tulokseen ja rahavirtaan. Öljytuotteet ja Uusiutuvat tuotteet ovat Nesteen suurimmat liiketoiminta-alueet liikevaihdon, tuloksen ja sidotun pääoman osalta.

Neste jakaa liikevaihtoon, tulokseen ja sidottuun pääomaan vaikuttavat hyödykehintariskit kahteen pääluokkaan: varastohintariskiin ja jalostusmarginaaliriskiin.

Varastohintariski

Hintariskien hallinnan näkökulmasta Nesteen jalostamoiden varasto koostuu kahdesta osasta. Ensimmäistä ja suurinta osaa kutsutaan perusvarastoksi, ja sen koko pysyy verrattain vakaana. Toista osaa kutsutaan Nesteessä transaktiopositiksi. Se on perusvarastotasosta poikkeava varaston osa, jonka koko vaihtelee päivittäin.

Perusvarasto on vähimmäistaso, jolla voidaan kohtuullisesti varmistaa, että jalostamot voidaan pitää käynnissä eikä toimituksia vaaranneta. Se koostuu varastoista jalostamoilla ja logistiikassa. Perusvarasto sisältää lakisääteisen velvoitevaraston.

Logistiikkaan liittyvä hintariskien hallinta on merkittävää etenkin polttoaineiden liiketoiminnassa raaka-aineiden hinnoittelun markkinakäytäntöjen ja pitkien merikuljetusten takia. Uusiutuvien tuotteiden liiketoimintaan liittyvä hintariskin perusvarasto on suurempi kuin fyysinen varasto. Sen koko on noin kolmasosa uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnan vuosittain käyttämästä jalostuskapasiteetista. Perinteisessä öljynjalostustoiminnassa perusvarasto on noin kymmenesosa fossiilisten polttoaineiden vuosittaisesta kokonaisjalostuskapasiteetista.

Perusvarasto muodostaa Nesteen tuloslaskelmaan ja taseeseen kohdistuvan riskin, koska Neste arvostaa hankinnan ja valmistuksen kulut sekä raaka-aineet ja varastot FIFO-menetelmällä. Hintariskien hallintatoimia ei kohdisteta perusvarastoon. Nesteen varastoriskien hallintaperiaatteita sovelletaan transaktiopositioon siinä määrin kuin siitä voi aiheutua rahavirtariskejä syöttöainehankintojen, jalostamon tuotannon ja jalostettujen öljytuotteiden myynnin välisten suhteiden perusteella.

Nesteen riskienhallintaperiaatteen mukaisesti koko avoinna oleva transaktiopositio suojataan viipymättä.

Transaktioposition suojauksessa käytetään johdannaissopimuksia. Koska suojauksen kohteena olevien syöttöaineiden tai jalostettujen öljytuotteiden ominaisuudet eroavat siitä, mitä johdannaisilla voidaan ostaa tai myydä, ja koska Nesteen katsauskauden aikana käyttämien syöttöaineiden ja jalostamien öljytuotteiden laatu vaihtelee, liiketoimintaan kohdistuu aina jonkinasteinen perusriski. Perusriski on tyypillisesti suurempi Uusiutuvat polttoaineet -liiketoiminnassa kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Tämä johtuu syöttöainevalikoiman luonteesta ja käytettävien suojausinstrumenttien niukkuudesta.

Jalostusmarginaaliriski

Kokonaisjalostusmarginaalin vaihtelu muodostaa merkittävän riskin, koska kokonaisjalostusmarginaali on tärkeä tulokseen vaikuttava tekijä Öljytuotteiden liiketoiminta-alueella.

Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa jalostusmarginaaliriski on fossiilisista polttoaineista valmistettujen tuotteiden myyntihintojen ja niiden valmistukseen käytettyjen fossiilisten syöttöaineiden funktio. Nesteen korkean konversioasteen jalostamot lieventävät yhtiön perinteisen öljynjalostusliiketoiminnan jalostusmarginaaliriskiä.

Neste altistuu Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa suuremmalle marginaalivaihtelulle kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa jalostusmarginaali on pääasiassa uusiutuvan polttoaineen myyntihinnan ja käytetyn syöttöaineen hinnan funktio. Uusiutuvan dieselin hinnoittelun perusteena käytetyt hintanoteeraukset liittyvät ensisijaisesti öljytuotteisiin tai perinteiseen biodieseliin. Tuotehinnat vaihtelevat

alueittain biomandaattien luonteen, paikallisen tarjonnan ja kysynnän sekä fossiilisten polttoaineiden hintojen mukaan. Euroopassa uusiutuvan dieselin hinnat määräytyvät pääasiassa biodieselin paikallisten hintojen mukaan. Tyypillisiä biodiesellaatuja ovat FAME (Fatty Acid Methyl Esther) ja RME (Rapeseed Methyl Esther). Pohjois-Amerikassa paikallinen biodieselreferenssi ja tyypillinen uusiutuvan polttoaineen hinnoittelun ajuri on SME (Soy Methyl Esther), jonka hintaan RIN:n (Renewable Identification Number) arvo vaikuttaa suoraan. Syöttöainekustannukset riippuvat syöttöainevalikoimasta ja liittyvät tyypillisesti kasviöljyihin ja rasvoihin. Syöttöaineiden hintoihin vaikuttavat päätekiijät ovat kysynnän ja tarjonnan välinen suhde, satoennusteet ja paikallinen sää. Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa marginaalin epävakautta hallitaan pääasiassa operatiivisilla toimilla.

Barrelikohtaisen marginaalin ja rahavirran varmistamiseksi Neste on määritellyt marginaalin suojausperiaatteet tärkeimmille jalostusliiketoimilleen. Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa käytetyt suojausasteet ovat tyypillisesti maltillisia, ja ne ilmaistaan prosentteina vuotuisesta tuotantomäärästä. Uusiutuvien tuotteiden liiketoiminnassa tavoiteltu suojausaste on tyypillisesti korkeampi. Suojausasteen voidaan odottaa kuitenkin vaihtelevan ajan mittaan. Uusiutuvien tuotteiden osalta suojausastetta mitataan ja seurataan prosentteina neljännesvuosittaisista myyntimääristä.

Jalostusmarginaalin suojauksessa käytetään johdannaissopimuksia. Suojaukset kohdistuvat Nesteen kokonaisjalostusmarginaalin osatekijöihin sekä ennustettuun tai sovittuun myyntiin ja jalostamoiden tuotantoon, jotka altistuvat kansainvälisten markkinahintojen vaihtelulle. Koska suojauksen kohteena olevien syöttöaineiden tai jalostettujen öljytuotteiden ominaisuudet eroavat siitä, mitä johdannaisilla voidaan ostaa tai myydä, ja Nesteen jakson aikana käyttämien syöttöaineiden ja jalostamien öljytuotteiden laatu vaihtelee, liiketoimintaan kohdistuu aina jonkinasteinen perusriski. Perusriski on tyypillisesti suurempi Uusiutuvat tuotteet -liiketoiminnassa kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa. Tämä johtuu syöttöainevalikoiman luonteesta ja käytettävien suojausinstrumenttien niukkuudesta.

Liitteessä 25 on esitetty öljyjohdannaisiin liittyvä konsernin avoin johdannaisspositio tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 (31.12.2014).

2. Valuuttariski

Öljymarkkinoiden hinnoitteluvaihtelu on Yhdysvaltain dollari, mutta Nesteen toiminta- ja raportointivaihtelu on euro. Siksi Nesteen liiketoimintaan kohdistuu lyhyen aikavälin transaktioriskejä ja pitkän aikavälin valuuttariskejä.

Nesteen valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa epävarmuutta, jota valuuttakurssimuutokset aiheuttavat rahavirrassa, tuloksessa ja taseessa. Yleisesti ottaen tämä tapahtuu suojaamalla sovittuihin ja ennakoituihin rahavirtoihin liittyviä valuuttariskejä, taseeseen sisältyviä valuuttariskejä (transaktiopositio) ja euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyviä riskejä (translaatiopositio).

Transaktioriski

Pääsääntöisesti liiketoiminta-alueet suojaavat erittäin todennäköiset valuuttamäärisiksi sovitut rahavirrat. Valuuttamääriset nettorahavirrat ennustetaan rullaaavasti seuraavan 12 kuukauden ajalta ja suojataan fossiilisten polttoaineiden osalta keskimäärin

80-prosenttisesti kuuden ensimmäisen kuukauden ajalta ja 40-prosenttisesti kuuden seuraavan kuukauden ajalta sekä uusiutuvien polttoaineiden osalta keskimäärin 70-prosenttisesti kuuden ensimmäisen kuukauden ajalta ja 30-prosenttisesti kolmen seuraavan kuukauden osalta. Riskineutraalista vertailupositioista voidaan poiketa konserni-rahoituksen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Tärkein suojattava valuutta on Yhdysvaltain dollari. Muita keskeisiä suojattavia valuuttoja ovat Malesian ringgit, Ruotsin kruunu ja Singaporen dollari.

Konsernin nettopositiota hallitaan valuuttatermiineillä ja optioilla. Johdannaissovimukset solmitaan suojaustarkoituksessa, ja suurimpaan osaan sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Liiketoiminta-alueet vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettorahavirtojen ennustamisesta, ja konsernirahoitus ja riskienhallinta vastaa suojaustoimien toteuttamisesta.

Nesteellä on taseessaan valuuttamääräisiä varoja ja velkoja, kuten valuuttamääräisiä lainoja, talletuksia, nettokäyttöpääomaa ja kassavaroja muussa kuin kotivaluutassa. Pääperiaatteena on suojautua tältä taseriskiltä täydellisesti valuuttatermiinien ja optioiden avulla. Valuuttakurssiriskin suojaus kohdistuu perusvaraston ylittävään varasto-osuuteen samoin kuin varastohintariskin hallinta. Suojaamattomia positiioita sallitaan konserni-rahoituksen riskienhallintaperiaatteissa määritellyissä rajoissa. Nettokäyttöpääoma on taseen merkittävin ja eniten vaihtelua aiheuttava valuuttamääräinen erä. Monet konsernin liiketoimista liittyvät dollarimääräiseen liiketoimintaympäristöön. Tällaisia liiketoimia ovat esimerkiksi tuotteiden ja palveluiden myynnit sekä raakaöljyn ja muiden syöttöaineiden ostot. Siksi konserni suojaa nettokäyttöpääomansa päivittäistä määrää osana edellä mainittua tasesuojauksena, jonka tarkoituksena on vähentää euron ja Yhdysvaltain dollarin välisen valuuttakurssin aiheuttamaa vaihtelua. Tilikauden 2015 aikana päivittäin suojattava tasesuojauspositio vaihteli noin 440 miljoonan euron ja 985 miljoonan euron välillä (2014: 211 miljoonan euron ja 1 144 miljoonan euron välillä). Konsernirahoitus ja riskienhallinta vastaa valuuttakurssiriskille altistuvien tase-erien yhdistämisestä suojattavaksi nettopositioksi sekä suojaustransaktioiden tekemisestä. Valuuttariskiä arvioidaan mittaamalla valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta historiallisia volatiliitteettejä käyttämällä.

Liitteessä 25 on esitetty valuuttajohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaisposition nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 (31.12.2014).

Translaatoriski

Konsernirahoitus ja riskienhallinta vastaa myös Nesteen translaatoriskin hallinnasta. Translaatiopositio muodostuu sijoituksista tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin. Pääperiaatteena on olla suojaamatta translaatiopositiota. Neste saattaa kuitenkin pyrkiä vähentämään translaatoriskistä johtuvaa konsernin oman pääoman määrän vaihtelua suojaustoimenpiteillä. Translaatioposition suojaamiseen käytetään valuuttatermiinejä. Konsernirahoitus ja riskienhallinta päättää mahdollisista suojaustoimista. Konsernin muiden kuin euromääräisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten oma pääoma 31.12.2015 oli 284 miljoonaa euroa (2014: 410 miljoonaa euroa). Positio eri valuutoissa ja suojausasteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

Konsernin translaatiopositio milj. euroa	2015			2014		
	Netto-sijoitus	Suojaus	Suojaus-aste %	Netto-sijoitus	Suojaus	Suojaus-aste %
USD	17	0	0 %	50	0	0 %
SEK	174	0	0 %	176	0	0 %
CAD	55	0	0 %	105	0	0 %
RUB	38	0	0 %	48	0	0 %
LTL	0	0	0 %	31	0	0 %
Muut	0	0	0 %	0	0	0 %
	284	0	0 %	410	0	0 %

3. Korkoriski

Neste altistuu korkoriskille pääasiassa korollisten nettovelkojensa myötä. Yhtiön korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa. Konsernin nettovelkaposition riskineutraali korkosidonnaisuusajaksi on 12 kuukautta, ja se voi vaihdella kuudesta 36 kuukauteen. Korkosidonnaisuusajan lisäksi Neste käyttää korkovirtariskimittaria.

Konserni käyttää korkojohdannaisia nettovelan korkosidonnaisuusajan mukauttamiseen. Konsernirahoitus ja riskienhallinta hallinnoi keskitetysti konsernin korkoriskipositiota. Liitteessä 25 on esitetty korkojohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaisposition nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 (31.12.2014).

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisten velkojen korontarkastuksen ajankohdista.

Korontarkastuksen ajankohta	1 vuoden kuluessa	1–5 vuoden kuluessa	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta	213	0	0	213
Leasinglainat	22	0	0	22
Joukkovelkakirjalaina	0	50	0	50
Koronvaihtosopimusten vaikutus	250	–250	0	0
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalaina	310	650	500	1 460
Muut lainat	2	30	19	51
Leasinglainat	0	3	89	92
	797	483	608	1 888

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korollinen vieras pääoma valuuttakohtaisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 (31.12.2014).

milj. euroa	2015	2014
EUR	1 703	1 646
SGD	87	84
USD	98	136
	1 888	1 866

4. Herkkyys markkinariskeille

Liikevoiton herkkyys konsernin liiketoimintaan liittyville markkinariskeille

Konsernin liiketoiminnan luonteen vuoksi konsernin taloudellinen tulos on herkkä edellä kuvatuille markkinariskeille. Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin toiminnan kannalta keskeisten hinta- ja valuuttatekijöiden muutosten keskimääräistä vaikutusta yhtiön liikevoittoon vuonna 2016 (2015). Laskelma perustuu oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista, eikä siinä ole otettu huomioon suojaustoimenpiteiden vaikutusta.

Keskimääräinen vaikutus liikevoittoon (IFRS) ilman suojauksia		2016	2015
+/- 10 %:n muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	-105/+129	-82/+101
Kokonaisjalostusmarginaalin muutos +/-1,00 dollaria barreilta	milj. US dollaria	+/-110	+/-105
Raakaöljyn hinnan muutos +/-10 dollaria barreilta ¹⁾	milj. US dollaria	+/-85	+/-70
Uusiutuvien tuotteiden raaka-aineen hinnan muutos +/-100 dollaria tonnilta ¹⁾	milj. US dollaria	+/-105	+/-80
Uusiutuvien tuotteiden jalostusmarginaalin muutos +/-50 dollaria tonnilta ²⁾	milj. US dollaria	+/-120	+/-100

¹⁾ Varastovoitot/-tappiot eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon

²⁾ Perustuu nimelliskapasiteettiin

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa on esitetty IFRS 7 -standardin edellyttämä herkkyysanalyysi. Se pyrkii havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen ja oman pääoman herkkyyttä öljyn hinnan muutokselle, euron ja dollarin väliselle valuuttakurssille ja dollarin ja Malesian ringgitin väliselle valuuttakurssille sekä koroille, jotka johtuvat taseeseen 31.12.2015 (31.12.2014) sisältyvistä rahoitusinstrumenteista, kuten rahoitusvaroista ja rahoitusveloista sekä johdannaisopimuksista IFRS -standardien mukaisesti. Yllä mainituille markkinariskeille herkkiä rahoitusinstrumentteja ovat käyttöpääomaerät, kuten myyntisaamiset ja muut saamiset, sekä ostovelat ja muut velat, korolliset velat, talletukset, rahat, pankkisaamiset ja johdannaisopimukset. Käyvän arvon muutoksen oletetaan kohdistuvan täysimääräisesti omaan pääomaan niiden johdannaisopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Öljyn hinnan muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on oletettu seuraavaa:

- Raakaöljyyn, öljytuotteisiin ja kasvisöljyihin liittyvien johdannaisopimusten hintatason muutoksen oletetaan olevan +/-10 %
- Laskelma sisältää jalostamoiden varastoposition hintariskiä suojaaviin öljyn johdannaisopimuksiin kohdistuvan herkkyuden. Vastaava kohde-etuutena oleva varastopositio ei kuitenkaan sisälly laskelmaan, koska vaihto-omaisuutta ei luokitella rahoitusinstrumentiksi
- Laskelma sisältää ennustettua jalostusmarginaalia suojaaviin öljyn johdannaisopimuksiin kohdistuvan herkkyuden. Kohde-etuutena oleva ennustettu jalostusmarginaalipositio ei kuitenkaan sisälly laskelmaan
- Eri öljytuotelaatujen hintaeroihin kohdistuvien öljyn johdannaisopimusten herkkyys ei sisälly laskelmaan, koska hintojen ei oleteta vaihtelevan näiden sopimusten osalta.
- Laskelma ei sisällä saman instrumentin eri maturiteettien välisiin hintaeroihin kohdistuvien raakaöljyn ja öljytuotteiden johdannaisopimusten herkkyyttä, koska hintojen ei oleteta vaihtelevan näiden sopimusten osalta

Euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Euron ja dollarin välisen valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/-10 %
- Positio sisältää dollarimääräiset rahoitusvarat ja rahoitusvelat eli korolliset velat, talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, rahat ja pankkisaamiset sekä johdannaisopimukset
- Positio ei sisällä tulevia dollarimääräisiä kassavirtoja

Dollarin ja Malesian ringgitin (MYR) välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Dollarin ja ringgitin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/-10 %.
- Positio sisältää MYR-määräiset johdannaisopimukset
- Positio ei sisällä tulevia MYR-määräisiä kassavirtoja

Korkotason muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö
- Positio sisältää korolliset rahoitusvelat, korolliset rahoitussaamiset ja koronvaihtosopimukset, mutta pankkitilien saldot eivät ole mukana positiossa
- Vaihtuvakorkeat rahoitusinstrumentit vaikuttavat tuloslaskelmaan lukuun ottamatta johdannaisopimuksia, jotka suojaavat omaan pääomaan vaikuttavia tulevia kassavirtoja

Seuraavassa taulukossa esitetty herkkyysanalyysi ei välttämättä ole edustava, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi vaihto-omaisuus on tällainen tase-erä. Herkkyyslaskelmissa ei ole

otettu huomioon tulevia rahavirtoja, joihin kohdistuu merkittäviä suojaustoimenpiteitä. Siksi laskelmassa vaikuttaa ainoastaan suojausinstrumentin käyvän arvon muutos. Lisäksi euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutokselle herkän position suuruus vaihtelee merkittävästi, joten tilinpäätöshetken tilanne ei välttämättä kuvaa keskimääräistä tilannetta tilikauden aikana. Oma pääoma -sarake sisältää suoraan omaan pääomaan kirjatut erät. Tuloslaskelmaan vaikuttavat erät eivät ole mukana omassa pääomassa.

		2015		2014	
Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille		Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/-10 %:n muutos öljyn hinnassa ¹⁾	milj. euroa	-/+4	-/+0	-/+4	-/+0
+/-10 %:n muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	+57/-67	+25/-33	+59/-68	+25/-34
1 %:n muutos markkinakoroissa	milj. euroa	+/-4	+/-0	+/-7	+/-0
+/-10 %:n muutos dollarin ja ringgitin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	+/-0	+/-7	+/-0	+/-29

¹⁾ Sisältää raakaöljyn, öljytuotteiden ja kasviöljyjen johdannaisia

5. Suojauslaskenta

Nesteellä on suojauslaskennassa valuutta- ja korkojohdannaisia. Valuuttajohdannaisia käytetään vähentämään valuuttakurssien vaihtelusta johtuvaa epävarmuutta ennakoitujen myyntien ja muiden tulevien tuottojen kassavirroissa sekä Nesteen taseessa. Valuuttajohdannaiset on määritelty joko tulevan liiketapahtuman suojaukseksi, kuten rahavirran tai nettosijoituksen suojaukseksi, tai johdannaissojimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteereitä. Konserni käyttää suojausinstrumentteina valuuttatermiinejä ja -optioita.

Barrelikohtaisen jalostusmarginaalinsa varmistamiseksi konserni voi suojata jalostusmarginaaliansa hyödykejohdannaisien avulla. Tietty hyödykejohdannaissojimuksia on määritelty ennakoitujen liiketapahtumien suojauksiksi eli tulevan rahavirran suojausinstrumenteiksi.

Konserni vähentää tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua koronvaihtosopimuksilla. Lisäksi se vähentää vaihtelua muokkaamalla velkasalkun korkosidonnaisuusaikaa. Korkojohdannaiset on määritelty tulevan liiketapahtuman suojauksiksi, kuten rahavirran suojauksiksi, tai taseeseen merkityn omaisuuserän tai velan käyvän arvon suojauksiksi. Konserni käyttää suojausinstrumentteina koronvaihtosopimuksia.

Tulevan rahavirran suojaus

Suojauslaskennan edellytykset täyttävät johdannaissojimuksia on määritelty tulevan rahavirran suojauksiksi. Tällaisia johdannaissojimuksia ovat esimerkiksi tietyt jalostusmarginaalia suojaavat hyödykejohdannaiset, 12 seuraavan kuukauden ennakoituja dollarimääräisiä myyntejä ja Malesian ringgiteissä hinnoiteltavia raaka-aineostoja suojaavat valuuttajohdannaiset sekä tilikaudella 2018 erääntyvä vaihtuvakorkoiseen velkaan liittyvä koronvaihtosopimus.

Jos johdannaissojimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan / laajaan tuloslaskelmaan. Valuutta-optioihin liittyvän aika-arvon muutokset kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Tilikausilla 2015 ja 2014 tehoton osuus oli vähäinen. Suojaustransaktioiden tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin.

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolloin suojauskohde vaikuttaa tulokseen eli kun esimerkiksi suojattu ennakoituu myynti toteutuu. Ennakoitua dollarimääräistä myyntiä suojaavien valuuttajohdannaissojimuksien tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Ennakoitua Malesian ringgiteissä hinnoiteltavia ostoja suojaavien valuuttajohdannaissojimuksien tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan omaan pääomaan / laajaan tuloslaskelmaan siihen asti kun ne kirjataan IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuteen osaksi raaka-aineen hankintakustannusta. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten siirtyvät korot kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan / laajaan tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojaus

Tietyt koronvaihtosopimukset on määritelty käyvän arvon suojauksiksi. Käyvän arvon suojauksiksi määriteltyjen ja käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit täyttävien, erittäin tehokkaiden korkojohdannaisien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös korkojohdannaisien tulosvaikutusta kompensoiva omaisuuserän tai velan suojatun osan käyvän arvon muutos sekä tehoton osa.

Tuloslaskelmaan kirjatut erät	2015	2014
Suojausinstrumenteista johtuvat voitot tai tappiot	-10	5
Suojauksen kohteesta johtuvat voitot tai tappiot	10	-5

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituksen riittämättömyyttä tai poikkeuksellisen korkeita rahoituskustannuksia tilanteessa, jossa liiketoiminnan olosuhteet heikentyvät odottamattomasti rahoitusta tarvittaessa. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävä maksuvalmius ja varmistaa likviditeetin saatavuus kaikissa olosuhteissa epävarmuuden vähentämiseksi.

Liiketoiminnan rahavirta on Nesteen pääasiallinen rahoituslähde. Konserni pyrkii alentamaan likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskiään hajauttamalla lainojensa erääntymisaikoja. Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskiä on minimoitu myös asettamalla eräitä muita limiittejä. Konsernilla tulee olla aina käytettävissä sitovia luottolimiittisopimuksia kaikkien 12 seuraavan kuukauden aikana erääntyvien lainojen maksamiseksi ja mahdollisesti ennustetun negatiivisen nettorahavirran kattamiseksi. Sitovien luottolimiittisopimusten on

aina oltava määrältään vähintään 500 miljoonaa euroa. Lisäksi lyhytaikaiset korolliset velat saavat olla enintään 30 % korollisten velkojen kokonaismäärästä.

Konsernin lainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2015 oli 3,7 vuotta.

Tärkeimmät olemassa olevat luottolimiittijärjestelyt ovat:

- Monivaluuttainen valmiusluottojärjestely (sitova), 1 500 miljoonaa euroa
- Luottolimiittisopimukset (sitova), 150 miljoonaa euroa
- Yritystodistusohjelma (ei-sitova), 400 miljoonaa euroa

Konsernilla oli 31.12.2015 rahaa ja pankkisaamisia sekä käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia yhteensä 2 246 miljoonaa euroa.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

	2015	2014
Vaihtuva korko		
– Rahat ja pankkisaamiset	596	246
– Luottolimiittisopimukset, vuoden kuluessa erääntyvät	150	103
– Valmiusluottojärjestelyt, yli vuoden kuluttua erääntyvät	1 500	1 500
	2 246	1 849

Seuraavissa taulukoissa esitetään konsernin rahoitusvelkojen kassavirtojen maturiteettijakauma

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat maturiteetit 31.12.2015	2016 ¹⁾	2017	2018	2019	2020	2021–	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset							
Ostovelat	787	0	0	0	0	0	787
Joukkovelkakirjalainat	355	287	77	427	11	521	1 678
– korkokulut	55	37	27	27	11	21	178
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	300	250	50	400	0	500	1 500
Lainat rahoituslaitoksilta	110	56	16	21	7	3	213
– korkokulut	1	1	1	0	0	0	3
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	109	55	15	21	7	3	210
Rahoitusleasingvelat	38	15	15	14	14	175	271
– korkokulut	13	12	12	11	11	98	157
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	25	3	3	3	3	77	114
Muut lainat	4	4	4	36	2	26	76
– korkokulut	4	4	4	3	1	6	22
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0	0	0	33	1	20	54
Muut kuin johdannaiset yhteensä	1 294	362	112	498	34	725	3 025
Hyödykejohdannaiset	21	2	0	0	0	0	23
Koronvaihtosopimukset: tuleva (–)	–10	–3	–1	–3	0	0	–17
Bruttomääräisesti toteutettavat valuuttatermiinit							
– tuleva (–)	–1 325	0	0	0	0	0	–1 325
– lähtevä	1 337	0	0	0	0	0	1 337

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2016 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat maturiteetit 31.12.2014	2015 ¹⁾	2016	2017	2018	2019	2020–	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset							
Ostovelat	916	0	0	0	0	0	916
Joukkovelkakirjalainat	361	356	279	66	424	0	1 486
– korkokulut	61	45	27	16	16	0	164
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	301	311	252	50	408	0	1 322
Lainat rahoituslaitoksilta	267	12	52	13	18	10	372
– korkokulut	2	1	1	1	0	0	5
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	265	11	51	12	18	10	367
Rahoitusleasingvelat	67	13	14	13	13	182	302
– korkokulut	13	12	12	11	10	105	163
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	54	1	2	2	3	77	139
Muut lainat	2	3	3	4	18	29	59
– korkokulut	2	3	3	3	3	7	21
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0	0	0	1	15	22	38
Muut kuin johdannaiset yhteensä	1 613	384	348	96	473	221	3 135
Hyödykejohdannaiset	65	0	0	0	0	0	65
Koronvaihtosopimukset: tuleva (–)	–12	–10	–3	–1	–2	0	–28
Bruttomääräisesti toteutettavat valuuttatermiinit							
– tuleva (–)	–1 516	0	0	0	0	0	–1 516
– lähtevä	1 566	0	0	0	0	0	1 566

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2015 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriski syntyy myynti-, suojaus- ja kaupankäyntitapahtumista sekä kassavarojen sijoittamisesta. Riski syntyy siitä, että vastapuoli voi jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Riskin suuruus määräytyy vastapuolen luottokelpoisuuden ja avoimen saldon perusteella. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, jotka syntyvät, kun vastapuoli jättää velvoitteensa suorittamatta. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan periaatteet on määritelty Nestein hallituksen hyväksymissä luotto- ja vastapuoliriskien hallintaperiaatteissa.

Riski määritellään sen Nesteelle aiheutuvan arvioidun vahingon suuruiseksi, joka syntyy, jos vastapuoli jättäisi velvoitteensa täyttämättä. Sallitut luottoriskirajat päätetään konsernitasolla, määritellään eri päätöksentekotasolla ja jaetaan Nestein liiketoimintalueille, jotka vastaavat vastapuoliriskien hallinnasta rajojen puitteissa. Myyntisopimusten luottolimiittejä määriteltäessä arvioidaan vastapuolten luottokelpoisuus. Tällöin päätetään, myönnetäänkö luottolimiitti vai vaaditaanko vakuus, kuten remburssi, pankkitakaus tai emoyrityksen takaus. Jos vaaditaan vakuus, luottoriski arvioidaan vakuuden antajan taloudellisen tilanteen perusteella. Asiakkaalta voidaan myös vaatia ennakkomaksu ennen myytyjen tuotteiden luovuttamista, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Lisäksi Neste voi alentaa vastapuoliriskejä myymällä myyntisaamisia kolmannelle osapuolelle, kuten pankille. Myynnin yhteydessä oikeus saamiin siirtyy pankille. Saamiset myydään ja siirretään ilman takuuta ostajan luottokelpoisuudesta ja rajallisella takautumisoikeudella. Myyjä saa pankilta myyntihetkellä suorituksen myyntisaamisistaan. Palkkiot ja muut kulut vähennetään suorituksesta tai laskutetaan erikseen.

Vastapuolille myönnettävät luottolimiitit jaetaan kahteen luokkaan sopimustyyppin mukaan: fyysisiin myyntisopimuksiin sekä johdannaisopimuksiin. Vastapuolien luottorajat on määritetty ajallisesti maksun suorittamiseen liittyvän riskin ja luottoriskiposition osalta. Konserni käyttää vastapuolen luottoriskien määrittelyssä kahdenlaisia valtuutuksia: luottoluokituslaitoksen luokittelemia vastapuolia koskevia päätöksentekovaltuutuksia ja luokittelemattomia vastapuolia koskevia päätöksentekovaltuutuksia. Pörssin ulkopuolisten johdannaisopimusten osalta (OTC-sopimukset) Neste on neuvotellut hyödyke-, valuutta- ja korkojohdannaisia koskevat ISDA-puitesopimukset (International Swaps and Derivatives Association, Inc.). Nämä sopimukset sallivat avoimen position netotuksen ja sopimuksen päättämisen maksuhäiriötilanteissa. Osaan johdannaisia koskevista sopimuksista sisältyy luottoriskiä vähentävä Credit Support Annex, jonka mukaan sopimuksessa määritellyn rajan ylittävälle saldolle on annettava rahavakuus tai remburssi.

Neste vähentää luottoriskiä tekemällä rahoitusopimuksia ainoastaan hyväksytyjen vastapuolten kanssa. Vastapuolen luottoluokituksen vähimmäisvaatimus konsernirahoituksessa on BBB (S&P). Ulkomaisilla tytäryrityksillä voi olla pankkitilejä rahalaitoksissa, joilla ei ole luottoluokitusta. Tytäryritykset pienentävät tällaisiin rahalaitoksiin liittyviä luottoriskejä siirtämällä ylimääräiset kassavaransa säännönmukaisesti konsernirahoitukseen.

Nesteelle vakuutusturvaa tarjoavien vakuutusyhtiöiden tai jälleenvakuuttajien osalta luottoluokituksen vähimmäisvaatimus on A- (S&P).

Tilinpäätöshetkellä Nesteellä oli suurimmat myyntisaatatavat Skandinavian tukkumyynnin markkinoilla toimivilta asiakkailta. Konsernin asiakasmäärä on suuri, ja asiakaskunta

kansainvälisesti hajaantunut. Merkittävimmät vastapuolet ovat pääasiassa suuria kansainvälisiä öljy-yhtiöitä ja rahoituslaitoksia. Konsernin altistuminen odottamattomille luottotapioille yhdessä raportointisegmentissä voi kuitenkin kasvaa riskikeskittymien kautta, jos konsernilla on useita vastapuolia samalla toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jossa tapahtuu epäsuotuisia taloudellisia, poliittisia tai muita muutoksia. Näitä riskejä pienennetään ottamalla maariskit huomioon luottopäätöksenteossa.

Nestein kaikilla öljy- ja rahtijohdannaisopimusten vastapuolilla tai niiden emoyrityksillä oli 31.12.2015 hyvä luottoluokitus (vähintään BBB-, investment grade) kansainvälisiltä luottoluokituslaitoksilta (Standard & Poor's, Moody's tai Fitch). Kaikilla konsernirahoituksen ja riskienhallinnan valuutta- ja korkojohdannaisien vastapuolilla oli 31.12.2015 vähintään hyvä luottoluokitus (investment grade). Hyödykkeiden johdannaiskauppaa tehdään myös pörssin välityksellä, mikä pienentää luottoriskiä.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa. Avoimista myyntisaamisista 49 prosentissa vastapuolella tai sen emoyhtiöllä on vähintään BBB- luottoluokitus (S&P). Myyntisaamisista 51 prosenttia on vastapuolilta, joilla ei ole luottoluokitusta. Merkittävä osuus tästä saamisesta on suurelta joukolta yritys- ja yksityisasiakkaita.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2015	2014
Erääntymättömät myyntisaamiset ¹⁾	730	718
1–30 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	38	49
31–60 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	1	3
Yli 60 päivää sitten erääntyneet myyntisaamiset	5	6
Myyntisaamiset yhteensä	774	777
Luottotappiovaraus	–3	–4
Myyntisaamiset, netto	771	773

¹⁾ Sisältää 2 miljoonaa euroa myytävänä oleviin varoihin sisältyviä myyntisaamisia vuonna 2014. Myytävänä olevat varat on esitetty liitetiedossa 5.

Johdannaiskaupoissa konsernilla on vastapuolten kanssa ISDA-puitesopimus tai muu netotussopimus, jonka perusteella laskut/maksut netotetaan. Tietyissä luottoriskitapahtumissa kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet kaupat päätetään, jolloin toinen osapuoli maksaa netotuksesta muodostuvan saatavan toiselle.

Netotussopimusten alaisten instrumenttien netotusten taloudelliset vaikutukset

31.12.2015	Bruttomääräisinä taseessa esitetyt rahoitusinstrumentit	Velat tai varat, joihin liittyy netotussopimuksia	Nettopositio
Rahoitusvarat			
Johdannaiset	110	26	84
Myyntisaamiset	24	5	19
Rahoitusvelat			
Johdannaiset	51	26	25
Ostovelat	6	5	1

31.12.2014	Bruttomääräisinä taseessa esitetyt rahoitusinstrumentit	Velat tai varat, joihin liittyy netotussopimuksia	Nettopositio
Rahoitusvarat			
Johdannaiset	169	95	74
Myyntisaamiset	20	7	13
Rahoitusvelat			
Johdannaiset	133	95	38
Ostovelat	8	7	1

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka takaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan epävakaisuudesta huolimatta. Vaikka konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää pääomarakennetta, joka vastaa hyvän luottoluokituksen (investment grade) jalostus- ja markkinointiyhtiöiden pääomarakennetta. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä tarkastelemalla vähimmäisomavaraisuusastetta eli korollisen nettovelan suhdetta korollisen nettovelan ja oman pääoman summaan. Korollinen nettovelka lasketaan vähentämällä rahat ja pankkisaamiset korollisista veloista.

Konsernin velan osuus kokonaispääomasta tulee todennäköisesti vaihtelevaan suhdan-nesyklein mukaan, ja konsernin tavoitteena on pitää tunnusluku välillä 25–50 %. Velan osuus kokonaispääomasta 31.12.2015 ja 31.12.2014 oli seuraava:

	2015	2014
Korolliset velat	1 888	1 866
Rahat ja pankkisaamiset	596	246
Korollinen nettovelka	1 291	1 621
Oma pääoma yhteensä	3 104	2 659
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	4 395	4 280
Velan osuus kokonaispääomasta	29,4 %	37,9 %

4. Segmentti-informaatio

Nesteen liiketoimintarakenne

Konsernin liiketoiminnat on ryhmitelty kolmeen liiketoiminta-alueeseen ja seitsemään yhteiseen toimintoon. Liiketoiminta-alueet ovat tulosvastuisia yksiköitä ja vastaavat asiakkuuksista ja tuotteista sekä liiketoiminnan kehittämisestä. Liiketoiminta-alueet ovat Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet ja Öljyn vähittäismyynti. Konsernin yhteisiä toimintoja ovat Talous ja rahoitus, Henkilöstö ja turvallisuus, Vastuullisuus ja yhteiskuntasuhteet, Teknologia, Strategia ja uudet liiketoiminnat, Viestintä ja markkinointi sekä Lakiasiat.

Toimintasegmentit

Konsernin toiminta on jaettu neljään toimintasegmenttiin: Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet, Öljyn vähittäismyynti ja Muut. Segmenttien suoritusta tarkastellaan säännöllisesti ylimmän operatiivisen päätöksentekijän, toimitusjohtajan, toimesta, suorituksen arvioimiseksi ja resurssien kohdistamiseksi.

Konsernin toimintasegmentit kattavat seuraavat liiketoiminnot:

Öljytuotteet segmentti valmistaa, markkinoi ja myy laajaa tuotevalikoimaa korkealaatuisia liikennepolttoaineita ja muita korkean lisäarvon öljytuotteita globaalille asiakaskunnalle. Tuotevalikoima sisältää bensiinin, dieselöljyn, lentokone- ja laivapolttoaineet, lämmitysöljyn, raskaan polttoöljyn, perusöljyn, voiteluaineet, liikennepolttoaineiden komponentteja, liuottimia, nestekaasua ja bitumia. Neste Shippingin rahtaustoiminto kuuluu Öljytuotteiden segmenttiin.

Uusiutuvat tuotteet -segmentti tuottaa, markkinoi ja myy uusiutuvaa NEXBTL -dieselä sekä NEXBTL -lentopolttoainetta, jotka perustuvat Nesteessä kehitettyyn teknologiaan, kotimaisille ja kansainvälisille tukkumarkkinoille. Uusiutuvaa dieselä valmistetaan Porvoon, Singaporen ja Rotterdamin jalostamoilla.

Öljyn vähittäismyynti -segmentti markkinoi ja myy öljytuotteita sekä näihin liittyviä palveluita suoraan loppukäyttäjille. Tärkeimpiä asiakkaita ovat yksityisautoilijat, teollisuus, kuljetusyritykset, maanviljelijät sekä öljylämmittäjät. Liikennepolttoaineita markkinoidaan ja myydään sekä Nesteen oman vähittäismyyntiverkoston kautta että suoramyyntinä.

Muut-segmentti muodostuu Tutkimus ja teknologia -yksiköstä, Neste Jacobsista, Nynas AB:sta sekä konserniesikunnasta ja keskitetyistä palveluyksiköistä.

Edellä esitettyihin segmentteihin ei sisälly sellaisia segmenttejä, joihin olisi yhdistelty useampia pienempiä segmenttejä.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu vertailukelpoiseen liikevoittoon ja vertailukelpoiseen sidotun pääoman tuottoon. Segmenteissä noudatetaan samoja tilinpäätöksen laadintaperiaatteita kuin konsernissa. Periaatteet on kuvattu kohdassa "Laadintaperiaatteet". Segmenttien väliset liiketapahtumat ovat markkinaehtoisia, ja ne eliminoidaan konserniyhdistelyssä. Segmenttien liikevoitto sisältää tulevien myyntien ja ostojen rahavirtoja suojaavien valuutta- ja öljyjohdannaisten toteutuneet voitot ja tappiot,

jotka on kirjattu tuloslaskelmaan. Tuloslaskelman rivi ”Liiketoiminnan muut kulut” sisältää seuraavat liiketoimintasegmenteille keskeiset kuluerät:

Öljytuotteet: kunnossa- ja ylläpitokulut, vuokrat, tutkimuskulut, muut kiinteistökulut sekä vakuutusmaksut

Uusiutuvat tuotteet: kunnossa- ja ylläpitokulut, vuokrat, tutkimuskulut, muut kiinteistökulut, sekä vakuutusmaksut

Öljyn vähittäismyynti: kunnossa- ja ylläpitokulut, vuokrat, muut kiinteistökulut ja markkinointikulut.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan. Segmentin varat muodostuvat pääasiassa aineellisista hyödykkeistä, aineettomista hyödykkeistä, osuuksista yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuudesta sekä operatiivisista saamisista. Laskennalliset verot, tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaisso-pimukset tai korolliset saamiset eivät sisälly segmentin varoihin. Segmentin velat sisältävät operatiiviset velat, eläkevelvoitteet ja varaukset. Verot, korolliset velat ja tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaisso-pimukset eivät sisälly segmentin velkoihin.

Konsernin asiakasrakenne oli vuosina 2015 ja 2014 sellainen, ettei suuria keskittymiä muodostunut millään maantieteellisellä alueella tai toimintasegmentillä.

Määritelmiä

Vertailukelpoinen liikevoitto

Vertailukelpoinen liikevoitto on laskettu vähentämällä varastovoitot/-tappiot, kertaluonteiset erät, sekä öljy-, kasviöljy, sähkö- ja kaasujohdannaisten avoimien positioiden käypien arvojen muutokset raportoidusta liikevoitosta. Varastovoitot/-tappiot sisältävät trading-varastojen käypien arvojen muutokset.

Kertaluonteiset erät ovat odottamattomia ja olennaisia tapahtumia, jotka eivät ole osa normaalia päivittäistä toimintaa. Kertaluonteisia eriä ovat muun muassa arvonalennukset ja niiden palautumiset, liiketoimintojen yhdistämiseen tai lopettamiseen liittyvät voitot tai tappiot, uudelleenjärjestelyihin liittyvät kustannukset sekä omaisuuden kertaluonteiset myyntivoitot tai -tappiot. Kertaluonteisiin eriin luetaan vain tulosvaikutukseltaan yli miljoonan euron tapahtumat. Tämä muutos vertailukelpoisen liikevoiton laskentatapaan ei vaikuta Nesteen yhdisteltyyn IFRS-tulokseen.”

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto lasketaan jakamalla segmentin vertailukelpoinen liikevoitto keskimääräisellä segmentin sidotulla pääomalla.

Segmentin sidottu pääoma

Segmentin sidottu pääoma sisältää segmentin aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, eläkesaamiset, vaihto-omaisuuden ja segmentille kohdistetut korottomat saamiset ja velat sekä varaukset ja eläkevelvoitteet.

Sidotun pääoman tuotto, %

Sidotun pääoman tuotto lasketaan jakamalla segmentin liikevoitto keskimääräisellä segmentin sidotulla pääomalla.

Konsernin toimintasegmenttien tiedot 31.12.2015 ja 31.12.2014 on esitetty seuraavissa taulukoissa:

2015	Öljytuotteet	Uusiutuvat polttoaineet	Öljyn vähittäis- myynti	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
Ulkoinen liikevaihto	5 406	1 946	3 709	69	0	11 131	
Sisäinen liikevaihto	2 061	426	40	198	-2 724	0	
Liikevaihto yhteensä	7 467	2 372	3 748	267	-2 724	11 131	7
Liiketoiminnan muut tuotot	101	1	4	20	-18	109	8
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	2	0	0	26	0	27	19
Materiaalit ja palvelut	-6 602	-1 930	-3 528	-56	2 578	-9 539	9
Henkilöstökulut	-148	-31	-34	-139	2	-351	10
Poistot ja arvonalentumiset	-216	-95	-31	-17	0	-358	11
Liiketoiminnan muut kulut	-215	-84	-81	-101	161	-320	12
Liikevoitto	389	233	79	0	-2	699	
Rahoitustuotot ja -kulut						-65	13
Voitto ennen veroja						634	
Tuloverot						-74	14
Tilikauden voitto						560	
Vertailukelpoinen liikevoitto	439	402	84	2	-2	925	
Varastovoitot/-tappiot	-143	-119	0	0	0	-263	
Avoimien öljyjohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	35	-50	0	0	0	-15	
Kertaluonteiset erät	59	0	-5	-3	0	52	
omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	76	0	0	0	0	76	
vakuutus- ja muut korvaukset	0	0	0	0	0	0	
muut	-17	0	-5	-3	0	-25	
Liikevoitto	389	233	79	0	-2	699	
Investoinnit	453	28	37	17	0	536	
Segmentin varat	3 282	2 145	439	260	-237	5 889	
Osuudet yhteisyrityksissä	18	0	0	201	0	220	19
Laskennalliset verosaamiset						29	28
Kohdistamattomat varat						655	
Varat yhteensä	3 300	2 145	439	461	-237	6 793	
Segmentin velat	980	261	255	193	-230	1 459	
Laskennalliset verovelat						265	28
Kohdistamattomat velat						1 965	
Velat yhteensä	980	261	255	193	-230	3 689	
Segmentin sidottu pääoma	2 320	1 884	184	269	-7	4 650	
Sidotun pääoman tuotto, %	16,2	12,6	38,9	-0,2			
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	18,2	21,8	41,2	1,1			

2014	Öljytuotteet	Uusiutuvat polttoaineet	Öljyn vähittäismyynti	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
Ulkoinen liikevaihto	8 883	1 788	4 289	51	0	15 011	
Sisäinen liikevaihto	2 401	481	5	187	-3 075	0	
Liikevaihto yhteensä	11 285	2 269	4 294	238	-3 075	15 011	7
Liiketoiminnan muut tuotot	47	1	3	24	-18	57	8
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	2	0	0	6	0	7	19
Materiaalit ja palvelut	-10 876	-1 860	-4 084	-46	2 934	-13 932	9
Henkilöstökulut	-157	-27	-34	-123	2	-339	10
Poistot ja arvonalentumiset	-193	-96	-26	-15	0	-330	11
Liiketoiminnan muut kulut	-219	-79	-85	-96	154	-324	12
Liikevoitto	-110	207	68	-13	-3	150	
Rahoitustuotot ja -kulut						-72	13
Voitto ennen veroja						78	
Tuloverot						-18	14
Tilikauden voitto						60	
Vertailukelpoinen liikevoitto	285	239	68	-7	-3	583	
Varastovoitot/-tappiot	-381	-111	0	0	0	-492	
Avoimien öljyjohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	-5	79	0	0	0	74	
Kertaluonteiset erät	-9	0	0	-6	0	-16	
omaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-4	0	0	3	0	-2	
vakuutus- ja muut korvaukset	0	0	0	0	0	0	
muut	-5	0	0	-9	0	-14	
Liikevoitto	-110	207	68	-13	-3	150	
Investoinnit	276	113	19	18	-9	418	
Segmentin varat	3 249	2 198	471	239	-278	5 879	
Osuudet yhteisyrityksissä	16	0	0	179	0	195	19
Laskennalliset verosaamiset						55	28
Kohdistamattomat varat						365	
Varat yhteensä	3 264	2 198	472	418	-278	6 494	
Segmentin velat	1 104	276	271	228	-273	1 605	
Laskennalliset rovelat						265	28
Kohdistamattomat velat						1 965	
Velat yhteensä	1 104	276	271	228	-273	3 835	
Segmentin sidottu pääoma	2 160	1 923	201	190	-6	4 469	
Sidotun pääoman tuotto, %	-4,8	11,5	27,5	-5,3			
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	12,4	13,3	27,6	-2,7			

Maantieteelliset tiedot

Konsernilla on tuotantolaitoksia Suomessa, Singaporessa, Alankomaissa sekä Bahrainissa ja vähittäismyyntiverkoston Suomessa, Luoteis-Venäjällä, Virossa, Latviassa sekä Liettuassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin liikevaihto asiakkaan sijaintimaan mukaan riippumatta tuotteen tai palvelun alkuperämaasta, sekä pitkäaikaiset varat ja investoinnit kohdemaan mukaan.

Liikevaihto on kohdistettu asiakkaan sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat ja investoinnit on kohdistettu niiden sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat pitävät sisällään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä osuudet yhteisyrityksissä. Muut Pohjoismaat sisältää Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin. Itämeren alue sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Venäjän ja Puolan. Konsernin toiminnot tällä maantieteellisellä alueella muodostuvat pääasiassa vähittäismyyntistä kyseisissä maissa.

2015	Suomi	Muut Pohjoismaat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Muut maat	Konserni
Liikevaihto kohdemaan mukaan	4 529	1 477	1 232	2 248	1 506	139	11 131
Pitkäaikaiset varat	2 535	201	96	614	0	589	4 036
Investoinnit	507	0	9	18	0	2	536

2014	Suomi	Muut Pohjoismaat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Muut maat	Konserni
Liikevaihto kohdemaan mukaan	5 849	2 024	1 768	2 979	1 966	424	15 011
Pitkäaikaiset varat	2 373	179	104	630	0	640	3 924
Investoinnit	380	0	10	6	0	21	418

5. Myytävänä olevat varat

Myytävänä olevat varat 31.12.2015 liittyvät 15.12.2015 annettuun pörssitiedotteeseen, jossa kerrottiin, että Neste, Veolia ja Borealis ovat sopineet yhteisyrityksestä, joka rakentaa yhdistetyn lämpö- ja sähkövoimalan Nesteen jalostamon ja Borealiuksen petrokemian-tuotannon tarpeisiin Porvoossa. Laitos tuottaa höyryä ja muita käyttöhyödykkeitä. Neste ja Veolia omistavat Kilpilahti Power Plant Limited -nimisestä ("KPP") yhteisyrityksestä kumpikin 40 % ja loput 20 % omistaa Borealis. Neste maksaa osuutensa yhteisyrityksen pääomasta luovuttamalla nykyisen Kilpilahden voimalansa KPP:lle. Nykyinen voimalaitos on luokiteltu myytävänä olevaksi 31.12.2015. Koko järjestelyn lopullinen toteutuminen riippuu rahoitusjärjestelyistä, joiden uskotaan tapahtuvan vuoden 2016 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Luokiteltu voimalaitos on osa Öljytuotteet-segmenttiä.

Myytävänä olevat varat	2015
Aineelliset hyödykkeet	47
Vaihto-omaisuus	1
Yhteensä	47

Vuonna 2014 Kilpilahden Sähkönsiirto Oy:n varat ja velat esitettiin myytävissä olevina varoina ja velkoina. Yhtiöjohto hyväksyi 18.12.2014 päätöksen myydä Kilpilahden Sähkön-siirto Oy:n koko osakekanta InfraVian hallinnoimalle infra-rahastolle InfraVia European Fund II:lle. Järjestely saatiin päätökseen 2.1.2015. Liiketoiminta oli osa Öljytuotteet-segmenttiä. Lisätietoja järjestelystä esitetään liitetiedossa 6.

Myytävänä olevat varat	2014
Aineelliset hyödykkeet	99
Vaihto-omaisuus	4
Yhteensä	103

Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat	2014
Ostovelat ja muut velat	2
Yhteensä	2

6. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat

Tilikausilla 2015 ja 2014 ei ollut yrityshankintoja.

Yritysmyyynnit

2.1.2015 Neste myi Kilpilahden Sähkönsiirto Oy:n koko osakekannan InfraVian hallinnoimalle infra-rahastolle InfraVia European Fund II:lle. Kaupasta kirjattiin 79 miljoonan euron myyntivoitto Nesteen ensimmäiselle vuosineljännekselle. Myyty liiketoiminta oli osa Öljytuotteet-segmenttiä.

Kilpilahden Sähkönsiirto Oy:n varat ja velat milj.euroa	2.1.2015
Aineelliset hyödykkeet	99
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8
Varat yhteensä	107
Ostovelat ja muut velat	9
Laskennalliset verovelat	6
Velat yhteensä	15
Myyty nettovarallisuus	92
Myyntivoitto	79
Kauppahinta yhteensä	171
Saatu rahana	171
Luovutetut tytäryhtiön rahat ja pankkisaamiset	0
Myynnistä syntyvät rahavirrat	171

Neste myi 100 %:n osuutensa tytäryhtiö Neste LPG AB:sta ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Kauppa saatiin päätökseen 31.3.2014 ja konserni kirjasi kaupasta 2 miljoonan euron myyntivoiton. Liiketoiminta oli osa Öljyn vähittäismyynti -segmenttiä.

Neste LPG AB:n varat ja velat
milj. euroa

31.3.2014

Vaihto-omaisuus	0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0
Rahat ja pankkisaamiset	3
Varat yhteensä	3
Varaukset	3
Ostovelat ja muut velat	0
Velat yhteensä	3
Myyty nettovarallisuus	0
Myyntivoitto	2
Kauppahinta yhteensä	3
Saatu rahana	3
Luovutetut tytäryhtiön rahat ja pankkisaamiset	3
Myyntistä syntyvät rahavirrat	0

7. Liikevaihdon jakautuminen

	2015	2014
Tuotteiden myynti	10 946	14 865
Palvelujen myynti	182	149
Rojaltit	2	0
Muu	1	-2
	11 131	15 011

Tuotteiden myynti sisältää konsernin omien jalostamoiden, muiden tuotantolaitosten ja vähittäismyyntiketjun tuotemyynnin, muun jalostettujen öljytuotteiden ja raaka-aineiden myynnin sekä öljytradingin. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero sisältyy liikevaihdon tuotemyyntiin.

Tuotteiden myyntiin sisältyvä öljy-trading sisältää kansainvälisillä ja alueellisilla markkinoilla käydyn fyysisen tradingkaupan kaupankäynnin tuloksen, joka syntyy lyhyellä aikavälillä tapahtuvasta öljytuotteiden ja raaka-aineiden hankinnasta ja edelleen myynnistä ja jonka tarkoituksena on hyötyä taloudellisesti hintojen ja marginaalien lyhyen aikavälin vaihtelusta.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävät, johdannaisopimuksista johtuvat myynnin nettovoitot ja -tappiot, sisältyvät liikevaihtoon ollen -82 milj. euroa (2014: -5 milj. euroa).

Palvelujen myynti muodostuu pääasiassa kuljetuspalveluista ja Neste Jacobsista, joka kuuluu Muut-segmenttiin.

8. Liiketoiminnan muut tuotot

	2015	2014
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot	79	2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	1	0
Vuokratuotot	17	4
Valtion avustukset	7	6
Vakuutuskorvaukset	0	39
Muut	5	6
	109	57

Valtion avustukset liittyvät pääasiassa varustamotoimintaan, joka on oikeutettu hakemaan tiettyjä avustuksia Suomen lainsäädännön perusteella. Valtion avustuksista 1 milj. euroa (2014: 2 milj. euroa) on sisällytetty "Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin" konsernin taseessa. Kyseinen summa liittyy tilikauden aikaisiin liiketapahtumiin. Avustusta haetaan ja se maksetaan seuraavan tilikauden aikana. Konserni uskoo, että se on täyttänyt kaikki tuloslaskelmaan kirjattujen avustusten saamisen ehdot. Vuoden 2014 vakuutuskorvaus liittyy Porvoon jalostamon vetylaitoksen vahinkojen korvaukseen.

9. Materiaalit ja palvelut

	2015	2014
Materiaalit ja tarvikkeet	9 508	13 469
Varaston muutos	-31	409
Ulkopuoliset palvelut	61	54
	9 539	13 932

Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero sisältyy materiaaleihin ja tarvikkeisiin.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävät, johdannaisopimuksista johtuvat ostojen nettovoitot ja -tappiot sisältyvät erään Materiaalit ja palvelut, ollen vuonna 2015 38 milj. euroa. (2014: 3 milj. euroa).

10. Henkilöstökulut

	2015	2014
Palkat ja palkkiot	271	267
Sosiaalikulut	27	22
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	37	37
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	8	5
Muut kulut	8	8
	351	339

Henkilöstö (keskimäärin)	2015	2014
Öljytuotteet	1 725	1 866
Uusiutuvat tuotteet	263	259
Öljyn vähittäismyynti	1 353	1 355
Muut	1 565	1 509
	4 906	4 989

11. Poistot ja arvonalennukset

	2015	2014
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset	82	69
Koneet ja kalusto	243	239
Muut aineelliset hyödykkeet	22	14
	347	321
Poistot aineettomista hyödykkeistä	11	9
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	358	330

12. Liiketoiminnan muut kulut

	2015	2014
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	42	43
Kunnossapitokulut	109	121
Palvelut	88	79
Vakuutukset	17	17
Muut	65	64
	320	324

Vuokrat sisältävät maa-alueiden, toimitilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokrat. Palvelut sisältävät suunnittelu- ja konsultointipalvelut, tietojärjestelmäpalvelut ja muut palvelut. Muut kulut muodostuvat matkustus-, terveys-, turvallisuus- ja ympäristö- sekä mainoskuluista.

Tilintarkastajan palkkiot, PwC, 1 000 euroa	2015	2014
Lakisääteinen tilintarkastus	990	751
Tilintarkastajan muut lakimääräiset palvelut	19	11
Veroneuvonta	181	352
Muut palvelut	1 317	334
	2 507	1 449

Muut palvelut sisältää muun muuassa kuluja liittyen Kilpilahden Sähkönsiirto Oy:n myyntiin vuonna 2015.

13. Rahoitustuotot ja -kulut

	2015	2014
Rahoitustuotot		
Osinkotuotto myytävissä olevista sijoituksista	0	0
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	2	3
Muut rahoitustuotot	0	0
	2	4

Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta veloista	-77	-65
Ilman suojauslaskentaa olevat korkojohdannaiset	0	0
Suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset	0	0
Muut rahoituskulut	-6	-10
	-84	-75

Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		
Lainat ja saamiset	24	-11
Muut	6	4
Ilman suojauslaskentaa olevat valuuttajohdannaiset	-13	6
	16	-1
Rahoituskulut (netto)	-65	-72

Liikevoittoon sisältyvät johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot	2015	2014
Rahavirran suojaukseen määritellyt valuutta- ja öljyjohdannaiset	-120	-7
Ilman suojauslaskentaa olevat valuutta- ja hyödykejohdannaiset	37	75
	-83	67

Nettovoitot ja -tappiot sisältävät johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot. Kaupankäyntitarkoituksissa pidetyt rahoitusinstrumentit sisältävät myös fyysisten trading-transaktioiden nettotuloksen joidenkin sopimusten osalta, jotka voidaan nettosetllata ja eivät ole oman ennakoidun hankinnan, myynnin tai käytön tarkoituksiin tehtyjä. Ilman suojauslaskentaa oleviin johdannaissopimuksiin sisältyy suojaustarkoituksissa solmittujen johdannaissopimusten nettotulosta 34 milj. euroa (2014: 70 milj. euroa)

ja kaupankäyntitarkoituksissa solmittujen sopimusten nettotulosta 3 milj. euroa (2014: 5 milj. euroa).

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävät, johdannaissopimuksista johtuvat myynnin nettovoitot ja -tappiot, sisältyvät Liikevaihtoon (liite 7). Rahavirran suojauksen ehdot täyttävät johdannaissopimuksista johtuvat ostojen nettovoitot ja -tappiot ja ilman rahavirran suojauslaskennan ehtoja olevat johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot sisältyvät Materiaalit ja palvelut -erään (liite 9).

14. Tuloverot

Verokulun tärkeimmät osatekijät on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2015	2014
Tilikauden verot	56	19
Tilikaudella kirjatut oikaisut aikaisempien tilikausien veroihin	-1	2
Laskennallisten verojen muutos	19	-3
	74	18

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2015	2014
Voitto ennen veroja	634	78
Suomen verokannan mukainen tulovero 20,00 % (2014: 20,00 %)	-127	-16
Suomen ja ulkomaisten tytäryritysten verokantojen ero	35	18
Verovapaat tulot	18	3
Vähennyskeltottomat kulut	-1	-1
Tuloverot jakamattomista voittovaroista ¹⁾	-4	-19
Verot aikaisemmilta tilikausilta	1	-2
Yhteisyritysten nettotulos	5	1
Laskennallisten verosaamisten arvostus	-1	1
Muut	0	-3
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	-74	-18

¹⁾ Rivin Tuloverot jakamattomista voittovaroista nimeä muutettiin (ennen: Poistoerot ja tilinpäätössiirrot) täsmällisemmän tiedon antamiseksi verokirjauksista.

Konsernin efektiivinen verokanta on 11,64 % (2014: 23,20 %).

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verokulut(-)/tuotot ovat seuraavat:

	2015		
	Ennen veroja	Verokulu (-) /tuotto	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	-38	8	-31
Muuntoerot	-1	0	-1
Rahavirran suojaukset			
kirjattu omaan pääomaan	-85	14	-71
siirretty tuloslaskelmaan	117	-20	97
Nettosijoituksen suojaus	1	0	1
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	-9	0	-9
Muut laajan tuloksen erät	-15	1	-14
Tilikauden verot		0	
Laskennalliset verot		1	
		1	

	2014		
	Ennen veroja	Verokulu (-) /tuotto	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenarvostaminen	-68	14	-55
Muuntoerot	-30	0	-30
Rahavirran suojaukset			
kirjattu omaan pääomaan	-58	10	-48
siirretty tuloslaskelmaan	1	0	1
Nettosijoituksen suojaus	0	0	0
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	-9	0	-9
Muut laajan tuloksen erät	-164	23	-141
Tilikauden verot		0	
Laskennalliset verot		23	
		23	

15. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana. Laimentamatonta osakkeiden keskimääräistä lukumäärää on oikaistu omilla osakkeilla, 798 467 osaketta (2014: 1 000 000), kuten kerrotaan liitetiedossa 26. Laimennusvaikutuksella oikaistussa osakekohtaisessa tuloksessa otetaan huomioon osakepohjaisten kannustinjärjestelmien vaikutus. Yhtiö ei ole myöntänyt optio-oikeuksia.

	2015	2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	558	57
Kantaosakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, jota on käytetty jakajana laskettaessa laimentamatonta osakekohtaista tulosta, 1 000 kpl	255 569	255 532
Kantaosakkeiden kokonaismäärä, mukaan lukien omat osakkeet, jota on käytetty jakajana laskettaessa laimennettua osakekohtaista tulosta, 1 000 kpl	256 404	256 404
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu (euroa / osake)	2,18	0,22

16. Osakekohtainen osinko

Vuonna 2015 osinkoa maksettiin 0,65 euroa osakkeelta, yhteensä 166 milj. euroa (2014: 0,65 euroa osakkeelta, yhteensä 167 milj. euroa) 30.3.2016 kokoontuvalle yhtiökokoukselle ehdotetaan, että osinkoa jaettaisiin 1,00 euroa osaketta kohden, jolloin osinko vuodelta 2015 olisi kokonaisuudessaan 256 milj. euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

17. Aineelliset hyödykkeet

2015	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	72	2 101	3 991	321	253	6 738
Kurssierot	-1	-5	-2	0	0	-9
Lisäykset	2	90	365	34	32	523
Vähennykset	-1	-8	-254	-46	-13	-322
Uudelleenryhmittelyt	0	34	41	12	-94	-7
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0	-23	-134	0	-13	-170
Hankintameno 31.12.2015	73	2 189	4 005	321	165	6 753
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	776	2 171	124	0	3 071
Kurssierot	0	-3	-1	0	0	-4
Vähennykset	0	-8	-228	-46	0	-282
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poistot	0	82	243	22	0	347
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0	-12	-111	0	0	-123
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	835	2 073	100	0	3 008
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	72	1 325	1 820	197	253	3 667
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	73	1 353	1 932	221	165	3 745

Porvoon jalostamon seisokki-investoinnit olivat 116 milj. euroa. Suunniteltu suurseisokki toteutettiin vuoden 2015 toisella neljänneksellä, ja seisokkiin liittyvät aktivoinnit sisältyvät Koneet ja kalusto-ryhmään.

2014	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	76	2 146	4 051	206	173	6 652
Kurssierot	-5	-29	-13	0	-2	-49
Lisäykset	0	63	98	120	126	407
Vähennykset	0	-32	-75	-5	-9	-120
Uudelleenryhmittelyt	1	2	7	0	-11	-1
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0	-51	-75	0	-25	-151
Hankintameno 31.12.2014	72	2 101	3 991	321	253	6 738
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	739	2 054	116	0	2 909
Kurssierot	0	-12	-7	0	0	-19
Vähennykset	0	-9	-75	-6	0	-90
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poistot	0	69	239	14	0	321
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0	-12	-40	0	0	-52
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	776	2 171	124	0	3 071
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	76	1 407	1 997	90	173	3 743
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	72	1 325	1 820	197	253	3 667

Rahoitusleasing

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä, joissa konserni on vuokralleottaja, seuraavassa taulukossa esitetyt määrät:

	2015	2014
Hankintameno	173	235
Kertyneet poistot	67	94
Kirjanpitoarvo	106	141

Vieraan pääoman aktivoidut menot

Investointihankkeisiin liittyviä korkokuluja on aktivoitu tilikaudella 2015 2,4 milj. euroa, pääosin Öljytuotteissa. Erä sisältyy "Aineellisiin hyödykkeisiin". Korkoprosenttina on käytetty kuukausittain laskettua konsernin keskimääräistä korollisten velkojen korkokantaa. Keskimääräiseksi aktivointikorkokannaksi muodostui tilikaudella 2015 3,5 %.

18. Aineettomat hyödykkeet

2015	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	11	163	175
Kurssierot	0	0	0
Lisäykset	0	13	13
Vähennykset	0	-2	-2
Uudelleenryhmittelyt	0	7	7
Hankintameno 31.12.2015	11	182	193
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	113	113
Kurssierot	0	0	0
Vähennykset	0	-2	-2
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0
Tilikauden poistot	0	11	11
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	122	122
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	11	50	62
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	11	60	71

2014	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	11	163	174
Kurssierot	0	0	0
Lisäykset	0	11	11
Vähennykset	0	-10	-10
Uudelleenryhmittelyt	0	1	1
Hankintameno 31.12.2014	11	164	175
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	112	112
Kurssierot	0	0	0
Vähennykset	0	-6	-6
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0
Tilikauden poistot	0	9	9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	113	113
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	11	51	62
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	11	50	62

Päästöoikeudet

Nesteen Porvoon ja Naantalin jalostamot kuuluvat Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään, ja jalostamoille myönnettiin yhteensä 18,7 miljoonaa tonnia päästöoikeuksia kaudelle 2013–2020. Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintamenoa, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nolnaan.

Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Varaus arvostetaan sen todennäköiseen arvoon velvoitteen toteutumisajankohtana. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus sekä varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset kirjataan liikevoittoon.

Konsernitaseessa 31.12.2015 ei ole päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseen liittyvää varausta (2014 varaus 1,6 miljoonaa euroa). Tilikaudella 2015 toteutuneet hiilidioksidipäästöt olivat 2,9 miljoonaa tonnia (2014: 3,1 milj. tonnia). Konsernin päästöoikeuksien nettomyyntit ja -hankinnat olivat 31. joulukuuta 2015 päättyneellä tilikaudella 1,2 miljoonaa tonnia (2014: 0,5 milj. tonnia).

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserniliikearvo on allokoitu seuraaville konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille: Liikennepolttoaineet osana Öljytuotteet-raportointisegmenttiä ja Neste Jacobs -alakonserni osana Muut-segmenttiä.

Segmenttitason yhteenveto liikearvon kohdistamisesta:

	WACC%	2015	2014
Öljytuotteet	6,2	2	2
Muut	6,0	9	9
		11	11

Rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoidut rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Kolmen vuoden ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu käyttäen 1,0 % nimellistä kasvuprosenttia.

Diskonttokorko edustaa liiketoiminta-alueittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuottoprosentti, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit. WACC prosentit ovat eritelty jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle erikseen yllä olevassa taulukossa. WACC%:ia ja kasvuprosenttia käytetään ainoastaan arvonalentumistestaukseen.

Neste Jacobs -alakonsernissa suunnitelmien tärkeimmät olettamukset liittyvät suunnittelu- ja projektijohtopalveluiden kysyntään ja hintatasoon sekä laskutusasteeseen. Arvonalentumistestauksen tärkein muuttuja on käyttökattateeseen vaikuttava laskutusaste.

Öljytuotteissa suunnitelmien tärkeimmät olettamukset liittyvät öljytuotteiden kysyntään ja marginaalitasoon.

Herkkyysanalyysi: 10 % lasku rahavirroissa tai 2 prosenttiyksikön nousu diskonttokorossa ei johtaisi tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvo ylittäisi niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän.

19. Osuudet yhteisyrityksissä

Kirjanpitoarvo	2015	2014
Tilikauden alussa 1.1.	195	224
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	27	7
Muuntoerot	6	-10
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden osuus muista laajan tuloksen eristä	-9	-9
Yhteisyritysten pääomanpalautukset	0	-18
Muut muutokset	1	0
Tilikauden lopussa 31.12.	220	195

Konsernin merkittävimmät sijoitukset julkisesti noteeraamattomiin yhteisyrityksiin tilikauden lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa:

	Kotipaikka	Liiketoiminta-suhteen luonne	2015 Omistusosuus (%)	2014 Omistusosuus (%)
Glacia Limited	Bermuda	Liite 1	50,00	50,00
Nynas AB (publ)	Ruotsi	Liite 2	49,99	49,99

Liite 1: Glacia Limited on 50/50-omistusosuudella Nesteen ja Stena-konserniin kuuluvan Stena Maritime AG:n yhteisyritys. Yhtiö omistaa Aframax-kokoluokan raakaöljytankkerin, joka on liittynyt Nesteen laivastoon tammikuussa 2007. Neste on tehnyt laivasta 10 vuoden aikarahtaus sopimuksen. Sopimusaikaa on jäljellä yksi vuosi.

Yhtiön johto on luokitellut tämän omistuksen yhteisyritykseksi, koska se on järjestelty erillistä sijoitusvälinettä käyttäen, jonka oikeudellinen muoto erottaa järjestelyn varat ja velat osakkeenomistajien varoista ja veloista. Varojen ja velkojen kohdistamiseen liittyvien merkittävien päätösten tekeminen vaatii kaikkien osakkeenomistajien yksimielistä hyväksyntää.

Liite 2: Nynas AB (publ) on ruotsalainen yhtiö, joka on erikoistunut markkinoimaan ja tuottamaan bitumituotteita Euroopassa ja nafteenisia perusöljyjä maailmanlaajuisesti. Neste Oil omistaa yhtiön osakkeista 49,99 %. Loput 50,01 % Nynasin osakkeista omistaa venezuelalaisen öljy-yhtiön tytäryritys, Petróleos de Venezuela S.A. Nynasia johdetaan 50/50-yhteisyrityksenä, vaikka toinen omistaja omistaa enemmistön osakepääomasta.

Yhtiön johto on luokitellut tämän omistuksen yhteisyritykseksi, koska se on järjestelty erillistä sijoitusvälinettä käyttäen, jonka oikeudellinen muoto erottaa järjestelyn varat ja velat

osakkeenomistajien varoista ja veloista sekä sijoittajien sopimuksesen ehdot ja edellytykset ja muut faktat ja olosuhteet eivät anna Neste Oyj:lle tai Petr leos de Venezuela S.A.:lle oikeuksia Nynas AB (publ) varoihin tai velvollisuuksia sen velkoihin.

Yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinp t t kseen p  omaosuusmenetelm   k  ytt  en.

Yhteenveto konsernin yhteisyritysten tilinp t stiedoista:

	Glacia Limited		Nynas AB (publ)	
	2015	2014	2015	2014
Pitkäaikaiset varat	37	35	520	462
Lyhytaikaiset varat				
Rahat ja pankkisaamiset	21	17	37	108
Muut lyhytaikaiset varat (pl. Rahat ja pankkisaamiset)	0	0	602	805
Lyhytaikaiset varat yhteensä	21	17	639	914
Pitkäaikaiset velat				
Rahoitusvelat (pl. Ostovelat ja varaukset)	0	17	437	444
Muut pitkäaikaiset velat	0	0	69	106
Pitkäaikaiset velat yhteensä	0	17	506	550
Lyhytaikaiset velat				
Rahoitusvelat (pl. Ostovelat ja varaukset)	20	4	161	354
Muut lyhytaikaiset velat	0	0	91	116
Lyhytaikaiset velat yhteensä	20	4	251	469
Nettovarallisuus	37	31	402	357
Liikevaihto	10	9	1 937	1 927
Poistot	3	3	0	0
Korkotuotot	0	0	3	5
Korkokulut	0	0	36	28
Tuloverot	0	0	15	17
Voitto/tappio	4	3	51	12

Taloudellista informaatiota koskevan yhteenveton t sm ytt minen

Taloudellista informaatiota koskevan yhteenveton t sm ytt minen yhteisyritysten kirjanpitoarvoon

	Glacia Limited		Nynas AB (publ)	
Taloudellista informaatiota koskeva yhteenveto	2015	2014	2015	2014
Nettovarallisuus 1.1.	31	26	357	385
Tilikauden voitto/tappio	4	3	51	12
Muut laajan tuloksen erät	2	2	�7	�40
Nettovarallisuus tilikauden lopussa	37	31	402	357
Osuus yhteisyrityksessä @ 50 %	18	15	201	178
Kirjanpitoarvo	18	15	201	178

Nynas AB (publ):n virallista tilinp t st   ei julkaista konsernin raportointiaikataulun mukaisesti. Nynas AB (publ) 2015 ja 2014 tilinp t stiedot perustuvat 30.9.2015 ja 30.9.2014 julkaistuihin osavuositarkastuksiin. Glacia Limited:in osuus on yhdistelty yhti n alustavan raportointikauden tuloksen mukaan.

Liiketoimet yhteisj rjestelyjen kanssa on esitetty liitetiedossa 32.

Vastuositoumukset liittyen konsernin osuuksiin yhteisj rjestelyiss  on eritelty liitteess  34.

20. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen 31.12.2015 (31.12.2014):

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat							
2015 Tase-erä	Suojaus- laskennan alaiset	Ilman suojau- s-laskentaa	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjat- vat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset saamiset			10			10		21
Johdannaissopimukset	11	0				11	11	25
Myytavissä olevat rahoitusvarat				5		5		21, 25
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset ¹⁾			868			868		
Johdannaissopimukset	8	91				99	99	25
Rahat ja pankkisaamiset			596			596		24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	19	91	1 475	5	0	1 589	110	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					1 449	1 449	1 482	27
Johdannaissopimukset	4	2				6	6	25
Muut pitkäaikaiset velat					6	6		27
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					438	438	445	27
Johdannaissopimukset	20	26				45	45	25
Ostovelat ja muut velat ²⁾					1 307	1 307		27
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	23	27	0	0	3 200	3 251	1 978	

¹⁾ poislukien ennakkomaksut

²⁾ poislukien ei-rahamääräiset velat

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat							
2014 Tase-erä	Suojaus- laskennan alaiset	Ilman suojaus- laskentaa	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjatta- vat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset saamiset			50			50		21
Johdannaissopimukset	25	0				25	25	25
Myytavissä olevat rahoitusvarat				5		5		21, 25
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset ¹⁾			875			875		
Johdannaissopimukset	3	141				144	144	25
Rahat ja pankkisaamiset			246			246		24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	28	141	1 171	5	0	1 345	169	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					1 245	1 245	1 305	27
Johdannaissopimukset	5	1				5	5	25
Muut pitkäaikaiset velat					1	1		27
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					622	622	626	27
Johdannaissopimukset	50	77				128	128	25
Ostovelat ja muut velat ²⁾					1 388	1 388		27
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	55	78	0	0	3 255	3 389	2 064	

¹⁾ poislukien ennakkomaksut

²⁾ poislukien ei-rahamääräiset velat

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tasoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja

Taso 2: syöttötiedot muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille tai veloille joko suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: varoja tai velkoja koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Johdannaissopimusten käyvän arvon hierarkia 2015

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	11	0	11
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	0	0	5	5
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	11	5	16
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	5	0	5
Valuuttajohdannaiset	0	7	0	7
Hyödykejohdannaiset	39	47	0	87
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	39	60	0	99
Rahoitusvarat yhteensä	39	71	5	115

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	4	0	4
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	0	4	0	4
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	24	0	24
Hyödykejohdannaiset	0	23	0	23
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	0	47	0	47
Rahoitusvelat yhteensä	0	51	0	51

Tilikauden 2015 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät listaamattomien yhtiöiden osuuksia yhteensä 5 milj. euroa (2014: 5 milj. euroa), joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää. Tällaiset varat arvostetaan hankintahintaan, vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Johdannaissopimusten käyvän arvon hierarkia 2014

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	25	0	25
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	0	0	0
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	0	0	5	5
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	25	5	30
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	1	0	1
Valuuttajohdannaiset	0	3	0	3
Hyödykejohdannaiset	27	113	0	140
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	27	117	0	144
Rahoitusvarat yhteensä	27	142	5	174

Rahoitusvelat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	5	0	5
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	0	1	0	1
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	0	6	0	6
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	63	0	63
Hyödykejohdannaiset	28	37	0	65
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	28	100	0	128
Rahoitusvelat yhteensä	28	106	0	134

Tilikauden 2014 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta.

Pitkäaikaisten korollisten velkojen, jotka on kirjattu jaksettuihin hankintamenoihin, käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Ne kuuluvat käyvän arvon hierarkiatasolle 2.

21. Pitkäaikaiset saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat

Pitkäaikaiset saamiset	Kirjanpitoarvo	
	2015	2014
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	1	1
Muut saamiset	10	49
	10	50

Lainasaamisten kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja niiden käypä arvo ei poikkea merkittävästi kirjanpitoarvosta. Lainasaamisiin liittyvä maksimiluottoriski vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat	2015	2014
Tilikauden alussa 1.1.	5	4
Lisäykset	0	0
Tilikauden lopussa 31.12.	5	5

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin, ja ne arvostetaan hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää toimivan markkinan puuttuessa.

22. Vaihto-omaisuus

	2015	2014
Materiaalit ja tarvikkeet	417	381
Valmiit tuotteet ja tavarat	667	666
Muu vaihto-omaisuus	7	8
Luokiteltu myytävänä oleviksi varoiksi	-1	0
	1 090	1 055

Öljyn hinnanmuutoksista johtuvat kumulatiiviset varastotappiot yhteensä 263 milj. euroa (2014: 492 milj. euroa) sisältää 86 milj. euroa (2014: 127 milj. euroa) varaston alaskirjausta tilikauden lopussa.

23. Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset

	Kirjanpitoarvo	
	2015	2014
Myyntisaamiset	771	771
Muut saamiset	59	57
Ennakkomaksut	11	6
Siirtosaamiset	29	53
	870	887

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Myyntisaamiin ja muihin saamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo. Myyntisaamisista kirjattu luottotappio oli 1 milj. euroa (2014: 2 milj. euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, ”Luotto ja vastapuoliriski” -osiossa.

Tilikauden 2015 konserni myi myyntisaamisia rahoitusyhtiölle, mutta myytyjen myyntisaamisten määrä ei ollut merkittävä. Tilikauden 2014 aikana konserni ei myynyt myyntisaamisia rahoitusyhtiölle.

24. Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät seuraavat erät:

	2015	2014
Kassavarat	596	246
Lyhytaikaiset pankkitalletukset	0	0
Yhteensä	596	246

Rahoihin ja pankkisaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

25. Johdannaissopimukset

Korko- ja valuuttajohdannaisten nimellisarvot

	2015			2014		
	Voimassaoloaika		Yhteensä	Voimassaoloaika		Yhteensä
	< 1 vuosi	1–4 vuotta		< 1 vuosi	1–5 vuotta	
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	50	50	0	50	50
Valuuttatermiinit	522	0	522	748	0	748
Valuuttaoptiot						
– Ostetut	283	0	283	189	0	189
– Asetetut	283	0	283	188	0	188
	1 088	50	1 138	1 125	50	1 175
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	250	300	550	150	550	700
	250	300	550	150	550	700
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	0	0	0	0	0
Valuuttatermiinit	821	0	821	804	0	804
Valuuttaoptiot						
– Ostetut	175	0	175	0	0	0
– Asetetut	0	0	0	0	0	0
	996	0	996	804	0	804

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 1–4 vuodessa.

Hyödyke johdannaisten määrät

	2015			2014		
	Voimassaoloaika		Yhteensä	Voimassaoloaika		Yhteensä
	< 1 vuosi	1–3 vuotta		< 1 vuosi	1–3 vuotta	
Määrä miljoonaa bbl						
Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödyke johdannaiset ²⁾						
Termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödyke johdannaiset pl. sähkö- ja kaasujohdannaiset ³⁾						
Termiinit ja futuurit						
– Myyntisopimukset	16	0	16	8	0	8
– Ostosopimukset	8	0	8	8	0	8
	24	0	24	16	0	16

Määrä GWh	2015			2014		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1–3 vuotta	Yhteensä
Ilman suojauslaskentaa olevat sähkö- ja kaasujohdannaiset						
Terminit ja futuurit						
– Ostosopimukset	1 548	884	2 432	1 592	1 099	2 691
	1 548	884	2 432	1 592	1 099	2 691

²⁾ Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohdannaiset ovat öljyjohdannaisia.

³⁾ Hyödykejohdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy- ja sähkö- ja kaasujohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Johdannaissopimusten käyvät arvot	Käypä arvo 2015				Käypä arvo 2014			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–4 vuotta	< 1 vuosi	1–4 vuotta	< 1 vuosi	1–5 vuotta	< 1 vuosi	1–5 vuotta
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	0	0	4	0	0	0	5
Valuuttaterminit	1	0	15	0	1	0	42	0
Valuuttaoptiot								
– Ostetut	0	0	3	0	0	0	2	0
– Asetetut	1	0	2	0	0	0	7	0
	3	0	20	4	2	0	50	5
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	5	11	0	0	1	25	0	0
	5	11	0	0	1	25	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttaterminit	4	0	3	0	1	0	12	0
Valuuttaoptiot								
– Ostetut	0	0	1	0	0	0	0	0
– Asetetut	0	0	0	0	0	0	0	0
	4	0	4	0	1	0	12	0

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 4 vuodessa.

	Käypä arvo 2015				Käypä arvo 2014			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta	< 1 vuosi	1–3 vuotta
Hyödykejohtannaiset								
Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohtannaiset ²⁾								
Terminit ja futuurit								
– Myyntisopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohtannaiset ³⁾								
Terminit ja futuurit								
– Myyntisopimukset	72	0	3	0	138	0	3	0
– Ostosopimukset	15	0	19	2	2	0	62	1
	87	0	22	2	140	0	65	1

²⁾ Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohtannaiset ovat öljyjohtannaisia.

³⁾ Hyödykejohtannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, kasviöljy- ja sähkö- ja kaasujohtannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

	2015				2014			
	Varat		Velat		Varat		Velat	
Täsmäytys taseeseen	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset
Johdannaissopimukset	99	11	45	6	144	25	128	5

Käyvän arvon määrittäminen

Johdannaissopimukset on alun perin merkitty taseeseen ja uudelleenarvostettu tilinpäätöspäivänä käypiin arvoihin, eli hintaan, joka saataisiin omaisuuserän mynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoja. Valuuttatermiinisopimukset on laskettu käyttämällä arvonmääritysmalleja ja tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia ja Black and Scholes -optioarvostusmallia.

Pörsseissä noteerattujen hyödykejohtannaisten käyvät arvot perustuvat 31.12.2015 markkinahintoihin. Pörssien ulkopuolella tehtyjen hyödykejohtannaisten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon.

26. Oma pääoma

Osakepääoma

Kaupparekisteriin merkitty emoyhtiön osakepääoma 31.12.2015 oli 40 000 000 euroa jaettuna 256 403 686 samanarvoiseen osakkeeseen. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritetty. Osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia vuosina 2015 tai 2014.

	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Omat osakkeet, 1 000 kpl	Ulkona olevat osakkeet, 1 000 kpl
Rekisteröity 1.1.2015	256 404	-1 000	255 404
Omien osakkeiden hankinta		0	0
Omien osakkeiden luovutus		202	202
Rekisteröity 31.12.2015	256 404	-798	255 605
Rekisteröity 1.1.2014	256 404	0	256 404
Omien osakkeiden hankinta		-1 000	-1 000
Rekisteröity 31.12.2014	256 404	-1 000	255 404

Omat osakkeet

3.4.2014 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön hallitus valtuutettiin päättämään enintään 2 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön omalla vapaalla pääomalla. Vuoden 2014 aikana hankittiin yhteensä 1 000 000 omaa osaketta, joiden 15 miljoonaa euron hankintameno vähennettiin yhtiön omasta pääomasta. 1.4.2015 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa Konsernin hallitus valtuutettiin päättämään enintään 1 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön omalla vapaalla pääomalla. Neste Oyj on luovuttanut 5.3.2015 yhteensä 198 303 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vastikkeetta osakepohjaisen kannustinjärjestelmään 2010 kuuluville 63 avainhenkilölle osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. 15.9.2015 luovutettiin 3 230 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään 2010 kuuluvalla avainhenkilölle osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Näiden kahden luovutuksen jälkeen yhtiön hallussa on 798 467 omaa osaketta, joiden hankintameno on vähennetty yhtiön omasta pääomasta. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä on 256 403 686 osaketta.

Muu oma pääoma

Vararahasto sisältää muuta sidottua pääomaa kuin osakepääomaa.

Käyvän arvon rahastot sisältävät rahavirran suojaukseksi solmittujen ja suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan, suoraan omaan pääomaan kirjatut erät liittyen myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä osakkeina selvitetävistä osakeperusteisista maksuista tuloslaskelman kulukirjausta vastaavan määrän.

Muuntoerot sisältävät konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot, ulkomaisten tytäryrityksen nettosijoituksen suojauksen käypien arvojen muutokset sekä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelman keskikurssilla muuntamisesta ja taseen tilinpäätöspäivän kurssilla muuntamisesta syntyvät kurssierot.

27. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	Kirjanpitoarvo	
	2015	2014
Pitkäaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat	1 205	1 021
Lainat rahoituslaitoksilta	101	103
Rahoitusleasingvelat	89	85
Muut lainat	54	37
Muut pitkäaikaiset velat	0	0
Siirtovelat	6	1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 455	1 246
joista korollisia	1 449	1 245

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo oli 1 238 milj. euroa (2014: 1 081 milj.euroa), joista 1 188 milj. euroa kuuluu luokkaan 1 ja 50 milj. euroa luokkaan 2. Muiden pitkäaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

	Kirjanpitoarvo	
	2015	2014
Lyhytaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat	305	301
Lainat rahoituslaitoksilta	108	218
Rahoitusleasingvelat	25	55
Saadut ennakot	56	12
Ostovelat	787	914
Muut lyhytaikaiset velat	340	403
Verovelat	21	4
Siirtovelat	123	106
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 766	2 013
joista korollisia	438	622

Lyhytaikaisten korottomien velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvistä arvosta. Lyhytaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla. Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo oli 311 milj. euroa (2014: 306 milj.euroa),

joista 311 milj. euroa kuuluu luokkaan 1. Muiden lyhytaikaisten velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvoista.

Konsernin korollisten velkojen koronmuutosten ajankohdat on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, "Markkinariskit" -osiossa.

Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Listatut joukkovelkakirjat	Koron peruste	Korko, %	Efektiivinen korko, %	Valuutta	Nimellisarvo milj	Tasearvo milj. euroa
2009/2016	Kiinteä	6,0000	6,0965	EUR	300	305
2012/2017	Kiinteä	4,0000	4,0650	EUR	250	252
2012/2019	Kiinteä	4,0000	4,0780	EUR	400	407
2015/2022	Kiinteä	2,1250	2,2080	EUR	500	496
Yhteensä 31.12.2015						1 460

Lisäksi ei-julkinen, vaihtuvakorkoinen Private Placement -laina 50 milj EUR (2011/2018)

Rahoitusleasingvelkojen tulevat vähimmäisleasingmaksut ja niiden nykyarvo taseessa

Maksettavat leasingmaksut:	2015			2014		
	Vähimmäisleasingmaksut	Tulevat rahoituskulut	Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	Vähimmäisleasingmaksut	Tulevat rahoituskulut	Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo
Yhden vuoden kuluessa	38	13	25	68	14	54
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	73	53	20	67	53	14
Yli viiden vuoden kuluttua	157	87	70	164	93	71
Leasingmaksut yhteensä	268	153	115	299	160	139

Rahoitusleasingvelat sisältävät vuonna 2002 käyttöön otetun raakaöljytankkerin Temperan bareboat-sopimuksen, joka on luokiteltu rahoitusleasing sopimukseksi IAS 17 mukaan. Temperan vuokrasopimuskautta jatkettiin vuonna 2015 tehdyn sopimusmuutoksen myötä kuudella kuukaudella erääntyen 15. huhtikuuta 2016. Toukokuussa 2015 Neste ilmoitti myyvänsä Temperan vuonna 2016.

Lisäksi rahoitusleasingvelat sisältävät kaksi Singaporen tuotantolaitoksen rahoitusleasing sopimusta. Singaporen sopimukset on tehty kahden paikallisen yrityksen kanssa, jotka tarjoavat käyttöhyödykkeitä sekä laituri- ja varastointipalveluja, joita käytetään tuotantolaitoksessa. Suurimmat sopimusten piirissä olevat omaisuuserät ovat alusten lastaukseen ja lastin purkamiseen käytettävä laituri, tuotantoprosessissa sivutuotteena syntyvän kaasun putkisto sekä lopputuotteen varastointiin käytetyt tuotesäiliöt. Leasing sopimukset ovat 30 ja 15 vuoden mittaisia.

28. Laskennalliset verot

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos vuoden 2015 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

	1.1.2015	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Kurssierot ja muut muutokset	Myytävänä olevat varat	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset						
Verotappiot	14	-12	0	0	0	2
Varaukset	4	-2	0	0	0	2
Eläkkeet	31	-1	-8	0	0	23
Muut väliaikaiset erot	6	-4	0	0	0	2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	55	-19	-8	0	0	29
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	232	16	0	-6	0	242
Tuloverot jakamattomista voittovaroista ¹⁾	19	-6	0	0	0	12
Rahoitusleasing	2	-1	0	0	0	1
Aktivoidut korot	12	-1	0	0	0	11
Muut väliaikaiset erot	1	-8	6	0	0	-1
Laskennalliset verovelat yhteensä	265	0	6	-6	0	265

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos vuoden 2014 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

	1.1.2014	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Kurssierot ja muut muutokset	Myytävänä olevat varat	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset						
Verotappiot	4	10	0	0	0	14
Varaukset	2	2	0	0	0	4
Eläkkeet	19	-1	14	0	0	31
Muut väliaikaiset erot	4	2	0	0	0	6
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	29	12	14	0	0	55
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	248	-11	0	0	-6	231
Tuloverot jakamattomista voittovaroista ¹⁾	0	19	0	0	0	19
Rahoitusleasing	4	-2	0	0	0	2
Aktivoidut korot	13	-1	0	0	0	12
Muut väliaikaiset erot	1	11	-11	0	0	1
Laskennalliset verovelat yhteensä	266	16	-11	0	-6	265

¹⁾ Tuloverot jakamattomista voittovaroista esitetään erillisenä rivinä (ennen: sisältyi riviin Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset) täsmällisemmän tiedon antamiseksi laskennallisista verovelkoista.

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia netotetaan silloin, kun on laillinen oikeus netottaa tuloverosaamisia ja -velkoja ja kun laskennalliset verot kohdistuvat samaan veronsaajaan. Konsernitaseessa netotettujen laskennallisten verojen määrä on 8 milj. euroa (2014: 1 milj. euroa).

Verotappioista ja muista käyttämättömistä verohyvityksistä on kirjattu laskennallinen verosaaminen sen verohyödyn osalta, jonka katsotaan olevan todennäköisesti hyödynnettävissä tulevaisuuden verotettavia tuloja vastaan. Vuoden 2015 lopussa tytäryhtiöiden verotuksen tappioista on kumulatiivisesti kirjattu EUR 2 miljoonan laskennallinen verosaaminen. Verotappiot voidaan hyödyntää ilman aikarajoitetta.

Verotappioita ja muita käyttämättömiä verohyvityksiä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, on yhteensä 2 miljoonaa euroa (2014: 0 milj. euroa) ja ne vanhenevat vuosina 2017–2025.

Tytäryhtiöiden jakamattomien voittovarojen osalta on kirjattu laskennallinen verovelka, jos voitonjaon yhteydessä tulisi maksettavaksi tuloveroa.

Laskennalliset verosaamiset	2015	2014
Yli 12 kuukauden jälkeen realisoituva laskennallinen verosaaminen	25	48
12 kuukauden sisällä realisoituva laskennallinen verosaaminen	3	7
	29	55
Laskennalliset verovelat	2015	2014
Yli 12 kuukauden jälkeen realisoituva laskennallinen verovelka	264	263
12 kuukauden sisällä realisoituva laskennallinen verovelka	1	2
	265	265

29. Varaukset

	Ympäristövaraukset	Uudelleenjärjestely- varaukset	Päästöoikeuksien palautusvelvoite	Muut varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.2015	10	9	2	1	21
Tuloslaskelmaan kirjatut					
Varausten lisäykset	28	0	0	0	28
Tilikauden aikana käytetyt varaukset	-1	-5	-2	-1	-9
Peruutetut käyttämättömät varaukset	-1	0	0	0	-1
Tilikauden lopussa 31.12.2015	36	3	0	0	39

	Ympäristövaraukset	Uudelleenjärjestely- varaukset	Päästöoikeuksien palautusvelvoite	Muut varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.2014	33	4	0	0	37
Tuloslaskelmaan kirjatut					
Varausten lisäykset	1	8	2	1	12
Tilikauden aikana käytetyt varaukset	-2	-3	0	0	-5
Taseen varoissa olevan ARO-varauksen arvion muutos	-22	0	0	0	-22
Tilikauden lopussa 31.12.2014	10	9	2	1	21

	2015	2014
Lyhytaikaiset varaukset	1	1
Pitkäaikaiset varaukset	39	20
	39	21

Konsernin tiettyihin toimintoihin liittyy niiden luonteen vuoksi ympäristökustannusten ja -vastuiden riski, joka aiheutuu valmistettaessa, käytettäessä, varastoitaessa, sijoitettaessa, kuljetettaessa meri- ja maateitse sekä myytäessä aineita, joita ympäristöön joutuessaan saatetaan pitää ympäristön pilaantumista aiheuttavina. Myös kiinteistöjen tai liiketoimintojen ostaminen tai omistaminen voi johtaa korvausvastuuseen.

Ympäristövaraukset koostuvat pääasiallisesti konsernin ARO-varauksista (Asset Retirement Obligation). Konserni kirjaa varauksen purkamisesta syntyvistä kustannuksista siinä suuruudessa, kuin se on velvollinen puhdistamaan jo tehtyä vahinkoa. Varauksen määrä

on paras arvio kustannuksista, joita nykyisen veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän tilikauden lopussa tai kuinka paljon kustannuksia syntyisi, jos varaus siirrettäisiin kolmannelle osapuolelle. Varaukset diskontataan niissä tapauksissa kun rahan aika-arvon muutos on oleellinen.

IAS 37-standardiin perustuen, tunnistettujen varausten lisäksi, konsernilla on joitakin taseen ulkopuolisia vastuita, joista tulevaisuudessa mahdollisesti toteutuvia velvoitteita (ajotus, kustannukset) ei voida ennustaa luotettavasti.

Konsernin varauksiin sisältyvä kurssiero on epäolennainen.

30. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet

Konsernilla on useissa maissa eläkejärjestelyitä, jotka kattavat maiden lainsäädännölliset ja sopimukselliset vaatimukset. Eläkevakuutusyhtiössä vakuutettu Suomen lakisääteinen työeläke käsitellään maksupohjaisena järjestelynä konsernitiilinpäätöksessä.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Suomessa, Belgiassa ja Sveitsissä. Merkittävimmät eläkejärjestelyt ovat Suomessa, joka kattaa 96 % (2014: 96 %) konsernin etuuspohjaisista velvoitteista ja 98 % konsernin järjestelyyn kuuluvien varojen kokonaismäärästä. Suomen lisäeläkejärjestely, joka kattaa merkittävän osan etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä on ollut suljettu 1.1.1994 lähtien. Vakuutettu lisäeläkejärjestely muodostuu etuuspohjaisista ryhmäeläkevakuutuksista, jotka ovat rakenteeltaan samanlaisia lukuun ottamatta vanhuuseläkeikää ja eläkkeen karttumissääntöjä.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ovat pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyviä palkkiota, jotka käsitellään IAS 19 mukaisina rahastoimattomina etuuspohjaisina järjestelyinä.

Suomen etuuspohjaisen eläkejärjestelyn ominaispiirteet

Konsernilla on Suomessa vapaaehtoinen rajattua työntekijäryhmää koskeva lisäeläkejärjestely kokonaiseläkekarttuman kattamiseksi. Lisäeläkejärjestely hoidetaan vakuutusyhtiössä.

Eläkejärjestelyn lisäeläke-etuus määräytyy vakuutussopimuksessa määritellyn kokonaiseläkkeen perusteella, joka on kokonaiseläkkeen ja lakisääteisen eläkkeen erotus. Kokonaiseläke on eläkejärjestelystä riippuen enintään 60 % tai 66 % lisäeläkepalkasta, joka määräytyy indeksillä tarkistettujen eläketapahtumaa edeltäneiden 10 vuoden ansioiden perusteella. Sopimuksen mukaisia etuuksia ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä haudausavustus. Vakuutetut vanhuuseläkeiät ovat 60, 62 ja 65 vuotta. Joissakin vakuutussopimuksissa lisäeläketurvaan sisältyy myös oikeus varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

Vakuutusyhtiö perii vuosittain työnantajalta vakuutusmaksua karttuvien etuuksien kattamiseksi. Vakuutusmaksut määritetään niin, että vanhuuseläke-etuus on kokonaan rahastoitu eläkeikään mennessä. Lisäksi työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä rahoitetaan työssäoloaikana perittävillä riskivakuutusmaksuilla. Vakuutusmaksut perustuvat viimeiseen tiedossa olevaan palkkatasoon, johon ei huomioida tulevia palkankorotusoletuksia sekä kiinteään 2,5 % laskuperustekorkoon. Vakuutusyhtiö takaa eläkevaroille vakuutusmaksujen laskennassa käytettävää korkoa vastaavan korkotuoton.

Työnantajan maksamat lisämaksut kattavat vuoden aikana tapahtuneen eläkeindeksin nousun. Vakuutusyhtiön maksama indeksihyvitys laskee lisämaksua. Vakuutusyhtiö määrittää indeksihyvityksen suuruuden vuosittain.

Konserni on vakuuttanut etuuksien indeksikorotukset vuosittain sitä mukaa, kuin etuuksia on korotettu. Jos vakuutusyhtiön myöntämä asiakashyvitys ei riitä kattamaan vuosittaisia indeksikorotuksia, vakuutusyhtiö perii työnantajalta vakuutusmaksua, jota käytetään vuotuisten indeksikorotusten kattamiseen. Vakuutusyhtiön asiakashyvitys vaihtelee vuosittain.

Etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Etuuspohjaiset järjestelyt altistavat konsernin useille riskeille. Työnantajan etuuspohjaiseen veloitteeseen vaikuttaa diskonttokorko, jonka määrittely pohjautuu raportointihetken joukkovelkakirjalainoihin. Laskennassa käytetyn diskonttokoron aleneminen kasvattaa etuuspohjaista veloitetta. Kuitenkin, diskonttokoron tuoton aleneminen kasvattaa omaisuuserän käypää arvoa, jolloin tuotossa tapahtunut muutos vaikuttaa vain osittain etuuspohjaiseen nettovelkaan.

Järjestelyn etuudet on sidottu työeläkeindeksiin, johon vaikuttavat inflaatio ja yleinen ansiotasoindeksi. Korkeampi inflaatio nostaa työeläke-indeksiä, joka lisää eläkevelkaa sekä vuotuisia työantajalta perittäviä vakuutusmaksuja.

Työsuhteessa olevien henkilöiden ansiotasoindeksiä korkeampi palkkakehitys lisää järjestelyn luvattuja etuuksia samalla kasvattaen eläkevelkaa ja työnantajan vuosittaisia vakuutusmaksuja henkivakuutusyhtiölle.

Jos henkilöiden toteutunut elinaika poikkeaa oletetusta, kantaa vakuutusyhtiö tästä aiheutuvan pitkäikäisyys riskin. Mahdolliset elinaikaodotteen tarkistukset laskentaoletuksissa vaikuttavat IFRS:n mukaiseen työnantajan eläkevastuuseen. Vakuutusyhtiö vastaa elinajanodotteen liittyvistä riskeistä kokonaan jo maksettujen etuuksien osalta. Kuolevuusriski vaikuttaa työnantajaan vain, jos vakuutusyhtiö kuolevuusoletuksen muuttamisen johdosta korottaa tulevaisuudessa kertyvien etuuksien maksua.

Etuuspohjaiset veloitteet

Etuuspohjaisten järjestelyiden tulosvaikutteinen kulu	2015	2014
Työsuoritukseen perustuva kulu	8	5
Nettokorko (+kulu/-tuotto)	2	3
Uudelleen arvostaminen, muut pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyvät palkkiot	0	1
Tulosvaikutteisesti kirjattu kulu etuuspohjaisista järjestelyistä	11	9

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn uudelleenmäärittäminen	2015	2014
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot		
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-3	0
Taloudellisten oletusten muutokset	60	-116
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, poislukien nettokorkoon liittyvät erät	-22	45
Kokemusperäiset muutokset	3	2
Laajaan tuloskelmaan kirjattu, uudelleenmäärittämisestä johtuva vaikutus yhteensä	38	-69

Taseeseen merkityt erät	2015	2014
Rahastoitujen etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	451	513
Rahastoimattomien etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	8	8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-346	-366
Etuuspohjainen nettovelka	113	155

Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutokset	2015	2014
Varat 1.1.	366	311
Korkotuotot	6	11
Varojen tuotto, poislukien nettokorkokuluun sisältyvä korkotuotto	-22	44
Työnantajan suorittamat maksut	15	16
Maksetut etuudet	-19	-17
Varat 31.12.	346	366

Järjestelyn varat ovat vakuutusyhtiöiden vastuulla ja osana vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuutta. Niiden jakautumisesta omaisuuslajeittain ei ole saatavissa järjestelykohtaisia tietoja.

Järjestelyyn sisältyvän veloitteen nykyarvon muutos

Järjestelyyn sisältyvän veloitteen nykyarvon muutos	2015		2014	
	Rahastoidut	Rahastoi- mattomat	Rahastoidut	Rahastoi- mattomat
Velvoite 1.1.	513	8	396	8
Kauden työsuoritukseen perustuva kulu	8	1	7	1
Järjestelyn supistaminen	0	0	-1	0
Korkokulu	8	0	14	0
Vakuutusmatemaattisista oletamista johtuvat muutokset	-60	0	114	1
Veloitteen täyttäminen	-1	0	-1	-1
Maksetut etuudet	-17	-1	-16	-1
Velvoite 31.12.	451	8	513	8

Arviodut maksusuoritukset etuuspohjaisiin järjestelyihin vuonna 2016 ovat 13 milj. euroa.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset	2015	2014
Diskonttokorko, %		
Suomi	2,13 %	1,65 %
Muut maat	0,9–1,9 %	1,60 %
Tuleva palkankorotus, %		
Suomi	2,6–3,1 %	3,5 %
Muut maat	1,5–2,5 %	1,5–2,0 %
Vakuutusyhtiön asiakashyvitys, %		
Suomi	0,0 %	0,0 %
Muut maat	0,0 %	0,0 %
Etuuksien korotus, %		
Suomi	0–1,8 %	2,1 %
Muut maat	0,0 %	0,0 %

Merkittävien vakuutusmatemaattisten olettamien herkkyyshanalyysi

Jokseenkin mahdolliset muutokset tietyissä merkityksellisissä vakuutusmatemaattisissa oletuksissa muiden muuttujien pysyessä ennallaan olisivat vaikuttaneet etuuspohjaiseen velvoitteeseen seuraavasti:

			Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen	
Olettamat	Muutos olettamassa		2015	2014
Diskonttokorko				
	0,25 % korotus	Milj. euroa	-14	-18
	0,25 % vähennys	Milj. euroa	15	19
Palkankorotusolettama				
	0,25 % korotus	Milj. euroa	4	5
	0,25 % vähennys	Milj. euroa	-4	-5
Etuuksien korotus				
	0,25 % korotus	Milj. euroa	13	16
	0,25 % vähennys	Milj. euroa	-12	-15

- 0,25 % korotus/vähennys diskonttokorossa aiheuttaisi 3,4 % / 3,5 %:n vähennyksen/ korotuksen etuuspohjaisessa eläkevelvoitteessa
- 0,25 % korotus/vähennys palkankorotusolettamassa aiheuttaisi 1,0 % / 1,0 %:n korotuksen/vähennyksen etuuspohjaisessa eläkevelvoitteessa
- 0,25 % korotus/vähennys työeläkeindeksissä aiheuttaisi 2,9 % / 2,8 %:n korotuksen/ vähennyksen etuuspohjaisessa eläkevelvoitteessa

Yllä kuvattu herkkyyshanalyysi ei välttämättä anna oikeaa kuvaa muutosten todellisista vaikutuksista. Jos useampi oletamus muuttuisi samanaikaisesti, näiden muutosten yhteisvaikutus ei välttämättä olisi sama kuin yksittäisten muutosten summa. Jos olettamukset muuttuvat toisin kuin yllä kuvatuissa määrin, ei vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen ole välttämättä lineaarinen.

Diskonttaamattoman eläkevastuun maturiteettijakauma on seuraava:

	2015
Seuraavan 12 kk:n kuluessa (seuraava raportointikausi)	20
1–5 vuotta	90
5–10 vuotta	116
Yli 10 vuotta	392
Tulevat maksut yhteensä	619

Etuuspohjaisen veloitteen keskimääräinen kesto raportointikauden päättyessä on 14 vuotta.

31. Osakeperusteiset maksut

1.1.2013 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti 13.12.2012 uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin ylimmälle johdolle ja avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdenmukaistaa omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi ja avainhenkilöiden sitouttamiseksi yhtiöön tarjoamalla heille yhtiön osakkeiden omistukseen perustuvaa palkkiojärjestelmää. Yhtiön hallitus valitsee vuosittain ylimmästä johdosta henkilöt kannustinjärjestelmän piiriin.

Vuoden 2013 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää sovelletaan kolmen vuoden jaksoissa, jotka ovat alkaneet vuosina 2013, 2014 ja 2015. Hallitus on päättänyt kullekin ansaintajaksolle ansaintakriteerit, niille asetettavat tavoitteet sekä maksettavan palkkion enimmäistason, tavoitteet joko vuosittain tai koko ansaintajaksolle. Ensimmäisen ansaintajakson 2013–2015 ansaintakriteerit ovat konsernin vertailukelpoinen vapaa rahavirta (75 %) ja Uusiutuvat Tuotteet -liiketoimintayksikön vertailukelpoinen liikevoitto (25 %). Seuraavien ansaintajaksojen 2014–2016 sekä 2015–2017 ansaintakriteerit ovat konsernin kumulatiivinen vertailukelpoinen vapaa rahavirta (75 %) ja osakkeen kokonaistuotto suhteessa kymmeneen öljyalalla toimivan yrityksen vertailuryhmään (25 %). Mahdolliset maksut suoritetaan vuosina 2016, 2017 ja 2018 osaksi yhtiön osakkeina ja osaksi käteismaksuna. Rahana maksettava osuus kattaa palkkioista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Tavoitepalkkiotaso on toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille 40 % henkilön keskimääräisestä vuosipalkasta. Palkkion enimmäistaso toimitusjohtajalle on 100 %, ja muille johtoryhmän jäsenille noin 80 % heidän vuosipalkastaan. Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinpalkkioiden yhteenlaskettu summa ei saa tavoitetasolla ylittää 60 % vuosipalkasta minään vuonna. Maksimitasolla yhteenlaskettu palkkiosumma ei saa ylittää 120 % vuosipalkasta.

Palkkion saajat eivät saa myydä tai luovuttaa palkkioksi saamiaan osakkeita ansaintajaksoa seuraavan rajoitusajanjakson aikana. Rajoitusajanjakso on kolme vuotta yhtiön toimitusjohtajan sekä johtoryhmän osalta, ja yksi vuosi muiden palkkion saajien osalta.

1.1.2010 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti joulukuussa 2009 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdenmukaistaa omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet mm. yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on kolme kolmen kalenterivuoden ansaintajaksoa, jotka ovat alkaneet vuosina 2010, 2011 ja 2012.

Hallitus päättää kullekin ansaintajaksolle ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet sekä maksettavan palkkion enimmäistason. Ansaintajaksojen ansaintakriteerit ovat samat: Uusiutuvien Tuotteiden myyntivolyymi ja yhtiön osakkeen kokonaistuotto suhteessa Dow Jones Nordic Return -indeksiin. Ensimmäisen ansaintajakson palkkio maksettiin 2013 ja seuraavan ansaintajakson 2014 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Viimeisen ansaintajakson palkkio maksetaan 2015. Maksettavan palkkion enimmäistaso ei saa

miltään ansaintavuodelta ylittää kyseisen vuoden bruttopalkkaa. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmään liittyy kielto luovuttaa osakkeita kolmen vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä, eli järjestelmän kesto on kunkin osake-erän osalta kuusi vuotta. Tämänkin jälkeen avainhenkilön on omistettava puolet järjestelmän perusteella maksetuista osakkeista, kunnes avainhenkilön omistamien yhtiön osakkeiden arvo vastaa henkilön bruttovuosipalkkaa. Tämä omistusvelvoite on voimassa niin kauan kuin työ- tai toimisuhte konserniyhtiössä jatkuu.

Vuoden 2012–2014 osakepalkkiojärjestelyn ansaintakausi päättyi 31.12.2014. Osakepalkkioiden luovutus saajilleen tapahtui kokonaisuudessaan vuonna 2015. Maksetun palkkion bruttomäärä oli 9,7 milj. euroa, vastaten 414 843 osakkeen arvoa. Palkkion saajille luovutettiin 201 533 osaketta ja loppuosa maksettiin käteisenä verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamista varten. Osakkeen käypä arvo luovutushetkellä oli 23,2776 euroa. Konsernin johtoryhmän jäsenille luovutettiin 46 142 osakkeen arvoa vastaava palkkio.

Vuoden 2011–2013 osakepalkkiojärjestelyn ansaintakausi päättyi 31.12.2013. Osakepalkkioiden luovutus saajilleen tapahtui maaliskuussa 2014. Maksetun palkkion bruttomäärä oli 6,4 milj. euroa, vastaten 411 655 osakkeen arvoa. Palkkion saajille luovutettiin 202 391 osaketta ja loppuosa palkkiosta maksettiin käteisenä verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamista varten. Osakkeen käypä arvo luovutushetkellä oli 15,4355 euroa. Konsernin johtoryhmän jäsenille (maaliskuussa 2014) luovutettiin 156 218 osakkeen arvoa vastaava palkkio.

Vuoden 2010–2012 osakepalkkiojärjestelyn ansaintajakso päättyi 31.12.2012. Osakepalkkioiden luovutus saajilleen tapahtui maaliskuussa 2013. Maksetun palkkion bruttomäärä oli 1,4 milj. euroa, vastaten 128 340 osakkeen arvoa. Palkkion saajille luovutettiin 63 526 osaketta ja loppuosa palkkiosta maksettiin käteisenä verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamista varten. Osakkeen käypä arvo luovutushetkellä oli 10,9977 euroa. Konsernin johtoryhmän jäsenille luovutettiin 67 580 osakkeen arvoa vastaava palkkio. Rajoituskausi tälle ansaintajaksolle päättyi 1.1.2016.

Osakepalkkiojärjestelmän kirjanpitolirjauksissa käytetyt oletukset on kerrottu seuraavissa taulukoissa:

Osakepalkkion myöntämispäivät ja käyvät arvot	Järjestelmä 2015–2017	Järjestelmä 2014–2016	Järjestelmä 2013–2015	Järjestelmä 2012–2014	Järjestelmä 2011–2013	Järjestelmä 2010–2012
Myöntämispäivät	11.02.2015	01.02.2014	10.02.2013	02.01.2012	03.01.2011	04.01.2010
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, euroa				6,70	10,81	11,50
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa				8,10	12,21	12,70
Osakepalkkiojärjestelmän kesto						
Ansaintajakson alkamispäivä	01.01.2015	01.01.2014	01.01.2013	01.01.2012	01.01.2011	01.01.2010
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Rajoitusjakson päättymispäivä	31.3.2019/ 31.3.2021	31.3.2018/ 31.3.2020	31.3.2017/ 31.3.2019	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2016
Osakepalkkion käyvän arvon laskennassa käytetyt oletukset						
Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä kauden alussa, enimmäispalkkio	0	2 281 678	5 914 520	1 000 000	416 177	128 340
Kauden aikana myönnetty	3 195 100	0	0	0	0	0
Kauden aikana vapautuneet	0	–34 827	–54 752	–2 244	0	0
Kauden aikana peruutetut	–15 000	0	0	0	0	0
Kauden aikana menetetyt	–115 000	–201 423	–171 553	–4 621	0	0
Kauden aikana asetetut	2 329 476	2 965 936	669 195	–585 157	0	0
Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä kauden lopussa, enimmäispalkkio	5 394 576	5 011 364	6 357 410	407 978	416 177	128 340
Järjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kauden lopussa	85	87	85	65	0	0
Osakekurssi tilinpäätöspäivänä, euroa	27,63	27,63	27,63	23,28	15,44	11,00
Ansaintakriteerien toteumaoletus, %	88 %	88 %	100 %	100 %	65 %	20 %
Arvio palautuvien osakepalkkioiden määrästä ennen rajoitusjakson päättymistä, %	10 %	10 %	10 %	0 %	0 %	0 %

Osakkeen arvo myöntämishetkellä, eli osakkeen käypä arvo, on määritelty seuraavasti: osakkeen myöntämishetken arvo on myöntämispäivän osakekurssi vähennettynä arvioituilla ansaintajakson aikana maksettavilla osingoilla.

Tuloslaskelmaan sisältyvä kulu on eritelty seuraavassa taulukossa:

	2015	2014
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus, osakkeina maksettavat	3	2
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus, käteisenä maksettavat	2	5
Tuloslaskelman kulukirjaus yhteensä	5	7

Osakepalkkiojärjestelmiin liittyvä taseeseen kirjattu velka oli 5 milj. euroa (2014: 7 milj. euroa). Tilikausilla 2016–2019 realisoituvan kulukirjauksen arvioidaan 31.12.2015 olevan 10 miljoonaa euroa. Todellinen määrä voi poiketa arvioidusta.

32. Lähipiiritapahtumat

Suomen valtiolla on 50,1 % omistusosuudella määräysvalta konserniin. Loput 49,9 % osakkeista on laajasti jakautunut eri sijoittajille.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, yhteisjärjestelyt, (liitetieto 33) ja yhteisöt, joissa määräysvaltaa käyttää Nesteen merkittävien osakkeenomistaja Suomen valtio. Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet (yrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt) ja yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yritykset, joissa heillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta.

Konsernin emoyritys on Neste Oyj. Liiketoimet konsernin ja sen lähipiiriin kuuluvien tytäryritysten kesken on eliminoitu konserniyhdistelyssä, eivätkä ne sisälly tämän liitetiedon lukuihin. Muiden lähipiiriin kuuluvien yritysten kanssa tehty liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa. Kaikki liiketoimet Nesteen ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti. Lähipiiriraportointia on tarkennettu.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

2015	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitus-tuotot ja -kulut	Velat
Yhteisjärjestelyt	111	64	17	0	1
	111	64	17	0	1
2014	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitus-tuotot ja -kulut	Velat
Yhteisjärjestelyt	150	99	5	0	8
	150	99	5	0	8

Yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden tai heidän määräysvallassaan olevien yritysten kanssa ei ollut merkittäviä liiketoimia.

Valtaosa Nesteen ja sen yhteisyrityksen Nynasin välisistä liiketoimista on pitkäaikaisen sopimuksen mukaisesti Naantalin jalostamon bitumituotteiden myyntiä Nynasille. Porvoon jalostamolta myytiin prosessiöljyjä Nynasille.

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

1 000 euroa	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	3 785	3 840
Lakisääteiset eläkkeet	220	222
Lisäeläkkeet	1 287	1 239
Osakeperusteiset etuudet	2 256	2 430
Yhteensä (sisältää lakisääteiset eläkkeet)	7 547	7 731

Ylin johto koostuu toimitusjohtajasta sekä johtoryhmän jäsenistä. Ylimmältä johdolta ei ole ollut lainasaamisia 31.12.2015 eikä 31.12.2014.

Nesteen toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettyjen osakepalkkioiden määrät on kerrottu liitetiedossa 31, Osakeperusteiset maksut.

Toimitusjohtajan sekä johtoryhmän palkat ja palkkiot

1 000 euroa	Toimitusjohtaja		Johtoryhmä	
	2015	2014	2015	2014
Vuosittaiset palkkiot				
Peruspalkka	668	667	1 861	1 741
Verotettavat etuudet	17	26	114	119
Vuosikannustinpalkkio (lyhytaikainen kannustinjärjestelmä)	222	229	506	648
Vuosittaiset palkkiot yhteensä	906	921	2 481	2 509
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän palkkiot				
Lisäeläkemaksut	824	619	463	620
2012–2014 järjestelmä	717	804	1 539	1 626
Palkkiot yhteensä	2 447	2 344	4 482	4 754

Hallituksen jäsenten palkkiot

1 000 euroa	2015	2014
Hallituksen jäsenet 31.12.2015		
Jorma Eloranta	79	79
Maija-Liisa Friman	61	62
Laura Raitio	49	47
Jean-Baptiste Renard	59	46
Willem Schoeber	56	59
Kirsi Sormunen	47	47
Marco Wirén, 1.4.2015 alkaen	35	0
Hallituksen aiemmat jäsenet		
Per-Arne Blomquist 1.4.2015 asti	12	58
Michiel Boersma 3.4.2014 asti	0	12
Hallituksen kaikki jäsenet yhteensä	398	410

Hallituksen palkkiot sisältävät vuosipalkkion sekä kokouspalkkion, joka maksetaan jokaisesta kokouksesta sekä hallituksen valiokuntien kokouksista, joihin hallituksen jäsen osallistuu. Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön palkitsemisjärjestelmien piiriin, eivätkä siten saa tulos- tai osakepalkkiota.

Toimitusjohtajan molemminpuolinen irtisanomisaika on 6 kuukautta. Jos yhtiö irtisanoor toimitusjohtajan, hän on oikeutettu irtisanomisajan (6 kuukautta) palkan lisäksi 18 kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta, ja eläkejärjestelmä on etuusperusteinen. Eläkkeen määrä on 60 % eläkepalkasta, joka on eläketapahtumavuotta edeltävien 10 viimeisen vuoden aikana maksettujen TyEL:in mukaisten vuosiansioiden perusteella laskettu keskimääräinen kuukausipalkka. Eläke on vakuutettu vakuutusyhtiössä, ja vuoden 2015 osalta vakuutusmaksu oli 824 tuhatta euroa (2014: 619 tuhatta euroa). Eläkejärjestelmän nettovastuu 31.12.2015 oli 487 tuhatta euroa (2014: 796 tuhatta euroa). Lakisääteiset eläkevakuutusmaksut vuonna 2015 olivat 66 tuhatta euroa (2014: 65 tuhatta euroa).

Aiempien toimitusjohtajien eläkejärjestelmien vastuut 31.12.2015 olivat 1 297 tuhatta euroa (2014: 1 955 tuhatta euroa).

33. Konserniyritykset 31.12.2015

Tytäryritys	Konsernin omistussuus, %	Maa
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	100,00 %	Suomi
Kilpilahden Voimalaitos Oy ¹⁾	100,00 %	Suomi
LLC Neste Saint-Petersburg	100,00 %	Venäjä
Navidom Oy	50,00 %	Suomi
Neste (Suisse) S.A.	100,00 %	Sveitsi
Neste AB	100,00 %	Ruotsi
Neste Affiliate B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Canada Inc.	100,00 %	Kanada
Neste Components B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Eesti AS	100,00 %	Viro
Neste Insurance Limited	100,00 %	Guernsey
Neste Jacobs Aktiebolag	100,00 %	Ruotsi
Neste Jacobs Oy	60,00 %	Suomi
Neste Markkinointi Oy	100,00 %	Suomi
Neste N.V.	100,00 %	Belgia
Neste Netherlands B.V.	100,00 %	Alankomaat
Neste Oil Bahrain W.L.L.	100,00 %	Bahrain
Neste Renewable Fuels Oy	100,00 %	Suomi
Neste Shipping Oy	100,00 %	Suomi
Neste Singapore Pte. Ltd.	100,00 %	Singapore
Neste US, Inc.	100,00 %	Yhdysvallat
Neste USA, L.L.C.	100,00 %	Yhdysvallat
SIA Neste Latvija	100,00 %	Latvia
UAB Neste Lietuva	100,00 %	Liettua
US Active Oy	100,00 %	Suomi

¹⁾ Neste, Veolia and Borealis ovat sopineet Kilpilahden Voimalaitos Oy yhteisyrityksen perustamisesta. 31.12.2015 Kilpilahden Voimalaitos Oy on 100 % omistettu tytäryhtiö, joka on luokiteltu myytävänä oleviin varoihin. Yhteisyrityksen järjestelyn lopullisen toteutumisen uskotaan tapahtuvan vuoden 2016 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Osakkuusyritys	Konsernin omistussuus, %	Maa
Neste Arabia Co. Ltd.	48,00 %	Saudi-Arabia

Yhteisjärjestely	Konsernin omistus-osuus, %	Luokittelu	Maa
A/B Svartså Vattenverk – Mustiojen Vesilaitos O/Y	40,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Bahrain Lube Base Oil Company B.S.C. (Closed)	45,00 %	Yhteinen toiminto	Bahrain
Glacia Limited	50,00 %	Yhteisyritys	Bermuda
Nemarc Shipping Oy	50,00 %	Yhteisyritys	Suomi
NSE Biofuels Oy Ltd	50,00 %	Yhteisyritys	Suomi
Nynas AB (publ)	49,99 %	Yhteisyritys	Ruotsi
Oy Innogas Ab	50,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Porvoon Alueverkko Oy	33,33 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	31,50 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Tapaninkylän Liikekeskus Oy	40,03 %	Yhteinen toiminto	Suomi
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	50,00 %	Yhteinen toiminto	Suomi

Taloudellista tietoa tytäryrityksistä, joissa määräysvallattomilla omistajilla on merkittävä omistusosuus

	Neste Jacobs Oy		Navidom Oy	
	2015	2014	2015	2014
Määräysvallattomien omistajien omistusosuus	40,00 %	40,00 %	50,00 %	50,00 %
Lyhytaikaiset varat	71	62	0	0
Pitkäaikaiset varat	5	4	0	0
Lyhytaikaiset velat	33	28	0	0
Pitkäaikaiset velat	0	0	0	0
Liikevaihto	137	124	1	1
Tilikauden voitto	8	8	0	0
Osingonjako määräysvallattomille omistajille	1	0	0	0
Liiketoiminnan rahavirta	4	9	0	0
Investointien rahavirta	-1	-7	0	0
Rahoituksen rahavirta	-3	-1	0	0

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät strukturoidut yhteisöt

Vuonna 2015, Neste myi koko osakekantansa KED Oy:stä (ennen: Kilpilahden Sähkön-siirto Oy) InfraVian hallinnoimalle infra-rahastolle Infravia European Fund II:lle. Kaupan jälkeen Nesteellä ei ole suoria eikä epäsuoria omistuksia KED Oy:ssä. KED Oy on vastuussa korkea- ja keskijännitteisen sähkön jakelusta Kilpilahden teollisuusalueella, missä Nesteen Porvoon jalostamo sijaitsee. Nesteen lisäksi KED Oy:n asiakkaisiin kuuluu myös muut alueella toimivat yritykset.

Koska Kilpilahden sähkönjakeluverkko vaatii merkittäviä investointeja. Neste valitsi InfraVian sen sähkönjakelu kumppanikseen edistääkseen investointien tehokasta toteutusta ja varmistaakseen luotettavan sähkönjakelun Kilpilahdessa.

Sopimusjärjestelyjen puitteissa KED Oy:n kanssa, Neste osallistuu ja tukee KED Oy:tä eri tavoin ja voidaan tulkita, että Nesteellä on mahdollisuus vaikuttaa KED Oy:n tekemiin investointeihin. KED Oy jakaa sähköä Nesteelle ja Neste pysyy sähkönjakeluverkon kapasiteetin pääasiallisena käyttäjänä. KED Oy toimii Nesteeltä 30 vuodeksi vuokratulla maa-alueella ja KED Oy:llä on optio jatkaa vuokrasopimusta. Kaupan yhteydessä osapuolet sopivat, että Neste vastaa noin kahden vuoden ajan sähkön jakelun tarvitsemista käyttö- ja kunnossapitopalveluista, joita se tarjoaa KED Oy:lle. Nesteellä on myös KED Oy:n osakkeiden uudelleenostamisoptio, joka on voimassa kaksi vuotta, mikäli kaupassa havaitaan merkittävä sopimusrikkomus. Neste ei ole tarjonnut minkäänlaista taloudellista tai muuta tukea KED Oy:lle ilman sopimuksellista veloitetta.

Edellä mainittujen tekijöiden perusteella Neste on määrittänyt, että sillä on merkittävä vaikutusvalta KED Oy:ssä ja käsittelee KED Oy:tä konsernitilinpäätökseen sisällyttämällä strukturoituna yhteisönä. Yhtiön johto on arvioinut suurimman mahdollisen tappion ottaen huomioon Nesteen osallistumisen luonteen KED Oy:ssä sekä KED Oy:n merkityksestä Nesteelle operatiivisesta näkökulmasta. Nesteen altistuminen riskille on pääosin riippuvainen sähkönjakeluverkon tehokkaasta toiminnasta.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät strukturoidut yhteisöt

Neste on käsitellyt vuonna 2014 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ja Huolto-varmuuskeskuksen kanssa tehdyt alusten takaisinvuokraussopimukset strukturoituna yhteisönä. Neste takaa järjestelyssä aluksien jäännösarvon sekä tietyn takuutuoton.

34. Vastuusitoumukset

	2015 Vakuuden arvo	2014 Vakuuden arvo
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta sitoumuksiin annetut		
Kiinteistökiinnitykset	17	17
Pantit	0	0
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	158	107
Yhteensä	175	125
Yhteisjärjestelyjen puolesta annetut		
Takaukset	1	1
Yhteensä	1	1
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	2	1
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	2	2
Yhteensä	3	3
	179	129

	2015	2014
Käyttöleasingvastuut		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	72	53
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	61	48
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	75	64
	209	164

Käyttöleasingsopimukset

Maa-alueisiin, rakennuksiin, koneisiin ja kalustoon liittyvät leasingvuokratulot, 21 milj. euroa (2014: 21 milj. euroa), kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

	2015	2014
Sitoumukset		
Sitoumus aineellisten hyödykkeiden ostamiseen	84	51
	84	51

Konsernin käyttöleasingsitoumukset liittyvät pääosin laivojen aikarahtausopimuksiin sekä maa-alue- ja toimistovuokriin.

Konsernin ota tai maksa -sopimukset liittyvät vedynhankintasopimuksiin. Sopimuksiin liittyy volyymiperusteinen vedynostovelvoite. Sopimusten perusteella vuosina 2011–2026 maksettavat kiinteät palkkiot 31.12.2015 tilanteessa on esitetty seuraavassa taulukossa.

Ota tai maksa sopimusten perusteella maksettavat kiinteät palkkiot

	2015	2014
Maksettava summa	16	16
Maksettava summa tilikauden jälkeen	159	175
Maksettava summa yhteensä	176	192

Vastuusitoumukset ja muut vastuut

Fortum Oil and Gas Oy:n jakautumisen seurauksena Neste Oyj:llä on yhteisvastuullinen vastuusitoumus Fortum Heat and Gas Oy:n kanssa. Vastuusitoumus perustuu osakeyhtiö-lain 17 luvun 16.6 §:n säädökseen.

35. Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Vuonna 2014 Suomen tulli määräsi Nesteen maksamaan biopolttoaineiden jakeluvelvoitelain mukaisen velvoitteen alittamisesta vuosina 2009 ja 2010 yhteensä noin 44 milj. euron seuraamusmaksun. Neste on toimittanut markkinoille jakeluvelvoitelaisissa edellytetyn määrän biopolttoaineita vuosina 2009 ja 2010. Neste kiistää Tullin tulkinnan ja katsoo noudattaneensa jakeluvelvoitteen täytössä tuolloin voimassa ollutta lainsäädäntöä. Yhtiön ja Tullin erimielisyydessä on kyse jakeluvelvoitelain tulkinnasta. Neste valitti Tullin päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, joka antoi valituksen johdosta päätöksensä kesäkuussa 2015. Hallinto-oikeus katsoi, että asiassa ei ole ollut kyse polttoaineiden jakelijan ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvästä laiminlyönnistä tai virheestä eikä Tullin olisi tullut määrätä Nesteelle seuraamusmaksua. Tulli on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tulli on valituksen vireillä olosta huolimatta palauttanut seuraamusmaksun Nesteelle elokuussa 2015.

Yhdysvaltain tulli on maaliskuussa 2014 antanut päätöksen koskien Nesteen tiettyyn tuotteeseen liittyvää tullitariffinimikkeistön luokittelua ja sitä vastaavaa tullia vuosilta 2009–2014. Tämä luokittelu eroaa Nesteen käyttämästä luokittelusta ja siitä kannetaan korkeampaa tullia, millä voisi olla vaikutusta joihinkin tuontitullauksiin, jotka ovat riippuvaisia maiden välisestä vapaakauppasopimuksesta. Neste kiistää luokittelupäätöksen ja uskoo, että Nesteen käyttämä luokittelu on oikea tuotteen kemialliseen koostumuksen ja tullitariffinimikkeistön kuvauksen perusteella. Neste on valittanut luokittelupäätöksestä ja tavoittelee, että päätös vastaa muiden maiden antamia päätöksiä. Mikäli päätökseen ei tule muutosta, Neste voi joutua suorittamaan arviolta 12 miljoonan euron lisätullimaksun. Varausta ei ole kirjattu vuoden 2015 taseeseen.

Helsingin käräjäoikeus on ratkaissut kauan vireillä olleen väylämaksuriidan asian riitautaneiden varustamoiden eduksi. Neste Shipping on ollut yhtenä varustamona mukana kanteessa ja saa oikeuden päätöksen perusteella valtiolta noin 23 miljoonaa euroa palautuksena perusteettomasti vuosina 2001–2004 kerätyistä väylämaksuista, mikäli käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi. Summa sisältää myös valtion maksettavaksi tuomitut korot kuluneelta ajalta. Valtio on valittanut päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Käräjäoikeuden ratkaisun mukaan valtio peri ulkomaanliikenteeltä EU-lainsäädännön vastaisesti korkeampaa väylämaksua kuin kotimaan liikenteeltä. Näin Suomen ja muiden jäsenvaltioiden välistä liikennettä kohdeltiin syrjivästi Suomen sisäiseen liikenteeseen verrattuna.

Lisäksi konserniyhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä tai riita-asioissa. Johdon arvion mukaan näiden lopputulokset ovat vaikeasti ennustettavia, mutta niillä ei ole todennäköisesti olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen konsernissa ei ollut merkittäviä tapahtumia.

Emoyhtiön tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto	2	6 366	10 255
Valmiiden tuotteiden varastojen muutos		17	-201
Liiketoiminnan muut tuotot	3	126	48
Materiaalit ja palvelut	4	-5 636	-9 739
Henkilöstökulut	5	-220	-205
Poistot ja arvonalentumiset	6	-172	-146
Liiketoiminnan muut kulut	7	-324	-222
Liikevoitto/-tappio		157	-208
Rahoitustuotot ja -kulut	8	151	59
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä		307	-149
Satunnaiset erät	9	202	204
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		509	55
Tilinpäätössiirrot	10	-27	-4
Tuloverot	11	-32	14
Tilikauden voitto		450	64

Emoyhtiön tase

milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	12, 13		
Aineettomat hyödykkeet		47	43
Aineelliset hyödykkeet		1 776	1 628
Sijoitukset		2 382	2 497
		4 205	4 169
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	14	562	486
Pitkäaikaiset saamiset	15	52	36
Lyhytaikaiset saamiset	16	853	838
Rahat ja pankkisaamiset		557	8
		2 024	1 368
Vastaavaa yhteensä		6 229	5 536
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	17		
Osakepääoma		40	40
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		5	0
Edellisten tilikausien voitto		957	1 058
Tilikauden voitto		450	64
		1 451	1 163
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18	931	903
Pakolliset varaukset	19	5	12
Vieras pääoma	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma		2 281	1 886
Lyhytaikainen vieras pääoma		1 561	1 572
		3 842	3 458
Vastattavaa yhteensä		6 229	5 536

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

milj. euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	307	-149
Poistot ja arvonalentumiset	172	146
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-31	22
Rahoitustuotot ja -kulut	-151	-59
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tapot	-103	0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	194	-41
Käyttöpääoman muutos		
Korottomat liikesaamiset, lisäys (-) / vähennys (+)	97	46
Vaihto-omaisuus, lisäys (-) / vähennys (+)	-76	357
Korottomat velat, lisäys (+) / vähennys (-)	-61	-425
Käyttöpääoman muutos	-40	-22
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	154	-63
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-54	-55
Saadut osingot	223	125
Maksetut välittömät verot	0	-40
Toteutuneet kurssierot	-31	14
Liiketoiminnan rahavirta	292	-18
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-341	-205
Käyttöomaisuuden myyntitulot	3	3
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	0	-31
Investoinnit muihin osakkeisiin	0	0
Myyntitulot ja pääomanpalautukset tytäryhtiöosakkeista	171	150
Muiden sijoitusten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)	14	33
Investointien rahavirta	-153	-50
Rahavirta ennen rahoitusta	139	-68

milj. euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Rahoitus		
Omien osakkeiden hankinta	0	-15
Pitkäaikaisten velkojen nostot	747	145
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-401	-404
Lyhytaikaisten velkojen muutos	25	-2
Maksetut osingot	-166	-167
Saadut ja maksetut konserniavustukset	204	161
Rahoituksen rahavirta	410	-283
Laskelman mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	549	-351
Rahavarat tilikauden alussa	8	358
Rahavarat tilikauden lopussa	557	8
Taseen mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	549	-351

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Neste Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöstä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole kerrottu. Taulukoiden luvut ovat tarkkoja arvoja, ja tästä johtuen yksittäisistä luvuista lasketut summat saattavat poiketa esitetyistä summista.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla, kuten arvonlisäveroilla, valmistajana suoritetuilla valmisteveroilla ja huoltovarmuusmaksuilla. Tuotteiden vaihdosta kirjataan tuottoa vain kun tuotteita vaihdetaan erilaisiin tuotteisiin.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät säännölliset tuotot, kuten vuokrat.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoituksen kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Johdannaissopimukset

Yhtiö solmii johdannaissopimuksia pääasiassa suojautuakseen öljyn hintariskiltä, valuuttakurssivaihteluilta ja korkotason vaihteluilta.

Johdannaissopimukset, jotka suojaavat tulevaa kassavirtaa ja jotka kuuluvat suojauslaskennan piiriin, kirjataan, kun sopimus erääntyy ja suojattava riski toteutuu. Tase-eriä, kuten pankkitilejä, lainoja ja saatavia, suojaavat sekä tulevaa kassavirtaa suojaavat johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennan piirissä arvostetaan käypään arvoon, ja voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Optiopreemiot käsitellään ennakkomaksuina, kunnes optiot erääntyvät.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkoja.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenusta vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla sekä lisätynä tehdyillä arvonorotuksilla. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueita ei poisteta.

Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15–20 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella hankintamenuon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan ottaen huomioon mahdollisten suojausten vaikutus. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat sekä muut välittömät menot. Yhtiö on aktivoinut tilikaudella valmiiden tuotteiden ja tavaroiden hankintamenuon normaalitoiminta-asteen mukaan määritetyn osuuden valmistuksen yleiskustannuksista. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja ne kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan vuosikuluiksi lukuun ottamatta rakennus- ja laiteinvestointeja.

Eläkekulut

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kertymisvuonna.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjataan konserniyritysten väliset konserniavustukset.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot on kirjattu väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta. Laskennallinen vero on laskettu vahvistettua verokantaa käyttäen.

Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen yhtiö on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin. Tällaisia eriä ovat esim. eläkevastuut, takausvastuut, todettujen ympäristövahinkojen tulevat puhdistusmenot ja päästöoikeuksien palautusvelvollisuus, sekä uudelleenjärjestelyvaraukset. Varaukset perustuvat johdon arvioon tulevasta velvoitteesta.

2. Liikevaihto

Liikevaihto toimialoitain	2015	2014
Öljytuotteet	6 313	10 210
Uusiutuvat tuotteet	3	0
Öljyn vähittäismyynti	0	0
Muut	123	112
Liiketoimintojen välinen myynti	-73	-66
	6 366	10 255

Liikevaihto markkina-alueittain	2015	2014
Suomi	3 363	4 683
Muut Pohjoismaat	701	1 463
Baltian maat, Venäjä ja Puola	600	949
Muu Eurooppa	1 388	2 079
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	245	723
Muut maat	69	359
	6 366	10 255

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2015	2014
Vuokratuotot	20	7
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0
Osakkeiden myyntivoitot	103	0
Vakuutuskorvaukset	0	39
Saadut avustukset	1	2
Muut	3	1
	126	48

4. Materiaalit ja palvelut

	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	5 683	9 574
Varastojen muutos	-54	159
	5 629	9 733
Ulkopuoliset palvelut	7	6
	5 636	9 739

5. Henkilöstökulut

	2015	2014
Palkat ja palkkiot	167	158
Henkilösivukulut	0	0
Eläkekulut	39	36
Muut henkilösivukulut	14	11
Käyttöomaisuuteen aktivoidut palkat	-1	0
	220	205

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen yhteydessä liitteessä 32.

Henkilöstö keskimäärin	2015	2014
Toimihenkilöt	1 257	1 334
Työntekijät	1 060	1 095
	2 317	2 429

6. Poistot ja arvonalentumiset

	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot	165	143
Romutukset	6	2
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	1	0
	172	146

7. Liiketoiminnan muut kulut

	2015	2014
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	17	17
Kunnossapitokulut	177	89
Muut	130	115
	324	222

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot ja keskeneräisten hyödykkeiden romutukset	0	1
---	---	---

Tilintarkastajan palkkiot, PwC 1 000 euroa	2015	2014
Lakisääteinen tilintarkastus	344	248
Tilintarkastajan muut lakimääräiset lausunnot	5	10
Veroneuvonta	29	62
Muut palvelut	1 291	328
	1 669	648

Tilintarkastajan palkkiot, EY 1 000 euroa	2015	2014
Lakisääteinen tilintarkastus	0	81
Tilintarkastajan muut lakimääräiset lausunnot	0	7
Veroneuvonta	0	44
Muut palvelut	0	86
	0	218

8. Rahoitustuotot ja -kulut

	2015	2014
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	223	125
Omistusyhteisyrityksiltä	0	0
Muilta	0	0
Osinkotuotot yhteensä	223	125

Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	0	1
Korkotuotot muilta	0	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	0	1

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0	0
Muilta	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	0	1
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	-3
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksiltä	-3	-2
Muilta	-56	-59
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-59	-61
Kurssierot	-13	-3
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	151	59

Korkotuottojen ja -kulujen yhteismäärät	2015	2014
Korkotuotot	0	1
Korkokulut	-53	-52
Nettokorot	-53	-52

9. Satunnaiset erät

	2015	2014
Konserniavustukset		
Saadut konserniavustukset	202	204
Konserniavustukset yhteensä	202	204

10. Tilinpäätössiirrot

	2015	2014
Poistoeron muutos		
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-27	-4

11. Tuloverot

	2015	2014
Tuloverot varsinaisesta liiketoiminnasta	59	1
Tuloverot satunnaisista eristä	-40	0
Tuloverot aikaisemmilta vuosilta	0	0
Laskennallisen verosaamisen muutos	14	-14
	32	-14

12. Pysyvät vastaavat

Hankintamenon muutos 2015

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	1	116	117
Lisäykset	0	12	12
Vähennykset	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.2015	1	127	128
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	1	73	74
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	8	8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	1	81	82
Tasearvo 31.12.2015	0	47	47

Hankintamenon muutos 2014

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	1	116	116
Lisäykset	0	12	12
Vähennykset	0	12	12
Liiketoimintasiirto/Kilpilahden Sähkönsiirto Oy	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.2014	1	116	117
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	1	73	74
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	6	6
Liiketoimintasiirto/Kilpilahden Sähkönsiirto Oy	0	0	0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	6	6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	1	73	74
Tasearvo 31.12.2014	0	43	43

Hankintamenon muutos 2015

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	25	1 137	2 222	86	213	3 685
Lisäykset	0	62	236	22	0	321
Vähennykset	0	6	32	0	10	48
Siirrot erien välillä	0	0	67	0	-67	0
Hankintameno 31.12.2015	25	1 193	2 494	108	136	3 957
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	563	1 486	35	0	2 084
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	6	32	0	0	38
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	34	122	7	0	163
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	591	1 577	42	0	2 209
Arvonkorotukset	6	22	0	0	0	28
Tasearvo 31.12.2015	31	624	918	66	136	1 776
Koneiden ja laitteiden tasearvo						872

Hankintamenon muutos 2014

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	25	1 140	2 232	84	132	3 613
Lisäykset	0	46	65	3	103	217
Vähennykset	0	2	11	0	3	17
Liiketoimintasiirto/Kilpilahden Sähkönsiirto Oy	0	47	64	0	19	129
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2014	25	1 137	2 222	86	213	3 685
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	541	1 429	33	0	2 005
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	0	10	0	0	10
Liiketoimintasiirto/Kilpilahden Sähkönsiirto Oy	0	11	38	0		49
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	33	105	2	0	139
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014		563	1 486	35	0	2 084
Arvonkorotukset	6	22	0	0	0	28
Tasearvo 31.12.2014	31	596	737	51	213	1 628
Koneiden ja laitteiden tasearvo						705

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Saamiset omistus- yhteisyryityksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	2 445	4	0	0	4	44	2 497
Lisäykset	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset	69	2	0	0	0	44	115
Hankintameno 31.12.2015	2 377	1	0	0	4	0	2 382
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	0	0	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2015	2 377	1	0	0	4	0	2 382

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Saamiset omistus- yhteisyryityksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	2 527	5	1	0	4	11	2 547
Lisäykset	37	18	0	0	0	44	99
Vähennykset	119	19	0	0	0	10	148
Hankintameno 31.12.2014	2 445	4	0	0	4	44	2 497
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	0	0	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2014	2 445	4	0	0	4	44	2 497

Korolliset ja korottomat saamiset	2015	2014
Korollinen	2	4
Koroton	0	44
	2	48

13. Arvonkorotukset

	Arvon- korotukset 1.1.2015	Lisäykset	Vähennykset	Arvon- korotukset 31.12.2015
Maa-alueet	6	0	0	6
Rakennukset	22	0	0	22
Arvonkorotukset yhteensä	28	0	0	28

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät

Arvonkorotukset perustuvat tekohetken laskennalliseen nykykäyttöarvoon. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

14. Vaihto-omaisuus

	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	247	186
Valmiit tuotteet ja tavarat	309	292
Ennakkomaksut	6	8
	562	486
Jälleenhankintahinta	562	487
Kirjanpitoarvo	562	486
Erotus	0	0

15. Pitkäaikaiset saamiset

	2015	2014
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	3	4
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Muut pitkäaikaiset saamiset	47	16
Laskennalliset verosaamiset	2	16
	52	36

16. Lyhytaikaiset saamiset

	2015	2014
Myyntisaamiset	261	302
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	212	252
Muut saamiset	207	207
Siirtosaamiset	3	2
Yhteensä	423	461
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Muut saamiset	35	33
Siirtosaamiset	134	43
	853	838

Siirtosaamiset	2015	2014
Korot	4	5
Verot	0	12
Johdannaissopimukset	121	0
Muut	13	26
	137	44

17. Oman pääoman muutos

	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	40	40
Osakepääoma 31.12.	40	40
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0	0
Omien osakkeiden hankinta	5	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	5	0
Kertyneet voittovarot 1.1.	1 123	1 242
Maksetut osingot	-166	-167
Arvonkorotusten purku	0	-2
Omien osakkeiden luovutus/hankinta	0	-15
Tilikauden voitto	450	64
Kertyneet voittovarot 31.12.	1 406	1 123
Jakokelpoiset voittovarot	1 411	1 123

18. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2015	2014
Poistoero	931	903

19. Pakolliset varaukset

	2015			2014		
	Uudelleenjärjestely-varaukset	Ympäristö-varaukset	Yhteensä	Uudelleenjärjestely-varaukset	Ympäristö-varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.	8	3	12	0	2	2
Varausten lisäykset	0	0	0	8	2	10
Varausten vähennykset	5	2	7	0	0	0
Tilikauden lopussa 31.12.	3	2	5	8	3	12

20. Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	1 194	995
Lainat rahoituslaitoksilta	70	77
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	1 010	808
Muut pitkäaikaiset velat	3	3
Siirtovelat	4	2
	2 281	1 886

Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät korolliset velat

	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	497	0
Lainat rahoituslaitoksilta	3	10
Velat saman konsernin yrityksille	1 010	758
	1 510	768

Lyhytaikainen vieras pääoma	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	300	300
Lainat rahoituslaitoksilta	7	106
Saadut ennakot	41	2
Ostovelat	480	588
Velat saman konsernin yrityksille		
Saadut ennakot	1	0
Ostovelat	84	85
Muut lyhytaikaiset velat	166	89
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	251	175
Velat omistusyhteisyrityksille		
Ostovelat	0	3
Muut lyhytaikaiset velat	0	0
Yhteensä	0	3
Muut lyhytaikaiset velat	297	305
Siirtovelat	186	93
	1 561	1 572

Lyhytaikaiset siirtovelat	2015	2014
Palkat ja henkilösivukulut	59	50
Korot	27	26
Verot	7	0
Johdannaissopimukset	92	18
Muut	0	0
	186	94

Korolliset ja korottomat velat	2015	2014
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Korollinen	2 277	1 884
Koroton	4	2
	2 281	1 886
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollinen	469	406
Koroton	1 093	1 166
	1 561	1 572

21. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	2015	2014
Leasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	3	3
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	3	4
	5	7
Vastuusitoumukset omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	17	17
Annetut pantit	0	0
Muut vakuudet	14	7
	31	23
Vastuusitoumukset konserniyritysten puolesta		
Takaukset	102	164
	102	164
Vastuusitoumukset omistusyhteisyritysten puolesta		
Takaukset	1	1
	1	1
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	2	1
	2	1
Vastuusitoumukset yhteensä	141	197

22. Johdannaisopimukset

	2015			2014		
Korko- ja valuuttajohdannaiset ja osaketermiinit	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tuloutta- matta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tuloutta- matta
Koronvaihtosopimukset	600	13	-4	750	22	-5
Valuuttatermiinit	1 689	-1	-3	2 125	-29	-17
Valuuttaoptiot						
Ostetut	751	-2	0	142	-1	0
Asetetut	401	1	0	140	-5	-5

	2015			2014		
Öljyjohdannaiset	Määrä milj. bbl	Käypä arvo	Tuloutta- matta	Määrä milj. bbl	Käypä arvo	Tuloutta- matta
Myyntisopimukset	21	52	0	13	182	182
Ostosopimukset	12	-22	0	14	-142	-137

	2015			2014		
Sähkö- ja kaasujohdannaiset	Määrä GWh	Käypä arvo	Tuloutta- matta	Määrä GWh	Käypä arvo	Tuloutta- matta
Myyntisopimukset	834	3	0	503	1	1
Ostosopimukset	2 432	-8	0	2 691	-4	-4

Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon ja valuuttaoptioiden osalta arvonmääritysmalleihin.

Hyödykepörssissä noteerattujen johdannaisopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Hyödykepörssien ulkopuolella tehtyjen hyödykejohdannaisien käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon.

23. Muut vastuut

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008 tai sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistön verollinen käyttö vähenee 10 vuoden tarkistuskauden aikana.

24. Osakkeet ja osuudet

Kotipaikka		Osakkeet kpl	Osuus-%	Kirjanpitoarvo 31.12.2015 1 000 euroa
Tytäryritykset				
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	Suomi	16 000	100,00	39 725
Kilpilahden Voimalaitos Oy	Suomi	1	100,00	3
LLC Neste Saint-Petersburg	Venäjä	10	100,00	58 427
Navidom Oy	Suomi	50	50,00	1
Neste Eesti AS	Viro	10 000	100,00	5 927
Neste Jacobs Oy	Suomi	2 100	60,00	438
Neste Markkinointi Oy	Suomi	210 560	100,00	51 467
Neste AB	Ruotsi	2 000 000	100,00	23 972
Neste Components Finance B.V.	Alankomaat	40	100,00	8 022
Neste Affiliate B.V.	Alankomaat	26 090	100,00	19 177
Neste Insurance Limited	Guernsey	7 000 000	100,00	3 000
Neste N.V.	Belgia	4 405 414	99,99	414 753
Neste (Suisse) S.A.	Sveitsi	200	100,00	62
Neste US, Inc.	Yhdysvallat	2 000	100,00	19 528
Neste Renewable Fuels Oy	Suomi	200	100,00	1 676 901
Neste Shipping Oy	Suomi	101	100,00	55 452
				2 376 855

Omistusyhteisyritykset

A/B Svartså Vattenverk – Mustijoen Vesilaitos O/Y	Suomi	14	40,00	124
Neste Arabia Co. Ltd.	Saudi-Arabia	480	48,00	0
Porvoon Alueverkko Oy	Suomi	40	33,33	7
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Suomi	630	31,50	5
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	Suomi	330	50,00	7
				143

Muut osakkeet ja osuudet

CLEEN Oy	Suomi	100		100
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1		10
Ekokem Oyj	Suomi	75 000	2,13	125
Kiinteistö Oy Anttilankaari 8	Suomi	51		545
Kiinteistö Oy Himoksen Aurinkopaikka	Suomi	51		457
Kiinteistö Oy Katinkullan Hiekkaniemi	Suomi	102		903
Kiinteistö Oy Katinkultaniemi	Suomi	51		398
Kiinteistö Oy Kuusamon Tähti 1	Suomi	51		457
Kiinteistö Oy Laavutieva	Suomi	51		311
Kiinteistö Oy Lapinniemi & Osakeyhtiö Lapinniemi	Suomi	24		125
Posintra Oy	Suomi	190		34
				3 465

Puhelinosakkeet ja -osuudet

Elisa Oyj	Suomi	1		0
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	Suomi	3		1
Osuuskunta PPO	Suomi	1		0
Savonlinnan Puhelinosuuskunta SPY	Suomi	1		1
				2

Liittymismaksut				63
-----------------	--	--	--	----

Yhteensä				2 380 528
----------	--	--	--	-----------

25. Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Vuonna 2014 Suomen tulli määräsi Nesteen maksamaan biopolttoaineiden jakeluvelvoitelain mukaisen velvoitteen alittamisesta vuosina 2009 ja 2010 yhteensä noin 44 milj. euron seuraamusmaksun. Neste on toimittanut markkinoille jakeluvelvoitelaisissa edellytetyn määrän biopolttoaineita vuosina 2009 ja 2010. Neste kiistää Tullin tulkinnan ja katsoo noudattaneensa jakeluvelvoitteen täytössä tuolloin voimassa ollutta lainsäädäntöä. Yhtiön ja Tullin erimielisyydessä on kyse jakeluvelvoitelain tulkinnasta. Neste valitti Tullin päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, joka antoi valituksen johdosta päätöksensä kesäkuussa 2015. Hallinto-oikeus katsoi, että asiassa ei ole ollut kyse polttoaineiden jakelijan ilmoittamisvelvollisuuteen liittyvästä laiminlyönnistä tai virheestä eikä Tullin olisi tullut määrätä Nesteelle seuraamusmaksua. Tulli on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tulli on valituksen vireillä olosta huolimatta palauttanut seuraamusmaksun Nesteelle elokuussa 2015.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 1 411 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa, että Neste Oyj jakaa vuodelta 2015 osinkoa 1,00 euroa osaketta kohti eli yhteensä 256 miljoonaa euroa. Loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään voittovarioihin.

Espoossa 3. päivänä helmikuuta 2016

Jorma Eloranta

Maija-Liisa Friman

Laura Raitio

Jean-Baptiste Renard

Willem Schoeber

Kirsi Sormunen

Marco Wirén

Matti Lievonen
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 3. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Markku Katajisto
KHT

Tilintarkastuskertomus

Neste Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Neste Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirta-laskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllystyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta.

Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa 3. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Markku Katajisto
KHT

Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin

Liikevaihto

milj. euroa	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2014	7-9/2014	4-6/2014	1-3/2014
Öljytuotteet	1 756	2 060	1 675	1 976	2 652	2 879	3 124	2 630
Uusiutuvat tuotteet	711	582	583	496	575	560	603	531
Öljyn vähittäismyynti	898	991	976	882	1 046	1 153	1 076	1 019
Muut	71	60	74	62	63	58	60	58
Eliminoinnit	-678	-670	-704	-672	-785	-803	-759	-728
Yhteensä	2 759	3 023	2 605	2 744	3 552	3 846	4 104	3 510

Liikevoitto

milj. euroa	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2014	7-9/2014	4-6/2014	1-3/2014
Öljytuotteet	2	119	42	226	-180	11	46	12
Uusiutuvat tuotteet	218	12	11	-7	154	20	3	30
Öljyn vähittäismyynti	13	27	22	17	8	26	20	14
Muut	15	-1	-14	0	-5	-1	2	-8
Eliminoinnit	-3	1	3	-3	-2	-3	-1	2
Yhteensä	245	158	63	233	-25	54	70	50

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2014	7-9/2014	4-6/2014	1-3/2014
Öljytuotteet	91	178	14	156	110	111	33	32
Uusiutuvat tuotteet	231	75	54	42	142	53	32	12
Öljyn vähittäismyynti	17	27	22	17	8	26	20	14
Muut	15	-1	-14	3	-2	5	2	-11
Eliminoinnit	-3	1	3	-3	-2	-3	-1	2
Yhteensä	352	281	78	215	256	191	86	50